
Galatyahılar

LECTIO CONTINUA
YENİ ANTLAŞMA ÜZERİNE AÇIKLAYICI YORUMLAR

Galatyalılar

J. V. Fesko

Seri Editörleri
Joel R. Beeke
Jon D. Payne

 Ahit
Yayınlari

Ahit Yayınları

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.
No 81/87, Topkapı, İstanbul, Türkiye
<https://ahityayinlari.com>
info@ahityayinlari.com

Galatyalılar

Yazar: J. V. Fesko

Özgün adı: Galatians: Lectio Continua Expository Commentary on the New Testament

© 2012 Reformation Heritage Books (www.heritagebooks.org), all rights reserved.
Originally published by Tolle Lege Press. Translated and printed by permission.

Bu kitabın her türlü yayın hakkı saklıdır ve izin ile kullanılmıştır. Telif hakkı sahiplerinin yazılı izni olmadan bu yayını, makale tarzında yayınlar içinde bulunan kısa alıntılardan hariç her hangi bir biçimde basılıp çoğaltılması yasaktır. Kitabın metnini kullanmak isteyenler, telif hakkı sahiplerini izni için yayıncıya başvurmalıdır.

ISBN: 978-605-71023-0-0

ASIN: 605-71023-0-4

Sertifika No: 16231

Sürüm: galatyalilar/master@g1.basim-67-g7e49e38

URL: <https://ahityayinlari.com/galatyalilar>

Çeviri: Yeşim Mısırcı

Çeviri Editörü: Alper Günay

Düzeltili: Toğrul Salamzade

Dizgi: Caleb MacLennan

İzmir Protestan Kilisesi'nin yardımlarıyla Türkçeye kazandırılmıştır. Grossmünster Katedrali fotosu, Pedro Szekely'nin izni ile kullanılmıştır. <https://www.flickr.com/photos/pedrosz/3114566635> (CC BY-NC-SA 2.0)

Bu kitapta kullanılan tüm Kutsal Kitap ayetleri, aksi belirtilmedikçe, Kutsal Kitap Türkçe Yeni Çeviri'den alınmıştır. Kutsal Kitap © The Bible Society in Turkey (Kitap-1 Mukaddes Şirketi), The Translation Trust (Yeni Yaşam Yayınları), 2001, 2008. Tüm yayın hakları Kitabı Mukaddes Şirketi'yle Yeni Yaşam Yayınları'na aittir ve izin ile kullanılmıştır.

Basım: Anadolu Ofset, +90 212 567 73 13

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.

No 81/87 Topkapı, İstanbul

1. Basım: October 2021

DANIŞMA EKİBİ

JOEL R. BEEKE (Ph.D. Westminster Seminary)

Puritan Reformed Theological Seminary'nin Başkanı ve Sistematik Teoloji ve Vaaz Verme Profesörü

Heritage Netherlands Reformed Congregation Kilisesinin Pastörü

Grand Rapids, Michigan'daki Reformation Heritage Books'un Yayın Yönetmeni

DR. T. DAVID GORDON (Ph.D. Union Theological Seminary)

Pensilvanya'daki Grove City College'de Din ve Yunanca Profesörü

Boston, Massachusetts'deki Gordon-Conwell Theological Seminary'nin Yeni

Antlaşma Eski Doçent Doktoru

DR. DAVID W. HALL (Ph.D. Whitefield Seminary)

Powder Springs, Georgia'daki Midway Presbyterian Church'ün (PCA) Pastörü

The Calvin 500 Series (P&R)'ın genel editörü ve katkıda bulunan yazarı

REV. ERIC LANDRY (M.Div. Westminster Seminary California)

Murrieta California'daki Christ Presbyterian Church'ün Pastörü

Modern Reformation dergisinin Genel Yayın Yönetmeni

DR. MALCOLM MACLEAN (D.Min. Highland Theological College)

Inverness'deki Greyfriars Free Church of Scotland'ın Pastörü

Christian Focus Publication's Mentor'un Editörü

DR. WILLIAM M. SCHWEITZER (Ph.D. University of Edinburgh)

Newcastle / Gateshead, İngiltere'deki Gateshead Presbyterian Church'ün (EPCEW)

Pastörü

DR. GUY P. WATERS (Ph.D. Duke University)

Reformed Theological Seminary'de Yeni Antlaşma Profesörü

Jackson, Mississippi'deki Belhaven College'in Kutsal Kitap Çalışmaları üzerine eski yardımcı doçenti

JACK *ve* LOGAN FESKO'ya
ithaf edilmiştir.

İçindekiler

SERİYE GİRİŞ		xviii
ÖNSÖZ		xxv
GİRİŞ		xxix
1 Tek Müjde	1:1–9	1
2 Tanrı Tarafından Çağrılan	1:10–24	13
3 Pavlus Elçiler Tarafından Kabul Ediliyor	2:1–10	25
4 Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma	2:11–21	35
5 İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?	3:1–5	47
6 Eski Antlaşma'da Müjde	3:6–9	59
7 İmanla Aklanan Yaşayacaktır	3:10–14	71
8 Vaat Edilen Tohum	3:15–18	83
9 Neden Yasa?	3:19–22	93
10 İbrahim'in Oğulları, Tanrı'nın Oğulları	3:23–29	103
11 Artık Köle Değilsiniz	4:1–7	111
12 Asla Geri Dönmeyin	4:8–11	123
13 Mesih Sizde Biçimlendi	4:12–20	135
14 Sara ve Hacer	4:21–31	147
15 Mesih'teki Özgürlük	5:1–6	157
16 Birbirinizi Sevin	5:7–15	167
17 Kutsal Ruh'un Yönetiminde Yaşayın	5:16–18	175
18 Ruh'un Meyveleri, 1. Kısım	5:19–25	183
19 Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım	5:19–25	193
20 Birbirinizin Yükünü Taşıyın	6:5	205
21 Özellikle İman Ailesinin Üyelerine	6:6–10	215
22 Tanrı'nın İsraili'ne Esenlik Olsun	6:11–18	225

LECTIO CONTINUA SERİSİ'NDE KULLANILAN KISALTMALAR

- * Yazarmn evirisi
- bkz. bakınız
- krş. karşılaştırmız
- yk. yaklaşık
- CNTC Calvin's New Testament Commentaries
- BDAG Bauer–Danker Greek–English Lexicon
- CTS Calvin Translation Society
- ESV English Standard Version
- KJV King James Version
- KM Kitab-ı Mukaddes
- LXX Septuaginta
- Mak Makabeler — apokrif kitap
- NICNT New International Commentary on the New Testament
- NICOT New International Commentary on the Old Testament
- NIV New International Version
- NKJ New King James
- NRSV New Revised Standard Version
- NSBT New Studies in Biblical Theology
- WKK Westminster Kısa Kateşizmi
- WIA Westminster İnanç Açıklaması
- YC2009 Yeni eviri (2009)
- ZECNT Zondervan Exegetical Commentary on the New Testament

KUTSAL KİTAP'IN KİTAPLARI

Yaratılış	Yar.
Mısır'dan Çıkış	Çık.
Levililer	Lev.
Çölde Sayım	Say.
Yasa'nın Tekrarı	Yas.
Yeşu	Yşu.
Hakimler	Hak.
Rut	Rut.
1. Samuel	1Sa.
2. Samuel	2Sa.
1. Krallar	1Kr.
2. Krallar	2Kr.
1. Tarihler	1Ta.
Matta	Mat.
Markos	Mar.
Luka	Luk.
Yuhanna	Yu.
Elçilerin İşleri	Elç.
Romalılar	Rom.
1. Korintliler	1Ko.
2. Korintliler	2Ko.
Galatyalılar	Gal.
2. Tarihler	2Ta.
Ezra	Ezr.
Nehemya	Neh.
Ester	Est.
Eyüp	Eyü.
Mezmurlar	Mez.
S. Özdeyişleri	Özd.
Vaiz	Vai.
Ezgiler Ezgisi	Ezg.
Yeşaya	Yşa.
Yeremya	Yer.
Ağıtlar	Ağı.
Hezekiel	Hez.

Efesliler	Ef.
Filipililer	Flp.
Kolosaliler	Kol.
1. Selanikliler	1Se.
2. Selanikliler	2Se.

*Huldrych Zwingli'nin 1519–1531 yılları arasında vaaz verdiği İsviçre
Zürich'teki Grossmünster Katedrali.*

1. Günümüzün modern vaazına, rahatsız edici olmakla birlikte yapıcı bir eleştiri: T. David Gordon'nun *Why Johnny Can't Preach: The Media Have Shaped the Messengers* (Phillipsburg, NJ: P&R, 2009). "Farkına vardım ki günümüzde birçok birey doyurucu ve gerçek nitelikte bir vaazı dinleme olanağı bulamamıştır. Manila'da açlık çeken ve bir parça yiyecek bulma umuduyla çöpleri karıştıran çocuklar gibi, günümüz Hristiyanları da ruhu gerçekten doyurup besleyen bir vaazı hiç tatmamışlardır; öyle ki kendileri için elde edilebilir olan ne varsa besin niyetine onu almışlardır, bir lokma ruhsal besin elde etme umuduyla ya da ruhsal danışmanlık yardımı alabilmek için oradan oraya sürüklenmişlerdir" (Gordon, *Why Johnny Can't Preach*, 17).

GALATYALILAR

Seriye Giriş

Günümüz kiliselerinin en büyük ihtiyacı, Kutsal Yazılar'ı sadık bir şekilde izah edip uygulayan ve günahla cesur bir şekilde yüzleşmekten çekinmeyen, egemen Rabbin krallığını ve yasasını cesaretle yayan Kutsal Kitap'a dayalı sağlam bir vaazdır. Bu tür güçlü bir vaaz Müjdeci kiliselerde varlığını yitirmiş ve yerini cansız ve insan odaklı bir Müjde'ye bırakmıştır. Mesih temelli olgunlaşmayı teşvik eden ve imanı güçlendiren, doktrinsel açıdan zengin bir görüntü yerini standart ölçü olarak gayri resmiyete bırakmış, geveze, anekdotlarla dolu mesajlar içeren, iman etmemiş kişilerin kafasını karıştıran, ruhsal bakımdan kronik bir ergenliği gözler önüne seren bir vaaz yöntemi benimsenmiştir.¹

Kutsal Kitap'a dayalı sağlam vaazın yeniden yaşam bulması konusunda büyük bir gereksinim vardır. Bu yalnızca Mesih'in koyunlarını yeşil çayırlara –Mesih'in ruhsal besin olan sözlerine– geri götürmekle kalmaz, aynı zamanda gelecek kuşakların vaizleri için de iyi bir örnek teşkil eder. Bu nedenle *Lectio Continua: Yeni Antlaşma Üzerine Açıklayıcı Yorumlar*'i² sunmaktan dolayı mutluluk duyuyorum. Açıklayıcı yorumların yeni serisi, Atlantik'in iki yakasında bir grup deneyimli pastör-uzman reformcu kişiler tarafından kaleme alındı.

Vaaz için *lectio continua* yöntemi nedir? Bu yöntem, kesintisiz, sistematik, Tanrı sözünün –ayet ayet, bölüm bölüm, kitaptan kitaba olacak şekilde– açıklayıcı bir şekilde duyurulmasını ifade eder. Bu, birbirinden farklı konu ya da temaların vaaz edildiği bir sistemdir, öyle ki Tanrı'nın bütün öğütlerini gayretli bir şekilde aktarmaya

2. Orijinal serideki 3 kitap Tolle Lege Press tarafından *The Lectio Continua Expository Commentary on the New Testament* başlığı altında çıkmıştır. Serinin devamı Reformation Heritage Books tarafından yayınlanmaya devam etmektedir. (Ç.N.)

Seriye Giriş

çalışır (Elç.20:26–27). Hristiyan öğrencilik, Kutsal Yazılar büyük ölçüde ihmal edildiğinde bereketsizleşmiştir. *Lectio continua* yöntemi sadık bir biçimde uygulandığında, her paragrafta gizli bulunan zengin içerik açığa çıkar (bu söylediğimiz şey anlaşılması güç, tartışmalı ya da sindirilmesi zor ayetler için de geçerlidir). Pavlus şöyle der: “Kutsal Yazılar’ın tümü Tanrı esinlemesidir ve öğretmek, azarlamak, yola getirmek, doğruluk konusunda eğitmek için yararlıdır. Bunlar sayesinde Tanrı adamı her iyi iş için donatılmış olarak yetkin olur” (2Ti.3:16–17). *Lectio continua* görkem dolu bir mirasa sahiptir. Öyle ki bu yöntemin ilk kökleri ilk kiliseler dönemine ve “İlk Kilise Babaları” diye bildiğimiz çağa uzanır. Kullanımı 16. yüzyıl Protestan Reformasyonu ile yeniden hayat bulmuş ve büyük ölçüde yaygınlık kazanmıştır. Huldrych Zwingli, 1519’da Zurich Grossmünster’e ulaştığında, standart nitelikte bir vaaz kitabı hazırlama ve kendi topluluğuna sistematik bir biçimde, baştan sona vereceği Matta vaazları için *lectio continua* yöntemini tanıtmaya ve uygulama arzundaydı. İlk başta kilisesindeki danışma kurulunun bazı üyeleri buna kuşkuyla yaklaştı. O güne dek kullandıkları vaaz yönteminin bu yeni yöntemle değiştirilmesi karşısında bir rahatsızlık duymuşlardı. Ancak Zwingli onlara, vaazlar için uygulayacağı bu yöntemin aslında hiç de sanıldığı gibi yeni olmadığını açıkladı. Aksine, onlara Augustinus, Chrysostom ve Clairvaux’lu Bernard gibi önemli şahsiyetlerin bu vaaz yöntemini uyguladıklarını anlattı. Zwingli’nin şu sözleri, ardılı Heinrich Bullinger tarafından alıntılanmıştır: Böyle bir yöntem karşısında “Müjdesel gerçekle dost olan hiç kimsenin yakınmak için bir nedeni yoktur.”³

3. Şu ilginç hususu belirtmek gerekir ki Zwingli’nin Kutsal Kitap’ta bulunan kitapçıları art arda vaaz etmesinden bir yıl önce, Matta ile ilgili olarak Chrysostom’un *lectio continua*’ vaazlarını almıştır. Bkz. Hughes Oliphant

Zwingli, Kutsal Kitap'a dayalı Hristiyanlığı yeniden kurmanın en hızlı yolunun Tanrı'nın tüm öğütlerini ayet ayet, bölüm bölüm, kitaptan kitaba, Rabbin Günü'nden Rabbin Günü'ne, yıldan yıla olacak şekilde vaaz etmekten geçtiğine inanıyordu. Öteki reformcular da bunu kabul ettiler ve onun örneğini izlediler. Martin Bucer, Wolfgang Capito ve Kaspar Hedio vaazlarında *lectio continua* yöntemini uyguladı. Johannes Oecolampadius da Basel'deki vaazlarında büyük bir cesaretle *lectio continua* yöntemini uygulamaya koydu. Kuşkusuz burada, 1549 ile 1564 yılları arasında bu yöntemle art arda en az yirmi beş kitabı (iki bin⁴ vaaz ile) vaaz eden Cenevrelî reformcu Jean Calvin'i de unutmamak lazım.

Yukarıda sözünü ettiğimiz reformcuların örneği sonraki yüzyıllarda, reform sonrası dönemden günümüze dek takip edildi. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında Martyn Lloyd-Jones, William Still, James Montgomery Boice ve John MacArthur, verdikleri vaazlarda cesur bir şekilde bu yöntemi uyguladılar. Peki neden? Vaaz konusunda daha iyi ve çağdaş bir yöntem yok mudur? *Lectio continua* günümüz yirminci yüzyılının ihtiyaçlarına cevap vermeyi sürdürüyor mu? Kutsal Kitap'a dayalı vaazın medya, öyküler, terapiler,

Old, *The Patristic Roots of Reformed Worship* (Black Mountain, NC: Worship Press, 2004), 195. Bkz. Old'un *The Reading and Preaching of the Scriptures in the Worship of the Christian Church*, 4. cilt: *The Age of the Reformation* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 2002), ve Timothy George, *Reading Scripture with the Reformers* (Downers Grove, IL: IVP Academic, 2011), 228–253. Bu girişin bazı kısımları, Jon D. Payne'in *Modern Reformation* (Nov./Dec. 2010; Vol. 19, No. 6): dergisinde bulunan "The Roaring of Christ through Lectio Continua Preaching" (s. 23–24) makalesinden adapte edilmiştir ve yayın evinin izniyle kullanılmıştır.

4. T. H. L. Parker, *Calvin's Preaching* (Edinburgh: T&T Clark, 1992), 159.

Seriye Giriş

insan-merkezli vaaz anlayışı tarafından ve hatta açıkça reformcular arasında bile yeraltına gizlenmeye başlanıp marjinalleştirildiği bir çağda bunlar üzerinde düşünülmesi gereken önemli sorulardır. Elçi Pavlus, İmparator Neron tarafından şehit edilmeden kısa bir süre önce Timoteos'a ikinci mektubunu yazdı. Bu mektupla genç öğrencisine yazdığı son sözleri, bu söylediklerimize kanıt niteliğindedir. Pavlus bu mektubunda şöyle demektedir: “Tanrı’nın ve dirilerle ölüleri yargılayacak olan Mesih İsa’nın önünde, O’nun gelişi ve ege-menliği hakkı için sana buyuruyorum: Tanrı sözünü duyur. Zaman uygun olsun olmasın, bu görevi sürdür. İnsanları tam bir sabırla eğiterek ikna et, uyar, isteklendir” (2Ti.4:1–2). Bu yalnızca Timoteos için geçerli bir buyruk değildi. Bu buyruk her Hristiyan pastör ve kilise için geçerlidir, öyle ki belli bir zaman kavramı barındırmayan bu sözlere dikkatli bir şekilde kulak vermeli ve ona uymalıyız. Tanrı’nın hizmet için olan ayrıntılı planına göre bu görevi üstlenen kişi, Mesih’in insanı sonsuz ölümden kurtaran sözlerini, uğrunda canını verdiği⁵ kiliseyi kutsallaştırışını ve onu rahata kavuşturmasını sadık bir şekilde duyurmalıdır. Başka bir deyişle, Müjde’nin vaazı ile sakramentlerin doğru bir şekilde yönetilmesi etkin bir yolla kutsallaşmayı sağlar, dolayısıyla tüm bunlar Mesih’in kurtuluşuyla kazanılan yararların seçilmişlerin üzerine döküldüğü anlamına gelir.

Bu nedenle, vaazda sadece ve sadece *lectio continua* yöntemi-nin uygulanması baskın nitelikte olmalı, kiliselerimizin düzenli bir uygulaması haline dönüşmeli, Tanrı sözünün bütününe oluşturan Müjde ile Yasa’nın sağlam bir beslenme rejimini meydana getirmelidir. Belki bazı kişilerin aklına, “neden yeni bir Açıklayıcı Yorum

5. Bkz. Mat.28:18–20; Rom.10:14–17; 1Ko.1:18–21; 1Pe.1:22–25; 2:2–3; WKK S89.

GALATYALILAR

Serisi'ne gerek duyulduğu" sorusu gelebilir. Her şeyden önce, tüm nesiller için Tanrı sözünü taze, doktrinsel açıdan sağlam ve güvenilir bir açıklamayla ele almak son derece önemlidir. Her çağ kendi teolojik, dinsel ve kültürel sorunlarını beraberinde getirir. Buna ek olarak, gerek halihazırda görev yapan, gerekse ileride görev alacak olan vaizlerine, her kuşağın ihtiyaç duyduğu Kutsal Kitap'a dayalı vaazın güvenilir ve çağdaş bir modelini sunmak son derece yararlıdır.

İkinci olarak *Lectio Continua* yorumlar serisi, çeşitli Reform inanç geleneğine sahip deneyimli pastörlerin yorumlarını öne çıkarmaktadır. Sonuç olarak bu seri yorum, inanç, kültür ve uygulama açısından zengin bir kavrayış sağlamakta, okuyucuyu *lectio continua* seçimi konusunda donatarak onu yönlendirmekte ve öğretici olmaktadır. Bu seri akademik olma ya da son derece teknik yorumlar içerme gibi bir amaca sahip değildir. Bu amaçla yazılmış birçok açıklayıcı yorum kitabı bulunmaktadır. Serinin amacı daha çok Reform topluluklarına *lectio continua* vaazlarını temin etmek, kaynak metinlere sadık kalınarak onlarla berrak bir bağ kurulmasını, anlamının ve ciddiyetinin doğru yansıtılmasını ve yanılmaz nitelikteki Tanrı sözünün doğru bir şekilde uygulanmasını sağlamaktır. Her bir cilt yorumu kurtarıcı-tarihsel, antlaşma, Reform ve inanç, üçlübirliksel, insan ve Mesih'in işi odaklı olma çabası içinde olup, tüm bu saydıklarımızı uygulama ile pekiştirme amacı gütmektedir. Bu nedenle bu seri, "Rabbimiz ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in lütfu ve O'nu tanıma" konularında özlem duyan her iman sahibi Hristiyan için derin bir bereket kaynağı olacaktır (2Pe.3:18).

Böyle büyük bir proje, önemli sayıda insanın katılımı olmaksızın gerçekleştirilemez. Öncelikle Raymond, Brandon ve Jared Vallorani of Tolle Lege Press'e teşekkür etmek isterim. Onların böylesine

Seriye Giriş

hacimli bir yorum setinin basımı konusundaki isteklilikleri, bir Reform yayınevinin canlanması açısından bakılacak olursa azdı, ama Mesih'e karşı duyulan içten bir sevgi ve Kutsal Kitap'ın sadık bir biçimde duyurulması konusundaki isteklilikleri tam tersine fazlaydı. Ayrıca bu seriye katkıda bulunma konusundaki teklifi nazikçe kabul eden ve arkadaşım olan diğer vaizlere de teşekkür ederim. Müjde, kilisenin sağlığı ve gelişimi ile *lectio continua* vaazının yeniden canlandırılması konularında sizinle çalışmak bir ayrıcalıktı. Bunun dışında Tolle Lege Press'in editörlük çalışanlarına, özellikle Eric Rauch'a, yayınevinin başkan yardımcısına, Michael Minkoff'a ve yayın müdürüne de teşekkür ederim. Ayrıca grafik tasarım konusundaki sıra dışı yeteneğinden yararlanmamızı sağladığı için Jennifer Tyson'a, başarılı dizgiciliğinden dolayı Luis Lovelace'a, Martin Driggers'a, Julie Shields'e ve birinci cildin editörlük aşamasının son kısmındaki yardımlarından dolayı Clif Daniell'a teşekkür ederim. Grace Presbyterian Church, Douglasville, Georgia ihtiyarları ile topluluğuna da, zaman alıcı ama yararlı ve vaatkâr bu çalışmalar sırasındaki teşvik dolu, içten hizmetlerinden dolayı teşekkür borçluyum. Bunun yanı sıra, sevgili eşim Marla'ya ve değerli iki çocuğumuz Mary Hannah ve Hans'a da en derin şükranlarımı sunmak isterim. Evimizdeki sevinç ve huzur Rabbin günleriyle beslenerek çoğaldı, düzenli ev tapınmaları, sevgi ve sabır dolu bir eşin varlığıyla birleşti ve böyle bir serinin editörlüğünü mümkün kıldı.

Son olarak ve de en önemlisi, lütfun ve gerçeğin sonsuz pınarı olan kutsal üçlülük Tanrımız'a içten teşekkürlerimi ve minnettarlığımı sunmak isterim. Onun egemen sevgisi ve merhameti, çarmıha gerilen, dirilen ve göğe alınan Mesih aracılığıyla etkin kılınan iman sayesinde "ölümlü değil, ölümsüz bir tohumdan, yani Tanrının diri ve kalıcı sözü aracılığıyla yeniden doğduk. Nitekim, 'insan

GALATYALILAR

soyu ota benzer, bütün yüceliği kır çiçeği gibidir. Ot kurur, çiçek solar, ama Rab'bin sözü sonsuza dek kalır.' İşte müjdelenmiş olan söz budur" (1Pe.1:23–25).

Jon D. Payne
Seri Editörü

Önsöz

Bu kitabın amacı *Lectio Continua Yeni Antlaşma'ya Açıklayıcı Yorum* getirmektir. Serinin asıl amacıysa bu açıklamanın son derece dikkatli ve özenli olmasını sağlamak, Tanrı'yı odak noktasına yerleştirmek, konuyu kurtarıcı-tarihsel bir bağlamda ele almak, günahı açığa çıkaran, Müjde'yi duyuran ve uygulama ile bereketi amaçlayan bir yaklaşım göstermektir. Bu hedefleri gerçekleştirmek için çaba gösterdiysem de, yorum konusunda arkamda çok sayıda tamamlanmamış şey bıraktım; bu seri öncelikli olarak berrak bir yorum ve açıklama yapmayı amaçlamaktadır. Zaman zaman Grekçe terminolojiye ilişkin referanslar kullandım. Birçok noktada Kutsal Kitap'ın Standart İngilizce Versiyonu (ESV) ile ilgili değişiklikler yaptım, buna, alıntı yapılan metinden sonra kullanılan yıldız işareti (*) dahil. Benim Galatyalılar ile ilgili yaptığım ayırım, Cenevre Ortodoks Presbiteryen Kilisesi'nde verdiğim vaaz serisinin orijinal biçimini yansıtmaktadır. Yorumsal açıdan metni farklı biçimlere göre alt başlıklara ayırmak daha avantajlı olabilir, ancak bazen vaazın getirdiği zaruret başka türlü davranmayı zorunlu kılıyor.

Galatyalılar'da Pavlus'un yaptığı ve önem bakımından merkezi konumda bulunan birçok Eski Antlaşma ayet alıntısının altını çizmeye çalıştım. Ne yazık ki kilisede bulunan birçok insan, Eski Antlaşma konusunda üzüntü verici derecede bilgisiz; ama Pavlus için Eski Antlaşma onun Kutsal Kitap'ıdır, o bu konuda çok bilgiliydi. Bu nedenle anahtar niteliğinde olan ama yüzeysel biçimde geçilen

GALATYALILAR

bir dizi paragrafı vurguladım. Pavlus'un sıklıkla ele aldığı temalardan biri Mısır'dan Çıkış konusudur. Eski Antlaşma'ya da bakarak, Mesih'in "advent"inin yorumbilimsel açıdan Pavlus'u –iman etmeden önce ve ettikten sonra– nasıl etkilediği, bu iki farklı dönemde onun teolojisinde ne gibi farklılıklar yarattığı konusu daha fazla ele alınmalı ve bu, Pavlus'un mektuplarının kurtuluş tarihine dayalı karakteri açısından daha derin bir şükran duygusu uyandırmalıdır.

Her bir bölümün açıklanmasından sonra bu bölümlerin üzerine düşünmeyi tavsiye ediyorum. Bu düşünme eylemi ayrıntılı olmayı amaçlamamaktadır, bunun yerine buradaki amaç, Kutsal Yazılardan doğan organik gelişimi sağlamaya yardım edecek bir gözlemdir, Pavlus'un mesajını nasıl uygulayabileceğimize ilişkin fırsatların değerlendirilmesidir. Şunu aklınızda bulundurun, bu sözünü ettiğim uygulamalar farklı insanlar için farklı şeyler ifade edecektir. Kutsal Yazılar'ın –ister toplu, ister bireysel nitelikte olsun– açık ve üstü kapalı buyruklarını yerine getirmemiz gerektiğine ilişkin terimi anlıyorum. Bunun anlamı, Kutsal Yazılar'ın uygulanmasının bazen basit olduğudur: İsa Mesih'e iman et! Uygulamaların, belirli bir Kutsal Yazı metninin can alıcı noktası ile uyum içinde olabilmesini sağlayabilmek için çok çaba sarf ettim.

Tüm çalışmada birkaç tane resim var. Bu resimlerin okuyucuya yardımcı olmasını umarım. Dipnotlar metnin orasına burasına serpiştirilmiş durumda olsa da, bu rahatsız edici bir şekilde yapılmıştır. Aynı şekilde Luther, Calvin, Perkins ve Machen'den alıntılar yaptım. Bu konuda C. S. Lewis'in öğüdüne uydum, çünkü Pavlus'un mektuplarını okuyan birinin zihnini geçmişten gelen bu esintiyle

1. Noel'den önceki dört hafta. (Ç.N.)

Önsöz

tazelemek iyidir.

Lectio Continua yorumlar serisine katıda bulunmak benim için bir onur ve ayrıcalıktır, bu fırsatı bulduğum için minnettarım; Jon Payne'a ve Tolle Lege Press'e bu konuda müteşekkirim. El yazılarından oluşan ilk taslağı dikkatli bir şekilde baştan sona kadar okuyan, düzeltmeleri ve yorumları ile bana son derece yardımcı olan Chris Stevens'a teşekkür borçluyum. Özellikle eşim Anneke'ye, bana yazma konusunda devamlı olarak destek olmasından dolayı minnettarım. Val ve Rob, babanıza sizinle sürekli oyun oynamak yerine çalışmalarını tamamlaması için zaman tanıdığınız ve bunu istekli bir şekilde yaptığınız için teşekkür ederim. Bu kitabı yeğenlerim Jack ve Logan Fesko'ya ithaf ediyorum. İsa Mesih'in muhteşem Müjde'sini, sadece Tanrı'nın lütfu ve Mesih'e olan iman ile kucaklamanız için dua ediyorum. Kutsal Antlaşma Rabbimizin huzurunda aklanmış bir halde durmanın ve –ona artık bir Yargıç gözüyle bakmak zorunda kalmadan– onu Abba Baba diye çağırmanın ne demek olduğunu anlamanız için dua ediyorum.

J. V. Fesko

Ocak, 2012

Escondido, California

Giriş

Elçi Pavlus eski çağlarda yaşamış en önemli kişilerden biridir. Bir zamanlar kiliseye zulmettiyse de sonrasında fazla bir açıklama yapmadan, bir zamanlar yok etmeye çalıştığı inancı duyurmaya başladı. Sayfaları bir yana bırakıp yazdığı mektuplara bakıldığında, Yeni Antlaşma'nın –kelimenin tam anlamıyla– aslan payını onun yazdıkları oluşturuyordu. Pavlus'un Romalılar'a mektubu muhtemelen en iyi bilinen mektuptur, ikinci en iyi bilinen mektubu da Galatya Kilisesine yazdığıdır. Pavlus'un Galatyalılar'a mektubu birinci yüzyılın ilk yarısında (kırklı yıllarda) ya da ikinci yarısında (ellilerde) yazılmıştır ve Yeni Antlaşma'da yazıya geçen ilk yazılı metinlerden biriydi.

Galatyalılar Pavlus'un müjdeyi ateşli bir şekilde savunmasıyla ünlüdür. Pavlus, Galatya Kilisesinin müjdeden bu denli çabuk uzaklaşmasına şaşırmakta ve bu nedenle bunu değiştirmek için harekete geçmektedir. Galatyalılar inançlarından dönmek üzeredir, Pavlus onları uçurumun kıyısından çekmiştir. Galatya'daki esas sorun neydi? Galatya kilisesinin içine sızmış bir grup sahte öğretmen vardı ve onlara farklı bir müjde öğretiyordu. Bu öğretmenler, bir kişinin İsa'ya iman ederek ve sünnet olarak aklanıp kurtulabileceğini öğretiyordu. Pavlus, bu yanlışlığın büyüklüğünü göstermeye çalışır. Bu nedenle bu mektubun esas konusu, Jean Calvin'in de dediği gibi

GALATYALILAR

“insanın aklanması”dır¹. Peki, aklanma nedir?

Kısaca ifade etmek gerekirse aklanma, Tanrı'nın yargı kürsüsü önünde doğru sayılmaktır. Aklanma günahkârın ahlaki değişimini değil, kişinin Tanrı yargısı karşısındaki konumunu ortaya koyar. Bunun tersi olarak, kutsallaşma günahkârın ahlaki ve ruhsal değişimini içerir ve Mesih'in benzerliğinde aşama-aşama dönüşmesini ifade eder. Kutsallaşma, günahkârın dönüşümünü ve değişimini sağlayan bir süreçtir. Pavlus mektubun tamamında bir kişinin yalnız ve yalnızca Tanrı'nın lütfuyla ve imanla Mesih'te aklandığını vurgular. Aklanma, kurtuluşumuzun önemli bir kısmı olmakla birlikte kilit noktası değildir.

Yalnız ve yalnızca imanla aklanmayı Tanrı, İsa Mesih'in kusursuz bir şekilde yasaya ve Tanrı'ya itaat etmiş olmasını günahkâra doğruluk sayar ve günahkârın yasayı ihlal etmesi sonucu ortaya çıkan suçu ve bunun getirdiği cezayı Mesih'e yükler. Aklanmada insanın hiçbir şekilde katkısı –Tanrı'ya tam bir itaat etmesi durumu– yoktur. Bu nedenle insan sadece imanla aklanır, iyi işlerimizin buna hiçbir katkısı yoktur. İşte bu nedenle aklanma sadece Tanrı'nın lütfuyla gerçekleşir; kurtuluşu insan değil Tanrı başlatır. Dahası, bu nedenle aklanma ve kurtuluş sadece Mesih'le gerçekleşir. Bizi kurtaran İsa Mesih'tir. Kurtuluşumuz Mesih'le aramızda kopmaya

1. John Calvin, *Galatians, Ephesians, Philippians, and Colossians*, CNTC, eds. David W. Torrance and T. F. Torrance, trans. T. H. L. Parker (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1965] 1999), 4.

Giriş

yüz tutmuş bir düğüm değildir. Pavlus hiç usanmadan Galatyalılar'a mektubunda bu gerçekleri anlatır. Pavlus "sadece iman ile aklanma" kavramına detaylı bir şekilde değinmesine rağmen, mektubun konusu yalnızca bundan ibaret değildir.

Pavlus'un açıkladığı diğer konulardan biri de kutsallaşma doktrinidir. Örneğin, Pavlus'un kilise yaşamında (Gal.6:1–10), Ruh'un meyveleri egemendir (Gal.5:22–23); Pavlus aynı zamanda "sevgiyle etkisini gösteren iman"ı (Gal.5:6) da tartışır. Pavlus'a göre, aklanmış bir Hristiyan iyi işlerin meyveleriyle tanımlanmalı ve bilinmelidir. Ancak Tanrı bizi kurtarıp öylece gitmemize izin vermez. Galatya'da olduğu gibi kilisede de birçokları iyi işler yapmak zorunda olduklarına inanırlar. Bunun tam tersi olarak Pavlus dikkatimizi Mesih'le birliğimize ve Ruh'un işlerine çevirir. Pavlus'un dediği gibi, "Mesih'le birlikte çarmıha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor" (Gal.2:20). Diğer bir deyişle, hem aklanma hem de kutsallaşma sadece Mesih'e imanla gerçekleşir. İyi işlerimizle aklanmadığımız gibi onlar aracılığıyla da kutsallaşmayız. Bunun yerine, sadece imanla Mesih'e bakarız ve bizi kurtaran odur. Bunun yerine Pavlus, Galatyalılar'ın kurtuluşları için *–hem aklanmada hem de kutsallaşmada–* tek kaynak olarak Mesih'i görmelerini arzular.

Pavlus'un Galatyalılar'da bahsettiği bir diğer konu eskatoloji, yani *son günler* öğretisidir. Kilisede birçoklarına göre eskatoloji, Mesih'in ikinci gelişinden hemen önceki son günler/olaylar ile ilgilidir. Fakat Pavlus uzun süredir beklenen yeni göklerin ve yerin yalnızca geleceğe ait bir şey değil, içinde bulunulan *bu zamanda* da geçerli ve gerçek olduğunu göstermek için Yeşaya 65–66'daki Eski Antlaşma dilini kullanır. Öyle ki Mesih'in gelişiyle ve Kutsal Ruh'un üzerimize dökülmesiyle karanlık dağılmış ve şafak sökmüştür. Bu nedenle Pavlus sünnetin şimdiki kötü çağa ait olan bir işa-

GALATYALILAR

ret (Gal.1:4) olduğunu; dünyanın temel ilkesi (Gal.4:3–9) olmakla birlikte hiçbir anlam ifade etmediği gerçeğini vurgular. Sünnet, Mesih'in çıktığı Yahudi ve diğer uluslar arasındaki ayrım duvarının bir kısmıdır.

Yeni yaratılış her şeyin sonucunda değil, fakat tarihin tam ortasında başlar. Fakat her şeyi yok edeceği zaman Mesih, şimdiki kötü çağı kapatacaktır ve yenileyici lütfundan ötürü geriye bırakacağı şey, yeni yaratılış ve ona ait olanlar olacaktır. Kilise tıpkı İsrail'in geceleri ateşin, gündüzleri bulutun ardından gitmesi gibi Mesih'i izleyen ve Ruh'la yürüyerek Yeni Yeruşalim'e giden bir yolcudur.

Aklanma, kutsallaşma ve eskatoloji Galatyalılar'da bulunan gerçekleri ayrıntısıyla ele almaz, ama ana temalarına değinir. Sahte öğretmenler kiliseye ayrılık, çekişme ve insan merkezli kurtuluş doktrini getirmeyi amaçlarken; Pavlus imanlıları şeytandan, günahattan, ölümden ve şimdiki kötü çağdan kurtaran Mesih'te, artık ne Yahudi ne Grek, ne köle, ne özgür, ne erkek, ne kadın ayrımı bulunduğunu, hepimizin eşit ve bir olduğumuzu söyler. Bunun yerine konulanlar ise sahte müjdedir! Böylece Pavlus'un Galatyalılar'a mektubu, okuyucudan, Mesih'in müjdesinden başka bir müjde benimseyenlerin Tanrı'nın laneti altında olacağını anlamasını ister.

Kitabı incelemeye başlamadan önce, kısaca Galatya kilisesinin coğrafi ve tarihsel konumunu, Pavlus'un Galatyalılar'la olan ilişkisini anlatmak yararlı olacaktır. Galatya günümüz Türkiye'sinde büyükçe bir alanı kaplamaktaydı. Bu bölge Elçilerin İşleri 16:6'da, "Kutsal Ruh'un, Tanrı sözünü Asya İli'nde yaymalarını engellemesi üzerine Pavlus'la arkadaşları Frigya ve Galatya bölgesinden geçtiler" sözleriyle ve ayet 18:23'te "Bir süre orada kaldıktan sonra yola çıktı; Galatya bölgesini ve Frigya'yı dolaşarak bütün öğrencileri ruhça pekiştirdi" sözleriyle aktarılır. Bu ayetler Antakya'nın kuzeyinde kalan

Giriş

bölgeyi işaret etmektedirler. Pavlus, bu şehirlerde ilk misyonerlik seyahatine çıktığında vaaz vermiştir (Elç.13—14'de bahsedilmiştir)².

Pavlus ve Barnaba, Antakya'daki kilise tarafından gönderildi (Elç.13:2–3). Kıbrıs'a yelken açtılar ve “Yahudiler'in sinagoglarında müjdeyi duyurdular” (Elç.13:4). Sonra Kıbrıs'tan çıktılar ve Pavlus'un tekrar sinagogta müjdeyi ilan ettiği (Elç.13:15) Antakya'ya gittiler. Pavlus'un Yahudiler'in arasında öğretmesine rağmen, “kalabalığı gören Yahudiler büyük bir kıskançlık içinde, küfürlerle Pavlus'un söylediklerine karşı çıktılar” (Elç.13:45) denilmektedir. Pavlus Müjde'nin yalnızca Yahudiler için değil, diğer uluslar için de olduğunu söyleyince, öteki uluslardan bunun işitenler “sevindiler ve Rab'bin Sözü'nü yücelttiler. Sonsuz yaşam için belirlenmiş olanların hepsi iman etti” (Elç.13:48). Bu olaylar Yahudi halkından çoklarını öfkeli keldirdi ve böylelikle Pavlus'la Barnaba'ya zulmettiler, “Bunun üzerine Pavlus'la Barnaba, onlara bir uyarı olsun diye ayaklarının tozunu silkerek Konya'ya gittiler” (Elç.13:51).

Galatya'dayken Pavlus ve Barnaba yine bir Yahudi sinagoguna girdiler ve “öyle etkili konuştular ki, hem Yahudiler'den hem de Grekler'den çok kişi iman etti” (Elç.14:1). İman etmeyen Yahudilerin karşı çıkmasına rağmen, Pavlus ve Barnaba Galatyalılar arasında

2. Ralph P. Martin and Julie L. Wu, “Galatians,” in *Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary*, 4 vols., ed. Clinton E. Arnold (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2002), III:266–267

GALATYALILAR

uzun bir süre kalıp cesaretle Rabbin sözünü duyurmaya devam ettiler, ama halkın arasında iman etmeyenler onları öldürmeye hazırlanmıştı. “Bunu öğrenen Pavlus’la Barnaba, Likonya’nın Listra ve Derbe kentlerine ve çevre bölgeye kaçarak oralarda da Müjde’yi yaydılar” (Elç.14:7). Listra’dayken Pavlus doğuştan kötürüm olan bir adamı iyileştirdi, bu olay halkın Pavlus’la Barnaba’nın Zeus ve Hermes tanrıları olduklarını düşünmelerine neden oldu (Elç.14:8–18).

Listra’da iman etmeyen topluluk sonunda Pavlus’u yakaladı, taşladı, kentin dışına attı ve orada ölüme terk etti. Ancak elçiler Pavlus’u sağ buldular ve Pavlus Barnaba’yla birlikte Müjde’yi yayma görevine devam etmek için Derbe adlı bir başka Galatya şehrine gitti. Debre’de Pavlus “Müjde’yi duyurdu” ve “bir çok öğrenci edindi”. Pavlus; Listra, Likonya ve Antakya’ya geri dönerek Barnaba’yla birlikte kurdukları Galatya Kilisesini güçlendirmeyi amaçladı (Elç.14:19–23). Galatya’daki kiliseleri sıkıntılı anlarda bile “iimana bağlı kalmaları” için teşvik ettiler (Elç.14:22). Pavlus ve Barnaba her kilisede ihtiyarlar atadılar, kiliseleri Rabbe bağlı kıldılar ve oradan Pisidya, Pamfilya, Perge, Antalya bölgelerinden geçerek Antakya’ya döndüler. “Oraya vardıklarında inanlılar topluluğu bir araya getirip Tanrı’nın kendileri aracılığıyla neler yaptığını, öteki uluslara iman kapısını nasıl açtığını anlattılar” (Elç.14:27). Pavlus’un Galatya’daki kiliseleri kurmada gösterdiği büyük gayrete bakıldığında, yanlış öğretilere karşı onları uyarmak için duyduğu kaygı şaşkıncı değildir.

Galatyahılar

|

Tek Müjde

GALATYALILAR 1:1–9

GALATYALILAR

İnsanlarca ya da insan aracılığıyla değil, İsa Mesih ve O'nu ölümden diriltten Baba Tanrı aracılığıyla elçi atanan ben Pavlus'tan ve benimle birlikte olan bütün kardeşlerden Galatya'daki kiliselere selam! Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere lütuf ve esenlik olsun. Mesih, Babamız Tanrı'nın isteğine uyararak bizi şimdiki kötü çağdan kurtarmak için günahlarımıza karşılık kendini feda etti. Tanrı'ya sonsuzlara dek yücelik olsun! Amin.

Pavlus'un Galatyalılar'a mektubu, doktrinsel özelliği kadar elçinin kızgın ses tonuyla da ünlüdür. Pavlus bu mektupta haklı nedenlerden ötürü son derece üzgündür. Galatya ve çevresinde kurmuş olduğu kiliseler Müjde'den sapmaktadır. Sahte öğretmenlerin tehlikeli yollarına sapmışlardır. Bu nedenle Pavlus'u, kendileri için üzüntü duyduğu kişileri sözle taciz eden baskıcı veya öfkeli bir kişi gibi görmemelidirler. Aksine Pavlus, çocuğunun yaşamının tehlikeye düşebileceği endişesiyle kalabalık sokağa girmeye çalışan, çocuğunu durdurmak için çabalayan bir ebeveyn gibidir. Ancak Galatyalılar'ın durumuna bakacak olursak, yaklaşmakta olan tehlike fiziksel zarardan ve hatta ölümden bile daha kötüydü; sahte öğretilerin sonucu olarak sonsuza dek lanetlenme riski söz konusuydu. Pavlus mektubunda öfkeli bir ses tonu takındığı için, onun Galatyalılar'dan nefret ettiğini düşünmemeliyiz. 16. yüzyıl Reform ilahiyatçısı Wolfgang Musculus'un söylediği gibi:

İmanlı topluluğunu hatalarından dönerek doğru yola çağıran elçi; iman etmeyenlere, Tanrı'ya inanmayanlara ve yabancılara Müjde'yi duyurarak onların da göksel lütuftan ve sonsuz yaşamdan pay almalarını istemekte ve onları Mesih'e çağırılmaktadır. Bunu yaparken Pavlus Tanrı'nın bol

Tek Müjde

lütfundan yoksun değildir.¹

Başka bir deyişle, sevgi ve azarlama birbirinin zıttı değildir.

Peki, Galatya'da bu durum nasıl ortaya çıktı? Galatya kilisesi sahte öğretmenlere ve müjdeye nasıl kapıldı? Kısa bir açıklama bu konuyu daha iyi anlamaya yardımcı olacaktır.

Öncelikle, Elçilerin İşleri 13—14'ten, Pavlus'un ilk müjdeleme hareketleri sırasında Galatya kilisesini kurduğunu biliyoruz.² İkinci olarak, Pavlus oradan ayrıldıktan kısa bir süre sonra sahte öğretmenlerin kiliseye geldiğini biliyoruz, öyle ki bu kişiler kendilerine hasım olarak Pavlus'u seçip doğrudan ona saldırdılar (Gal.4:17) ve kiliseye sahte bir Müjde duyurdular (Gal.1:6–7). Bu sahte öğretmenler sünnetin kurtuluş için zorunlu olduğunu öğretiyorlardı (Gal.6:12). Galatya kilisesinde büyük ölçüde diğer uluslara ait kişiler olduğundan, sahte öğretmenler yeni iman eden kişilerin kurtuluş için yalnızca Mesih'e iman etmelerinin yeterli olmadığını, sünnet

1. Gerald L. Bray, ed., *Galatians, Ephesians, vol. 10, Reformation Commentary on Scripture, New Testament* (Downers Grove, IL: IVP Academic, 2011), 18.

2. Bkz. Thomas R. Schreiner, *Galatians, ZECNT* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010), 22–31.

GALATYALILAR

de olmaları gerektiğini söylüyorlardı (Gal.2:3–5; 5:2,6,11; 6:12–15).

Sünnet, Mesih gelmeden önce Eski Antlaşma'da antlaşma işaretiydi (Yar.17) ve bu işarete karşı çıkmak, zihinlerde kurtuluş kavramı ile ilgili ciddi bir kargaşa doğmasına neden olmuştu. Bu nedenle Pavlus, bu büyük sorunu çözebilmek için Galatya'daki kiliselere yazdı. Bu mektupta, özellikle de aşağıda ele alacağımız ayetlerde, Pavlus bu mesajın Mesih'in Müjdesi açısından taşıdığı önemi göstermektedir.

Selamlama

Elçi Pavlus'un mektubunun giriş bölümü, Yeni Antlaşma'da bulunan diğer mektupların giriş bölümleriyle benzerlikler taşır. Pavlus kendisini, Müjde'yi duyurmak üzere İsa Mesih tarafından atanmış ve görevlendirilmiş olan bir elçi olarak tanıtır. Müjde, ilk olarak Yahudiler ve sonra diğer uluslara yönelik, Mesih'e iman edenler için kurtuluşun gücü olan Mesih'in yaşamının, ölümünün, dirilişinin ve göğe alınışının mesajıdır (Rom.1:16–17)³. Pavlus, Mesih'in

3. Dirilişinden ayrı bir olay olarak Mesih'in göğe alınışının önemi için, bkz. Douglas Farrow, *Ascension and Ecclesia: On the Significance of the Doctrine of the Ascension for Ecclesiology and Christian Cosmology* (Edinburgh: T&T Clark, 1999), 1–40.

Tek Müjde

müjdesinin kurtarıcı doğasını 3. ve 4. ayetlerde vurgular: “Babamız Tanrı’dan ve Rab İsa Mesih’ten sizlere lütuf ve esenlik olsun. Mesih, Babamız Tanrı’nın İsteğine uyarak bizi şimdiki kötü çağdan kurtarmak için günahlarımıza karşılık kendini feda etti.”

Müjde, Tanrı’nın lütfunun gösterilmesidir; Tanrı, iyiliğini yaptıkları işlere bakmaksızın günahkârların üzerine döker. Müjde yalnızca Tanrı lütfunun bir göstergesi değildir, aynı zamanda Tanrı’nın halkına verdiği esenliktir (Say.6:24–26). Bir kişi iman etmeden önce Tanrı’ya düşmandır; günahkâr, Tanrı’nın yargısı ve öfkesi altındadır, yaratıcısı olan Tanrı ile arasında hiçbir şekilde barış yoktur. Ancak Tanrı lütfunu bir kişiye vererek iman etmesini sağladığında, bu günahkâr kişi artık Tanrı’yla düşmanlık içinde değildir; tek kurtarıcı olan Mesih, Tanrı ile arasında köprü kurmuştur ve barış getiren tek aracıdır. Baba Tanrı bize Oğlu’nu verdi ve Oğul da “bizi şimdiki kötü çağdan kurtarmak için” kendini vermiş, yani feda etmiştir (Gal.1:4). Pavlus, “şimdiki kötü çağ” derken neyi kastetmektedir?

Şimdiki kötü çağ Şeytan’a, günaha ve ölüme teslim olan ilk Adem’in düşmüş krallığıdır. Başka br deyişle, şimdiki kötü çağ karanlığın krallığıdır. Öyleyse, Mesih’e iman ederek Şeytan’ın, günahın ve ölümün egemenliğinden kurtulmuş olduk ve *gelecek olan çağ* diye de bilinen ışık krallığına geçiş yaptık (Mat.12:32; Mar.10:30; Luk.18:30; Kol.1:13; İbr.6:5)⁴. Bu noktada Pavlus’un üzgün olduğunu fark etmeyebiliriz, çünkü bu mektubuna da diğer mektuplarına

4. Bkz. Geerhardus Vos, *The Pauline Eschatology* (Phillipsburg, NJ: P&R, [1930] 1979), 1–41.

GALATYALILAR

başladığı gibi başlar, fakat üzüntüsü özel ve kendine özgü unsurlarla açığa çıkar.

Bunlardan ilki hemen giriş bölümündedir ve Pavlus elçi oluşunun “İnsanlarca ya da insan aracılığıyla değil, İsa Mesih ve O’nu ölümden diriltten Baba Tanrı aracılığıyla” mümkün kılındığını işaret etmektedir. Pavlus, Galatyalılar’a elçisel otoriteden kaynaklanan yetkinin önemine dikkatleri çekmeye mecbur kalmıştır. İlettiği mesaj insanlara değil Tanrı’ya aittir ve Mesih özlüdür: Pavlus Şam yolunda Mesih’in kendisi tarafından elçi atanmış ve görevlendirilmiştir (Elç.9:1–25)⁵.

İkinci olarak Pavlus, Mesih aracılığıyla verilen kurtuluş için Tanrı’yı övdükten sonra mektubuna diğer mektuplarında yaptığı gibi dua ve şükranla değil, azarlamayla devam eder. Diğer mektuplarında Pavlus, mektubu yazdığı kilise için şükreder ve onlar için dua ettiğinden bahseder (1Ko.1:4; Ef.1:15; Flp.1:3; Kol.1:3; 1Se.1:2; 2Se.1:3; 2Ti.1:3; Flm.4). Ama burada görülmektedir ki Pavlus’un zihnini kuralayan daha ağır meseleler vardır.

Müjde’nin Tekliği

Pavlus’u kaygılandıran ve zihnini meşgul eden Galatya’daki sahte öğretmenlerin neden olduğu sahte Müjde sorunudur. “Sizi Mesih’in lütfuyla çağırmanı bırakıp değişik bir müjdeye böylesine çarçabuk

5. Pavlus’un iman edişinin teolojik önemi için bkz. Seyoon Kim, *The Origin of Paul’s Gospel* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1982).

Tek Müjde

dönmenize şaşıyorum. Gerçekte başka bir müjde yoktur. Ancak aklınızı karıştırıp Mesih'in müjdesini çarpıtmak isteyenler vardır" (Gal.1:6-7). Galatyalılar'ın Müjde'den ne kadar hızlı bir şekilde uzaklaştıklarını bilemiyoruz, ancak yazılanlardan yola çıkarak bu değişimin Pavlus'u şaşırtacak kadar çabuk gerçekleştiğini görüyoruz. Ayrıca "değişik bir müjdeye" döndüklerini biliyoruz.

Pavlus "değişik bi müjde" derken neyi kastettiğini hemen açıklamaktadır, kesinlikle *Tanrı'dan gelen* başka bir Müjde yoktur. Galatyalılar, tek gerçek Müjde'den ayrılmış ve sahte bir Müjde'yi benimsemişlerdir. Giriş bölümünde hem Pavlus'un derin kaygısı, hem de Galatyalılar'ı tehdit eden büyük tehlike görülmektedir. Pavlus'un bu konuda tedirgin olmasının nedenlerinden biri de, bu sahte Müjde'nin melek kılığına girmiş iblisler aracılığıyla *kilisenin içine* sızmasıdır. Martin Luther böylesi bir tehdidin tehlikesini şu şekilde tanımlar:

Şeytan'ın hilelerinin ve aldatmacalarının farkına varabilmeyi öğrenmeliyiz. Bir sapkın, üzerinde "Kusur" veya "Şeytan" etiketi taşıyarak gelmez; ya da Şeytan, Şeytan kılığında gelmez, özellikle de o "beyaz Şeytan." Esasında insanları aleni günahlara iten o kara Şeytan bile, işledikleri günahlar için onlara türlü bahaneler sunar. Öfkeli katil, adam öldürmenin dışarıdan görüldüğü kadar büyük bir günah olmadığını düşünebilir, çünkü böyle düşünmek ve haklı olduğuna inanmak için bir mazeret ya da bir bahane bulmuştur. Hırslıların, katillerin ve sarhoşların davranışları için özürleri vardır ve işledikleri günaha bir kılıf uydururlar. Böylece kara Şeytan her zaman kılık değiştirir, işlerini ve oyunlarını hep örter. Ancak ruhsal bakımdan kara Şeytan kendisini Tanrı'nın bir meleği hatta Tanrı'nın kendisi olarak gösterir; sinsice yaklaşır ve inanılmaz numaralar sergiler, ölümcül zehrini lütuf, Tanrı sözü ve gerçek Müjde gibi gösterir. İşte bu nedenle Pavlus, sahte öğretmenlerin ve Şeytan'ın hizmetkârlarının öğretisine "değişik bir müjde" der.⁶

GALATYALILAR

Kendilerini Tanrı'nın sözüne iyi ve sadık bir amaçla adanmış olmalarına rağmen insanlar müjdeye zarar verebilirler, daha da kötüsü *başkalarını* da kendi yanlışlarına sürükleyebilirler.

Pavlus ısrarla İsa Mesih'in Müjdesi'nin değişmez olduğunu söyler; bu önemli noktayı iki kez vurgular: "İster biz, ister gökten bir melek size bildirdiğimize ters düşen bir müjde bildirirse, lanet olsun ona!" (Gal.1:8–9). Pavlus'un ne söylediğini bir düşünün: herhangi bir insanın, hatta elçilerden birinin gelip Müjde'yi değiştirebilme ihtimalinin olmadığını söylüyor. Ayrıca farklı bir müjde ileten insanın ya da meleğin Tanrı'nın laneti altında olduğunu (*anathema*), Tanrı'nın öfkesine ve lanetine maruz kalacağını söylüyor (1Ko.16:22; Rom.9:3; Lev.27:28–29; Say.18:14; Yas.7:26; Çık.22:20; Say.21:2–3)⁷.

Mesih'in Müjdesi'nin doğasıyla ilgili olarak, Pavlus'un Galatyalılar mektubuna başlama biçiminde dikkat etmemiz gereken birçok husus bulunmaktadır. Müjde'nin doğasına dikkat edin. İsa Mesih'in Müjdesi, iyi haberin duyulmasıdır. Bu iyi haber tam olarak nedir? Müjde *kötü* haberle başlar: insan günahkârdır, günahı yalnızca onu Tanrı'dan ayırmakla kalmaz, aynı zamanda Tanrı'nın gazabına ve yargısına da maruz bırakır. İster küçük ister büyük olsun, günah

6. Martin Luther, *Galatians, vol. 26, Luther's Works*, ed. Jaroslav Pelikan (St. Louis: Concordia, 1963), 49.

7. Schreiner, *Galatians*, 87.

Tek Müjde

bizi Tanrı'dan ayırır ve Tanrı'nın yargısına maruz bırakır.

İyi haber, Tanrı'nın bizi şimdiki kötü çağdan kurtarmak için oğlunu göndermiş olmasıdır. İsa Mesih bu dünyaya gelmiş ve yasanın gerekliliklerine uygun olarak kusursuz bir itaatle yaşamıştır, yani kendisine imanla bakanlar için Yasanın gerekliliklerini yerine getirmiştir. İsa Mesih, günahkârların ödemesi gereken cezayı O'na imanla bakanların yerine çarımhta acı çekerek ve ölerek ödemiştir. İsa Mesih, günahsızlığına ve doğruluğuna bir işaret olarak, Tanrı'nın imanlılar adına olan kurbanı kabul ettiğini göstermek ve O'na iman edenlerin aynı şekilde dirileceğini ilan etmek için ölümden dirilmiştir. Bu, İsa Mesih'in Müjdesi'dir. Bu, tamamlanmış ve bize uygulanmış olan kurtuluş planıdır.

Pavlus, şimdiki kötü çağdan kurtulalım diye Oğlu'nu göndererek bizim gibi kurtuluşu hak etmeyen günahkârlar üzerine merhametini ve lütfunu döken Tanrı'nın, bunu kendi isteği sonucu gerçekleştirdiğini belirtmektedir. Karanlığın krallığından ışığın krallığına alındık ve bu sadece Mesih'e olan imanla ve Tanrı'nın lütfuyla gerçekleşmektedir. Müjde, cennet ve cehennem arasındaki farklılıktır. Ancak görülen o ki düşman her çağda Mesih'in Müjdesi'ne gölge düşürmeye çalışmaktadır. Bu Pavlus'un zamanında da böyleydi.

Durumu daha da ciddileştiren şey, bu sahte Müjde'nin kilisenin *dışından* ve Mesih'in kolayca tanımlanabilen düşmanlarından değil, Mesih takipçisi olduğunu söyleyen kişilerden, kilisenin *içinden* gelmesidir. Kilisenin bu tür tehlikeleri geçmişte bıraktığını düşünüyorsak, bunu bir kez daha gözden geçirelim. Amerika Episkopal Kilisesinde yardımcı başkanlık yapan Katharine Jefferts Schori'ye bir röportajda şu soru sorulmuştur: "Cennete gitmenin tek yolu İsa'ya inanmak mıdır?" Schori soruyu şu şekilde yanıtlamıştır: "Hristiyan geleneğini uygulayan bizler Mesih'i tanrısallığa giden bir

GALATYALILAR

araç olarak görürüz. Fakat Tanrı'nın başka şekilde çalışmadığını düşünmek, bence onu küçük bir kutunun içine hapsedmektir⁸." Verdiği cevaba bakıldığında Schori ne Pavlus'u anlamıştır, ne de onun sözlerine inanmaktadır.

Pavlus'un yetkisini hiçbir zaman unutmamalıyız; çünkü o insanlar aracılığıyla değil, İsa Mesih ve Baba Tanrı aracılığıyla atanmış bir elçidir (ayet 1). Pavlus, Baba Tanrı'nın görünümü olan Mesih'in Müjdesi'ni duyurması için doğrudan Mesih tarafından atanmış bir elçidir. Bunun da ötesinde Pavlus, kendisinin ve elçilerin bildirdiği Müjde'den başka bir Müjde duyuranın Tanrı'nın laneti altında olacağını söylemektedir. Müjde'ye, Tanrı'nın elçilerine Mesih aracılığıyla ve Kutsal Ruh ile ilettiği mesaj gibi bakarak, Tanrı'yı "küçük bir kutunun" içine hapsedmiyoruz. Aksine, günahkâr insanlar Mesih'in kurtuluş için tek yol olmadığını söyleyerek Tanrı'yı kendi yaptıkları küçük kutuların içine hapsedmeye çalışmaktadırlar: Mesih'in kurtuluşu yetersiz mi ki Tanrı'ya gitmek için başka yollara gereksinim olsun?

Mesih'le ilgili bu tür inançlar sapkınlıktır. Westminster Theological Seminary'nin ve Orthodox Presbyterian Church'ün kurucusu olan J. Gresham Machen (1881–1937) böylesi bir liberalizmin kusurunu gözler önüne sermiştir:

Hristiyan bir doktrini, tamamen farklı ve Hristiyanlıkla ilgisi olmayan bir doktrinle değiştirerek düşmana teslim eden liberal teoloğun sebep olduğu tehlikeler görülmektedir; bu

8. Jeff Chu, "10 Questions for Katharine Jefferts Schori," Time, July 17, 2006, 6.

Tek Müjde

yaptığının Hristiyanlıkla bir ilgisi yoktur. Bunun da ötesinde görülmektedir ki çağdaş insanın Hristiyanlıkla ilgili korkuları temelden yoksundur, Tanrı kentinin güvenli sularını terk eder, diğer dinlerin karanlık ve derin sularına dalar, böylece savunmadan yoksun ve her türlü tehlikeye açık olur.⁹

Machen'in değerlendirmeleriyle ilgili herhangi bir kuşku duyuyorsak, yapmamız gereken tek şey Episkopal Kilisesi için odak noktasının ne olduğu konusunda sorulan soruya Bayan Schori'nin verdiği yanıtı okumaktır. Bayan Schori soruyu şu şekilde yanıtlamaktadır: "Odak noktamız aç insanları doyurmak, kız ve erkek öğrencilere eğitim sağlamak, AIDS hastalarını iyileştirmek, tüberküloz ve sıtma hastalıklarına dikkat çekmek ve sürekli bir gelişim sağlamaktır. Bütün bunlar öncelikle odaklanmamız gereken sorunlar olmalıdır¹⁰." Peki eksik olan nedir? İsa Mesih'in Müjdesi'dir! Burada, kilisenin başı ve 2.3 milyon üyesi bulunan Müjde'den bahsetmektedir. Bütün "kilise", ya da episkoposların temsil ettiği çoğunluk, Müjde'yi tamamen terk etmiştir. Kesinlikle değişik bir Müjde'ye, temelinde iyi işlerle kurtulma olan hümanizmle, insan merkezli anlayışla kurtuluşa dönmüşlerdir. Fakat Müjde'nin tahribatı "liberallerle" sınırlı değildir. Şunun farkına varmalıyız ki biz de aynı hataları, günahları işleyebiliriz.

9. J. Gresham Machen, *Christianity and Liberalism* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1923] 1999), 6–7.

10. Chu, "Ten Questions," 6.

GALATYALILAR

Pavlus'un giriş sözleri üzerinde durup düşünün ve Müjde'nin doğasını kavramaya çalışın. Bizi şimdiki kötü *çağdan* kurtaran ve Tanrı'nın krallığı demek olan gelecek *çağa* taşıyacak olan, Kutsal Ruh ile Mesih'in sayesinde gerçekleşen Tanrı'nın kurtuluş planıdır. Hatanın nereden kaynaklandığına bakmaksızın –ister kilisenin içinden ister dışından gelsin– Müjde'nin saflığını korumak için uyanık kalmalıyız. Müjde Mesih'in günahkârlar için gerçekleştirdiği kurtuluş işidir ve bu Müjde'yi duyurmalıyız. Alçakgönüllülük ve sevgi ile bu dünyanın günahkârları karşısına çıkmalıyız, öyle ki günahlarını görüp Mesih'e dönsünler. Biz de Pavlus gibi İsa Mesih'in müjdesine, Üçlü-Birlik Tanrısı'na sonsuza dek yücelik vermeyi amaçlamalıyız.

2

Tanrı Tarafından Çağrılan

GALATYALILAR 1:10–24

GALATYALILAR

Şimdi ben insanların onayını mı, Tanrı'nın onayını mı arıyorum? Yoksa insanları mı hoşnut etmeye çalışıyorum? Eğer hâlâ insanları hoşnut etmek isteseydim, Mesih'in kulu olmazdım. Kardeşlerim, yaydığım Müjde'nin insandan kaynaklanmadığını bilmenizi istiyorum. Çünkü ben onu insandan almadım, kimseden de öğrenmedim. Bunu bana İsa Mesih vahiy yoluyla açıkladı.

İlk yüzyılda, Hristiyanlara Mesih'e olan inançlarından ötürü zulmeden birçok insan vardı. Bunlardan biri de elçi Pavlus diye bildiğimiz, Tarsuslu Saul'du. İnsanların Pavlus'la ilgili endişesi önceleri kiliseyi yok ettiğini bilmelerinden kaynaklanıyordu, ama şimdi bir zamanlar yok etmek istediği inancı duyurduğunu işitiyorlardı. Tahmin edilebileceği gibi, insanlar Pavlus'tan kuşku duyuyorlardı. Mesih'e dayalı işleri gerçekçi miydi? Amacı saf mıydı? Aynı zamanda bazı insanlar muhtemelen yetkisinin dayanağı olan kaynağı merak ediyorlardı. Pavlus'a Müjde'yi duyurma yetkisini biri mi vermişti? Diğer elçiler ne düşünüyordu? Galatya'daki sahte öğretmenler Pavlus'un hizmetindeki bu zayıflığı sövmeye çalıştı. İşte bu nedenle Pavlus, elçisel yetkisinin kaynağını işaret eder: İsa Mesih tarafından verilen kişisel bir buyruk –İsrail'den dünyanın dört bir ucuna uzanan bir buyruk. Bu iki şey, yani Pavlus'un görevi ve Müjde'nin uluslararası ölçeği, hem Müjde hem de kilisenin misyonu için önemlidir.

Pavlus'un Müjdesi'nin ve Yetkisinin Tanrısal Kaynağı

Pavlus, açıklamasında tek ilgilendiği şeyin Mesih'i hoşnut etmek

Tanrı Tarafından Çağrılan

olduğunu söyleyerek başlar: “Şimdi ben insanların onayı mı, Tanrı’nın onayını mı arıyorum? Yoksa insanları mı hoşnut etmeye çalışıyorum? Eğer hâlâ insanları hoşnut etmek isteseydim, Mesih’in kulu olmazdım” (Gal.1:10). Pavlus yaymakla görevlendirildiği mesajın sadık habercisi olmayı arzuluyordu. Pavlus ikinci kez Müjde’nin kaynağının insan olmadığını belirtir: “Kardeşlerim, yaydığım Müjde’nin insan kaynaklanmadığını bilmenizi istiyorum. Çünkü ben onu insandan almadım, kimseden de öğrenmedim. Bunu bana İsa Mesih vahiy yoluyla açıkladı” (Gal.1:11–12). Unutmayın ki bu Müjde’nin karakteristik özelliklerinden biridir.

Pavlus ne kilise tarafından, ne insanlar tarafından, ne de kendi arzusuyla atanmıştır. Pavlus, kendisini bizzat Müjde’yi duyurması için görevlendiren dirilmiş olan Mesih’le Şam yolunda karşılaştı (Elç.9:1–25). Bu nedenden ötürü Müjde’nin “İsa Mesih tarafından vahiy yoluyla” açıklandığını söyler. Pavlus Galatyalılar’a, Ferisilerin Ferisi ve hatta kiliseye zulmetmiş biri olduğunu anımsatır. Akranları arasında Pavlus eşsizdi –yasaya göre sekiz günlükken sünnet edilmişti, Benyamin oymağındandı ve tanıklığına göre “özbeöz İbrani”dir (Flp.3:5–6). Pavlus “Ben Yahudi’yim. Kilikya’nın Tarsus Kenti’nde doğdum ve burada, Yeruşalim’de Gamaliel’in dizinin dibinde büyüdüm. Atalarımızın yasasıyla ilgili sıkı bir eğitimden geçtim” demiştir (Elç.22:3). Diğer bir deyişle, Pavlus İsrail’in inancını korumakla ilgileniyordu. Fakat Pavlus’un gayreti Tanrı’nın sözü ve Mesih için değildi; tutkusunun, “atalarının gelenekleri” için olduğunu kabul etmekteydi (ayet 14). Tam da bu noktada, Galatya’daki sapkınlığı hazırlayan ipuçlarını görmeye başlıyoruz –bu İsa Mesih’in Müjdesi yerine Yahudilerin gelenekleriyle ilgilidir. Başka bir deyişle, karşıtları bu gelenekleri sürdürmeye ve yaymaya devam ederken, Pavlus Yahudilik zincirini kırmıştı.

GALATYALILAR

Tanrı Pavlus'u seçti ve Oğlu aracılığıyla Müjde'yi yayması için onu görevlendirdi.

Ama beni daha annemin rahmindeyken seçip lütfuyla çağırın Tanrı, uluslara müjdelemem için Oğlu'nu bana göstermeye razı olunca hemen insanlara danışmadım; Yeruşalim'e, benden önce elçi olanların yanına da gitmedim; Arabistan'a gittim, sonra yine Şam'a döndüm. (Gal.1:15–17)

Pavlus, Eski Antlaşma peygamberlerini çağrıştıran bir dille görevinin tanrısal kaynağını vurgular: “Ana rahminde sana biçim vermeden önce tanıdım seni. Doğmadan önce seni ayırdım, Uluslara peygamber atadım” (Yer.1:5). Pavlus'un Yeremya'nın çağrısını zihninde canlandığı görülmektedir — hem Yeremya, hem de Pavlus *uluslara peygamber* olarak atandılar. Ancak devam etmeden önce Pavlus'un 15–17'de, göz önüne alınması gereken birçok önemli sözü vardır.

Pavlus göreviyle alakalı olarak kimseye danışmadı; elçilere akıl danışmak için Yeruşalim'e gitmedi. Bunun yerine önce Arabistan'a, daha sonra Şam'a gitti. Kutsal Kitap bilginleri Pavlus'un o üç yıl boyunca Arabistan ve Şam'da neler yapmış olabileceğiyle ilgili yüzyıllarca bazı tahminlerde bulunmuşlardır. Kimi Mesih'in vahyi üzerinde düşündüğünü, kimi de çölde bizzat Mesih tarafından eğitildiğini söylemektedir. Martin Luther, bu konuyla ilgili düşüncelerini her zamanki gibi sert fakat kavramsal bir tavırla dile getirir: “Pavlus'un Arabistan'da ne yapmış olduğunu sormak aptalcadır. Mesih'i vaaz etmekten başka ne yapacaktı ki?” Ne olduğunu gerçekten bilemeyeceğiz, fakat bu yıllarla ilgili merakımızın esas noktayı bulandırmasına da izin vermemeliyiz. Pavlus etkili biriydi — görevi

1. Gerald L. Bray, ed., *Galatians, Ephesians, vol. 10, Reformation Commentary on Scripture, New Testament* (Downers Grove, IL: IVP Academic, 2011), 41.

Tanrı Tarafından Çağrılan

ne insanlar ne de elçiler tarafından verilmişti, bu görev kendisine bizzat Mesih tarafından verilmişti.

Müjde'nin Etki Alanı

Müjde'nin her şeyden önce Mesih'e dayalı kökenini ve Pavlus'un görevini göz önünde bulundurarak, Müjde'nin etki alanını düşünebiliriz. Tıpkı Yeremya'nın diğer uluslara peygamberlik etmesi gibi, Pavlus da ana rahmindeyken Yahudi olmayan diğer uluslara Müjde'yi duyurması için ayrılmıştır. Esasında, Grekçe *ethne* kelimesi "uluslar" anlamına gelmektedir. Müjde'nin amacını oluşturduğundan bu bilgi önemlidir. Müjde sınırlı değildir, tek bir bölgeyle, ilgili gruplarla ve Yahudi halkıyla sınırlandırılmamıştır. Aksine, Müjde uluslararası niteliktedir.

Pavlus ana rahmindeyken Tanrı'nın egemen seçimiyle ayrılmıştır, öyle ki Müjde'yi diğer uluslara duyurabilsin. Kurtuluş tarihinin en başından beri Müjde'nin uluslar için olduğunu anımsayın. Bu uluslararası etki alanı İbrahim'e verilen antlaşma vaadinde ortaya çıkar, Tanrı'nın İbrahim'le olan antlaşmasının bereketleri, ulusları kapsamaktadır: "Seni büyük bir ulus yapacağım, seni kutsayacak, sana ün kazandıracığım, bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar senin aracılığınla kutsanacak" (Yar.12:2-3). Eski Antlaşma peygamberleri ile olan başka bir benzerlik de, Pavlus'un Tanrı'nın egemen amaçları uyarınca ana rahmindeyken ayrılmış olması, Mesih'in gelişini duyuran Yeşaya'nın Tanrı'dan aldığı peygamberlik çağrısıdır: "Ey kıyı halkları, işitin beni, uzaktaki halklar, iyi dinleyin. RAB beni ana rahmindeyken çağırdı, annemin karnındayken adımları koydu" (Yşa.49:1). Yeşaya ayrıca şöyle demiştir:

GALATYALILAR

“Yakup’un oymaklarını canlandırmak, sağ kalan İsrailileri geri getirmek için kulum olman yeterli değil. Seni uluslara ışık yapacağım. Öyle ki, kurtarışım yeryüzünün dört bucağına ulaşsın” (Yşa.49:6). Üstelik, Mesih’in bütün uluslara Müjde’yi duyurması için kiliseyi görevlendirdiği Son Buyruk da vardır (Mat.28:18–20). Açıkça görülmektedir ki Müjde’nin bütün uluslara yayılması amaçlanmıştır ve Pavlus bu görevi yerine getirmek için Tanrı’nın seçtiği bir araçtır. Aynı zamanda Müjde’nin etki alanı, bize Mesih’in krallığı hakkında da bir şeyler söyler. Uluslar Mesih’e bağlı kılınacaktır (Mez.2). Tüm bu öğeler, Galatya’daki sorunun doğasıyla ilgili ipuçları vermektedir.

Sahte öğretmenler, diğer uluslardan iman etmiş Hristiyanların kurtulmaları için Mesih’e iman etmeleri ve sünnet işaretini almaları gerektiği konusunda ısrar ediyorlardı. Daha sonraki bölümlerde araştıracağımız başka önemli noktaların da olmasına rağmen, Sünnet-yanlıları, diğer uluslardan olan kişilerin kurtulması için sünnet aracılığıyla önce Yahudi olmaları gerektiğini öğretiyordu. Fakat eğer Müjde’nin etki alanı uluslararasıysa, o halde ulusların Yahudiliğe dönme fikriyle ilgili ciddi kuşkularımızın olması gerekir. Bu fikir, Kutsal Yazılar’la iki esaslı nedenden ötürü çelişir.

Bu çelişkilerin ilki şudur: Mesih’e iman etmiş olmanın yanı sıra sünnet olmanın da kurtuluş için gerekli olduğunu iddia etmek, Mesih’in çarmıhtaki ölümünün kurtuluşumuz için yeterli olduğunu reddetmek olur. Bir kişinin sünnet olması gerektiğini söylemek, Mesih’in yasaya kusursuz bir şekilde itaat etmiş olmasına, imanlının yasaya itaat etme işini de eklemek olur. Sünnetin kurtuluş için gerekli olduğu üzerinde ısrar etmek demek, Musa’nın antlaşması altında yaşamaya geri dönmek; yasanın ve onun gerekliliklerinin boyunduruğuna geri dönmek demektir; ne var ki Tanrı halkı Mesih

Tanrı Tarafından Çağrılan

sayesinde o boyunduruktan özgür kılınmıştır.

Bu durum “şimdiki kötü çağ” ile, yani karanlığın içine dalmakla açıklanabilir. Eğer Pavlus’un hizmeti Tanrı’nın Yeşaya 49’da önceden bildirdiği amaçlarının yerine getirilmesiyse, o halde Müjde’nin ulusların üzerine bir ışık olarak yayılması uzun süredir beklenen eskatolojik krallığın, yani Tanrı’nın krallığının gelmesidir. Daha basit bir biçimde ifade etmek gerekirse, bu, Mesih’in Müjdesi’nin gelmesiyle, cennetin yeryüzündeki ulusların arasına inmesinin bir ifadesiydi. Peki, Galatyalılar neden yasanın boyunduruğuna dönmek istedi?

Müjde’nin Özü

Müjde, Mesih’in yasaya itaatıyla mi yoksa bizim itaatimizle mi etkin kılındı? Doğru cevap Mesih’tir: Mesih’in itaati, kurtuluşumuzu güvence altına alır. Kurtuluşumuzun sadece Mesih’e olan imana dayanması, Pavlus’un Müjde’nin savunması olan hizmetinin otobiyografik niteliğinde görülmektedir. Pavlus Galatyalılar’a, daha sonra elçilerle buluşmak amacıyla Yeruşalim’i ziyaret ettiğini söyler, ama burada yalnızca Petrus ile İsa’nın kardeşi Yakup’u görür. Pavlus burada yetkisinin kaynağını tekrar vurgular, çünkü bu yetki kendisine elçiler tarafından değil Mesih tarafından verilmiştir. Daha sonra Suriye ve Kilikya’ya gidip Yahudiye’deki kiliselerde Müjde’yi duyurduğunu belirtir.

Tahmin edebileceğimiz gibi bu kiliseler, bir zamanlar zulmeden Pavlus’u, Müjde’yi duyururken görünce şaşkınlığa uğramışlardır. Pavlus’un özellikle neyi duyurduğuna dikkat edin: “Önceleri yıkmaya çalıştığı imanı” (Gal.1:23). Pavlus Müjde’yi duyurduğu kişilere, *imanı* duyurduğunu söylemektedir. Diğer bir deyişle, kurtuluş, ita-

GALATYALILAR

atimizle değil, Mesih'e olan imanla gelir. Kurtuluş içe dönük bir şey, yani kendi yeteneklerimiz ve itaatimizle ilgili değildir. Aksine kurtuluşumuz *dışa dönüktür*, yani Mesih'in yetenekleri ve itaatiyle ilgilidir².

Pavlus birinci bölümü şu şekilde sonlandırır: “Böylece benden ötürü Tanrı'yı yüceltiyorlardı” (Gal.1:24). Peygamber Yeşaya'ya göre Müjde'nin yayılma amacı neydi? Yeşaya şöyle söylemiştir: “Bana ‘Kulumsun, ey İsrail, Görkemimi senin aracılığınla göstereceğim’ dedi” (Yşa.49:3). Yeşaya'nın sözleri tamamen, Tanrı'nın kusursuz hizmetkârı olan tüm ulusların O'nda tek ve gerçek Tanrı'yı yücelteceği Mesih'in sözleriydi. Müjde'yi yaymakta olan Pavlus aracılığıyla işleyen Mesih, diğer ulusların kendilerine verilen kurtuluşla sevinç duymalarını sağlıyordu.

Ulusların Mesih'i

Pavlus'un hizmetini ve Pavlus'un Müjde'yi savunurken yazdıklarını düşündüğümüzde, umuyorum ki Müjde'nin görkeminden siz de büyülenmiş ve Müjde'yi dünyaya duyurmanın bizim de sorumluluğumuz olduğunu anlamışınızdır. Müjde'nin kaynağının insan değil, Tanrı olduğunu kavramalıyız. İnsanların bir efsane ya da diğer in-

2. John Murray'ın *dışa dönüklük* kelimesini oluşturduğuna ilişkin bilgi edinmek için: Bkz. John Murray, *The Epistle to the Romans*, NICNT (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1968), 123.

Tanrı Tarafından Çağrılan

sanlar arasında “sadece bir yol” diyerek Müjde’yi marjinalleştirme gayretlerine bakmaksızın, kurtuluşumuzun *tek* yolu olduğu gerçeğine sımsıkı bağlanmalıyız. Tanrı’nın yaratılmayan görünümü İsa Mesih beden almış ve bütün uluslara Müjde’yi duyurmaları için elçileri, özellikle de Pavlus’u kişisel olarak görevlendirmiştir. Müjde son dakika icadı veya bir B planı değildir; aksine kurtuluş tarihinin en başından beri Tanrı’nın kurtarışını bütün uluslara taşıması için belirti tasarısıdır.

Mesih tarafından Pavlus’un görevlendirildiği gibi görevlendirilmemiş olsak da biz de bir beden olarak *görevlendirildik*. Bu görev hepimizin aşına olması gereken bir görevdir:

İsa yanlarına gelip kendilerine şunları söyledi: “Gökte ve yeryüzünde bütün yetki bana verildi. Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin; onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh’un adıyla vaftiz edin; size buyurduğum her şeye uymayı öğretin. İşte ben, dünyanın sonuna dek her an sizinle birlikteyim.” (Mat.28:18–20)

Bir beden olarak dualarımız, bağışlarımız ve hizmetimiz Mesih’e ve kiliseye adanmalıdır. Kilise, kelâmın hizmetkârlarını Müjde’yi duyurmaları için uluslara göndermezse bu görevi yerine getiremez.

Kişisel müjdecilikle Müjde’yi diğer insanlarla paylaşma fırsatının bize verilmesi için dua etmeliyiz. Diğer ulusların da Müjde’yi duymaları gerektiğini biliriz, fakat dualarımızda Müjde’nin dünyaya yayılmasından çok az bahsederiz. Tanrı, seçilmişlerinin Mesih’e iman etmelerini sağladı ve sağlayacaktır. Ancak Pavlus’un da dediği gibi, bu kişiler Müjde’yi duymazsa nasıl kurtulacak? Dua, kayıp kişilerin iman etmesi için en önemli araçlardan biridir. Biz de Isaac Watts’ın “Ne Tatlı, Ne Harika Bir Yerdir”[^How Sweet and Awesome is the Place] ilahisini söylemeliyiz:

Uluslara merhamet et, ey Tanrımız

GALATYALILAR

Gelecekteki dünyayı hazırla
Zaferli sözünü uluslara gönder
Ve kaybolmuş olanları evlerine getir

Kiliselerini dolu görmeyi arzuluyoruz
Seçilmiş ırkınla dolu
Hepsi bir ağızdan, bir yürekten, bir ruhtan
Kurtaran lütfunu dile getirsin

Fakat dünyaya Müjde'yi duyurmak, Mesih'in buyruğunun nihai amacı değildir. Unutmamalıyız ki Pavlus'un çağrısı ve hizmeti, Yeşaya'nın peygamberliğinde köklenen Mesih'in doğrudan buyruğu üzerinde temellenmiştir: "Bana, 'Kulumsun, ey İsrail, Görkemimi senin aracılığınla göstereceğim' dedi" (Yşa.49:3). Müjde'nin amacı ibadettir, Üçlü-Birlik Tanrı'sına tapınmak ve O'nu övmektir. John Piper şunları söylerken bu noktayı çok iyi bir şekilde dile getirir:

Kilisenin nihai amacı misyonlar değildir; ibadettir. Misyonlar ibadet var olmadığı için vardır. İbadet nihaidir, hizmet değildir, çünkü Tanrı nihaidir insan değildir. Bu çağ sona erdiğinde ve milyonlarca kurtulmuş insan Tanrı'nın tahtı önünde yüz üstü yere kapandığında, misyonlar ortadan kalkacak. Hizmet etmek geçici bir zorunluluktur. Fakat ibadet sonsuza dek kalır.³

Yahudiye bölgesinde bulunan kiliseler, Pavlus'un Müjde'yi duyurduğunu öğrendiklerinde cevapları ibadet ederek Tanrı'yı yüceltmek olmuştur. Bu nedenle, arzumuz Müjde'nin insanların yaşamlarını daha iyi hale getirmesi değil, ulusların Tanrı'nın tapınağına gelip

3. Bkz. John Piper, *Let the Nations Be Glad: The Supremacy of God in Missions* (Grand Rapids, MI: Baker, 1993), 11.

Tanrı Tarafından Çağrılan

O'na ibadet etmesi olsun. Önceden bildirilen peygamberliklerde yazdığı gibi “son günlerde RAB'bin evinin dağı” kurulacak ve uluslar Yahve'ye tapınmak için gelecek (Yşa.2:2-3). Pavlus'un hizmeti öncelikliydi ve bu hizmetle peygamberlikler yerine gelmişti.

Pavlus'un mektubunu çalışmaya devam ederken, Rab'den Müjde'yi daha iyi anlamanız için size kavrayış vermesini isteyin. Müjde'nin tanrısal kaynağını unutmayın. Kurtuluş gücünün önce Yahudiler, sonra diğer uluslar için kavrayış vermesini isteyin. Müjde'nin bütün uluslara yayılması için dua edin.

3

Pavlus Elçiler Tarafından Kabul Ediliyor

GALATYALILAR 2:1-10

GALATYALILAR

Benimle birlikte olan Titus bile Grek olmasına karşın sünnet edilmeye zorlanmadı. Ne var ki, İsa Mesih'te sahip olduğumuz özgürlüğü el altından öğrenmek ve böylece bizi köleleştirmek için gizlice aramıza sızan sahte kardeşler vardı. Müjde gerçeği sürekli sizinle kalsın diye bir an bile onlara boyun eğip teslim olmadık.

Bir onay mührü, tüketicinin yüreğini ferahlatabilir. Eğer tüketicinin, ürünün değer biçilen fiyata değip değmediğiyle ilgili şüpheleri varsa, bir ürünün onayı fark yaratabilir. Bu nedenle şirketler, tüketicinin zorla kazandığı parayı elde edebilmek için gözde, popüler ünlülerle anlaşırlar. Galatya'daki kilisede de buna benzer bir şey olmaktaydı. Sahte öğretmenler, Pavlus'un hizmeti ve yaptığı hizmetinin geçerliliğiyle ilgili kuşkular yaratıyorlardı. Bu nedenle Pavlus, hizmetini savunmaya koyuldu ve elçilerin kendisini onlardan biri olarak kabul ettiğini gösterdi. Aynı zamanda Pavlus görevinin insandan kaynaklı olmadığını da vurgulamak istiyordu, diğer elçiler Mesih'in onu kişisel olarak görevlendirdiğini kabul ediyorlardı.

Pavlus bir önceki bölüme bir elçi olarak görevini savunarak başladı — görevini ne insanlardan, ne insanlar aracılığıyla, ne kiliseden ne de elçilerden aldığını vurguladı. Kendi kendisini atamış da değildir: dirilmiş ve göğe alınmış olan Mesih'in bizzat kendisi tarafından görevlendirilmiştir. Pavlus ayrıca Tanrı tarafından ana rahmindeyken uluslara peygamber olması için ayrıldığını söylemiştir. Başka bir deyişle, Pavlus Müjde'nin temelinde her zaman diğer ulusların bulunduğunu, hiçbir zaman İsrail'le sınırlandırılmadığını söyler. Daha önce kiliseye zulmeden Pavlus yıkmayı amaçladığı

Pavlus Elçiler Tarafından Kabul Ediliyor

imanı yüceltir, yüceltilmiş olan Mesih'i duyurur.

Önümüzdeki ayetlerde Pavlus hizmetini savunmaya devam eder; ancak bunun kişisel bir savunma olmadığını, savunmanın Mesih tarafından verilmiş bir göreve ilişkin olduğunu unutmayalım. Bu, şu anlama gelmektedir: Pavlus aynı zamanda hem İsa Mesih'in müjdesini, hem de kilisedeki otoritesini savunmaktadır. Pavlus'un hizmet savunması üç şey üzerine kuruludur. İlki, Titus'u Müjde için canlı bir örnek olarak gösterir. İkincisi, elçilerin özellikle Yakup, Petrus ve Yuhanna'nın onu bir elçi olarak kabul ettiğini söyler. Üçüncü olarak Pavlus ve ilk elçiler, Tanrı'nın yaşadığı yer olan kiliseyi Yahudiler ve uluslarla inşa etmektedir.

Titus: Canlı Örnek

Pavlus, savunmasına Mesih tarafından verilen görevi yerine getirirken neler olduğunu anlatarak devam eder. Yeruşalim'e hemen gitmediğini, üç yıllığına Arabistan'a oradan da Şam'a gittiğini biliyoruz. Daha sonra Yeruşalim'e gidip orada Petrus ve İsa'nın kardeşi Yakup'u gördü ve Yahudiye'deki kiliselere Müjde'yi duyurmaya başladı. Yeruşalim'e geri dönmesinden önce on dört yıl geçti. Bu da yine Pavlus'un görevinin elçilere değil, Mesih'e dayandığına ilişkin bir kanıttır, çünkü elçilerin yardımı ve onayı olmaksızın hizmetini on dört yıldır sürdürmekteydi. Yine de Pavlus Yeruşalim'e gitti, beraberinde Barnaba'yla Titus'u da götürdü.

Titus'un Pavlus'la birlikte bulunması önemlidir, çünkü Titus bir "Grek"ti (ayet 3). Titus diğer uluslara mensuptu ve kurtuluşu için yalnızca imanla Mesih'e bakmıştı. Fakat Pavlus'un, Titus ve Titus'un sünnet olmasıyla ilgili söylediklerine dikkat edin: "Benimle birlikte olan Titus bile Grek olmasına karşın sünnet edilmeye zorlanmadı"

GALATYALILAR

(Gal.2:3). Pavlus özellikle Titus'un sünnet olmaya zorlanmadığını belirtmektedir. Böylece Pavlus'tan Galatyalılar'ın sapkınlığının doğasını öğreniyoruz. İsa'nın ardından giden Yahudiler, zorlamasalar da ulusların sünnet olmaları gerektiği konusunda ısrar ediyorlardı. Diğer bir deyişle, iman ve sünnet olmadan kurtuluşun var olmayacağına inanıyorlardı. Ancak burada Ferisilerin Ferisisi, Eski Antlaşma eğitimi almış, atalarının gelenekleri için gayretli olan Pavlus *sünnet olmamış* bir Grek'le dolaşıyordu. Sünnet olmuş bir Yahudi ve eskiden Ferisi olan Pavlus diğer uluslara ait olan birinin, antlaşmanın işareti olan sünneti almadan İbrahim'in antlaşmasına dahil olmasına nasıl izin veriyordu?

Cevabı, Pavlus'un sahte öğretmenleri eleştirisinde yatmaktadır: "Ne var ki, İsa Mesih'te sahip olduğumuz özgürlüğü el altından öğrenmek ve böylece bizi köleleştirmek için gizlice aramıza sızan sahte kardeşler vardı. Müjde gerçeği sürekli sizinle kalsın diye bir an bile onlara boyun eğip teslim olmadık" (Gal.2:4-5). Pavlus sünnetin artık zorunlu olmadığını, çünkü Mesih'in geldiğini, yasayı ve peygamberlerin söylediklerini yerine getirdiğini söylüyordu. Mesih yalnızca yasaya itaat etmek için gelmedi, ancak Mesih'i işaret eden bütün törensel yasaları tamamlamak için geldi.

Sünnet, Mesih aracılığıyla gelecek olan kurtuluşu işaret ediyordu: "Ayrıca Mesih'in gerçekleştirdiği sünnet sayesinde beden benliğinden soyunarak elle yapılmayan sünnette O'nda sünnet edildiniz" (Kol.2:11; Luk.12:50; Yar.17:14; Yşa.53:8; Yer.11:19). İşte bu nedenle Pavlus'un, Titus'un sünnet olmasıyla ilgili hiçbir sorunu yoktu. Dahası, işte bu nedenle sahte öğretmenlere bu konuda bir an bile boyun eğmediğini söyler, öyle ki Müjde'nin gerçekliği korunabilsin. Pavlus eğer Titus sünnet olursa, onunla birlikte kendisinin de yasanın köleliğine ve boyunduruğuna ve kusursuz itaat gerektiren

Pavlus Elçiler Tarafından Kabul Ediliyor

Musa'nın yasa düzenine geri döneceğini biliyordu.

Elçilerin Kabulü

Pavlus Petrus, Yakup ve Yuhanna'yla görüştü, (Mar.5:37; 9:2; 14:33; Luk.9:28) onlar da Pavlus'un görevini tanıdılar: "Tam tersine, Müjde'yi sünnetlilere bildirme işi nasıl Petrus'a verildiyse, sünnetsizlere bildirme işinin de bana verildiğini gördüler. Çünkü sünnetlilere elçilik etmesi için Petrus'ta etkin olan Tanrı, öteki uluslara elçilik etmem için bende de etkin oldu" (Gal.2:7-8).

Elçilerin, Pavlus'u göreve atamadıklarının farkına varmak önemlidir. Pavlus'u göreve atayan Mesih'tir. Pavlus'u hizmete atamamalarına rağmen, kendilerinin çağrıldığı gibi Pavlus'un da bizzat Mesih tarafından çağrıldığını kabul ettiler. Aralarındaki tek fark şu ki Mesih, Petrus'u Yahudiler; Pavlus'u ise diğer uluslar arasında çalışması için çağırıyordu. Yine aynı Mesih, hem Petrus hem de Pavlus aracılığıyla Müjde'yi Yahudilere ve diğer uluslara duyuruyordu. Bu noktayı vurgulamak için elçiler Pavlus'a sağ ellerini uzattılar: "Topluluğun direkleri sayılan Yakup, Kefas ve Yuhanna bana bağışlanan lütfü sevince paydaşlığımızın işareti olarak bana ve Barnaba'ya sağ ellerini uzattılar. Öteki uluslara bizlerin, Yahudiler'e kendilerinin gitmesini uygun gördüler" (Gal.2:9). Pavlus elçisel onay almak için değil, fakat Tanrı tarafından atanmış olduğu konusunda emin olmaları için Yeruşalim'e gitti: "Ama ileri gelenler –ne oldukları bence önemli değil, Tanrı insanlar arasında ayırım yapmaz– evet, bu ileri gelenler söylediklerime bir şey katmadılar" (Gal.2:6). Bu, Pavlus tarafınca kibir gösterisi değil, fakat Mesih'in yetkisi ve ataması anlamında bir *güvenirlikti*.

Kilise Yahudiler'den ve Diğer Uluslardan Oluşmaktadır

GALATYALILAR

Sonra elçiler, Tanrı'nın yaşadığı yer olan kiliseyi kurmaya çağrıldılar. Fakat Pavlus bu noktaya yetkiyle, hemen herkesin kolayca anlayamayacağı bir dille değiniyor. Sanıyorum ki insanlar 9. ayeti genellikle çağdaş bir bakış açısıyla okuyor: “Topluluğun direkleri sayılan Yakup, Kefas ve Yuhanna bana bağışlanan lütfu sezince paydaşlığımızın işareti olarak bana ve Barnaba'ya sağ ellerini uzattılar. Öteki uluslara bizlerin, Yahudiler'e kendilerinin gitmesini uygun gördüler” (Gal.2:9). Yakup, Petrus ve Yuhanna'nın “direk” (*stulos*) olduğu, topluluğun direkleri oldukları söyleniyor. Bu, Pavlus'un zihnindeki düşünceye yaklaşmaya başlamaktadır, fakat burada “direk”le kastedilen şey çok daha ötedir.

Grekçe Eski Antlaşma'ya aşına olan bir Yahudi bu kelimeyi hemen fark edebilirdi, çünkü Süleyman'ın Tapınağındaki sütunlar için kullanılan kelimeyle aynıydı (1Kr.7:15–22). Aslında, sütunlar oldukça ünlüydü, hatta isimleri bile vardı: “Hiram sütunları tapınağın eyvanına dikip sağdakine Yakın, soldakine Boaz adını verdi” (1Kr.7:21). Böylece Pavlus, İsrail'in geçmişinden mimari bir terim kullanmaktadır.

Ayrıca Tanrı'nın tapınağını kuracağı zamana dair Hezekiel ve Hagay'ın peygamberlikleri: “Yeni tapınağın görkemi, öncekinden daha büyük olacak. Buraya esenlik vereceğim.’ Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB” (Hag.2:9; Hez.47). Üçüncü olarak Mesih'in tanıklığı yer almaktadır: “İsa şu yanıtı verdi: ‘Bu tapınağı yıkın, üç günde onu yeniden kuracağım.’ Yahudi yetkililer, ‘Bu tapınak kırk altı yılda yapıldı, sen onu üç günde mi kuracaksın?’ dediler. Ama İsa'nın sözünü ettiği tapınak kendi bedeniydi” (Yu.2:19–21).

Bu ayetleri bir arada değerlendirdiğimizde, hem Petrus'un hem de Pavlus'un aynı tapınak tipolojisini kullanması ve bunu son tapınağa, kilisenin inşası için uygulaması şaşırtıcı değildir: “O sizi diri

Pavlus Elçiler Tarafından Kabul Ediliyor

taşlar olarak ruhsal bir tapınağın yapımında kullansın. Böylelikle, İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'nın beğenisini kazanan ruhsal kurbanlar sunmak üzere kutsal bir kâhinler topluluğu olursunuz" (1Pe.2:5). Pavlus Efesliler'e mektubunda şöyle demektedir:

Böylece artık yabancı ve garip değil, kutsallarla birlikte yurttaş ve Tanrı'nın ev halkısınız. Elçilerle peygamberlerden oluşan temel üzerine inşa edildiniz. Köşe taşı Mesih İsa'nın kendisidir. Bütün yapı Rab'be ait kutsal bir tapınak olmak üzere O'nda kenetlenip yükseliyor. Siz de Ruh aracılığıyla Tanrı'nın konutu olmak üzere hep birlikte Mesih'te inşa ediliyorsunuz. (Ef.2:19–22)

Pavlus, Efesliler'de elçilerle olan etkileşimin altını çizmektedir. Pavlus son tapınağın, Tanrı'nın yaşadığı yerin direklerine –Petrus'a, Yakup ve Yuhanna'ya– geldi ve onlar da ellerini Pavlus'a uzattılar. Pavlus ve diğer elçiler Tanrı'nın yaşadığı yeri birlikte inşa ediyordu; kurtuluşa sahip olmak ve tapınağa dahil olmak için yalnız ve yalnızca Mesih'e bakan, diri taşlar olan Yahudiler'den ve Grekler'den oluşuyordu.

Pavlus'un burada yazmış olduklarının önemi üzerinde derin derin düşünmek için duracak olursak, argümanlarının, sahte öğretmenlerin fikirlerini nasıl çürüttüğünü fark edebiliriz. Titus örneği, Pavlus'un elçiler tarafından kabul edilmesi, kiliseyi birlikte inşa etmeleri, kilisenin hem Yahudiler'den hem de diğer uluslardan oluşması; bunların tümü Pavlus'un elçisel hizmetinin diğer elçilerinkinden daha aşağı olduğu veya bir şekilde diğer elçilerden farklı bir Müjde öğrettiği iddialarını çürütmekteydi. Pavlus da elçiler de, ister Yahudi ister diğer ulustan olsun, herkese aynı Müjde'yi duyuruyorlardı: insan yalnız ve yalnızca lütufla ve Mesih'e olan iman aracılığıyla kurtulur. Bu, Pavlus'un argümanının önemini görmemize yardım eder. Daha açık söylemek gerekirse, Pavlus'un yazmış

GALATYALILAR

olduklarının şaşkınlığını kabul edebiliriz: *Diğer uluslar* artık Tanrı'nın halkına dahil edildi.

Kendinizi bir dakikalığına birinci yüzyılda yaşayan bir Yahudinin yerine koyun. Eski Antlaşma'yı okudunuz ve bir kişinin İbrahim'in antlaşmasına dahil olabilmesi için sünnet olması gerektiğini işittiniz; aksi halde antlaşmadan kesilmesi, atılması gerektiğini, lanetlenmiş olacağını duydunuz (Yar.17:10–14). Antiokhos Epifanis'in (yk. İ.Ö. 215–164) pagan işgalci güçlerinin atalarınıza zulmettiğini, hatta antlaşmanın işaretinden ötürü onları öldürdüğünü biliyorsunuz (1Mak 1:48; 1:60; 2Mak 6:1–11). Diğer ulusların zulmünden kaçmak için cerrahi bir operasyon ile sünnete karşı çıkan Yahudiler bile vardı (1Mak 1:11–15). Ve şimdi (diğer elçilerin yanı sıra) Pavlus, İbrahim'in antlaşmasına dahil olmak için sünnetin artık bir zorunluluk olmadığını söylüyordu. Muhtemelen Pavlus'la ilgili şunları söylediniz: “Bu adam hiçbir zaman bu kutsal yere ve yasaya karşı konuşmaktan vazgeçmeyecek, çünkü Nasıralı İsa'nın bu yeri yıkaacağını ve Musa'nın geleneklerini değiştireceğini söylediğini işittik” (Elç.6:13–14). Bu nedenle Pavlus'un mesajı birçokları için şaşkıncıydı. Yahudiler Mesih'i benimsemeye hazır, ama antlaşmanın işaretini ve eski gelenekleri bırakmaya hazır değillerdi. Farkına varamadıkları şey ise sünnetin onları kurtarmamış ve kurtarmayacak olmasıydı.

Aksine sünnet, antlaşma lanetini üzerine almış olan Mesih'in kurtarıcı eylemini işaret etmekteydi. Deriden bir parça kesmeyi, günahlı bedenden ya da antlaşma topluluğundan kesilip atılmayı simgeliyordu. Mesih bizim yerimize laneti üzerine aldı, ölümü bizim ölümümüz oldu ve yaşamı bize yaşam verdi. Pavlus'un yaşadığı dönemde sahte öğretmenlerin ve bir çok Yahudi'nin kavrayamadığı şey, Mesih'in eyleminin dünyayı sarsan önemiydi. Mesih bunu yal-

Pavlus Elçiler Tarafından Kabul Ediliyor

nızca Yahudiler için değil, diğer uluslar için de, kendisine imanla bakan herkes için yaptı. Bu, bugün kiliseye giden birçoklarının kavrayamadığı şeydir — kurtuluş daima yalnız ve yalnızca Mesih'e olan imanla gerçekleşir.

Ayrıca Pavlus'un ve elçilerin son tapınağı, Tanrı'nın kilisesini inşa ettiğini görmeliyiz. Kiliseler ne sıklıkla kilise inşa etme projesine soyunuyor? Çoğu Hristiyan yanlış bir şekilde kilise kurmanın, kilise bütçesi ve planlamasına odaklanması gerektiğini düşünmektedir. Binalar önemlidir, ancak Tanrı'nın nihai planlaması olan halkına kıyasla geçicidir. Daha büyük kilise binaları kurmak yerine yeni kiliseler kurulsun ve yurt dışındaki pastörlere destek olunsun, kilisenin global nitelikteki misyonu nasıl olurdu? Bir kilise binası kurmak yanlış değildir, fakat binalar putlara dönüşebilir; genellikle öyle de olmaktadır. Kilise olarak her zaman yeni kiliseler kurmayı, Tanrı'nın kilisesini kurmak için pastörler göndermeye çalışmalıyız.

Umuyorum ki Pavlus'un Galatyalılar'a yazdıklarını incelemeye devam ettikçe, Müjde'nin derinliğini daha fazla kavrarız. Umuyorum ki Tanrı'ya bizleri imanla doldurması için dua ederiz, öyle ki kurtuluşumuz için Tanrı'ya bakabilelim, itaatimizle Tanrı'nın iyiliğine layık olmaya çalışmayalım. Ve umut ediyorum ki Müjde'nin uluslara yayılabilmesi, Mesih'e imanla bakanların bir araya toplanabilmesi için Tanrı'ya dua ederiz. Kilisede hizmet eden kişiler de Pavlus'un sözleriyle cesaretlendirilmelidir, çünkü vaazları aracılığıyla Tanrı kilisesini kurtarmaktadır. Bir on altıncı yüzyıl reformcusu Caspar Olevianus'un dediği gibi, "Hiçbir pastör boşa çalışmaz; bütün dünya öyle olduğunu söylese bile. Müjde her zaman meyve verir ve bu, Tanrı'nın vaazlarda vahyetmek istediği şeydir şu ki bu vaazlar kimilerine kurtuluş getirir, kimilerinin de kötü işlerini açığa çıkarır."¹

¹ Gerald L. Bray, ed., *Galatians, Ephesians, vol. 10, Reformation Commem-*

GALATYALILAR

tary on Scripture, New Testament (Downers Grove, IL: IVP Academic, 2011),
50.

4

Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma

GALATYALILAR 2:11–21

GALATYALILAR

Doğuştan Yahudi olan bizler öteki uluslardan olan 'günahlılar' değiliz. Yine de insanın Kutsal Yasa'nın gereklerini yaparak değil, İsa Mesih'e iman ederek aklandığımızı biliyoruz. Bunun için biz de Yasa'nın gereklerini yaparak değil, Mesih'e iman ederek aklanalım diye Mesih İsa'ya iman ettik. Çünkü hiç kimse Yasa'nın gereklerini yaparak aklanmaz.

Son birkaç bölümde, Pavlus görevinin insanlardan ya da insanlar aracılığıyla değil, doğrudan Mesih'ten geldiğini belirtmiştir. Bu durum, Pavlus'un yetkisini ve görevini diğer on bir elçininkiyle eşit kılmıştır. Pavlus ayrıca, Müjde'yi Yahudiler'e duyurmaları için Yakup'u, Petrus'u ve Yuhanna'yı güçlendiren aynı Kutsal Ruh'un, diğer uluslara Müjde'yi duyurması için kendisini de güçlendirdiğini belirtmiştir. Müjde'nin mesajı neydi? Esas nokta kişinin Tanrı önünde yasaya olan itaati sonucunda değil, İsa Mesih'e olan imanı sonucunda aklandığı noktasıdır. Böylece aklanma işlerle değil, imanladır. Galatya kiliselerinin ilk başta benimsediği ve kabul ettiği Müjde buydu; ama şimdi sahte öğretmenlerden dolayı bunu reddediyorlardı. İnsanın Mesih'e olan imanla ve yasaya itaatle, yani sünnet olmayla kurtulabileceği fikrini benimsiyorlardı. Pavlus bu sahte müjdeyi izleyenleri, Mesih'in onları yasanın lanetinden özgür kılmış olmasından mahrum bırakacağını biliyordu. Önümüzdeki ayetlerde, elçi Petrus'un bile belli ölçüde bu sahte öğretiye kapılmış olduğunu görüyoruz. Pavlus, aklanmanın bu iki yolu arasındaki uçurumu belirtmeye devam eder. Ya insan günah ve yasanın lanetiyle bozulmuş imkânsız bir yol olan yasaya itaatle aklanır ya da insan aklanmak için yalnız ve yalnızca imanla İsa Mesih'e bakar.

Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma

Pavlus Petrus'un Karşısında

Petrus başlangıçta Yahudi olmayan uluslardan Hristiyanlarla birlikte oturup yemek yemeye istekliydi. Bu bize önemli gibi gözük-meyebilir — bir dostla yemek yemekteki sorun ne olabilir ki? Fakat unutmamalıyız ki Yahudiler ve diğer uluslar en az iki nedenden ötürü birlikte yemek yemezlerdi.

İlki, Yahudiler diğer ulusların murdar olduğunu düşünürlerdi. Bu, Pavlus'un diğer ulusları 15. ayette "günahkârlar" olarak tanımlamasında açıkça görülmektedir. Bilindik bir suçluyla oturup yemek yemenin ne demek olduğunu anlayabiliriz, diğer uluslarla alakalı olarak birinci yüzyıl Yahudileriyle de ilgili durum buna benzerdi. Aslında Mesih'in, kızı cine tutsak olmuş Kenanlı kadını konuşmasını hatırlarsınız, Mesih onu "köpek" olarak adlandırmıştı (Mat.15:26-27).

İkincisi, diğer uluslar murdardı, çünkü murdar olan yiyeceklerden yiyorlardı. Eski Antlaşma yasası bazı yiyecekleri İsraililer için murdar olarak belirlemişti; Örneğin çift tırnaklı olmayan domuz tamamen kirliydi (Lev.11). Bu iki nedenden ötürü, Yahudilerin diğer uluslarla yemek yemeden önce üstesinden gelinmesi gereken birçok engel vardı.

Mesih'in gelişiyile birlikte bu ayrımlar ortadan kalktı: "Çünkü Mesih'in kendisi barışımızdır. Kutsal Yasa'yı, buyrukları ve kurallarıyla birlikte etkisiz kılarak iki topluluğu birleştirdi, aradaki engel duvarını, yani düşmanlığı kendi bedeninde yıktı. Amacı bu iki topluluktan kendisinde yeni bir insan yaratarak esenliği sağlamak, düşmanlığı çarmıhta öldürmek ve çarmıh aracılığıyla bir bedende iki topluluğu Tanrıyla barıştırmaktı" (Ef.2:14-15). Bu yemek yasalarının ortadan kaldırılması Petrus'a, kendisi derici Simun'un evindeyken

GALATYALILAR

bildirildi. Tanrı gökten, içinde yeryüzünde yaşayan her türden dört ayaklı hayvan, sürüngen ve kuş olan bir çarşaf indirdi. Petrus tüm bu hayvanların kirli olduğunu biliyor ve Levililer 11'deki yemek yasalarını sürdürüyordu. Fakat Tanrı Petrus'a: "Kalk Petrus, kes ve ye.... Tanrı'nın temiz kıldıklarına sen bayağı deme" dedi (Elç.10:15). İşte bu nedenle en azından ilk başta, Petrus diğer uluslardan olan Hristiyanlarla birlikte yemek yemeye istekliydi. Fakat sünnet yanlısı grup Antakya'ya gelir gelmez Petrus yönünü hemen değiştirdi.

Sünnet yanlıları, diğer uluslardan kişilerin kurtulmak için sünnet olmaları ve Yahudi törensel yasalarını kabul etmeleri gerektiği düşüncesindeydiler. Bu sahte öğretmenler Antakya'ya geldiklerinde Petrus yönünü değiştirdi ve Mesih'teki diğer uluslardan kardeşleriyle birlikte yemek yemeyi reddetti (Gal.2:13), yani sünnet yanlılarının onayını alabilmek için diğer uluslarla olan paydaşlığı küçümsedi. Petrus'un buradaki davranışı Mesih'e ilk ihanetini anımsatmaktadır (Luk.22:54-61). Başkâhinin kız kölesi Petrus'a karşı çıktığında, Petrus Mesih'i tanıdığını inkâr etti. Benzer şekilde sünnet yanlıları Petrus'a diğer uluslarla yemek yediği için karşı çıktığında, ikiye bölünmüş bir şekilde geri çekildi ve onlarla bir işi olmadığını iddia etti. Bunun yanı sıra, sünnet yanlıları diğer ulusların törensel yasalara bağlı ve sünnet olmaları gerektiği inancındadır. Petrus'un bu hatalı davranışı için Pavlus, Galatyalılar mektubunda "ona açıkça karşı geldiğini" söylemektedir (ayet 11).

Pavlus, Petrus'un davranışının hatalı olduğunu, Mesih'in sağladığı özgürlüğe ihanet ettiğini ve bu nedenle ona "karşı geldiğini" söylemektedir (ayet 11). Pavlus, Petrus'a Mesih'teki diğer uluslardan olan kardeşleriyle yiyerek nasıl Yahudi ulusundan olmayan biri gibi yaşadığını, ancak yine de nasıl onlardan sünnet olmalarını isteyerek Yahudi olmaları yönünde talepte bulunduğunu sorar. Pavlus,

Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma

Müjde'nin doğasını detaylı bir biçimde anlatmaya devam eder, öyle ki Galatyalılar Petrus'un hatasının büyüklüğünü anlayabilsin. Fakat devam etmeden önce, etkili insanlarla karşılaştığımızda bile Mesih'e bağlılığımızı sürdürmenin önemini anlatmalıyız.

Genellikle Hristiyanlar Müjde'nin gerçekliğine bağlı kalmakta başarısız olurlar, çünkü zenginlerin ve güçlülerin onayını kaybetmek istemezler. Diğer durumlarda ilişkilerimizi bozmak istemeyiz ve böylece ailemizle ya da arkadaşlarımızla karşı karşıya gelmek yerine Müjde'yle karşı karşıya geliriz. Pavlus'un Petrus'a karşı çıkışı bize, karşıımızdaki insan kim olursa olsun –ister arkadaşımız, ister ailemiz, isterse düşmanımız– isterse güçlü veya etkili birisi olsun, Mesih'e ve Müjdesi'ne sadık kalmamız gerektiğini söylemektedir.

Müjde'nin Doğası

Pavlus, Müjde'nin doğasını anlatmak için sünnet yanlılarının diğer uluslarla ilgili (“günahkârlar”) düşüncesini kullanmaktaydı:

Çünkü Mesih'in kendisi barışımızdır. Kutsal Yasa'yı, buyrukları ve kurallarıyla birlikte etkisiz kılarak iki topluluğu birleştirdi, aradaki engel duvarını, yani düşmanlığı kendi bedeninde yıktı. Amacı bu iki topluluktan kendisinde yeni bir insan yaratarak esenliği sağlamak, düşmanlığı çarmıhta öldürmek ve çarmıh aracılığıyla bir bedende iki topluluğu Tanrı'yla barıştırmaktı. (Gal.2:15–16)

Pavlus diğer ulusları günahkârlar olarak tasvir etmektedir, fakat Yahudiler için de aynısını söylemektedir, çünkü ne Yahudi ne de Grek yasanın işleriyle aklanabilir.

Diğer bir deyişle, hiçbir Yahudi ya da Grek yasaya olan itaatiyle doğru sayılmaz. Pavlus bunu belirtmek için Eski Antlaşma'dan alıntı yapar: “Kulunla yargıya girme, çünkü hiçbir canlı senin

GALATYALILAR

karşında aklanmaz" (Mez.143:2). Orijinal bağlamında, Davut hiç kimsenin Tanrı'nın gözünde aklanamayacağını söyler, çünkü hem Yahudi hem de diğer ulusların, Tanrı'nın suçlamasını hak ettiğini bildiğinden, Tanrı'nın sadakati ve doğruluğuna sığınır¹. Bunun yanı sıra Jean Calvin şöyle yazmaktadır:

Eğer Davut bağışlanma için duadan başka bir yerde sığınak bulduysa, hangimiz kendi doğruluğuna güvenerek Tanrı'nın önüne gelebilir? Davut burada yalnızca Tanrı'nın halkının nasıl dua edeceğini göstermekle kalmıyor, fakat aynı zamanda Tanrı'nın önünde hiç kimsenin olmadığını da beyan ediyor. Bu ayetler oldukça eğitici, söylemiş olduğum gibi, Tanrı yalnızca yargıç kimliğini bir kenara bırakarak ve günahlarımızı bağışlayıp bizimle uzlaşarak iyiliğini gösterebilir. Tanrı'nın yargı kürsüsüne çıktığımızda bütün beşeri doğruluğumuz bir hiçtir.²

Pavlus, Davut'un duasında açıkça belirtmiş olduğu şeyi, yani hiç kimsenin yasaya itaatle Tanrı'nın gözünde aklanamayacağını söyler. Bu olayda da olduğu gibi, sünnet bir insanı Tanrı'nın gözünde doğru yapamaz³. Eğer itaatimizle aklanamıyorsak, o halde Tanrı'nın

1. Hans-Joachim Kraus, *Psalms 60–150* (Minneapolis, MN: Fortress, 1993), 536.

2. John Calvin, *Psalms 93–150, vol. 6, Calvin's Commentaries*, CTS (Grand Rapids, MI: Baker, 1993), 249.

3. Moisés Silva, "Galatians," in *Commentary on the New Testament Use of*

Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma

öfkesinden ve yargısından nasıl kurtulabiliriz?

Cevap Müjde'de yatmaktadır: yalnız ve yalnızca imanla aklanma yoluyla. “Çünkü Mesih'in kendisi barışımızdır. Kutsal Yasa'yı, buyrukları ve kurallarıyla birlikte etkisiz kılarak iki topluluğu birleştirdi, aradaki engel duvarını, yani düşmanlığı kendi bedeninde yıktı. Amacı bu iki topluluktan kendisinde yeni bir insan yaratarak esenliği sağlamak, düşmanlığı çarmıhta öldürmek ve çarmıh aracılığıyla bir bedende iki topluluğu Tanrı'yla barıştırmaktı” (Gal.2:16). Pavlus daha sonra Müjde'nin gerçeğini Petrus'la yüzleşmesinde ortaya koyar: “Mesih'te aklanmak isterken kendimiz günahlı çıkarsak, Mesih günahın yordakçısı mı olur? Kesinlikle hayır! Yıkıldığımı yeniden kurarsam, yasayı çiğnediğimi kanıtlamış olurum” (Gal.2:17–18). 17. ayette Pavlus, sünnetle ilgili olarak Yeni Antlaşma'dan önceki diğer ulusların da olduğu gibi kendisinin ve elçilerin “günahkâr” olduğu yargısını yürütür. Pavlus ve elçiler sünnetin yerine Mesih'i koydular; bu nedenle sünneti yeniden eski yerine koymaya çalışmak Mesih'i yerinden etmektir. Pavlus, yıkılmış olanın tekrar inşa edilmeyeceğini söylemektedir. Peki, tam olarak yıkılmış olan nedir?

Anımsayacağınız üzere, Pavlus kendini gayretli bir şekilde atalarının geleneklerine adanmıştı (Gal.1:14), fakat daha sonra bu adan-

the Old Testament, eds. G. K. Beale and D. A. Carson (Grand Rapids, MI: Baker, 2007), 791.

GALATYALILAR

mayı yıkmıştı ve yeniden inşa edemezdi. Neden? Çünkü onun yerini çoktan başka bir şey almıştı. Eğer kendini yeniden yasayla aklanmaya adayacak olursa, yasayı ihlal eden biri olacaktı. Neden? Çünkü yasa kusursuz bir itaati gerektiriyordu ve onun aracılığıyla aklanmaya çalışan kişinin üzerine lanet getiriyordu. Mesih, Pavlus ve diğer uluslara ait kişiler gibi olan *günahkârlar* için geldi. Yasaya kusursuz bir şekilde itaat etti, fakat yine de Tanrı halkının yerine yasanın lanetini üzerine aldı. İşte bu nedenle Pavlus şöyle demektedir: “Çünkü ben Tanrı için yaşamak üzere Yasa aracılığıyla Yasa karşısında öldüm. Mesih’le birlikte çarımha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve benim için kendini feda eden Tanrı Oğlu’na imanla sürdürüyorum” (Gal.2:19–20).

İmanlı, imanda Mesih’le birleşir; Mesih’e ait olan her şey imanlıya aktarılır ve imanlıya ait olan her şey de Mesih’e. Bu anlamda Mesih’in ölümü, çarımha gerilişi imanlının ölümü olur. Bu nedenle, Mesih’in ölümü aracılığıyla imanlı, yasanın gerekliliklerinden ve lanetinden özgür kılınır. Fakat Pavlus’un Mesih’in ondaki yaşayışını nasıl anlattığına dikkat edin. Diğer bir deyişle, Pavlus’un Mesih’te imanla yaşamasını sağlayan kendi gayreti değil, onda yaşayan Kutusal Ruh’un gücüdür.

Pavlus, konuya Galatya’daki imandan sapmanın mantıksal çıkış noktasıyla geri döner: “Tanrı’nın lütfunu geçersiz saymış değilim. Çünkü aklanma Yasa aracılığıyla sağlanabilseydi, o zaman Mesih boş yere ölmüş olurdu” (Gal.2:21). Eğer imanlının aklanması Mesih’in itaatine dayanıyorsa, o halde Mesih boş yere dünyaya gelmişti. Diğer bir deyişle, Mesih’in eylemi kurtarmak için yeterli değildir, imanlının itaatine gereksinim duymaktadır. Eğer sahte öğretmenler haklıysa, o halde Mesih hiç kimse için kurtuluşu temin edemez,

Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma

fakat yalnızca kendi iyi işleriyle kurtuluşlarını tamamlamak isteyenlere kurtuluş için *olanak* ve *fırsat* sağlar. Fakat bu, gerçeğin çok uzağındadır. Mesih insanlara kurtuluş için olanak ve imkan vermeye değil; fakat halkını gerçekten de, nihai, ebedi ve değışmez olarak Tanrı'nın gazabından kurtarmak için gelmiştir.

Modern Sahte Müjdeler

Müjdeyle ilgili karşı çıkışlar yeni bir şey değildir. Eğer Pavlus kilisenin temel taşlarından biri olan elçi Petrus'la bu konuda karşı karşıya geldiyse, günümüzde aynı sorunlarla yüzleşiyor olmamız şaşırtıcı değildir. Galatyalılar'daki sapkınlık törensel yasalarla ilgili konular üzerinde odaklanırken, tarihin ilerleyen zamanlarında sahte müjdelerin ortaya çıkması genel bir hal almıştır: İnsanlar yüzyıllar boyunca sünnet gibi yasanın belli bir noktasından ziyade "yasa"ya itaati genel olarak vurgulamaya çalışmıştır.

Fakat Galatyalılar gibi, insanın kurtulabilmesi için antlaşmanın işaretini alması gerektiğini (bizim durumumuzda, vaftiz) söyleyen kişiler vardır. Bunların en ünlüsü, imanlının vaftizle aklanmadığını, sonra gerçekleştireceği iyi işlerle daha fazla aklanmış sayılacağını öğreten Roma Katolik doktrindir⁴. Fakat Galatya'daki sapkınlık,

4. "Canons and Decrees of the Council of Trent," session 6, chp. 7 in Philip Schaff, *Creeds of Christendom*, 3 vols. (1931; Grand Rapids, MI: Baker, 1990), II:94–97.

GALATYALILAR

Roma Katolik Kilisesinininki gibi sınırlı değildi. Sözde “Federal Vizyon” öncülerinden biri, aklanmanın şaşkıncu şekilde Roma Katolik Kilisesi tanımına benzer olan bir tanımlamada bulunur.

Vaftizde kullanılan su için vaftiz olan kişinin yapabileceği bir iş yoktur. Tamamen pasiftir. Fakat Rabbin Sofrası'nda insanlar, Tanrı'nın yarattığı şeylerden olan ekmek ve şarabı yapabilir. Rabbin Sofrası'nın öğeleri insan işçiliğini temsil eder ve Tanrı'ya şükran ve övgü sunusu olarak sunulur. Sofrada yiyen ve içen insan aktiftir ve Tanrı bizi oradaki işimize göre yargılar (1Ko.11:17). Bu nedenle vaftiz, işlerimizden ayrı olarak bize ilk aklanmayı sağlar. Fakat beslenme ve büyüme bir sakramenti olarak Rabbin Sofrası, işlerimizin bir değerlendirmesidir.⁵

Bu ifade, insanın *ilk olarak* işlerden ayrı bir şekilde ama *sonrasında* işlerle aklandığını ima eder. Davut'un Mezmur 143:2'deki yarıkışı ne demektir? Pavlus Davut'un yakarışını Galatyalılar 2:15–16'da ne için kullanır? Birbirine karıştırarak sonsuz yaşamı alma umu-duyla Mesih'in eylemlerini kendi işlerimizle birleştiriyoruz.

Kaç Hristiyan psikolojiyle aklanmayı öğretmektedir? “Günahımdan ötürü suçlu değilim, çünkü pişman olarak aklanırım” Tövbe etmeyen bir günahkâr olarak günahım için pişmanlık duyarsam, günahımdan ve suçlarımdan özgür olabilirim.” Kaç Hristiyanın ak-

5. Rich Lusk, “Response to Smith,” in *The Auburn Avenue Theology: Pros and Cons. Debating the Federal Vision*, ed. E. Calvin Beisner (Ft. Lauderdale, FL: Knox Theological Seminary, 2004), 146 n. 73

Yalnız ve Yalnızca İmanla Aklanma

lanmak için bir planı vardır? “Eğer yeteri kadar itaatkâr olursam, Tanrı’ya kurtuluşumun karşılığını geri ödeyebilirim.” Bu ifadeler iyi niyetle ifade edilse bile, Petrus’unkiler gibi hatalıdır. Müjde’nin bu şekilde inkâr edilmesine rağmen, Pavlus’un mesajı açıktır. “Yine de insanın Kutsal Yasa’nın gereklerini yaparak değil, İsa Mesih’e iman ederek aklandığını biliyoruz. Bunun için biz de Yasa’nın gereklerini yaparak değil, Mesih’e iman ederek aklanalım diye Mesih İsa’ya iman ettik. Çünkü hiç kimse Yasa’nın gereklerini yaparak aklanmaz” (Gal.2:16).

Müjde’ye verilecek tek uygun yanıt, Tanrı tarafından Mesih aracılığıyla bize verilen imandır. Anglikan bir yazar olan Augustus Toplady (1740–1778)’nin yazmış olduğu “Çağların Kayası” ilahisi ile bu bölümü sonlandırmak istiyorum:

Ellerimin işleri yapamaz
Getiremez yasanın isteklerini yerine
Gayretim bilemez
Göz yaşlarım durmaz bir an bile:
Hiçbiri günahın kefareti ödeyemez
Yalnızca Sen kurtarabilirsin, Sen sadece

Elimde getirebileceğim hiçbir şey yok
Yalnızca çarmıhına sığınırım
Giysi için Sana gelirim, çıplak
Çaresizce, lütuf için sana bakarım
Sana sığınırım, çünkü Sensin kaynak
Yıka beni Kurtarıcım, yoksa ölürüm.

5

İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?

GALATYALILAR 3:1-5

GALATYALILAR

Ey akılsız Galatyalılar! Sizi kim büyüledi? İsa Mesih çarmıha gerilmiş olarak gözlerinizin önünde tasvir edilmedi mi? Sizden yalnız şunu öğrenmek istiyorum: Kutsal Ruh'u, Yasa'nın gereklerini yaparak mı, yoksa duyduklarınıza iman ederek mi aldınız? Bu kadar akılsız mısınız? Ruh'la başladıktan sonra şimdi insan çabasıyla mı bitirmeye çalışıyorsunuz?

Muhtemelen “her şeyin bir bedeli vardır” sözünü duymuşsunuzdur. Kaç kez bir yarışma hakkı kazandığınız ve bütün yapmanız gerekenin bir şey satın alıp sözleşme yapmanız gerektiği konusunda telefon aldınız? Bu “yarışmalar” bir ticaret oyunudur. Çoğu zaman büyük miktarda para veya otomobil kazansanız bile yüksek vergiler ödemek zorunda kalırsınız. Ne yazık ki bu gerçeklik kilise içindeki çoğu insanın düşüncelerini de değiştirmiştir. Karşılıksız iyi haberi ve günahların bağışını, Tanrının lütfuyla ve Mesih'e olan imanla aklanmayı duyarlar ve Mesih'e dayanmak yerine, kendi işleriyle üstesinden gelmeye çalışırlar. Bu, karşılıksız Müjde'nin özüne aykırıdır. Pavlus'un Galatya kilisesinde karşılaştığı sorun buydu.

Önümüzdeki ayetlerde Pavlus, Galatya'daki sapkınlıkla ilgili sorunları gündeme getirmeye devam eder. Pavlus aklanmayla ilgili olan –Hristiyan yaşamının başlangıcı konusunda– önemli bir teolojik noktaya değinirken, aynı zamanda iman edişimizden ölünceye ya da Mesih'in yeniden gelişine dek geçecek olan süre zarfında kutsallaşma ile ilgili önemli örnekler sunar. Burada *Westminster Kısa Kateşizmi*'nin aklanma ve kutsallaşma ile ilgili ne söylemiş olduğunu belirtmek gerekir, öyle ki ikisi arasındaki farklılığı anlayabilelim:

İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?

Aklanma nedir?

CEVAP: Aklanma, Tanrı'nın bütün günahlarımızı bağışladığı ve bizi gözünde doğru saydığı Tanrı'nın karşılıksız lütfunun işidir. Mesih'in doğruluğunu bize sayar ve aklanma yalnız ve yalnızca imanla alınır. (WKK 33)

Kutsallaşma nedir?

CEVAP: Kutsallaşma, bir bütün olarak Tanrı'nın benzeyişinde yenilediğimiz, ölüme daha ve daha fazla ölü ve doğruluğa daha ve daha fazla diri olduğumuz Tanrı'nın karşılıksız lütfunun işidir. (WKK 35)

Aklanma da kutsallaşma da eşit ölçüde "Tanrı'nın karşılıksız lütfudur." Ancak aklanma *tek ve son kez bir eylem* iken, kutsallaşma süregelen *bir yenileme işidir*. Tamamlanmış olan aklanma eylemine hiçbir şey eklenemez, fakat kutsallaşma anlamında "gelişim sürecinde"yizdir. Hristiyan bir yaşam sürdürürken bu gerçekleri hatırmızda tutmak son derece önemlidir.

Ey Akılsız Galatyalılar!

Üçüncü bölümün başında Pavlus, Galatyalılar'ı akılsızlıklarından ve sahte müjdeyi benimsediklerinden ötürü azarlamaktadır. Şöyle sorar: "Sizin sunmanız imkansız olan kurbanı sunmak için İsa Mesih'in sizin uğrunuz çarmıha gerilmiş olduğunu anlamıyor musunuz?" Pavlus'un savunması Galatyalılar'ı şu soruyu sormaya itmektedir "Tanrı'nın önünde doğru sayılmamız çarmıha gerilmiş olan Mesih'in işine mi yoksa bizim işlerimize mi dayanıyor?" Bu sorunun yanıtı ilerleyen ayetlerde görülmektedir. Pavlus, Mesih'e olan imanla yasanın işlerini birbirine zıt düşürecek bir soru sorar: "sizden yalnız şunu öğrenmek istiyorum: Kutsal Ruh'u, Yasa'nın gereklerini yaparak mı, yoksa duyduklarınıza iman ederek mi aldınız?" (Gal.3:2). Pavlus bu soruyu yasaya itaat veya iyi işlerle aklanmanın ilişkisin-

GALATYALILAR

den ötürü sorar. Pavlus basitçe Galatyalılar'ın Kutsal Ruh'u yasaya olan itaatleriyle mi, yoksa imanla mı aldıklarını sorar¹. Ve yahut

1. Yeni perspektif görüşlerine bakınız. N. T. Wright, Paul: In Fresh Perspective (Minneapolis, MN: Fortress, 2005), 54–55; James D. G. Dunn, Jesus, Paul, and the Law (Louisville, KY: Westminster John Knox Press, 1990), 194. Reformcular bu görüşü Roma Katolik kilisesi “yasanın işleri”ni iki törensel yasaya indirgediğinde reddetmiştir. Bu nedenle, Yeni Perspektif, çok yeni değildir. Bakınız, John Calvin, Galatians, Ephesians, Philippians, and Colossians, CNTC, trans. T. H. L. Parker, eds. David W. Torrance and T. F. Torrance (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1965] 1999), 66–67; Martin Luther, Galatians, vol. 26, Luther's Works, ed. Jaroslav Pelikan (St. Louis: Concordia, 1963), 122–123, 180–181.

İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?

Pavlus'un sorusunu Galatyalılar'ın durumuna indirgeyecek olursak, "Ruh'u sünnetle mi, yoksa duyduklarımıza iman ederek mi aldınız?" Bu soru basit, fakat aklanmayla ilgili anlayış kazanmamız için derin içeriği olan bir sorudur.

Mesih'e iman ettiğimizde, Kutsal Ruh ebediyen ve sürekli olarak bizde yaşar. Pavlus bu noktada, Galatyalılar'a Ruh'u yasaya olan itaatleriyle mi aldıklarını sorar. Elbette ki cevap olumsuzdur. Peki, durum niye böyledir? Pavlus başka bir yerde yasanın amacının insanları aklamak olmadığını söylemiştir. "Bu nedenle Yasa'nın gereklerini yapmakla hiç kimse Tanrı katında aklanmayacaktır. Çünkü Yasa sayesinde günahın bilincine varılır" (Rom.3:20). Pavlus tekrar Mezmur 143:2'ye başvurur. Yasa bize günahımızı, doğru olmadığını, laneti ve yargıyı hak ettiğimizi gösterir. Pavlus bu konulara Korintliler'e birinci mektubunda değinir: "Ölümün dikenini günahdır. Günah ise gücünü Kutsal Yasa'dan alır" (1Ko.15:56). Günahımızdan ötürü yasanın kurtarma gücü yoktur. Bunun da ötesinde, Pavlus'un da belirttiği gibi, yasa Kutsal Ruh'u veremez.

Aksine Kutsal Ruh, sözün vaaz edilmesiyle, Müjde ile gelir. Diğer bir deyişle, birinde Kutsal Ruh gayret sonucu gelir, diğerinde Kutsal Ruh alıcının gayreti olmadan gelir. Romalılar'a mektubunda Pavlus, Kutsal Ruh'u nasıl aldığımızı açıklar: "İnsan benliğinden ötürü güçsüz olan Kutsal Yasa'nın yapamadığını Tanrı yaptı. Öz Oğlu'nu günahlı insan benzerliğinde günah sunusu olarak gönderip günahı insan benliğinde yargıladı. Öyle ki Yasa'nın gereği, benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayan bizlerde yerine gelsin" (Rom.8:3-4). Kutsal Ruh'u itaatimizle değil, Mesih'in itaatiyle alırız. İmanla yalnız ve yalnızca Mesih'e bakar ve bir armağan olarak Kutsal Ruh'u alırız.

Devam etmeden önce Eski Antlaşma'ya bakalım ve Tanrı'nın Ruh'un dökülmesiyle ilgili neler söylemiş olduğunu bir anımsaya-

GALATYALILAR

lım: “Size yeni bir yürek verecek, içinize yeni bir ruh koyacağım. İçinizdeki taştan yüreği çıkaracak, size etten bir yürek vereceğim. Ruhumu içinize koyacağım; kurallarımı izlemenizi, buyruklarına uyup onları uygulamanızı sağlayacağım” (Hez.36:26–27). Tanrı ayrıca şöyle söylemektedir: “Ruhumu içinize koyacağım, canlanacaksınız. Sizi kendi ülkenize yerleştireceğim. O zaman, bunu söyleyenin ve yapanın ben RAB olduğumu anlayacaksınız.’ Böyle diyor RAB.” Yoel de şöyle söylemiştir: “Ondan sonra bütün insanların üzerine Ruhum’u dökeceğim. Oğullarınız, kızlarınız peygamberlikte bulunacaklar. Yaşlılarınız düşler, Gençleriniz görümler görecek” (Yoe.2:28). Eski Antlaşma’nın bu ayetlerinde Ruh’un dökülmesi ile ilgili vurgu, Tanrı halkının itaatkârlığına değerlidir. Ruh, Tanrı’nın merhametinin ve sevgisinin bir armağandır, Tanrı halkının itaat ederek kazanmış olduğu bir şey değildir.

İlerleyen ayetlerde Pavlus, ilk soruya ilişkin birçok soru yöneltir: “Bu kadar akılsız mısınız? Ruh’la başladıktan sonra şimdi insan çabasıyla mı bitirmeye çalışıyorsunuz?” (Gal.3:3). Bu sorular, hem aklanmayı hem de kutsallaşmayı anlamamızda yararlıdır. Galatyalılar Pavlus’un ilk sorusuna olumsuz bir şekilde cevap verebilirdi: “Kutsal Ruh’u itaatiniz karşılığı mı aldınız?” İkinci soru: “Aklanmayı Tanrı’nın lütfunu alarak başladıysanız, kurtuluşunuzu yasaya, kendi itaatinizle devam ederek mi tamamlayacaksınız?” Ve yahut soruyu Galatyalılar’ın durumuna indirgersek, “Mesih’e olan imanla başladıysanız, kurtuluşunuzu sünnetle mi bitirmeye çalışacaksınız?” İstendiği şekilde sorulsun, bu sorunun yanıtı “hayır”dır. İbraniler’in yazarının söylediği gibi: “Gözümüzü imanımızın öncüsü ve tamamlayıcısı İsa’ya dikelim” (İbr.12:2). Pavlus’un söylemeye çalıştığı şey şudur: hem aklanma hem de kutsallaşma Kutsal Ruh’un gücüyle, lütufla yalnız ve yalnızca Mesih’e olan imanla gerçekleşir. İyi işleri-

İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?

mizle ne aklanırız ne de kutsallaşırız.

Princeton İlahiyat Okulu'ndan ünlü teolog Charles Hodge (1797–1878) bu önemli noktayı şu şekilde açıklar:

Mesih ve Kutsal Ruh'un imanlıda yaşaması ile ilgili Kutsal Yazılar'ın bütün öğrettikleri kutsallaşmamızın doğüstü karakterini ortaya çıkarır. İnsanlar kendi kendilerini kutsal yapamaz; kutsallıkları ve lütufla büyümeleri kendi ahlaklarına, amaçlarına, gayretlerine bağlı değildir –bunlar her ne kadar gerekli olsa da– onları ahlaklı, bir amaç peşinde ve gayretli kılan, onlarda doğruluğun meyvelerini verdiren tanrısal etkidir.²

Pavlus'un söylemiş olduğu gibi, Hristiyan olarak kurtuluşumuzu korkarak ve titreyerek etkin kılmalıyız (Flp.2:21). Fakat her zaman hatırlamalıyız ki kutsallığımızın kaynağı kendi çabalarımız değil, Mesih ve O'nun Müjdesi'dir.

Pavlus daha da ileri giderek Galatyalılar'a iki soru daha yönelir: “Boş yere mi bu kadar acı çektiniz? Gerçekten boşuna mıydı? Size Kutsal Ruh'u veren ve aranızda mucizeler yaratan Tanrı, bunu Yasa'nın gereklerini yaptığımız için mi, yoksa duyduklarınıza iman ettiğiniz için mi yapıyor?” (Gal.3:4–5). Pavlus, Galatyalılar'a Müjde uğruna çektikleri acıların boşa olup olmadığını soruyor. Birinci yüzyılda, Hristiyanlar inançlarından ve Mesih'e adanmışlıklarından ötürü büyük acılar çektiler. Pavlus'un değindiği nokta Müjde yerine başka bir şey uğruna acı çekmenin beyhudeliğidir. Müjde uğruna

2. Charles Hodge, *Systematic Theology*, 3 vols. (rep.; Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1991), III:218.

GALATYALILAR

acı çekmek iyidir, fakat sahte bir müjde uğruna acı çekmek boştur. Daha da ileri giderek Tanrı'nın aralarında mucize yapmasının nedeninin yasaya olan itaatleri olup olmadığını, Müjde'yi ve mucizevi gücünü Mesih'e olan imanla alıp almadıklarını sormaktadır. Bu sorunun da cevabı oldukça açıktır: Kutsal Ruh'un bereketlerini itaatle değil, imanla almışlardır.

Pavlus'un yazdıklarını düşünecek olursak, bakmamız gereken en az iki şey vardır: Müjde karşılıksızdır ve kurtuluşumuzun tamamı ve tamamlanması lütufla ve yalnız ve yalnızca Mesih'e olan imanla gerçekleşir.

Karşılıksız Müjde

Çoğu Hristiyanın kabul etmekte zorlandığı konulardan biri Müjde'nin karşılıksız olmasıdır. "Bedava yemek yok" deyişiyle şartlandırılmışız. Sonuç olarak kurtuluşumuza katkı sağlayabileceğimiz *bir şeyler* –biraz itaat, biraz doğruluk ya da göstermemiz gereken gayret– olması gerektiğini sanıyoruz. Ancak bu ayetlerde Pavlus sürekli olarak yasanın işleri (insan çabası) ile imanla sağlanan Kutsal Ruh'un karşılıksız armağanı arasındaki zıtlığı gösteriyor. Martin Luther, Pavlus'un çizdiği çelişkiyi şöyle açıklamaktadır:

Yasa hiçbir zaman Kutsal Ruh'u sağlamaz; bu nedenle aklayamaz, çünkü bize yalnızca ne yapmamız gerektiğini öğretir. Fakat Müjde, Kutsal Ruh'u getirir, çünkü bize ne almamız gerektiğini öğretir. Bu nedenle Yasa ve Müjde birbirine zıt doktrinlerdir. Aynı şekilde doğruluğunu Yasa'ya dahil etmek Müjde'ye ters düşmektedir. Çünkü yasa görev listesidir; çalışmamızı ve vermemizi ister. Kısacası bizden bir şeyler talep eder. Öte yandan Müjde bir şey istemez; karşılıksız verir; ellerimizi açmamızı ve verilen şeyi almamızı ister. İstemek ve sağlamak, almak ve vermek tamamen

İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?

karşıt terimlerdir ve bir arada bulunmazlar. Bana sağlandığı için alırım; ama benim sağlanmış olduğumla alamam. Bu nedenle Müjde bir armağansa ve bir armağan sunuyorsa, karşılığında hiçbir şey istemez. Öte yandan, Yasa hiçbir şey sağlamaz; bizden gerçekleştirilmesi imkansız talepleri vardır.³

Müjde, aklanma, Kutsal Ruh'un bizde yaşıyor olması, bunların tümü karşılıksızdır!

On altıncı yüzyılın ünlü Puritan teologlarından olan William Perkins (1558–1602), Müjde ve yasa arasındaki ilişkiyi şu şekilde açıklar:

Burada Müjde'yle yasa arasındaki farklılığı görüyoruz. Yasa bize Kutsal Ruh'u getirmez; çünkü bize yalnızca hastalıklarımızı gösterir ama hiçbir tedavi sunmaz. Müjde ise Kutsal Ruh'u getirir. Çünkü bize yapmamız gerekeni gösterir, Kutsal Ruh'u vererek bizi dönüştürür.⁴

Tanrı bize karşılıksız olarak iman verir ve iman etmemizi sağlar; iman ettiğimizde günahlarımızı karşılıksız olarak bağışlar, Mesih'in doğruluğunu bize giydirir ve Kutsal Ruh sürekli olarak bizde yaşar.

3. Martin Luther, *Galatians, vol. 26, Luther's Works*, ed. Jaroslav Pelikan (St. Louis: Concordia Publishing House, 1963), 208–209.

4. William Perkins, *A Commentary on Galatians*, ed. Gerald T. Shepherd (New York: Pilgrim Press, [1617] 1989), 144.

Kurtuluş Yalnız ve Yalnızca İman Aracılığıyla ve Lütufla Gerçekleşir

Kurtuluş armağanımız natamam değildir. Hepimiz çocukken bir oyuncak satın aldığımızda içinde “pillerinin olmadığını” görürdük. Kurtuluşumuz, içinde kutsallaşmanın olmadığı bir kurtuluş değildir. Unutmayın ki Mesih imanımızın hem kaynağı hem de tamamlayıcısıdır, bizi aklayan, aynı zaman Kutsal Ruh’un eylemi aracılığıyla kutsallaştırandır. *Westminster Kısa Kateşizmi* 35. sorunun cevabında şöyle der: “Kutsallaştırılma, Tanrı’nın karşılıksız lütfunun bir etkinliği olup, bunun aracılığıyla bizler bir bütün olarak Tanrı’nın benzeyişinde yenilenir ve artan bir şekilde günaha ölür ve doğruluk için yaşarız.” Kurtuluşumuz Tanrı’nın lütfuyudur, biz de elimizden gelen gayretin en iyisini gösteririz. Hezekiel’in söylemiş olduklarını yeniden anımsayın: “Size yeni bir yürek verecek, içinize yeni bir ruh koyacağım. İçinizdeki taştan yüreği çıkaracak, size etten bir yürek vereceğim. Ruhumu içinize koyacağım; kurallarımı izlemenizi, buyruklarıma uyup onları uygulamanızı sağlayacağım” (Hez.36:26–27).

İmanla Mesih’e bakmalıyız, böylece O da bizi Kutsal Ruh’un işleyişiyle kendi benzerliğine dönüştürür. Pavlus’un mektubunda daha sonra göreceğimiz gibi, Kutsal Ruh bizde meyvelerini verir. Mesih’e güvenip dayanmamız ne içindir? Lütuf aracılığıyla Mesih’e yaklaşmalıyız. Mesih’e ve Ruh’a yaklaştığımız dualarımızda Mesih bizi kendi benzerliğine dönüştürür. Tanrı’nın sözünü duyururken ve okurken, Mesih bizi Kutsal Ruh’un gücüyle kendi benzerliğine dönüştürür. Bu şeyler oldukça basittir, fakat çoğu Hristiyan lütuf araçlarını uygulamada, dua etmede ve böylece Mesih’e yaklaşımda başarısız olur. Sözü okumayız. Tanrı sözünün vaaz edildiğini duy-

İnsan Çabasıyla mı Bitirmeye Çalışıyoruz?

mak için kiliseye gitmeyiz. Pastörler Kelâmı vaaz etmede başarısız olur. Sakramentlerden kaçınır ya da onları yaşamlarımızda önceliklerimiz arasına almayız.

Bu anlamda Pavlus, vaaz hizmetlerinde yararlı olması için pastörlere yiyecek sunmaktadır. Pavlus, Galatyalılar'a Mesih'in "gözleri önünde çarmıha gerilmiş olarak tasvir edildi"ğini hatırlatmaktadır (Gal.3:1). Calvin şunları söylemektedir:

Müjde hizmetini doğru uygulamak isteyenler yalnızca konuşmayı değil aynı zamanda vicdanlara işlemeyi de öğrensin, öyle ki insanlar Mesih'i çarmıha gerilmiş ve kanını akırtırken görebilsin. Kilisenin böyle resamları olduktan sonra hiçbir resme ya da heykele ihtiyacı yoktur. Şüphesiz heykeller ve resimler Hristiyan ibadethanelerinde ilk kez, kısmen pastörler tutuk ve dilsiz olduklarında getirilmiştir, bu kişiler yalnızca birer gölgeden ibarettir ve vaaz kürsüsünden yalnızca bir iki söz söyleyebilirler.⁵

Müjde'nin habercileri "en iyi dostumuz", ya da "yardımcı rehberimiz" İsa'yı değil, çarmıha gerilmiş Mesih'i duyururlar. Sonuç olarak pastör ve vaizler hiçbir kurtuluş yetkisine sahip değildir, çünkü yalnızca Mesih halkını Müjde'nin sadık bir şekilde duyurulması aracılığıyla aklar ve kutsallaştırır.

Tanrı'nın iyiliğine erişebilmemiz için yapabileceğimiz hiçbir şey yoktur. Ancak Tanrı'nın hak etmediğimiz iyiliğine sığınmalıyız, yani, Mesih'in üzerimize döktüğü merhamete, sevgiye ve lütfâ. Aklanmamız ve kutsallaşmamız da dahil olmak üzere kurtuluşumu-

5. John Calvin, *Galatians, Ephesians, Philipians and Colossians*, CNTC (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1965] 1996), 47.

GALATYALILAR

zun tamamı Tanrı'nın lütfudur. Bu nedenle Mesih'e dayanın. Lütuf araçlarında Ruh'un değiştiren gücünü arayın. Mesih'in imanımızın hem kaynağı hem de tamamlayıcısı olmasına sevinin.

6

Eski Antlaşma'da Müjde

GALATYALILAR 3:6-9

GALATYALILAR

Öyleyse şunu bilin ki, İbrahim'in gerçek oğulları iman edenlerdir. Kutsal Yazı, Tanrı'nın öteki ulusları imanlarına göre aklayacağını önceden görerek İbrahim'e, "Bütün uluslar senin aracılığınla kutsanacak" müjdesini önceden verdi. Böylece iman edenler, iman etmiş olan İbrahim'le birlikte kutsanırlar.

Müjde ne kadar eskidir? İnsanların tarihi kökenlerinin olmadığı ben-merkezci bir zamanda yaşıyoruz. Çoğu insan soy ağaçlarını bilmemekte, ancak bir iki jenerasyonunu sayabilmektedir. Aynı düşünce biçimi kiliseyi de etkilemektedir; çoğu insan, Müjde'nin kökenini kendi iman edişine ya da ailesinin veya daha da ileri giderlerse Billy Graham'ın eski günlerine kadar dayandırabilmektedir. Bir anlamda, Galatya'daki sahte öğretmenler de tarihi geçmişini unutmaktaydılar. Müjde'nin kökenlerinin yeni olduğuna inanıyorlardı, çünkü Mesih'in dünyadaki hizmeti yirmi yıl önce gerçekleşmişti. Ancak Pavlus, Galatyalılar'ın, Müjde'nin Mesih'in hizmetinden daha eskilere dayandığını bilmelerini istemektedir. Müjde'nin kökenleri Eski Antlaşma'ya ve kurtuluş tarihinin ilk zamanlarına dayanmaktadır.

Bu nedenle Pavlus, imanlıların her zaman kendi itaatleriyle değil, yalnız ve yalnızca imanla aklandıklarını göstermek için Galatyalılar'ın kişisel deneyimlerinden Eski Antlaşma'ya geçiş yapar. Pavlus'un Eski Antlaşma'ya başvurmasının önemi şudur: ilk olarak, karıştırlarına Kutsal Yazılar'ı bilmediklerini gösterir çünkü Eski Antlaşma Pavlus'un görüşünü savunmaktadır. İkinci olarak, Tanrı'nın kurtuluş planının ve amacının her zaman aynı olduğunu gösterir. Tanrı İsrail için A planını uygulayıp sonra o işe yaramayınca diğer uluslar için B planına geçmedi'. Aksine Pavlus, Müjde'nin Eski Ant-

Eski Antlaşma'da Müjde

laşma'nın ilk zamanlarından beri duyurulduğunu söylemektedir.

Doğruluğun Giydirilmesi ve Aklanma

Bağlamdan kopmamak için, 6. ayetten önce gelen ayet de beraberrinde okunmalıdır. "Size Kutsal Ruh'u veren ve aranızda mucizeler yaratan Tanrı, bunu Yasa'nın gereklerini yaptığınız için mi, yoksa duyduklarınıza iman ettiğiniz için mi yapıyor? Örneğin, 'İbrahim Tanrı'ya iman etti, böylece aklanmış sayıldı'" (Gal.3:5-6). Pavlus, Galatyalılar'ın Kutsal Ruh'u imanla mı, yoksa işlerle mi aldığı sorusuna Yaratılış 15:6'dan alıntı yaparak geçiş yapar. O dönemde, İbrahim sahip olduğu her şeyi ve mirasını kölesi Şamlı Eliezer'e bırakacağını sanıyordu. Fakat Rabbin farklı planları vardı. RAB İbrahim'e göründü, onu çadırının dışına çıkardı ve gökteki yıldızları gösterdi: "Sonra Avram'ı dışarı çıkararak, 'Göklere bak' dedi, 'Yıldızları sayabilir misin? İşte, soyun o kadar çok olacak.'" (Yar.15:5). Tanrı İbrahim'e vaatte bulundu, soyunun gökteki yıldızlar kadar çok olacağını vaat etti.

İbrahim, Tanrı'nın vaadine nasıl karşılık verdi? Yaratılış 15:6'ta şöyle yazılmıştır: "Avram RAB'be iman etti, RAB bunu ona doğruluk saydı." Pavlus'un bu ayeti neden kullanmış olduğuna dikkat edin. Öncelikle İbrahim, yasanın gerekliliklerini yerine getirmek için hiçbir şey yapmadı. İbrahim itaat göstermedi. Ve yahut Galat-

1. Dönemselcilik aksine, bkz. Charles Ryrie, *Dispensationalism Today* (1965; Chicago: Moody Press, 1970), 132-155.

GALATYALILAR

ya'daki sapkınlıkla ilişkilendirecek olursak, İbrahim henüz sünnet olmamıştı. İki bölüm sonra sünnet olacaktı (Yar.17), fakat Pavlus, İbrahim'in Tanrı'nın gözünde doğru sayıldığını söylemektedir. İbrahim, Tanrı'nın vaadine bakarak ve Tanrı'nın ona gökteki yıldızlar kadar sayısız soy vereceğine iman ederek doğru sayıldı.

İkinci olarak, Yaratılış 15:6 Tanrı "bunu ona doğruluk saydı" demektedir. İbrahim Tanrı'nın gözünde nasıl doğru sayıldı? Açıkça görülmektedir ki İbrahim iyi işlerinden ötürü aklanmadı. Aksine, Tanrı İbrahim'e doğruluğu giydirdi: "Ancak çalışmayan, ama tanrısız aklayana iman eden kişi imanı sayesinde aklanmış sayılır" (Rom.4:5). İbrahim'in kendi doğruluğu yoktu, fakat Tanrı'nın vaadine iman etti ve Tanrı İbrahim'i doğru saydı. Peki, doğruluk nedir? Ahlaki ölçüte ulaşmaktır². Eğer bir kişi yasaya kusursuz bir şekilde itaat ediyorsa, o kişi doğrudur; yasanın gerekliliklerini yerine getirmiştir. Tanrı'nın Sina Antlaşmasındaki yasayı yönetmesinde, İsrail yasanın işleviyle doğruluk arasındaki temel ilişkiyi kavriyordu: "Tanrımız RAB'bin önünde, verdiği bu buyruklara uymaya dikkat edersek, bunu bize doğruluk sayacaktır" (Yas.6:25). Tek kelimeyle doğruluk, ahlaki dürüstlüktür. İbrahim'in yalnızca iman etmiş olmasının harika bir şey oluşu, onun hiçbir itaat göstermemiş ol-

2. N. T. Wright karşıtı, "Romans and the Theology of Paul," in *Pauline Theology*, ed. David M. Hay and E. Elizabeth Johnson (Minneapolis, MN: Fortress, 1995), III:38–39.

Eski Antlaşma'da Müjde

masıyla ilgilidir. Şöyle ki İbrahim iman etmiş ve Mesih'in yasaya kusursuz bir şekilde itaat etmiş olmasına bakmıştır. İbrahim iyi işler yaparak değil, iman ederek ve iyi işlerle değil, yalnızca Mesih'e imanla doğru sayılmıştır (Yu.8:56).

İbrahim'in Yaratılış 15:6'da doğru sayılması nefes kesicidir. Peki, neden? Çünkü İbrahim'le ilgili Kutsal Yazılar'ın tamamı göstermektedir ki İbrahim *günahkâr* biriydi. İbrahim'in, Tanrı'nın sadakatinden şüphe duyduğu gerçeğini de göz ardı etmemeliyiz (Yar.15:2-3). İbrahim ve Sara, günahkâr bir şekilde Tanrı'nın vaadini gerçekleştirmek için Sara'nın cariyesi Hacer'i kullanarak kendi yöntemlerini uyguladılar (Yar.16). Bundan kısa bir süre sonra İbrahim Kral Avimelek'e yalan söyledi, yaşamının tehlikeye düşmesinden korkarak Sara'nın kız kardeşi olduğunu yalanını uydurdu. İbrahim'in aldatmacası, imansız bir putperestten azar işitmesiyle sonuçlandı (Yar.20:9). Hiç kimse İbrahim'in yaptıklarını "doğru" sayamaz. Fakat yalnızca imanla, Tanrı İbrahim'i doğru saydı, yani yasanın gerekliliklerini yerine getiren biri olarak kabul etti. Müjde, Tanrı'nın Mesih'te olan merhametini sağlar ve aslında yargıyı hak eden günahkârları aklar. İsa Mesih'in Ferisiler'e söylemiş olduğu gibi "doğruları değil, günahkârları kurtarmaya gelmiştir" (Mar.2:17).

İbrahim'in Gerçek Çocukları

İbrahim'in Tanrı'nın gözünde aklanmasını ve doğru sayılmasını sağlayan davranış yalnızca imansa, Galatyalılar'ın buradan çıkaracağı sonuç nedir? Pavlus'un anlatmak istediği, doğruluğun yasaya itaat etmekle gelmediğidir. Bununla ilişkili olarak sorulan soru İbrahim'in gerçek soyunun kim olduğudur. Diğer ulusların antlaşma halkına dahil olabilmeleri için sünnet olmaları gerektiği konusunda

GALATYALILAR

ısrar eden Galatya'daki Sünnet-yanlıları İbrahim'le yapılan antlaşmanın bereketlerine ortak olabilmek için diğer uluslara ait kişilerin Yahudi olmaları gerektiğine inanıyorlardı. Eğer antlaşmanın bereketlerine yalnızca imanla ortak olunuyorsa, o halde Sünnet-yanlıları antlaşma doğasını yanlış anlamışlardı. Diğer ulusların "İbrahim'in soyu" sayılabilmesi için sünnet olmaları gerektiğine ve ancak bu şekilde antlaşmanın bereketlerine dahil olabileceklerine inanıyorlardı. Fakat Pavlus, bu konuyla ilgili ne söylemektedir? "Öyleyse şunu bilin ki, İbrahim'in gerçek oğulları iman edenlerdir" (Gal.3:7). Güzel olan da budur: Tanrı'nın halkı ve İbrahim'in soyu, Mesih'e iman edenlerdir. İbrahim'in çocukları fiziksel soyla değil, ruhsal bağla bağlı olmalıdır. Bu da şu anlama gelir: Mesih'e iman eden herhangi biri, ister diğer uluslardan isterse Yahudi olsun, İbrahim'in çocuğu sayılır.

Eski Antlaşma'da Müjde

Fakat Pavlus'un bu sonuca varması yeni bir şey değildir. Giriş bölümünde söylemiş olduğum gibi, Tanrı A planını bırakıp B planını uygulamaya geçmedi. Pavlus Müjde'nin — Mesih'te tamamlanan, Tanrı'nın A planı olduğunu söylemektedir: "Kutsal Yazı, Tanrı'nın öteki ulusları imanlarına göre aklayacağını önceden görerek İbrahim'e, 'Bütün uluslar senin aracılığınla kutsanacak' müjdesini önceden verdi" (Gal.3:8). Pavlus'un ifadesi, Kutsal Yazılar'ın mesajıyla ilgili, önemli, evrensel bir ölçektir.

İlk olarak Pavlus, Tanrı'nın Yaratılış 12:3'te İbrahim'e vermiş olduğu vaatte bu kişiye yönelik Kutsal Yazılar'ın Tanrı'nın kurtuluş planına diğer ulusları da dahil ettiğini söylemektedir. Bunu nereden biliyoruz? Yaratılış 12:3 şöyle söylenmektedir: "Seni kutsa-

Eski Antlaşma'da Müjde

yanları kutsayacak, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak.” Yalnızca imanla İbrahim'e aklanma getiren esas vaat yeryüzündeki bütün ulusların bereketleneceğini belirtmektedir. Bu, hem Yahudileri hem de diğer ulusları, kısacası bütün insanları kapsamaktadır.

İkinci olarak, Pavlus'un İbrahim'in iman ettiği vaadini müjde olarak adlandırmasına dikkat edin. Müjde Eski Antlaşma'da duyuruldu! Pavlus, bununla ilgili Romalılar'da şöyle demiştir: “Çünkü sünnetlileri imanları sayesinde, sünnetsizleri de aynı imanla aklayacak olan Tanrı tektir” (Rom.3:30). Pavlus yeni bir şey ortaya atmamaktadır. Diğer bir deyişle, Müjde'nin İsa Mesih'e ve O'nun eylemine iman etmek olduğunu anlıyoruz. Peki daha Mesih dünyaya *gelmemişken*, Pavlus Müjde'nin Mesih'e iman etmekten söz ettiğini nasıl ileri sürebilir? Pavlus, bu sorunun yanıtını mektubun ilerleyen bölümlerinde verecektir.

Yine de şimdiden, İbrahim'in imanının Tanrı'ya genel bir imandan ziyade Mesih'e olan bir iman olduğu gerçeğini görmek için ileriye bakmak faydalıdır. İlerleyen ayetlerde Pavlus, açıkça Mesih'in yasanın laneti altındaki imanlıları kurtardığını ve İbrahim'in bereketlerinin İsa Mesih aracılığıyla geldiğini söylediğini göreceğiz (Gal.3:13–14). Daha sonra Pavlus, belirgin olarak bu soyun İsa Mesih olduğunu söyler: “Vaatler İbrahim'e ve soyundan olana verildi. Tanrı birçok kişiden söz ediyormuş gibi, ‘Ve soyundan olanlara’ demiyor; ‘Soyundan olana’ demekle tek bir kişiden, yani Mesih'ten söz ediyor” (Gal.3:16). Pavlus yeni bir fikir ortaya atmıyordu, çünkü Mesih'in kendisi de Pavlus'un söylemiş olduklarını doğruluyordu: “Babanız İbrahim günümü göreceği için sevinçle coşmuştu. Gördü ve sevindi” (Yu.8:56). Öyleyse, Pavlus'un açıklamasına göre, İsa Mesih'in Müjdesi Eski Antlaşma'da hüküm sürmekteydi.

GALATYALILAR

Fakat ilerlemeden önce İbrahim'e verilen bereketlerin doğasına bakmamız gerekir. İbrahim'e verilen vaatte, hem Yahudiler hem de diğer uluslar, kısacası bütün uluslar bereketlenecekti. Bu bereketin doğası nedir? Buna en kısa yanıt Rahiplik Kutsamasından gelir: "RAB sizi kutsasın Ve korusun; RAB aydın yüzünü size gösterecek Ve size lütfetsin; RAB yüzünü size çevirsin Ve size esenlik versin" (Say.6:24–26). İbrahim'le yapılmış antlaşma Müjde'nin bereketini, Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'nın korumasını ve beslemesini içerir ve Tanrı'nın esenliğini sağlar. Eğer bizler günahkârsak ve Tanrı'nın adil ve kutsal yargısını hak ediyorsak, sonsuz öfkesine maruz kalmışsak, o halde Tanrı'nın esenliğine sahip değilizdir. Fakat bir kişi imanla Mesih'e bakarsa ve O'nun vaadine güvenirse, İbrahim'in bereketi onun üzerine dökülür. Kişi artık Tanrı'nın esenliğine sahiptir, artık Tanrı'yı yargıç olarak değil, Baba olarak tanır. İşte bu nedenle Pavlus 9. ayette şöyle demiştir: "Böylece iman edenler, iman etmiş olan İbrahim'le birlikte kutsanırlar" (Gal.3:9).

Tüm Çağlar Boyunca Tek Plan

Kendilerine Hristiyan teolog diyen bazı kişiler, Tanrı'yı, planlarını değiştirebilen, değişken biri olarak tanımlama cüretinde bulunmuşlardır³. Şüphesiz çoğu muhafazakar Hristiyan, Tanrı'nın kuruluş planını değiştirdiğine inanmıştır. Eski Antlaşma'da sıklıkla Tanrı'nın İsrail'i yasaya olan itaatleriyle ve kurban sunularıyla affettiği belirtilmektedir; ama Yeni Antlaşma'da Tanrı insanları Mesih'e

3. Bkz. Richard Rice et al., eds., *The Openness of God: A Biblical Challenge to the Traditional Understanding* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1994).

Eski Antlaşma'da Müjde

olan imanlarıyla ve lütufla kurtarır⁴. Her ne kadar samimiyetle benimsense de böylesi bir düşünce yanlıştır ve Pavlus'un burada yazmış olduklarına ters düşmektedir.

Yaratılışın başlangıcından beri, Tanrı'nın amacı yeryüzünü kendi benzerliğindeki insanlarla doldurmak ve kendisine tapınmalarını sağlamaktı. İlk Adem'e verilen egemenlik emri buydu. Verimli ol, çoğal, yeryüzünü doldur ve toprağı işle⁵. Fakat Adem günah işledi, Tanrı'nın vekili olarak yaratılış üzerinde egemen olma hakkını yitirdi ve dünyaya günahı ve ölümü soktu. İnsanın isyanına karşılık olarak Tanrı, kadının soyunun yılanın başını ezeceğı ve Tanrı halkını bu düşmüş konumlarından kurtaracağı vaadinde bulundu. Pavlus bu vaatle, yeryüzündeki bütün ulusların İbrahim'in soyu aracılığıyla bereketleneceğini söylemektedir. Ve şimdi İbrahim'in yıllar önce yaptığı gibi, diğer insanlar da bu soyun temsilcisi İsa Mesih'e iman ederek, ister Yahudi olsun ister diğer uluslardan, kurtulur.

4. Krş. Charles C. Ryrie, *Dispensationalism: Revised and Expanded* (Chicago: Moody, [1966] 2007), 121–142.

5. Bkz. G. K. Beale, *The Temple and the Church's Mission: A Biblical Theology of the Dwelling Place of God*, NSBT (Downers Grove, IL: IVP Academic, 2004).

GALATYALILAR

Pavlus'un mesajı bu ayetlerde oldukça açık olmasına rağmen, çoğu kiliseler Kutsal Yazılar'ın bu mesajına itaat etmekte direniş gösterir. Kutsal Yazılar'ın yetkisine olan bu itirazların en büyüğü belki de Roma Katolik Kilisesi'nden gelmektedir. "İnsanların Işığı" (*Lumen Gentium*) adlı Vatikan resmi dokümanlarında şöyle yazmaktadır:

Tanrı bilinmeyen ilahlara tapanlardan da uzaklaşmaz, çünkü herkese yaşam, soluk verir (bkz. Elç.17:25–28) ve kurtarıcı herkesin kurtulmasını ister (bkz. 1Ti.2:4). Kendi hatalarından ötürü Mesih'in müjdesini ve kilisesini bilmeyenler, Tanrı'yı içten bir yürekle aramayanlar lütufla harekete geçirilecek eylemlerinde Tanrı isteğini yapmaya çalışırlar, çünkü vicdanları aracılığıyla kendilerinde sonsuz kurtuluşa sahip olabileceklerini bilirler. Ve yahut kendi hataları olmaksızın Tanrı'nın bilgisine erişmemiş olanlardan tanrısal sağlayış mahrum bırakılmaz, iyi bir yaşama yönlendirilirler. İçlerinde iyilik ya da gerçeklik varsa, bu kilise tarafından Müjde'ye hazırlık olarak görülür ve yaşama kavuşmaları için tüm insanların gözünü açan Mesih tarafından verildiğine inanılır.⁶

Burada Roma bir kişinin Müjde olmadan, doğru bir yaşam sürece kurtulabileceğini söylemektedir. Ancak bu yeterli değilmiş gibi sunlar yazılmıştır: "Kurtuluş planı ayrıca Yaratıcı'yı bilenleri de kap-

6. *Lumen Gentium*, §16, in *The Basic Sixteen Documents of Vatican Council II: Constitutions, Decrees, Declarations*, ed. Austin Flannery, OP (Northport, NY: Costello Publishing Co., 1996), 221–222.

Eski Antlaşma'da Müjde

sar, bunların arasında ilk Müslümanlar gelir: İbrahim'in imanını sürdürürler, bizler gibi onlar da son günde insanlığı yargılayacak Tanrı'ya taparlar⁷.”

Roma Katolik Kilisesi böylece Müslümanların da İbrahim'in imanına ortak olduğunu söyler. Bu iddia, Kutsal Kitap'a dayanmaz. Pavlus'a göre İbrahim, Mesih'e yalnızca iman aracılığıyla bakmıştır. İsa Mesih de aynısını söylemiştir (Yu.8:56–58). Bunun dışında, Romalılar 10:13–17'den diğer dinlere mensup kişiler için hiçbir şekilde kurtuluş ihtimalinin olmadığını öğreniyoruz. Fakat günümüzde, çağın çoğulcu ruhuna teslim olanlar tarafından Hristiyan Müjdesi'nin ayrılığı sürekli olarak saldırı altındadır. Roma Katolik ifadeleri, Pavlus'un iddialarına tamamen ters düşmektedir; şundan kesinlikle emin olabiliriz ki İbrahim'le Müslümanlar hiçbir şekilde ortak imana sahip değillerdir.

Tanrı asla düşüncesini değiştirmemiştir; çağlar boyunca tek vadede, Müjde'nin vadedine sadık kalmıştır. Eğer kurtuluş her zaman İbrahim'in gününde bile- yalnızca lütufla, Mesih'e olan imancılığıyla gerçekleşmişse, o halde bizler kilise olarak –Müjde'nin habercileri olarak– bu mesajı uluslara duyurmaya devam etmeliyiz. Mesajı hem Yahudiler'e hem Yahudi olmayanlara, hem Amerikalılar'a hem Araplar'a, hem Japonlar'a hem Çinliler'e duyurmalı ve herkese, Mesih'e iman ederek İbrahim'in çocukları olabileceklerini söylemeliyiz. Bunu yapan kişi, ister Yahudi olsun isterse olmasın, İbrahim'in bereketlerini alabilir ve Tanrı'yı yargıç olarak değil bir Baba olarak tanır. İnsan, bereketi yalnızca Mesih'e iman ederek alabilir: bu bereketler Tanrı'nın huzuru, Tanrı'nın yönlendirişi, koru-

7. *Lumen Gentium*, §16, in *Documents of Vatican II*, 221–222.

GALATYALILAR

ması, görkemi, güzelliği ve esenliğidir. Bu mesajı dünyaya, Tanrı'nın çağlar boyunca müjde vaadine sadık kaldığını bilerek umutla iletmeliyiz. Umut için dünyaya, arkadaşlarımıza ve ailelerimize değil; imanlı olmayı yalnızca iman aracılığıyla aklayan ve Oğlu'na iman edenlere Oğlu'nun doğruluğunu sayan sadık Göksel Babamıza bakmalıyız.

O halde Müjde yeni bir şey değildir. Mesih'le ve öğrencileriyle Yeni Antlaşma'da başlamış olan bir şey değildir. Müjde'nin ne kadar eskiye dayandığına dikkat edelim. Pavlus'un Galatyalılar'a mektubuna bakıldığında, Müjde'nin İbrahim'in dönemine kadar dayandığı söylenir. Pavlus'un söylemiş olduklarıyla ilgili çalışmamıza bakılacak olursa, Müjde'nin kökeni, Tanrı'nın kadının soyunun yılanın başını ezeceği vaadini verdiği Aden Bahçe'sine dayanır (Yar.3:15). Bu nedenle, sevgili kardeşlerim, İsa Mesih'e olan imanla kurtulduğunuzu bilerek sevinin. Mesih'in tekrar geleceği, her dilden, her ulustan bütün insanların boğazlanmış kuzunun tahtının önünde durup O'nu tek bir ağızdan öveceği günü özlemle bekleyin (Va.5:9-14).

7

İmanla Aklanan Yaşayacaktır

GALATYALILAR 3:10-14

GALATYALILAR

Yasa'nın gereklerini yapmış olmaya güvenenlerin hepsi lanet altındadır. Çünkü şöyle yazılmıştır: "Yasa Kitabı'nda yazılı olan her şeyi sürekli yerine getirmeyen herkes lanetlidir." Tanrı katında hiç kimsenin Yasa'yla aklanmadığı açıktır. Çünkü "İmanla aklanan yaşayacaktır." Yasa imana dayalı değildir. Tersine, "Yasa'nın gereklerini yapan, onlar sayesinde yaşayacaktır." İbrahim'e sağlanan kutsama Mesih İsa aracılığıyla uluslara sağlansın ve bizler vaat edilen Ruh'u imanla alalım diye, Mesih bizim için lanetlenerek bizi Yasa'nın lanetinden kurtardı. Çünkü, "Ağaç üzerine asılan herkes lanetlidir" diye yazılmıştır.

Son iki bölümde, Pavlus'un Galatya Kiliselerini etkilemiş olan sapkınlığı çürütmek için sunmuş olduğu teolojik argümanların özüne indik. Galatyalılar, hem Mesih'e olan iman hem de yasaya olan itaatleriyle, özellikle sünnet olarak aklandıkları düşüncesini benimsiyorlardı. Sünnet-yanlıları, diğer uluslardan kişilerin kurtulmak için Yahudi olmaları gerektiğini öğretiyorlardı ve bu nedenle de sünnet olmalarını şart koşuyorlardı. Pavlus en başından beri bunun sahte bir Müjde olduğunu belirtiyor ve tekrar tekrar bir kişinin itaatle değil, yalnızca Mesih'e imanla aklandığını vurguluyordu. Pavlus ayrıca, Tanrı'nın başlangıçtan beri hem Yahudiler'i hem de diğer ulusları içinde barındıran bir halk yaratma amacı olduğunu göstermek için Eski Antlaşma'dan alıntı yapmıştır; önümüzdeki ayetlerde, Müjde'nin ve aklanma doktrininin doğasını açıklamaya devam etmektedir. Bu ayetler sıkı dokunmuştur. Yalnızca birkaç ayet incelememize rağmen, Pavlus Eski Antlaşma'dan dört farklı pasaj alıntılar ve en az dört Eski Antlaşma pasajına göndermede bulunur. Bu bölüm bilgiyle sıkı sıkıya dokunmuştur,

İmanla Aklanan Yaşayacaktır

fakat dikkatlice çözümlerse, Müjde'yle ve Mesih'in eylemiyle ilgili daha geniş bir anlayışa sahip oluruz.

Yasanın İşlevi

Pavlus 3. bölümün bu kısmında, kurtuluşunun iyi işlerle değil, yalnızca imanla olduğu savını desteklemek için Eski Antlaşma'dan daha fazla delil sunarak başlar. 10. ayetten önce Yaratılış 15:6'dan alıntı yapar, "Soyunun dördüncü kuşağı buraya geri dönecek. Çünkü Amurlular'ın yaptığı kötülükler henüz doruğa varmadı." Kurtuluşun yalnızca Tanrı'nın lütfuyla, Mesih'e olan imanla olduğuna göstermek için 10. ayette Pavlus, madalyonun diğer yüzünü gösterme amacıyla Eski Antlaşma'dan alıntı yapar: eğer kurtuluş yalnız ve yalnızca imanlarsa, bir kişi kurtuluşunu yasaya itaatle sağlamaya çalışırsa ne olur? Elçi şöyle der: "Yasa'nın gereklerini yapmış olmaya güvenenlerin hepsi lanet altındadır. Çünkü şöyle yazılmıştır: 'Yasa Kitabı'nda yazılı olan her şeyi sürekli yerine getirmeyen herkes lanetlidir'" (Gal.3:10).

Pavlus, bir kişi kurtuluşunu sağlamak için yasaya itaatini öne sürerse, kendisine getireceği tek şeyin lanet olacağını göstermek için Yasa'nın Tekrarı 27:26'dan alıntı yapar. Orijinal metinde Yasa'nın Tekrarı 27, Vaat Edilen Topraklara girilmeden önce Sina Antlaşması'nın yenilenmesiyle sonlanır. Musa aracılığıyla Tanrı, İsrail halkına eğer yasaya itaat etmezlerse, o zaman antlaşmanın lanetinin üzerlerine geleceğini söylemiştir. İsrail yasayla bağlıydı, ama yalnızca yasanın belli kısımlarının bağı ile değil, "Çünkü Yasa'nın her dediğini yerine getirse de tek konuda ondan sapan kişi bütün Yasa'ya karşı suçlu olur" (Yak.2:10) diyen ayet ile de bağlıydı. İşte bu nedenle Pavlus emin bir şekilde yasanın işlerine veya kendi

GALATYALILAR

itaatkârlıklarına güvenenlerin lanet altında olduğunu söylemektedir.

Sina'da verilen yasanın tamamı Mesih'i işaret ediyor olsa da, yasanın veriliş amacı asla kurtuluş değildi. Yasa, günahlarımızı görmemiz için baktığımız aynadır, bize Tanrı'nın yüceliğinden nasıl yoksun kaldığımızı gösterir. Pavlus bunu belirtir ve daha sonra kurtuluşun işlerle değil yalnızca imanla olduğunu söyler: "Tanrı katında hiç kimsenin Yasa'yla aklanmadığı açıktır. Çünkü 'İmanla aklanan yaşayacaktır'" (Gal.3:11). 11. ayette, Pavlus Eski Antlaşmadan, Habakkuk 2:4'ten alıntı yapar. Orijinal metinde, Habakkuk sert bir şekilde İsrail'in artık kutsal bir ulus olmadığı konusunda Rabbe yakınmaktadır. Bir zamanlar Vaat Edilen Topraklar'a sahip olmalarına ve yasaya itaat göstereceklerine dair bir ant içmiş olsalar da, İsraililer o günden itibaren bağlılık yeminlerinden vazgeçmiş ve kötü yaşam sürmüşlerdir. Tanrı zaten kuzey krallığını sürgüne göndermişti ve şimdi de Babililer güney krallığını, yani Yahuda'yı fethetmeye hazırlanıyordu.

Habakkuk'un yakınmasına karşılık yanıt, İsrail'in gayretini iki katına çıkarması ve Babil'in işgalinin üstesinden gelmesi ve bu amaçla yasaya olan itaatkârlıklarının yenilenmesi değildi. Aksine, Yahuda'nın güney krallığındaki imanlı azınlık RABbin antlaşma vaatlerine imanla bağlı kalmalıydı¹. Bu nedenle Pavlus, kurtuluşunun yasaya itaatle değil, Mesih'e imanla geldiğini göstermek için Habakkuk 2:4'ten alıntı yapar. Daha sonra Pavlus, bir sonraki ayette imanın ve eylemlerin birbirine tamamen zıt olduğunu belirtir: "Yasa imana dayalı değildir. Tersine, 'Yasa'nın gereklerini yapan,

1. F. F. Bruce, *Habakkuk*, in *The Minor Prophets: An Exegetical and Expository Commentary*, 3 vols., ed. Thomas Edward McComiskey (Grand Rapids, MI: Baker, 1999), II:860–861

İmanla Aklanan Yaşayacaktır

onlar sayesinde yaşayacaktır” (Gal.3:12). Ardından elçi, Eski Antlaşma’dan üçüncü alıntısını yapar. Levililer 18:5 Sina Antlaşması’nın İsrail’in yaşamına uygulanışını gösterir ve yasanın temel ilkesini belirtir – yasaya uyarsanız yaşarsınız; uymazsanız ölürsünüz². Mac-hen, Pavlus’un söylediklerini şu şekilde açıklamaktadır:

“Onları yaratan onlarda yaşayacak” sözleriyle Pavlus “yasanın doğasını tanımlamaktadır” demektedir. Bir şeyler *yapmayı* gerektirir. Ancak iman bir şeyler yapmanın tam tersidir. Bu nedenle Kutsal Yazılar bir kişinin imanla aklandığını söylüyorsa, yaptığı herhangi bir şeyle *aklanmamış* olduğunu söylemektedir. Kurtuluşun iki kabul edilir yolu vardır. Biri yasayı kusursuz bir şekilde yerine getirmek, yasanın gerekliliklerini *yapmaktır*. Düşüşten bu yana hiçbir insan bunu başaramamıştır. Diğer yol ise Tanrı’nın lütfuyla karşılıksız verilenleri *almaktır*. Bu yol, insanın iman ettiği zaman izlediği yoldur. Fakat ikisini birbiriyle harmanlamak söz konusu olamaz. Ya işlerinizle kurtulursunuz ya da imanla, fakat her ikisini kullanarak kurtulamazsınız. “Ya da”dır, “her ikisiyle

2. Bkz. Bryan Estelle, “Leviticus 18:5 and Deuteronomy 30:1–14 in Biblical Theological Development: Entitlement to Heaven Foreclosed and Proffered,” in *The Law Is Not of Faith: Essays on Grace and Works in the Mosaic Covenant*, eds. Bryan Estelle, J. V. Fesko, and David VanDrunen (Phillipsburg, NJ: P&R, 2008), 109–146.

GALATYALILAR

de” değildir. Peki hangisi olacak, işler mi iman mı? Kutsal Yazılar bunun cevabını vermektedir. Kutsal Yazılar, doğru yanıtın “iman” olduğunu söylemektedir. Bu nedenle, kurtuluş yolumuz “işler” *değildir*.³

Pavlus’un işaret ettiği gibi, yasayı yerine getirmeye çalışan kişinin yolunda aşılması güç, büyük bir engel vardır: günah. Bu şu anlama gelmektedir: bütün insanlar yasanın laneti altındadır. Öyleyse, umudumuz yok mu? Hayır!

Pavlus, Mesih’in eyleminin yasanın lanetiyle olan ilgisini göstermektedir: “İbrahim’e sağlanan kutsama Mesih İsa aracılığıyla uluslara sağlansın ve bizler vaat edilen Ruh’u imanla alalım diye, Mesih bizim için lanetlenerek bizi Yasa’nın lanetinden kurtardı. Çünkü, ‘Ağaç üzerine asılan herkes lanetlidir’ diye yazılmıştır” (Gal.3:13). Bu ayette Eski Antlaşma’dan (Yas.21:23) dördüncü alıntısını yapar. Orijinal metinde bu ayetler yasayı ihlal eden bir kişiye uygun cezayı tanımlar, öyle ki ona verilen ceza diğerlerine bir uyarı olsun. Yasayı ihlal eden kişi öldürülecek, belki taşlanacak ve bedeni akşama kadar bir ağaca asılı kalacak. Bu hareket, Tanrı’nın antlaşmayı bozan kişinin üzerindeki lanetini göstermekteydi⁴. İsrail halkı, hem bireysel hem de topluluk olarak itaatkârlıklarını yitirmiş olup bunun yerine Tanrı’nın lanetini ve öfkesine maruz kalmış olsalar da, Mesih onları Tanrı’nın lanetinden kurtardı. Mesih çarmıha gerilerek,

3. J. Gresham Machen, *Notes on Galatians*, ed. John H. Skilton (Philadelphia: Presbyterian and Reformed, 1972), 178.

4. Peter C. Craigie, *The Book of Deuteronomy*, NICOT (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1976), 285–286.

İmanla Aklanan Yaşayacaktır

Tanrı halkının yerine antlaşmanın lanetini kendi üzerine aldı. Peki, Mesih bu laneti ne zamana kadar üzerine aldı?

Mesih'in, kendisine imanla bakanları yasanın lanetinden kurtarmak için laneti üzerine aldığını biliyoruz; Pavlus özellikle, Mesih Tanrı'nın halkını "Kurtardı" (*exagorazo*) demektedir. Bu, Tanrı'nın İsrail halkını Mısır'ın boyunduruğundan çıkarırken kullandığı dilin aynısıdır (Gal.4:5)⁵. Diğer bir deyişle, Tanrı'nın halkı şeytanın, ölümün, günahın ve yasanın getirdiği lanetin etkisi altındaydı, fakat Tanrı onları Mesih aracılığıyla kurtardı. Pavlus ayrıca şöyle demektedir: "İbrahim'e sağlanan kutsama Mesih İsa aracılığıyla uluslara sağlansın ve bizler vaat edilen Ruh'u imanla alalım diye, Mesih bizim için lanetlenerek bizi Yasa'nın lanetinden kurtardı. Çünkü 'Ağaç üzerine asılan herkes lanetlidir' diye yazılmıştır" (Gal.3:13-14). İtaatkarlığı ve çektiği acılarka Mesih, İbrahim'le yapılan antlaşmanın vaadini ve bereketini sağladı.

14. ayette Pavlus, en az dört farklı Eski Antlaşma bölümüne gönderme yapar. Yaratılış 12:3'e ve Tanrı'nın İbrahim'e sayısız soy vereceği vaadini işaret eder. Sonrasında Pavlus'un, Mesih'in eyleminin Kutsal Ruh'un verilmesine yol açtığı ile ilgili sözlerine dikkat edin. Eski Antlaşma'da Tanrı'nın, Ruhunu –hem Yahudi hem de diğer ulusların– insanların üzerine döküleceğine dair söz verdiği birkaç ayet vardır (Yoe.2:28-29; Yşa.32:15; 44:3; Hez.39:29). Oldukça tuhaf olsa da bu Eski Antlaşma ayetleri göstermektedir ki Kutsal Ruh'un

5. Thomas Schreiner, *Galatians*, ZECNT (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010), 216.

GALATYALILAR

dökülmesi, Tanrı'nın İsrail'e sürgündeyken olan yargısının sonunda gerçekleşecekti. Diğer bir deyişle, Tanrı Ruh'u dökme vaadini gerçekleştirdi; halkın itaatkârlığı sayesinde değil, *itaat etmemelerine rağmen* bu vaat gerçekleşti. Vaat Tanrı'nın sadakatinden ötürü gerçekleşti ve Mesih Antlaşmanın lanetini üzerine alarak, Tanrı halkı için kurtuluş sağladı ve yasanın gerekliliklerini yerine getirdi.

Sadece İmanla

Pavlus, imanın önemi konusunda oldukça hassastır. Üçüncü bölümde *iman* kelimesini on beş kez, yalnızca 1–14 ayetleri arasında ise dokuz kez kullanmaktadır. Elçi, okuyucularına kurtuluşun merkezinin iman olduğunu göstermekte ve Galatyalılar'ın kendi işlerine ve itaatkârlıklarına güvenmemeleri gerektiğini belirterek bu konuda ısrar etmektedir. Belki de böyle bir ısrarın Pavlus'un zamanında zorunlu olduğunu, fakat bizim dönemimizde gerekli olmadığını düşünebiliriz. Kilisedeki insanlar kuşkusuz kurtuluşun yalnızca Tanrı'nın lütfuyla, Mesih'e olan imanla olduğunu biliyordur, değil mi? Ne yazık ki durum bu değildir. Son yapılan bir ankete göre, Hristiyanların yüzde kırk altısı şöyle demiştir: “Eğer bir kişi genel olarak iyiye ve yaşamı boyunca diğer insanlara iyilik yaptıysa, cennette kendisine uygun bir yer edinecektir⁶.” Bu ifadeyle hemfikir olmak, Galatya'daki sapkınlıktan bile daha beterdir. En azından Galatya'da Mesih'e imanın zorunlu olduğuna inanıyorlardı, büyük bir hata yaparak Mesih'in eylemine kendi itaatkârlıklarını eklemişlerdi. Fakat bu ifadede Mesih kelimesi bile geçmemektedir! Ankete

6. Barna Group, “What Americans Believe About Universalism and Pluralism,” 18 April 2011, <http://www.barna.org/faith-spirituality/484-what-americans-believe-about-universalism-and-pluralism> (accessed 20 July 2011).

İmanla Aklanan Yaşayacaktır

katılan kişilerin neredeyse yarısı, Mesih'e ihtiyaçlarının olmadığını, O olmadan da kurtuluşu elde edebileceklerini söylemiştir.

Nedense itaatimizin, Tanrı'nın yargısını bir şekilde tatmin edebileceğini düşünme eğilimindeyiz. Yasanın bize bir merdiven olarak verildiğini ve Tanrı'nın küçük bir lütuf yardımıyla cennetin basamaklarına tırmanabileceğimize inanıyoruz. Ne kadar çabalarsak çabalayalım düşmüş olduğumuzun farkına varmıyoruz. Bizler yalnızca kişisel günahlarımızdan ötürü değil, fakat suçu ve günahı bize sayılan, ilk babamız olan Adem'in günahından ötürü de günahkârız (Rom.5:12-19). Kendi günahımıza Adem'in günahının da eklenmesiyle yasaya kusursuz bir itaat göstermek zorundayız ve bu, omzumuzla kamyon bağlanmış bir şekilde Ege Denizi'nden Karadeniz'e kadar yüzmeye benzer. Yani imkânsızdır.

Yasa bize, kendimizi Tanrı'nın önünde aklayalım ve O'nun iyiliğine erişebilelim diye verilmedi. Yasa günahlarımızı açığa çıkarmak için verildi; yasanın laneti altındayız ve bu nedenle Tanrı'nın haklı suçlamasına ve öfkesine maruz kalırız. William Perkins'in de dediği gibi:

Pavlus, "yasa iman gerektirmez" derken yasa ve Müjde arasındaki esas farkı ortaya koymaktadır. Yasa, kusursuz itaat gösteren kişiye işlerinden ötürü yaşam vermektedir. Müjde, kurtuluş için hiçbir şey yapmayan, yalnızca Mesih'e iman eden kişiye yaşam vaat etmektedir: ayrıca iman edene imanı ya da işleri için değil, fakat Mesih'in eyleminden

7. William Perkins, *A Commentary on Galatians*, ed. Gerald T. Shepherd (New York: Pilgrim Press, [1617] 1989), 170.

GALATYALILAR

ötürü kurtuluş vaat etmektedir. Yasa, kurtuluş için bir şeyler yapmak zorunludur; Müjde ise yalnızca iman etmeyi gerektirir.⁷

Mesih bizi yasanın lanetinden kurtarır ve kusursuz eylemi sonucunda bizden hiçbir şey istemez. Mesih'in eyleminin bize doğruluk sayılması, İshak'ın yanlışlıkla Yakup'u kutsamasına benzer (Yar.27). Yakup'un ilk doğan ağabeyinin antlaşma bereketini nasıl arzulamış olduğunu anımsayın. İshak, Esav'ın giysisini giyerek Yakup'u kandırdı (onun gibi kokmak için), öyle ki ağabeyinin hakkı olan antlaşma bereketini alabilsin. Yakup'un çabalarıyla kurtuluşumuz arasında bazı benzerlikler vardır. Fakat aynı zamanda büyük bir uyumsuzluk da vardır.

Göksel Babamızın önüne çıkmalıyız, öyle ki ilk doğan kardeşimiz, İsa Mesih'in bereketini alabilelim. Fakat O'nun gibi kokmak için giysisini çalarak Göksel Babamızı kandırmaya çalışmamıza gerek yok. Tam aksine, Mesih'in kendisi, ona imanla bakan herkese doğruluk giysisini karşılıksız vermektedir. Karşılığında bizim günah, suçluluk ve utanç giysimizi giyer. Biz O'nun giysisini giyeriz, O da bizimkini. Mesih bizim uğrumuza cezayı, gazabı ve antlaşma lanetini üzerine alır ve biz de O'nun kusursuz doğruluğunu, itaatini ve kutsamasını alırız. Bu kutsamayı Mesih'in eylemine güvenerek, yalnızca imanla alırız; O'nun itaatkârlığını ve acılarını alarak değil. Jean Calvin'in de dediği gibi: "Kurtuluş konusunda Tanrı'nın önüne çıkmamız için, O'nun kokusuyla tatlı tatlı kokmalı ve derimiz O'nun kusursuzluğuyla örtülmelidir⁸." Böylece Göksel Babamızın huzurunda özgürce durabilir ve ilk doğan kardeşimiz sayesinde kutsama

8. John Calvin, *Institutes of the Christian Religion*, ed. John T. McNeill, trans. Ford Lewis Battles, vols. 20–21, The Library of Christian Classics (Philadelphia: The Westminster Press, 1960), XX:III.XI.23.

İmanla Aklanan Yaşayacaktır

ve bereketi alabiliriz. İbrahim'in kutsamasını ve vaat edilen Kutsal Ruh'un dökülmesini alabiliriz. Bu berekete işlerimizle değil, yalnızca imanla sahip oluruz.

Müjde iyi haberdur, çünkü Mesih kurtuluşumuzu güvence altına almıştır. Bu nedenle, sevinelim! İşte bu nedenle Pavlus şöyle haykırmaktadır: "Eminim ki ne ölüm, ne yaşam, ne melekler, ne yönetimler, ne şimdiki ne gelecek zaman, ne güçler, ne yükseklik, ne derinlik, ne de yaratılmış başka bir şey bizi Rabbimiz Mesih İsa'da olan Tanrı sevgisinden ayırmaya yetecektir" (Rom.8:38-39). Mesih bize kurtuluş ihtimalini sağlayıp, bizi elimizden gelenin en iyisini yapmamız ve Tanrı'nın güvencesini umut etmemiz için öylece bırakıp gitmedi. Bu, Pavlus'un kınadığı ve sahte müjde olarak etiketlediği düşünce biçimidir. Mesih'e bakın. Kurtuluşu kazanmak için çalışmayın, fakat sizin için gerçekleştirilmiş olan Mesih'in kursuz eylemine dayanın. Mesih'e imanla bakın ve sizi yasanın lanetinden kurtarmış olduğuna iman edin.

8

Vaat Edilen Tohum

GALATYALILAR 3:15–18

GALATYALILAR

Vaatler İbrahim'e ve soyundan olana verildi. Tanrı birçok kişiden söz ediyormuş gibi, "Ve soyundan olanlara" demiyor; "Soyundan olana" demekle tek bir kişiden, yani Mesih'ten söz ediyor. Şunu demek istiyorum: Dört yüz otuz yıl sonra gelen Yasa, Tanrı'nın önceden onayladığı antlaşmayı geçersiz kılmaz, vaadi ortadan kaldırmaz. Çünkü miras Yasa'ya bağlıysa, artık vaade bağlı değildir. Ama Tanrı mirası İbrahim'e vaatle bağışlamıştır.

Mesih'teki birçok kardeşimiz, Tanrı'nın İsrail ve diğer uluslar ile ilgili farklı bir kurtuluş planı olduğuna inanmaktadır. Belki de daha bilindik olanı, insanların Tanrı'nın İsrail'i kurtarmak için onlarla koşullu bir antlaşma içinde olduğuna inanmalarındır. Tanrı onlara karşı şefkat doluydu, fakat günahlarının bağışlanması için kurbanlar ve de itaatkârlıklarını sunmak zorundaydılar. Eğer başarısız olurlarsa, o zaman kurtulamazlardı. Diğer taraftan, Tanrı'nın kiliseyle ilgilenmesi tamamen lütfuna dayalıdır.

1. Bkz. Charles Ryrie, *Dispensationalism Today* (Chicago: Moody Press, [1965] 1970).
2. Tim LaHaye and Jerry B. Jenkins, *Left Behind: A Novel of Earth's Last Days* (Carol Stream, IL: Tyndale House, 2011).

Vaat Edilen Tohum

Tanrı, İsrail'in tam bir başarısızlık olduğunu gördü, İsrail itaat göstermiyor ve Tanrı'yı reddediyordu; bu nedenle, Tanrı diğer uluslara döndü ve *itaat koşulu aramadan* onları kurtardı. Eski Antlaşma'da bu tür bir kurtuluş görüşü *Left Behind* serisinde görülmektedir ve ne yazık ki bu yanlış görüş oldukça yaygındır².

Diğer yandan Pavlus, Tanrı'nın İsrail'le olan ilişkisini bu şekilde açıklamaz. Dahası, Kutsal Ruh'un esinlenmesinde elçi, Tanrı'nın İbrahim'le yaptığı antlaşmanın, İbrahim'in Sina Antlaşması'ndaki yasayı yerine getirmesine dayanmadığını eksiksiz ve kusursuz bir şekilde açıklar. Aksine, antlaşma Tanrı'ya ve vaadine dayalıydı ve tamamen Mesih'te yerine getirildi. Diğer bir deyişle, Pavlus'un savı, kurtuluşun yalnızca Mesih'e iman etmekle gerçekleşeceğiydi.

Tek Bir Tohum

Pavlus'un 10–14 ayetlerinde söylemiş olduklarını anımsayın. Yasanın işlerine (ya da kendi itaatlerine) güvenen kişilerin lanet altında olduğunu söylemişti. Aklanma ve kurtuluş, günahlı olduğumuzdan dolayı (yalnızca ilk ailemizden miras aldığımız günahattan ötürü değil) itaat ederek gerçekleşmez. Yasanın bir maddesini ihlal etmek, yasanın tamamını ihlal etmek demektir. Pavlus açıkça belirtmektedir ki Mesih, kendisine imanla bakanların yerine antlaşmanın lanetini üzerine almıştır. Diğer bir deyişle, kurtuluş ve aklanma itaatimize bağlı değildir; Pavlus'un da belirttiği gibi sünnete bağlı da değildir, yalnızca imana bağlıdır.

Pavlus argümanlarına İbrahim'le yapılan antlaşmanın doğasını ve Sina antlaşmayla olan ilişkisini anlatarak devam eder. 15. ayette şöyle der: “Kardeşler, insan yaşamından bir örnek vereyim. İnsanlar arasında yapılmış bile olsa, onaylanmış bir antlaşmayı kimse

GALATYALILAR

geçersiz saymaz, ona bir şey eklemeyiz” (Gal.3:15). Pavlus insanların kendi aralarında bir antlaşma yapabilmesi örneğini verir; zira bu durumda da antlaşma değişmez ve bozulmaz. Aynı şekilde, Tanrının İbrahim’le yaptığı antlaşmanın doğasının bu olduğunu söyler: “Vaatler İbrahim’e ve soyundan olana verildi. Tanrı birçok kişiden söz ediyormuş gibi, ‘Ve soyundan olanlara’ demiyor; ‘Soyundan olana’ demekle tek bir kişiden, yani Mesih’ten söz ediyor” (Gal.3:16).

Pavlus, İbrahim’le yapılan antlaşma vaatlerinin değişmezliğini ve bozulmazlığını anlatır. Fakat vaatler yalnızca İbrahim’e değil, soyuna da verilmiştir. Yaratılış kitabında şunları görüyoruz:

Bundan sonra RAB bir görünümde Avram’a, “Korkma, Avram” diye seslendi, “Senin kalkanın benim. Ödülün çok büyük olacak.” Avram, “Ey Egemen RAB, bana ne vereceksin?” dedi, “Çocuk sahibi olamadım. Evim Şamlı Eliezer’e kalacak. Bana çocuk vermediğin için evimdeki bir uşak mirasçım olacak.” RAB yine seslendi: “O mirasçın olmayacak, öz çocuğun mirasçın olacak.” Sonra Avram’ı dışarı çıkararak, “Göklere bak” dedi, “Yıldızları sayabilir misin? İşte, soyun o kadar çok olacak.” (Yar.15:1–5)

Bizi sarsan durum, İbrahim’in soyunun gökteki yıldızlar kadar çok olacağıdır. Sayısız olacaktır. Diğer bir deyişle, *tohum* kelimesi (*sperma*) çoğul bir anlamı işaret etmektedir. Bu Pavlus’un *belirtmediği* bir noktadır: “Vaatler İbrahim’e ve soyundan olana verildi. Tanrı birçok kişiden söz ediyormuş gibi, ‘Ve soyundan olanlara’ demiyor; ‘Soyundan olana’ demekle tek bir kişiden, yani Mesih’ten

3. Bkz. Richard N. Longenecker, *Biblical Exegesis in the Apostolic Period*, 2nd ed. (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1975] 1999), 106–107.

Vaat Edilen Tohum

söz ediyor” (Gal.3:16). Bu nedenle, bazı Yeni Antlaşma okuyucuları, Pavlus’un soy kelimesiyle kelime oyunu yaptığını inanmaktadırlar³. Pavlus’un 16. ayette söylemiş olduklarını nasıl anlamalıyız? Cevap basittir, fakat yine de sıkı bir çalışma gerektirmektedir.

Öncelikle *tohum* kelimesinin tekil bir anlamı olduğunu, fakat çoğul bir anlamı işaret ettiğini biliyoruz. Bir avuç dolusu gelincik tohumlarını olabilir ama yine de bir avuç dolusu tohumum olduğunu söylerim. Yaratılış 15. bölümün bağlamıyla harmanlanan kelimenin olası çoğul anlamının (Tanrı’nın İbrahim’in soyunun çoğunluğunu vurgulayan vaadi) birçoklarının “soy, tohum” kelimesinin her zaman çoğul bir anlamı işaret ettiğine inanmalarına neden olduğunu düşünüyorum. Fakat Pavlus 16. ayette Tanrı’nın İbrahim’e ve *tekil tohumuna*, tek bir kişiye antlaşma vaatlerini sunduğunu söylemektedir ve bu nedenle Kutsal Yazılar çoğulu işaret ederek “tohumlarına” dememektedir.

İkincisi, Tanrı bunları nerede söylemektedir? Bunun cevabını Yaratılış’ta iki yerde görüyoruz: “RAB Avram’a görünerek, ‘Bu toprakları senin soyuna vereceğim’ dedi. Avram kendisine görünen RAB’be orada bir sunak yaptı” (Yar.12:7). İbrahim’in anlatıldığı diğer bir bölümde de şöyle der: “Antlaşmamı seninle ve soyunla kuşaklar boyunca, sonsuza dek sürdüreceğim. Senin, senden sonra da soyunun Tanrısı olacağım” (Yar.17:7). Tanrı’nın İbrahim’e verdiği ilk vaatlerde bile, tek kişiye, İshak’ı işaret etmek için “soy” demektir. Tanrı, tamamlanışını Mesih’te bulan değişmez bir antlaşma vaadinde bulunur. Bu vaadi uzun zaman önce Yeni Antlaşma kilisesine değil, fakat İsrail’in atasına, İbrahim’e yapar. Bu, Eski Antlaşma boyunca süregelen bozulmamış bir vaattir.

Kutsal Yazılar’ın ilk bölümlerinde Tanrı ilk olarak, Adem ve Havva’ya kadının *tohumunun* yılanın başını ezeceği vaadinde bu-

GALATYALILAR

lunmuştur (Yar.3:15). Tanrı İbrahim'e İshak diye adlandıracakları bir oğulun mucizevi doğumunu vaat ettiğinde, Tanrı İshak'a ve "ondan sonraki tohuma" olan antlaşma vaadini doğruladı (Yar.17:19). Tanrı, İbrahim, Sara'nın talimatı üzerine İsmail ve Hacer'i göndermekle uğraşırken aynı vaadi yinelemiş ve İbrahim'e şunları söylemiştir: "Ancak Tanrı İbrahim'e, 'Oğlunla cariyen için üzülme' dedi, 'Sara ne derse, onu yap. Çünkü senin soyun İshak'la sürecektir'" (Yar.21:12). Tanrı Davut'la antlaşma yaptığında, Tanrı'nın adı uğruna bir tapınak inşa edecek olan bir soy vaadinde bulunmuştur. Bu tek kral, Davut'un tahtında sonsuza dek hükmedecekti. Tanrı Davut'a "... senden sonra soyundan birini ortaya çıkarıp krallığını pekiştireceğim.... Ben ona baba olacağım, o da bana oğul olacak" (2Sa.7:12-14) dedi. Aynı vaat mezmur yazarı tarafından da dile getirilmiştir: "Dedin ki, 'Seçtiğim adamla antlaşma yaptım, Kulum Davut'a şöyle ant içtim: "Soyunu sonsuza dek sürdüreceğim, Tahtını kuşaklar boyunca sürekli kılacağım"' (Mez.89:3-4). Peki İbrahim ve Kral Davut'un tohumu olan, antlaşma vaatlerinin gerçekleştirildiği tek tohum kimdir? Matta'nın soy ağacı bunun cevabını vermektedir: "İbrahim oğlu, Davut oğlu İsa Mesih'in soy kaydı şöyledir: İbrahim İshak'ın babasıydı, İshak Yakup'un babasıydı, Yakup Yahuda ve kardeşlerinin babasıydı" (Mat.1:1). İbrahim'e verilen antlaşma vaadi, İsa Mesih'te gerçekleştirilmiştir!

Pavlus'un şu ayetlerde Galatyalılar'a neler söylemiş olduğuna dikkat edin: "Şunu demek istiyorum: Dört yüz otuz yıl sonra gelen Yasa, Tanrı'nın önceden onayladığı antlaşmayı geçersiz kılmaz, vaadi ortadan kaldırmaz" (Gal.3:17). Pavlus'un belirtmeye çalıştığı nokta basit olmasına rağmen derindir. Tanrı yasayı Musa aracılığıyla, İbrahim'e verdiği antlaşma vaatlerinden dört yüz otuz yıl sonra vermiştir. Eğer yasayı vermiş olarak Tanrı vaatleri insanların

Vaat Edilen Tohum

yasaya itaatine bağlı kaldıysa, o halde İbrahim'e verdiği antlaşma vaatleri boş ve yararsızdır! Orijinal vaadinde Tanrı İbrahim'den hiçbir şey istemez, ona tüm bereketleri vereceği vaadinde bulunur ve bu, dört kez birinci tekil şahsı kullanmış olmasıyla kanıtlanır. "Seni büyük bir ulus yapacağım, seni kutsayacak, sana ün kazandıracığım, bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar senin aracılığıyla kutsanacak" (Yar.12:2-3).

Pavlus bunu açıkça ifade eder "Çünkü miras Yasa'ya bağlıysa, artık vaade bağlı değildir. Ama Tanrı mirası İbrahim'e vaatle bağışlamıştır" (Gal.3:18). Eğer miras ve antlaşma bereketleri itaatimiz aracılığıyla geliyorsa, o halde hiçbir şekilde Tanrı'nın İbrahim'e vermiş olduğu antlaşma vaadiyle gelemes. Fakat, antlaşma İbrahim'e bir vaat olarak verilmiştir! Devam etmeden önce, cevaplanması gereken iki soru vardır. İlki, eğer miras ve kurtuluşumuz yasayla gelmiyorsa, o zaman yasanın hizmet ettiği amaç nedir? Bu sorunun yanıtını bir sonraki bölümde vereceğiz. İkincisi, Pavlus'un "soy" kelimesinin birden fazla kişiyi işaret edebileceğini görüyoruz. 29. ayette ne söylemiş olduğuna bakın: "Eğer Mesih'e aitseniz, İbrahim'in soyundansınız, vaade göre de mirasçısınız" (Gal.3:29). Pavlus Galatyalılar'a, yalnızca tek soyla, yani, Mesih'le birleşenlerin mirasın bereketlerine ortak olabileceğini söylemektedir. Mesih'le birleşenler, hem Yahudiler hem de diğer uluslar, İbrahim'in tek soyuyla birleşerek tek bir beden, tek bir kilise oluştururlar.

Mesih'in Gelişini Beklemek ve Arzulamak

Kutsal Yazılar'ın tamamının İsa Mesih'i işaret ettiğini umarım görüyorsunuzdur. Biri İsrail, biri de kilise için olan iki kurtuluş planı

GALATYALILAR

yoktu. Aksine Tanrı halkı daima soyun gelişini bekledi; *her zaman* İsa Mesih'e baktı. Doğru ve adanmış bir kişi olan Şimon'un İsrail'in teselli edilmesi için beklediğini ve bunu arzuladığını anımsayın. Şimon gelecek olan Mesih'in kim olduğunu bilmiyordu; fakat Kutsal Ruh iman gözlerini açtı ve kendi gözleriyle Yahve'nin vaat edilen Mesih'ini, uzun süredir bekleneni göreceğini vahyetti. Şimon Rabbin seçilmiş olanını yaşlı gözleriyle gördüğünde şunları söyledi: "Ey Rabbin, verdiğin sözü tuttun; Artık ben, kulun huzur içinde ölebilirim. Çünkü senin sağladığın, Bütün halkların gözü önünde hazırladığın kurtuluşu, Ulusları aydınlatıp Halkın İsrail'e yücelik kazandıracak ışığı Gözlerimle gördüm" (Luk.2:25–32). Şimon'un yaşlı kollarında tuttuğu bebek Kral bir gün büyüdüğünde imandan yoksun din önderlerine şunları söyleyecekti: "Babanız İbrahim günümü göreceği için sevinçle coşmuştu. Gördü ve sevindi" (Yu.8:56).

Çoğu insan kurtuluşlarının kendi itaatlerine ve yasayı yerine getirebilme yetilerine dayalı olduğuna inanmaktadır. Unuttukları şey şudur, Aden bahçesinde Tanrı'nın kendisi, onları Mesih'in kudretli işleriyle kurtaracağı vaadinde bulunmuştur. Binlerce yıl önce Tanrı, İbrahim'e kurtuluş sağlayacağı vaadini vermiştir. Bizi kurtaran kendi itaatimiz değil, Tanrı'nın vaadidir. Tanrı vaadini Oğlu'nda, İsa Mesih'te yerine getirir. İşte bu nedenle, biz de İbrahim'in yaptığı gibi imanla İsa Mesih'e bakmalıyız. Sevinebiliriz çünkü Adem, İbrahim, İshak, Yakup ve Davut'un aksine Mesih'in gelişini beklemek zorunda değiliz. Fakat Mesih'in yaşamı, ölümü, dirilişi ve göğe alınışının muhteşem gerçekliğiyle yaşarız.

Pavlus'un söylemiş olduklarını düşünecek olursak, kurtuluşumuzun güvencesine sarsılmaz bir güvenimizin olması gerekir. Çoğumuz bazen Tanrı'nın bize vermiş olduğu vaatlerden şüphe du-

Vaat Edilen Tohum

yabilir — gerçekten kurtulup kurtulmadığımızı merak ederiz. Tanrı'nın bereketlerini alabilmek için Tanrı'yı hoşnut etmek uğruna bir şeyler yapmaya çalışırız. Tanrı'nın vermiş olduğu ve Oğlu'nda yerine getirdiği vaatlere dayanmalıyız. Tanrı'nın binlerce yıl önce İbrahim'i ve bizi kurtaracağına dair vaatte bulunmuş olduğunu ve sözüne sadık olduğunu bilmeliyiz. Kilisede çokları için yaşamak, her gün hızı ve eğimi artan bir koşu bandında koşmak gibidir. İmanlı kişi, aklanmak için iyi işler yapmaya çalışır, ama daha sonra yasanın kusursuz itaat gerektirdiğini öğrenir –hızı artırır, eğim yükselir ve kişi hiçbir yere varamaz. Olduğu yerde sayar, hızı yakalamaya çalışırken attığı her adımla birlikte biraz daha bitap düşer– Hristiyan yaşamı dediğimizde, aklımıza gelen benzetme koşu bandı olmamalıdır. Aksine, aklımıza Mesih'e dayanmak gelmelidir. Mesih “Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, ben size rahat veririm” (Mat.11:28) dediğinde, çoğu Hristiyan'ın benimsediği işlerle doğruluk kazanma yöntemine cevap vermektedir.

Fakat yaşamınızda iyi işlerinizi göstermeye başladığınızı fark ettiğinizde sevinmelisiniz ve Mesih'in sizin için işlemekte olduğu güvencesine sahip olmalısınız. Örneğin, elçi Yuhanna şöyle söylemektedir: “Ama O'nun sözüne uyan kişinin Tanrı'ya olan sevgisi gerçekten yetkinleşmiştir. Tanrı'da olduğumuzu bununla anlarız” (1Yu.2:5). Eğer kine karşı sevgi ve iyilikle karşılık veriyorsanız, Mesih'in sizde işlediğine ve sizin de O'nda olduğunuza sevinin. *Westminster İnanç Açıklaması*'nda yazılmış olduğu gibi, “Tanrı'nın buyruklarına itaatle yapılan iyi işler gerçek bir iman delilleri ve meyveleridir. Bunlarla imanlılar güvencelerini pekiştirirler” (WIA 16.2). Aynı şekilde *Heidelberg Kateşizmi* iyi işlerle “Kendilerinde olan imandan emin olabilirler” (Soru 86) demektedir. Asla iyi işlerimize güvenmemeliyiz, ama emin olabiliriz ki bunların ardında

GALATYALILAR

durur, bizleri sıkıca elinde tutan ve gitmemize izin vermeyen Mesih tarafından güvenceye kavuşturulduk.

“İman ettikten sonra bir Hristiyan'ın yaşamında yasanın yeri nedir?” sorusu ortaya çıkmaktadır. Pavlus, bu sorunun yanıtını bir sonraki bölümde vermektedir. Müjde'nin ve mirasın yalnızca Mesih'e imanla gerçekleştiğini hatırlayınız. Eğer yasayla olsaydı, vaatle asla gerçekleşmezdi. Müjde, Tanrı'nın antlaşma vaadiyle gelir ve Tanrı Oğlu'nda, İbrahim'in ve Davut'un soyunda, İsa Mesih'te gerçekleşir.

9

Neden Yasa?

GALATYALILAR 3:19–22

GALATYALILAR

Öyleyse Kutsal Yasa Tanrı'nın vaatlerine aykırı mıdır? Kesinlikle hayır! Çünkü yaşam sağlayabilen bir yasa verilseydi, elbette insanlar yasayla aklanırdı. Oysa İsa Mesih'e olan imana dayanan vaat iman edenlere verilsin diye, Kutsal Yazı bütün dünyayı günahın tutsağı ilan ediyor.

Ihtimaller, alındıktan sonra kurulması gereken bir oyuncak ya da her hangi bir ev eşyası gibidir. Kaç kere bir paketi açıp talimatları uyguladınız ve parçaları birleştirmek için elinizden geleni yaptınız, fakat belki de sonunda birkaç parçayı unuttunuz; bu belki bir plastik parçaydı, belki bir vida, belki de bir tahta parçası! Böyle bir durumda aklınıza hemen "Acaba neyi unuttum?" sorusu gelir. Ama talimatları tekrar gözden geçirdiğimizde, belki bir parçanın gereksiz ya da bir parçanın fazla olduğu sonucuna varırsınız. Diğer bir deyişle, geriye kalan parçayla ne yapacağınızı bilemezsiniz. Pavlus'un, Galatya Kilisesine yazdığı mektubu işaret ettiği durum buna benzemektedir. Kurtuluşun ve Müjde'nin yasa aracılığıyla sağlanmadığını söylemeye devam eder. Peki, öyleyse neden yasa? Bu bir fazlalık mıdır, yoksa yerleştirmeyi mi unutmuştur?

Galatyalılar 3. bölüm boyunca Pavlus aklanma ve kurtuluşun yalnızca lütuf aracılığıyla Mesih'e olan imanla mümkün olduğunu vurgulamıştır. Bunların altını, Tanrı'nın İbrahim'e değişmez vaadini işaret ederek çizmiştir. Tanrı bu vaadi İbrahim'e ve soyuna vermiştir. Eğer antlaşma vaadinin mirası yasaya itaat etmekle elde edilebiliyor olsaydı, o halde kurtuluşun temeli asla Tanrı'nın vaadine dayanmazdı (Gal.3:17-18). Pavlus, yasanın İsrail'e Tanrı'nın antlaşma vaadini İbrahim'e verilmesinden dört yüz otuz yıl sonra verildiği gerçeğinin altını çizmektedir. Diğer bir deyişle, kurtuluş yasaya ita-

Neden Yasa?

atle gerçekleşmez. Eğer öyle olsaydı bu, Tanrı'nın İbrahim'e vermiş olduğu antlaşma vaadini geçersiz kılardı.

Pavlus'un iddiaları, Galatyalılar'ı kurtuluşun ve aklanmanın Mesih'e iman ve sünnetle - daha geniş açıdan ele almak gerekirse - kurtuluşun yasaya itaatle gerçekleştiğine inanmaları gerektiğini vaaz eden Sünnet-yanlılarının öğretilerine tamamen ters düşmektedir. Kurtuluş, Mesih'te gerçekleşmiş olan, Tanrı'nın İbrahim'e verdiği vaatle gerçekleşir. Bir kişi yalnızca imanla Mesih'e bakarak kurtulabilir. Fakat eğer durum buysa, eğer İbrahim böyle kurtulduysa, o zaman şu soru akla gelmektedir: Neden yasa? Pavlus'un cevaplandırmak üzere olduğu soru tam da budur.

Neden Yasa?

Pavlus 3. bölümün bu kısmına şu soruyu sorarak başlar: "Öyleyse Yasa'nın amacı neydi?" (Gal.3:19). Cevabı bazılarını şaşırabilir, ama dikkat ediniz ki yasanın günahkârların itaat ederek kendisini kurtarma konusunda hiçbir rolü yoktur. Aksine: "Yasa suçları ortaya çıkarmak için antlaşmaya eklendi. Vaadi alan ve İbrahim'in soyundan olan kişi gelene dek yürürlükte kalacaktı. Melekler yoluyla, bir aracı eliyle düzenlendi" (Gal.3:19). Yasa günahlardan ötürü eklendi.

Pavlus'un burada söylemiş olduklarını, diğer yazılarında bununla ilgili söylediklerini ele alarak daha iyi anlayabiliriz. Romalıların mektubunda Pavlus yasanın işlevini açıklar: "Kutsal Yasa suç çoğalsın diye araya girdi; ama günahın çoğaldığı yerde Tanrı'nın lütfü daha da çoğaldı. Öyle ki, günah nasıl ölüm yoluyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın lütfü da Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla sonsuz yaşam vermek üzere doğrulukla egemenlik sürsün" (Rom.5:20-21). Tanrı insanlığın günahlılığını vurgulamak istemiştir. Halkının acı

GALATYALILAR

dolu bir şekilde, günahkâr ve ölümcül durumunun farkına varmasını istemiştir.

Pavlus bunu Romalılar'da başka ayetlerde de açıklar: "Öyleyse ne diyelim? Kutsal Yasa günah mı oldu? Kesinlikle hayır! Ama Yasa olmasaydı, günahın ne olduğunu bilemezdim. Yasa, 'Göz dikmeyeceksin' demeseydi, başkasının malına göz dikmenin ne olduğunu bilemezdim. Ne var ki günah, bu buyruğun verdiği fırsatla içimde her türlü açgözlülüğü üretti. Çünkü Kutsal Yasa olmadıkça günah ölüdür" (Rom.7:7-8). Öyleyse, insanların günahlılığından ötürü, Tanrı yasayı vermiştir. Peki, Tanrı yasayı hiçbir çözüm yolu olmadan yalnızca İsrail'in günahlarının farkına varması için mi yolladı? Hayır, kesinlikle hayır.

Pavlus şöyle demektedir: "suçları ortaya çıkarmak için antlaşmaya eklendi. Vaadi alan kişi... gelene dek yürürlükte kalacaktı" (Gal.3:19). Tohum, yani İsa Mesih, gelene dek yasa yürürlükte kalacaktı. Diğer bir deyişle, yasanın amacı kurtuluş vaadinin aracılığıyla gerçekleşeceği kişiye İsrail'i yönlendirmektir. Pavlus devamındaki ayetlerde daha fazlasını söylemektedir. 19. ayette ilgimizi çeken bir başka şey yasanın "melekler yoluyla, bir aracı eliyle düzenlenmiş olması ve yürürlükte geçici süre kalmasıdır" (Gal.3:19). Bu ne anlama gelmekte ve ne gibi bir önem teşkil etmektedir?

Öncelikle, yasa İsrail'e Tanrı tarafından doğrudan verilmedi: "RAB'bin Sina Dağı'nda Musa *aracılığıyla* kendisiyle İsrail halkı arasına koyduğu kurallar, ilkeler, yasalar bunlardır" (Lev.26:46). Yasa önce Musa'ya açıklandı ve daha sonra Musa onu İsrail halkına verdi. Şimdi öğrenmiş olduğumuz ise, Musa'nın yasayı Tanrı'dan direkt almamış olmasıdır. Musa Tanrı'nın huzurundayken Tanrı'yı görmek istemişti; Tanrı buna karşı geldi ve yalnızca "sırtını" görmesine izin vermiştir:

Neden Yasa?

Musa, “Lütfen görkemini bana göster” dedi. RAB, “Bütün iyiliğimi önünden geçireceğim” diye karşılık verdi, “Adımı, RAB adını senin önünde duyuracağım. Merhamet ettiğime merhamet edeceğim, acıdığuma acıyacağım. Ancak, yüzümü görmene izin veremem. Çünkü yüzümü gören yaşayamaz.” Sonra, “Yakınımda bir yer var” dedi, “Orada, kayanın üzerinde dur. Görkemim oradan geçerken seni kayanın kovuğuna sokup geçinceye kadar elimle örteceğim. Elimi kaldırdığımda, sırtımı göreceksin. Ama yüzüm görül-meyecek.” (Çık.33:18–23)

Tanrı’dan yasayı direkt almaması gerçeğinde, Musa’nın Tanrı’yla doğrudan bir etkileşiminin olmadığı gerçeği yatmaktadır.

Bu sonuca, Yeni Antlaşma’nın diğer bölümlerinden varıyoruz. Din önderleri önünde verdiği vaazda İstefanos toplanmış kalabalığa “Çöldeki topluluğun arasında yaşamış, Sina Dağı’nda kendisiyle konuşan melekle ve atalarımızla birlikte bulunmuş olan odur. Bize iletmek üzere yaşam dolu sözler aldı” (Elç.7:38) dedi. İstefanos, İsrail’in “Melekler aracılığıyla buyrulan yasayı aldıklarını”da söylemiştir (Elç.7:53). İbraniler’in yazarı da yasamın melekler aracılığıyla buyrulduğunu söylemektedir: “Çünkü melekler aracılığıyla bildirilen söz geçerli olduysa, her suç ve her söz dinlemezlik hak ettiği karşılığı aldıysa, bu denli büyük kurtuluşu görmezlikten gelirse nasıl kurtulabiliriz? Başlangıçta Rab tarafından bildirilen bu kurtuluş, Rab’bi dinlemiş olanlarca bize doğrulandı” (İbr.2:2). Tanrı yasayı melekler aracılığıyla Musa’ya vermiş, Musa da onu İsrail’e vermiştir. Burada anlatılmak istenen şey nedir?

Pavlus’un söylemeye çalıştığı 20. ayette açığa çıkmaktadır: “Aracı tek bir tarafa ait değildir; Tanrı ise birdir” (Gal.3:20). Bu, ilk bakışta anlaşılması güç bir ayettir. Tanrı İbrahim’e ve soyuna, İsa Mesih’te değişmeyen antlaşma vaadini verdi. Tanrı bu vaadi İbrahim’e *direkt olarak* verdi. Dahası, bu vaat hem Yahudiler’i hem de Yahudi

GALATYALILAR

olmayan diğer ulusları kapsıyordu, çünkü İbrahim yeryüzündeki bütün uluslara bir bereket olacaktı. Bunun aksine, Tanrı yasayı Sina Dağı'nda melekler ve Musa aracılığıyla İsrail ulusuna, İbrahim'e verdiği vaatten 430 yıl sonra verdi. O halde 20. ayet ne anlama gelmektedir?

Sina Antlaşmasının tam aksine İbrahim'le yapılan antlaşma, *hem* Yahudiler'i *hem de* diğer ulusları birleştirerek, Tanrı'nın bütün yaradılışın üzerinde olan egemenliğinin yanı sıra Tanrı'nın tekliğini de gösterir. Pavlus bunu Romalılar'da şöyle belirtir: "Yoksa Tanrı yalnız Yahudiler'in Tanrısı mı? Öteki ulusların da Tanrısı değil mi? Elbet öteki ulusların da Tanrısı'dır. Çünkü sünnetlileri imanları sayesinde, sünnetsizleri de aynı imanla aklayacak olan Tanrı tektir" (Rom.3:29-30). Öyleyse Pavlus, İbrahim'le yapılmış antlaşmayla Sina Antlaşmasını karşılaştırmış ve ilkinin sonuncusuna olan üstünlüğünü göstermiştir. İbrahim'le yapılan antlaşma Mesih aracılığıyla Tanrı'dan doğrudan gelen tanrısal değişmez vaadi içerir ve Tanrı halkını kurtarır. Sina Antlaşması ise melekler ve Musa aracılığıyla gelmiştir, değişebilir ve kurtarma kudreti yoktur. Kurtuluş yasaya itaatle değil, yalnız ve yalnızca Mesih'e olan imanla gerçekleşir. Muhtemelen "Emlakçıyı aradan çıkaralım, direkt ev sahibi ile görüşelim" sözünü duymuşsunuzdur Bu söz, İbrahim'le yapılan antlaşmayla Sina Antlaşması arasındaki farkı ortaya koyar. Sina Antlaşmasında emlakçı vardır, Tanrı Musa'yla melekler aracılığıyla muhatap olmuştur. İbrahim'le yapılan antlaşmada ise emlakçı yoktur, Tanrı İbrahim'le doğrudan muhatap olmuştur. Aynı şekilde İbrahim'in soyuyla, yani Mesih'le, beden alan Tanrı'yla, "daha iyi bir antlaşmanın kefilisi"yle direkt olarak muhatap oluruz (İbr.7:22).

Pavlus sorduğu bir soruyu yanıtlayarak yasanın işlevini anlatmaya devam eder: "Öyleyse Kutsal Yasa Tanrı'nın vaatlerine aykırı

Neden Yasa?

mıdır? Kesinlikle hayır! Çünkü yaşam sağlayabilen bir yasa verilseydi, elbette insanlar yasayla aklanırdı” (Gal.3:21). Sina Dağı’nda verilen yasanın İbrahim’le yapılmış antlaşmanın altında olduğunu belirtmesi, bu yasanın İbrahim’e verilen vaatlere karşı ya da aykırı olduğu anlamına mı gelir? Pavlus buna karşı çıkar ve 19. ayette belirtmiş olduklarını tekrar vurgular; İnsanların kendilerini kurtarmaları için Tanrı yasayı vermişse, O zaman halkını kurtarmak için vaatlerine ne gerek kalırdı? Buna şöyle yanıt vermektedir: “Oysa İsa Mesih’e olan imana dayanan vaat iman edenlere verilsin diye, Kutsal Yazı bütün dünyayı günahın tutsağı ilan ediyor” (Gal.3:22). Tanrı, yasa aracılığıyla her şeyi tutsak kılmıştır. Buradaki “tutsak kılmak” kelimesine dikkat edin. Diğer bir deyişle, yasanın amacı özgür kılmak değil, fakat tam tersiydi. “O bizi yazılı yasaya değil, Ruh’a dayalı yeni bir antlaşmanın hizmetkârları olmaya yeterli kıldı. Yazılı yasa öldürür, Ruh ise yaşatır” (2Ko.3:6).

Bu, mektupta su üstüne çıkacak olan önemli bir temadır, fakat yaklaşmakta olan temaya değinmek adına, Pavlus yasayı Firavun’la özdeşleştirir. İsrail’ilerin Firavun’un boyunduruğundan kurtarıldığı gibi, İsa Mesih de halkını yasanın boyunduruğundan kurtarır. Pavlus bunu 22. ayetin sonunda geniş bir açıdan ele alır; yasa İsrail’e ve aslında dünyaya kurtuluşun yasa aracılığıyla gerçekleşmediğini göstermek için her şeyi günahın altında tutsak kılar. Yasanın suçlamasından kaçınma konusunda umutsuz ve gerekliliklerini yerine getiremeyecek durumda olan İsrail ve tüm dünya, yasanın gerekliliklerini yerine getirmiş olan İsa Mesih’e imanla dönmelidir. Pavlus, onu dinleyenlere anlayacakları dilden konuşur; Mısır’dan Çıkış’tan imgeler, sözler ve idealar kullanır.

Yasa ve Kutsallaşma

GALATYALILAR

Yalnızca kurtuluşumuz için değil, kutsallaşmamız için de Pavlus'un 19–22 ayetlerinde açıklamış olduklarını anlamamız son derece önemlidir. Pavlus'un ortaya attığı iddialar ve düşüncelerle ve yasa-yayı açıklayış biçimiyle açıkça Sünnet-yanlılarının öğretilerine karşı çıkar. Kurtuluşumuz, Mesih'e iman artı iyi işlerimizin bir kombinasyonu değildir. Kurtuluş ve aklanma Tanrı'nın lütfu aracılığıyla, yalnız ve yalnızca Mesih'e imanla gerçekleşir.

Yasa günahımızı açığa vurur; gerekliliklerini yerine getiremediğimizi gösterir. Günahlılığımızı gördükten sonra, değişimimizde olduğu gibi, kutsallaşmak için de Mesih'e bakarız. Yaşayan Kutsal Ruh'u bizde meyvelerini vermesiyle, Mesih'le kutsallaşırız. John Murray'in da dediği gibi:

Kutsal Ruh'a tamamen bağımlı olduğumuzun farkına varmak bir zorunluluktur. Elbette unutmamalıyız ki kutsallaşma sürecinde etkin olmamız tamamen gereklidir. Ancak kendi amaçlarımıza ya da gayretimize dayanmamalıyız. Gücsüz olduğumuzda güçlü oluruz. Lütufla kurtulmuş olduğumuz gibi lütufla kurtuluruz.¹

Diğer bir deyişle, kutsal olmak amacıyla kurtuluşumuz için çalışırsak, Mesih'te Tanrı'nın lütfuna mı yoksa kendi gücümüze mi dayanırız?

Kutsal Ruh'un bizlerde yaşamasıyla Mesih'le olan birliğimiz, itaat etmemizi sağlar. İsrail gibi kutsallığı ve kutsallaşmayı itaatle elde etmeye çalışırsak, bu özgür kılındığımız boyunduruğa geri

1. John Murray, *Redemption Accomplished and Applied* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1955), 147.

Neden Yasa?

dönmeye çalışmak olur.

Çünkü yaşam veren Ruh'un yasaı, Mesih İsa sayesinde beni günahın ve ölümün yasaından özgür kıldı. İnsan benliğinden ötürü güçsüz olan Kutsal Yasa'nın yapamadığını Tanrı yaptı. Öz Oğlu'nu günahlı insan benzerliğinde günah sunusu olarak gönderip günahı insan benliğinde yargıladı. Öyle ki, Yasa'nın gereği, benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayan bizlerde yerine gelsin. (Rom.8:2-4)

Kutsallaşmaya yasayla değil Mesih aracılığıyla çalışsak da, bu Tanrı'nın yasaının Hristiyan yaşamında hiçbir yerinin olmadığı anlamına gelmez. Pavlus, yasanın Hristiyan yaşamında önemi olduğundan söz eder ve buna ilerleyen bölümlerde değinecektir. "Ama biz aklanmanın verdiği umudun gerçekleşmesini Ruh'a dayanarak, imanla bekliyoruz" (Gal.5:6) ve "Bütün Kutsal Yasa tek bir sözde özetlenmiştir: 'Komşunu kendin gibi seveceksin'" (Gal.5:14). Yasa'nın ikinci işlevine (günahımızı açığa vurmak) değinirken, yasanın üçüncü işlevini (düzgüsel) göz ardı edemeyiz. Yasanın üçüncü işlevinde, aklanmış imanlılar Göksel Babamızı hoşnut eden şeyleri bilebilmek için ona bakarlar. Bu nedenle, *Westminster İnanç Açıklaması* "Yasa Tanrı'nın isteğini, insanların sorumluklarını bildiren yaşam ilkesidir" (WIA 19.6) der. Dolayısıyla, yasa kutsallaşmamız için son derece önemlidir, fakat imanlılar bunu dikkatle kullanmalı ve Mesih'ten asla ayrılmamalıdır. Yasanın düzgüsel özelliği, yürümemiz gereken esas yol değildir, yürümemiz gereken yol Mesih'tir. Güvenlik şeritleri gibi yasa bize doğru yolun hangisi olduğunu gösterir. Veya Kutsal Kitap'a dayalı terimlerle ifade etmek gerekirse, cennete tırmanan merdiven asla yasa değil, Mesih'tir (Yar.28:12; Yu.1:51).

O halde, kısaca Pavlus'un söylemiş olduklarını özetleyelim. Pavlus'un söylemiş olduklarını anlamak yalnızca aklanmamız için de-

GALATYALILAR

ğil, kutsallaşmamız için de önemlidir. Kurtuluşumuz Sina Antlaşmasına değil, İbrahim'le yapılan antlaşmaya dayanmaktadır. İbrahim'le yapılan antlaşma, yasanın gerekliliklerini yerine getiren ve kendisine imanla bakanların yerine yasanın lanetini üzerine alan Mesih'te gerçekleşir. Yasa yaşam vermez, İbrahim'e verilen vaatten 430 yıl sonra, Musa'ya direkt olarak Tanrı tarafından değil melekler aracılığıyla verilmiştir. Ancak yasa Müjde'nin vaadine aykırı değildir, aksine bizi yasanın gerekliliklerini yerine getirmiş olan Mesih'e yönlendirir. Yasa ve Müjde Tanrı'nın halkına kurtuluş sağlamada uyum içinde çalışır. Fakat yasa ve Müjde'nin işlevleri arasındaki farkı, dikkatlice ayırt etmeliyiz; yasa tehdit eder ve suçlar, fakat Müjde kurtarır. Eğer bunlar doğruysa, o halde yasa aynasına bakmalı, günahımızı görmeli, aklanma ve kutsallaşma, tövbe ve Hristiyan yaşamı için imanla Mesih'e dönmeli ve ona bakmalıyız. Bu nedenle, Mesih'e gidin; öyle ki sizleri yasanın lanetinden kurtarsın ve Kutsal Ruh'un kutsallaştıran gücüyle Tanrı'nın yollarında yürümenizi sağlasın.

| ○

İbrahim'in Oğulları, Tanrı'nın Oğulları

GALATYALILAR 3:23-29

GALATYALILAR

Ama iman gelmiş olduğundan, artık Yasa'nın denetiminde değiliz. Çünkü Mesih İsa'ya iman ettiğiniz için hepiniz Tanrı'nın oğullarısınız. Vaftizde Mesih'le birleşenlerinizin hepsi Mesih'i giyindi. Artık ne Yahudi ne Grek, ne köle ne özgür, ne erkek ne dişi ayrımı var. Hepiniz Mesih İsa'da birsiniz. Eğer Mesih'e aitseniz, İbrahim'in soyundansınız, vaade göre de mirasçısınız.

Eski çağlarda ilk doğan oğul, diğer kardeşleriyle ortak olmadığı sayısız ayrıcalığa sahipti. Maddi bereketin yanı sıra ilk doğan oğul, ailenin başı sayılırdı ve kardeşlerinin önderi olurdu. Kız çocukları herhangi bir miras almazdı, çünkü aile mirasını yalnızca erkek varisler alabilirdi. Birçok şekilde Pavlus bu gelenekleri alır ve tersyüz eder: çünkü Mesih tüm yaratılışın ilk doğanı olduğundan (Kol.1:16), ona bağlı kılınan herkes büyük bereketlerin mirasçısı kılınır. Fakat önce, şimdiye dek Pavlus'un nelerden bahsettiğini anımsayalım.

Pavlus, Galatyalılar'a üç esas şey göstermiştir. İlk olarak Tanrı İbrahim'e, direkt olarak İbrahim'in soyu olan İsa Mesih'te yerine getirilen vaatte bulunmuştur. İkincisi, önümüzdeki ayetlerde gördüğümüz gibi bu vaat hem Yahudiler'i hem de Yahudi olmayan diğer ulusları kapsar, çünkü Tanrı İbrahim'e onun aracılığıyla yeryüzündeki bütün ulusların bereketleneceğini vaat etmiştir. Diğer bir deyişle, Müjde yalnızca İbrahim'e ve Yahudiler'e değil, fakat bütün uluslara da bir berekettir. Üçüncüsü, Tanrı'nın Musa aracılığıyla yaptığı antlaşma İbrahim'e verdiği vaatlerden 430 yıl sonraydı; geçiydi ve İsrail halkına melekler ve Musa aracılığıyla verildi. Pavlus'un bu iki antlaşmayı karşılaştırmadaki esas amacı, kurtuluş yasaya itaatle gerçekleşiyorsa bunun Tanrı'nın İbrahim'e verdiği vaadi ge-

İbrahim'in Oğulları, Tanrı'nın Oğulları

çersiz kıldığını göstermektedir. Ancak yasanın amacı yaşam vermek değildi. Aksine, günahı ortaya çıkarmak ve suçluluğu artırmak için verilmiştir. Kurtuluş her zaman vaat aracılığıyla gerçekleşmiştir ve gerçekleşir. Ancak bu iki antlaşma birbirine aykırı bir şekilde değil, birbirleriyle uyum içinde işler. Sina Antlaşmasının amacı İsrail'i, İbrahim'e verilen antlaşma vaadinin gerçekleştiği Mesih'e döndürmektir.

Önümüzdeki ayetlerde Pavlus, yasanın ve Sina Antlaşmasının işlevini anlatmaya devam eder. Yasanın ve Tanrı halkının doğasını da gösterir. Vaat aracılığıyla artık ne Yahudi ne Grek, ne köle ne özgür, ne erkek ne de kadın ayrımı vardır. Mesih'te olanların hepsi İbrahim'in ve Tanrı'nın oğullarıdır.

Yasa Altında Hapsedilmiştik

“Bu iman gelmeden önce Yasa altında hapsedilmiştik, gelecek iman açıklanıncaya dek Yasa'nın tutuklusuyduk” (Gal.3:23) demektedir Pavlus. Pavlus, tekrar yasayla olan önceki ilişkimizi anlatmak için kölelik edebiyatını kullanır. Sünnet-yanlıları, sünnetin onları şeytandan, günahtan ve ölümden özgür kılacağını düşünüyordu, fakat Pavlus sünnetin bunun tam tersi bir etki yaratacağını söylüyordu. “İman gelene dek” yani bir sonraki ayette açıklandığı üzere “Mesih gelene dek” her şeyin yasanın “tutuklusu” olduğunu söylemektedir: “Oysa İsa Mesih'e olan imana dayanan vaat iman edenlere verilsin diye, Kutsal Yazı bütün dünyayı günahın tutsağı ilan ediyor” (Gal.3:22)¹. Böylece yasa, insanları tutsak kılıyordu; İsrail'i günahlarından ötürü suçluyor, yasayı tutmakta yetersiz olduklarını göste-

1. Thomas Schreiner, *Galatians*, ZECNT (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010), 245

GALATYALILAR

riyordu. Tanrı, bunu görünürde hiçbir çözüm sunmadan mı yaptı? Kesinlikle hayır.

Pavlus, 24. ayette şöyle demektedir: “Yani imanla aklanalım diye Mesih’in gelişine dek Yasa eğitmenimiz oldu.” Pavlus yasayı tanımlamak için ilginç bir kelime kullanır. Yasanın, yani Sina Antlaşmasının Mesih gelene dek “eğitmenimiz” olduğunu söyler. Pavlus, ne kastetmiştir? Burada Pavlus, bize de tanıdık gelen, Grekçe *paidagos* (pedagoji) kelimesini kullanır.

Pavlus’un döneminde bu kelime, ailenin çocuklarını eğitmek için tuttuğu kişiye ya da köleyi işaret etmekteydi. Bir eğitmen çocukları temel bilgiler, yazma, matematik ve ahlaki konularda eğitmekle yükümlüydü². Eğitmenin bir dadı gibi görev yaptığını söyleyebiliriz. Bir eğitmen, çocuğu dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı korumakla yükümlüydü, ayrıca çocuk doğru davranmadığında onu cezalandırmaya da hakkı vardı. Bu görüşler (öğretme, cezalandırma, ayrı tutma) Pavlus’un bu kelimeyi Sina Antlaşması için kullanımını açıklamaktadır.

Eğitmenin kurbanlarla, törenlerle ve yasalarla gelecek olan Mesih’i İsrail’e öğretmesi gerekiyordu — bunlar Mesih’in gelecekteki kusursuz kurbanına ve doğruluğunu işaret ediyordu. Eğitmenin İsrail’ilerin günahlarını onlara göstererek cezalandırması ve günahlarından sıyrılıp kutsallaşmaları için yol göstermesi gerekiyordu. Eğitmenin daha önce Vaat Edilen Topraklarda yaşayanların aracılığıyla kirletmiş oldukları putperestlikten korumak için İsrail’i diğer uluslardan ayrı tutması gerekiyordu. Ancak eğitmenin geçici bir işlevi olduğunu unutmayın: “Yani imanla aklanalım diye *Mesih’in*

2. Schreiner, *Galatians*, 248.

İbrahim'in Oğulları, Tanrı'nın Oğulları

gelişine dek Yasa eğitmenimiz oldu” (Gal.3:24). Eğitmenin görevi Mesih gelene kadardı. Tanrı'nın halkı imanla aklanacaktı.

Diğer bir deyişle aklanma, Tanrı tarafından doğru sayılmamız için eğitmenlik görevi gören yasayla değil, Mesih'e olan imanla sağlanır: “Ama iman gelmiş olduğundan, artık Yasa'nın denetiminde değiliz” (Gal.3:25). Artık eğitmenin himayesinde değiliz, çünkü Mesih görünmüştür. Yalnızca Mesih'e imanla bakanlar eğitmenin tut-saklığından özgür kılınır: “Çünkü Mesih İsa'ya iman ettiğiniz için hepiniz Tanrı'nın oğullarısınız” (Gal.3:26). Bu, Pavlus'un gönderdiği ilk yıldırımındır: eğer bir kişi İsa Mesih'e iman ederse, o Tanrı'nın oğlu olur.

Tanrı'nın oğlu ibaresi ürpertici bir söylemdir. Yahudiler tarih boyunca ayrıcalıklı bir statüye sahip olduklarını düşündüler, çünkü Tanrı yeryüzündeki bütün uluslar arasından onları seçti. Bu anlamda, Tanrı'nın İsrail halkını kendi oğlu olarak gördüğünü biliyoruz (Çık.4:22). Tanrı, bir baba gibi İsrail için ağıt yaktı: “Çocukluğunda sevdim İsrail'i, Oğlumun Mısır'dan çağırdım” (Hoş.11:1). Pavlus ise Yahudi ya da diğer uluslardan Mesih'e kim imanla bakarsa, onun Tanrı oğlu olduğunu söylemektedir! Daha da ileri giderek şunları söyler: “Vaftizde Mesih'le birleşenlerinizin hepsi Mesih'i giyindi. Artık ne Yahudi ne Grek, ne köle ne özgür, ne erkek ne dişi ayrımı var. Hepiniz Mesih İsa'da birsiniz. Eğer Mesih'e aitseniz, İbrahim'in soyundansınız, vaade göre de mirasçısınız” (Gal.3:27-29).

Mesih'e iman edenler böylece O'nun adıyla vaftiz edilir ve Mesih'i giyinir. Pavlus, Mesih'te Yahudi ya da Grek ayrımı olmadığını söyleyerek dinleyenleri sarsar. Mesih'te ırkla ilgili ayrıcalıklar yoktur. Diğer uluslardan kişilerin, İbrahim'e verilen antlaşma vaatlerini miras almaları için Yahudi olmalarına gerek yoktur. Mesih'i miras almaları için Yahudi olmalarına gerek yoktur. Mesih'te özgür-köle

GALATYALILAR

ayrımı yoktur. Bir kişi ister çok zengin olsun, isterse de dünyanın en yoksul insanı olsun (örn. Pavlus'un zamanında bir köle), bu farklılıkların hepsi Mesih'te eşitlenir. Servet, bir kişinin Tanrı'nın önündeki konumuna hiçbir katkı sağlayamaz. Bunun da ötesinde, Mesih'te kadın-erkek da ayrımı yoktur. Pavlus'un zamanında kadınlara erkeklere olduğundan daha aşağı sosyal bir konum verildi. Aslında bekar bir kadın yasa bağlamında bir birey olarak bile görülmezdi; kendi başına mahkemede bir dava açamazdı, oysa bir erkek mahkemede kendisini savunabilirdi. Bunu yanı sıra, Pavlus'un zamanında bir kadının İsrail'de mal-mülk edinme hakkı yoktu. Fakat Mesih'te böyle sosyal statüler yoktur. Aksine, Mesih'e vaftiz edilmiş bir kadına Tanrı'nın kızı değil, Tanrı'nın *oğlu* olarak davranılırdı. Aile mirasını alanlar erkek çocuklardı, özellikle ilk doğan oğul mirastan çift pay alırdı. Kız çocuklarının mirasta hiçbir payı yoktu (Say.27:1-11).

Ancak Mesih'te olan kadınlar *oğullar* olarak görülür ve onlar da vaat edilen mirastan, Tanrı'nın İbrahim'le vermiş olduğu antlaşma bereketinden alırlar. İşte bu nedenle Pavlus, Mesih'e imanla bakan bir kişinin yalnızca Tanrı'nın oğlu olmadığını, fakat aynı zamanda İbrahim'in soyu olduğunu söyler. Yine görmekteyiz ki bu öğretiyi, diğer ulusların kurtulmaları için sünnet olmaları gerektiğini öğreten Sünnet-yanlılarının öğretisiyle tamamen tezat oluşturmaktadır. Fakat Pavlus Kutsal Yazılar'da göstermektedir ki Sünnet-yanlılarının diğer uluslara yasa aracılığıyla vermeye çalıştığı şeyi –eğitmene ve onun boyunduruğuna geri dönmeyi– Tanrı iman aracılığıyla en baştan vermiştir.

Tanrı'ya Nasıl Hoş ve Makul Görünebiliriz?

Pavlus'un mesajının hâlâ göreceli olduğunu söylemek onun de-

İbrahim'in Oğulları, Tanrı'nın Oğulları

ğerini düşürmektir. Önceki bölümde olduğu gibi, devamlı olarak yasanın doğasını ve hangi amaca hizmet ettiğini işitmeye ihtiyaç duymaktayız. Hepimiz yürekte iyi yasacılar ve zaman zaman Tanrı'ya itaatimizle bir şekilde etkilediğimizi ve bize daha büyük iyilik göstermesine neden olduğumuzu sanıyoruz. Bizim gibi yaşamayanlara her baktığımızda bunu yapıyoruz. Daima komşularımızla kendimizi kıyaslamamızın yollarını buluyoruz, öyle ki kendimizin onlardan daha iyi olduğunu düşünebilelim: bu ister giydiğimiz kıyafetler, kullandığımız araba, okuduğumuz kitap, dinlediğimiz müzik, yediğimiz yemek, boş vaktimizde yaptığımız hobiler olsun, ister çocuklarımızı eğitme yöntemimiz olsun hep böyledir. Her zaman kıyaslayacak bir şeyler bulabiliyoruz ve sonra kilisedekileri Tanrı'nın standardı yerine kendi standardımıza göre ölçüyoruz; kiliseyi Yahudileştirmeye çalışanlar sünnet yanlıydı ve diğer uluslardan kişilerin kurtulmaları için sünnet olmalarını istiyorlardı. Eğer çeşitli eylemlerimizin bizi kutsallaştırmadığının, fakat Mesih'te kutsal olduğumuzun farkına varırsak, o zaman daha çok minnettar olup, Pavlus'un ne söylediğini daha iyi anlayabiliriz. Tanrı'nın önünde durmak adına kendimizden hiçbir şey sunamayız. Aksine, Mesih'le iman aracılığıyla birleşmemiz bizi Tanrı'nın gözünde hoş kılar. Mesih'le birliğimiz, bizi Tanrı'nın ve İbrahim'in oğulları yapar.

Ayrıca göz ardı etmememiz gereken bir husus da şu ki kilisede çoğu kişi Kutsal Yazılar'ın mesajını "geliştirmeye" çalışır. Çoğu Kutsal kitap çevirisi, kadınları dışarıda tutmamak için Pavlus'un "oğullar" ifadesini, cinsiyetsiz bir ifade olan "çocuklar" olarak değiştirir (örn. NRSV, NLT).

"Oğullar" kelimesi yerine "çocuklar", koymak, Pavlus'un mesajının anlamını yitirmesine neden olur. Elbette, iman yoluyla Tanrı'nın çocuklarıdır. Ancak, daha belirgin olarak, bütün kadınlar ve

GALATYALILAR

erkekler olarak, Tanrı'nın oğullarıyız. Bir kadına "oğul" diye hitap etmek dişiliğini yok etmez, bunun yerine ona Mesih'te tam bir mirasçı olarak aynı antlaşmaya dayalı statüyü kazandırır! Diğer bir deyişle, bizler kadınlar ve erkekler olarak Mesih'te vaat edilen mirasa ortak kıldık — hem eşit statülere hem de antlaşmada eşit yasal konuma sahibiz. Kutsal Kitap, kadınları vaatlerinden ayrı tutmamaktadır; feminizmin sözde ödüllerinin ve politik haklarının, Mesih'te hepimizin sahip olduğu mirası gölgelemeye değip değmeyeceğini düşünelim. Genellikle Tanrı'nın ne yapması gerektiği ve bizim ne yapmış olduğumuz konusunda konuşmak için öylesine hevesliyiz ki Tanrı'nın bizim için Mesih'te ne yapmış olduğunu işitmekte başarısız oluyoruz.

Umut ediyorum ki Pavlus'un yazmış olduklarını görmüş ve anlamışsızdır. Umuyorum ki yasanın işlevinin aklanmayla alakalı olduğunu anlarız; şöyle ki günahımızı bize göstererek kurbanlarla ve bayramlarla Mesih'i önceden tanıtmış ve bizi Mesih'e yönlendirmiştir. Ayrıca umut ediyorum ki Tanrı'nın İbrahim'e vermiş olduğu antlaşma vaatlerinin Tanrı'ya sunabileceklerimiz aracılığıyla değil, fakat sadece Tanrı'nın bize vermiş olduğuyula, Mesih'e imanla verildiğini görebiliriz. Bunun da ötesinde, kurtuluşumuz yalnızca iman yoluyla ve Mesih'le olan birliğimiz aracılığıyla sağlanır. Öyle ki bunun sonucunda yaşayan Tanrı'nın oğulları ve İbrahim'in oğulları oluruz. Vaat edilen miras bize, Mesih aracılığıyla, ona olan imanımızla gelir. Bu nedenle, Mesih'te gerçekleşen ve Tanrı'nın İbrahim'e vermiş olduğu vaatlere sımsıkı tutunun; şunu da unutmayın: kişi ister Yahudi ister Grek, ister köle ister özgür, ister kadın ister erkek olsun, hepimiz İsa Mesih'te biriz.

Artık Köle Değilsiniz

GALATYALILAR 4:1–7

GALATYALILAR

Ama zaman dolunca Tanrı, Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için kadından doğan, Yasa altında doğan öz Oğlu'nu gönderdi. Öyle ki, bizler oğulluk hakkını alalım. Oğullar olduğunuz için Tanrı öz Oğlu'nun "Abba! Baba!" diye seslenen Ruh'u'nu yüreklerinize gönderdi. Bu nedenle artık köle değil, oğullarsınız. Oğullar olduğunuz için de Tanrı sizi aynı zamanda mirasçı yaptı.

“Evlat edinme, evlatlık” kelimeleri birçokları için olumsuz anlamlar taşıyabilir, çünkü genellikle evlat edinmelerin altında zorunluluklar yatmaktadır: terk edilme, yoksulluk, hastalık, vb. Bir çocuk ailesinin onu istememesi ya da ona bakabilecek durumu olmaması dışında, başka nasıl öksüz kalabilir? Ya da çocuğun amansız bir hastalığı olabilir ve ailesinin bu bakımı üstlenmeye gücü olmayabilir. Her durumda da evlat edinilme deyince aklımıza bu olumsuz durumlar ve koşullar gelmektedir, fakat madalyonun bir de öbür yüzü vardır. Evlat edinilen her istenmeyen çocuk için, bir de onu özellikle seçen, evlat edinen aile vardır. Zorlayıcı koşullar ve bakım masraflarına rağmen çocuğu evlat edindirler. Ona soyadlarını verirler ve ailenin bir üyesi olarak bütün haklardan yararlanmasını sağlarlar. Önümüzdeki ayetlerin konusu budur, yani Tanrı'nın günahkâr ve isyankâr insanları evlat edinmesi ve onlara oğulluk hakkını ve ayrıcalığını vermesidir.

Pavlus daha önce sarsıcı bir şey söylemişti: sosyal statülerine, etnik kökenlerine ve cinsiyetlerine bakılmaksızın Mesih'te olan ve Mesih'e imanla bakan kişi Tanrı'nın ve İbrahim'in oğludur. Önümüzdeki ayetlerde Pavlus, inceden inceye farklı bir bakış açısı getirirse de, buna benzer temaları genişletmeye devam eder. Pavlus,

Artık Köle Değilsiniz

Mesih'in eylemi ve bunun getirdiği yararlar üzerine, yani Tanrı'nın oğulları olarak *evlat edinilmemiz* üzerine odaklanır.

Dünyanın Temel İlkelerine Bağlı Yaşayan Kölelerdik

Pavlus işe bir mirasçının yaşamıyla, bir kölenin yaşamını karşılaştırarak başlar: “Şunu demek istiyorum: Mirasçı her şeyin sahibiyse de, çocuk olduğu sürece köleden farksızdır. Babasının belirlediği zamana dek vasilerin, vekillerin gözetimi altındadır” (Gal.4:1–2). Pavlus, 3. bölümün sonlarına doğru yaptığı benzetmeyle, eğitmen düşüncesini geliştirmeye devam eder. Pavlus, mirasçı bir çocuk ise onun bir köleden farksız olduğunu söyler. Bir çocuk, büyük bir imparatorluğun mirasçısı olsa da bağımsız olabileceğine karar verene dek küçük ve deneyimsiz olduğu için bir eğitmenin gözetiminde kalmak zorundadır. Diğer bir deyişle, çocuk özgür değildir.

Pavlus burada, bu benzetmeyi yasanın altında bulunan İsrail halkı için yapar: “Bunun gibi, biz de ruhsal yönden çocukken, dünyanın temel ilkelerine bağlı yaşayan kölelerdik” (Gal.4:3). Pavlus burada, İsrail'in dünyanın temel ilkelerine bağlı yaşayan köleler olduğunu söyler. “Dünyanın temel ilkeleri” (*stoicheia*) ne anlama gelmektedir? Grek felsefesi bağlamında *stoicheia* temel elementleri işaret eder: toprak, su, ateş ve hava. Pavlus *stoicheia* ifadesini Kolo-seliler'e mektubunda aynı anlamda kullanır: “Dikkatli olun! Mesih'e değil de, insanların geleneğine, dünyanın temel ilkelerine dayanan felsefeyle, boş ve aldatıcı sözlerle kimse sizi tutsak etmesin” (Kol.2:8). Kutsal Yazılar'ın diğer kısımlarında *langund{stoicheia}*, Kutsal Yazılar'ın temel öğretilerini işaret eder: “Şimdiye dek öğretmen olmanız gerekirken, Tanrı sözlerinin temel ilkelerini size yeni baştan öğretecek birine ihtiyacınız var. Size yine süt gerekli, katı

GALATYALILAR

yiyecek değil!" (İbr.5:12). Öyleyse Pavlus bu ifadeyi Galatyalılar'da hangi anlamda kullanmış olabilir?

Bağlama bakıldığında, temel Sina Antlaşmasını işaret eder. Pavlus'un Sina Antlaşmasına bağlı yaşamı ifade etmek için kullandığı paralel sözcüklere dikkat edin: "Bu iman gelmeden önce Yasa altında hapsedilmiştik, gelecek iman açıklanincaya dek Yasa'nın tutuklusuyduk. Yani imanla aklanalım diye Mesih'in gelişine dek Yasa eğitmenimiz oldu" (Gal.3:23-24). Ancak temelin önemi, İsrail'in yasanın –Sina Antlaşmasının– altında tutsak oluşudur. İkincil olarak, Sina Antlaşmasının altında olmayan, fakat daha sonradan Mesih'e dönen diğer uluslar için Pavlus'un *stoicheia*'yı kullanması, bir zamanlar insanların boş öğretilere bağlı yaşadıklarının, fakat şimdi Mesih'te özgür kılındıklarının hatırlatıcısı olabilir (Gal.4:8). Pavlus, eğitime ya da *stoicheia*'ya bağlı yaşamın, ister putperestlik isterse Sina Antlaşması altında olsun, kölelik yaşamı olduğunu söyler: "Oysa İsa Mesih'e olan imana dayanan vaat iman edenlere verilsin diye, Kutsal Yazı bütün dünyayı günahın tutsağı ilan ediyor" (Gal.3:22). İsrail, günahından ve aynı zamanda yasanın gerekliliklerini yerine getiremediğinden dolayı yasanın laneti altındaydı ve yasaya tutsaktı.

Fakat, Pavlus'un okuyucularına sürekli anımsattığı gibi, Tanrı İsrail'i umutsuzluğa terk etmedi: "Ama zaman dolunca Tanrı, Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için kadından doğan, Yasa altında doğan öz Oğlu'nu gönderdi. Öyle ki, bizler oğulluk hakkını alalım" (Gal.4:4-5). Zaman dolunca Tanrı Oğlu İsa Mesih'i gönderdi. Kurtuluş tarihinin en başından beri Tanrı halkı Mesih'in gelişini bekledi. Tanrı halkının beslediği umudun kaynağının Havva'ya bildirilen habere, Mesih'in, beden alan Tanrı'nın dünyaya geleceği haberine dayandığını söyleyebiliriz (Yar.4:1)¹. Havva'nın umutları

Artık Köle Değilsiniz

oğlu Kayın'ın doğup Mesih yerine bir katil olmasıyla birlikte suya düşmüştü (Yar.4:8). Tanrı halkı yine de Mesih'in, Sam'ın soyunun (Yar.9), İbrahim'in, İshak'ın, Yakup'un, Davut'un ve birçoğunun soyunun (Mat.1:1) gelişini beklemeye devam etti.

Son günlerde, Yahuda oymağının Aslanı'nın geleceği güne umutla baktılar (Yar.49:1; 8:10)². Tanrı'nın sadık halkı Musa gibi bir peygamberin gelmesini umutla beklemeye devam etti (Yas.18:15). İsrail diğer uluslar arasında yükselirken ve monarşinin görkemine kavuşurken, imanlı İsrail Davut'un soyuyla vaat edilene sığındı (2Sa.7:14). Babil sürgününün derinliğinde ve karanlığında bile Tanrı halkı, bir antlaşma yapmak üzere Tanrı'nın kendisinin gelişini özlemle bekledi; Mısır'dan çıktıklarında yapılan ve sonra bozdukları ve laneti altında oldukları gibi değil, yeni bir antlaşma (Yer.31:31-32). Bütün bunlar geçince, kurtuluş tarihi gebe kalıp Mesih'i doğurduğunda, Vaftizci Yahya etrafında toplanan kalabalığa

1. Bkz. Martin Luther, *Lectures on Genesis: Chapters 1-5*, vol. 1, *Luther's Works*, ed. Jaroslav Pelikan (St. Louis: Concordia Publishing House, 1958), 241-243.

2. Geerhardus Vos, *The Eschatology of the Old Testament*, ed. James T. Dennison, Jr. (Phillipsburg, NJ: P&R, 2001), 89-104.

GALATYALILAR

yüksek sesle şöyle seslendi: “Tanrı’nın Egemenliği yaklaştı. Tövbe edin, Müjde’ye inanın!” (Mar.1:15). Mesih’in gelişiyle, Mesih-beklentisi gerçekleşmiş oldu.

Zaman dolduğunda Tanrı, bir kadından doğan, Oğlu’nu dünyaya gönderdi ve özellikle Mesih’in *yasa altında* doğduğuna dikkat edin. Diğer bir deyişle, İsa Mesih yasanın gerekliliklerini, yapamayacak olanların yerine tamamlamak için geldi ve hatta yasanın gerekliliklerini yerine getirmeye bebekken başladı! Luka, İsa Mesih’in “Musa’nın yasasına göre” bebekken Rabbe adandığını söylemektedir (Luk.2:22–24). Pavlus, mektubunda daha önce belirttiği bir temayı yeniden gündeme getirmektedir: “İbrahim’e sağlanan kutsama Mesih İsa aracılığıyla uluslara sağlansın ve bizler vaat edilen Ruh’u imanla alalım diye, Mesih bizim için lanetlenerek bizi Yasa’nın lanetinden kurtardı. Çünkü, ‘Ağaç üzerine asılan herkes lanetlidir’ diye yazılmıştır” (Gal.3:13–14). Mesih’in itaati, Mesih’e imanla bakanların oğullar olarak evlat edinilmesini sağlar.

Pavlus, evlat edinilmemizin doğasını ve özünü anlatır: “Oğullar olduğunuz için Tanrı öz Oğlu’nun ‘Abba! Baba!’ diye seslenen Ruhunu yüreklerinize gönderdi. Bu nedenle artık köle değil, oğullarsınız. Oğullar olduğunuz için de Tanrı sizi aynı zamanda mirasçı yaptı” (Gal.4:6–7). Yararları yalnızca imanla elde edilen Mesih’in işi ve Baba’nın lütfuyla, Tanrı evlat edinilmemizi sağlamak için Kutsal Ruhunu yüreklerimize gönderir. Tanrı’nın oğulları olarak evlat edinildiysek, artık Tanrı’yı bir yargıç olarak değil, Göksel Babamızı olarak biliriz. Eğer Tanrı’yı Baba olarak bilirsek, her ihtiyacımız için O’na yakarabiliriz. Pavlus ayrıca Tanrı’ya “Abba! Baba!” diye seslenebileceğimizi söylemektedir; bu eşsiz ve yakınlık belirten bir ifadedir. Pavlus, Mesih’e olan iman aracılığıyla sahip olduğumuz özgürlük ve oğulluk hakkıyla kendi itaatimizle kurtuluşumuzu sağ-

Artık Köle Değilsiniz

lamaya çalışırken sahip olduğumuz ayrılık ile tutsaklığı kıyaslar. Galatyalılar'ın artık yasanın altında köle olmadığını, bunun yerine Tanrı oğulları olduğunu söyler. Eğer Tanrı'nın oğulları oldularsa, ister Yahudi ister diğer uluslardan, ister köle ister özgür, ister erkek ister kadın olsunlar, artık Tanrı'nın İbrahim'e vermiş olduğu antlaşma vaatlerinin mirasçılarıdır.

Öksüz birinin hiçbir şeyi ya da hiçbir hakkı yoktur. Ancak sevgi dolu bir aile öksüz çocuğu evlat edindiğinde çocuk yasal olarak bir aileye, yeni bir soyisme ve bir mirasa sahip olur. Öksüz, artık öksüz değildir. Evlat edinilmiş olan bir öksüzle ilgili her şey, Tanrı tarafından kurtarılan ve evlat edinilen bir kişi için de geçerlidir. *Westminster İnanç Açıklaması*, Mesih'te evlat edinilerek sahip olduğumuz bereketleri çok güzel bir şekilde özetlemektedir:

Tanrı, Kendi biricik Oğlu İsa Mesih'te ve O'nun için, aklanmış olan herkesi oğulluğa alınma lütfuna ortak kılmıştır, aklananlar bu suretle, Tanrı çocuklarının sayısına dahil edilirler, bunun getirdiği özgürlük ve ayrıcalıklardan faydalanırlar, Tanrı'nın ismi onlar üzerine yazılır, oğulluk Ruhunu alırlar, lütuf tahtına cesaretle yaklaşabilirler, Abba Baba diye seslenebilme yetisi verilir, Tanrı onlara acır, korur, gereksinimlerini karşılar ve bir Baba gibi onları terbiye eder; ancak asla atılmazlar, fakat kurtuluş günü için mühürlenirler; ve sonsuz kurtuluşun mirasçıları olarak vaatleri miras alırlar. (WIA 12.1)

Kısacası, Mesih'te evlat edinilmemiz bizlere daha önce bilmediğimiz, fakat asla kaybetmeyeceğimiz sayısız bereket sunar.

Eski Antlaşma Mesih'te Kurtuluşu Önceden Bildirmektedir

Pavlus'un gönderme yaptığı Eski Antlaşma ayetlerini açmamız ge-

GALATYALILAR

rekmedir. İlk olarak Pavlus, İsrail'in yasayla ilişkisini tanımlamak için tutsaklık ve kölelik kelimelerini kullanmıştır. Bu kelimeler İsrail'in geçmişine, özellikle İsrail'in Mısır'ın boyunduruğu altındaki yaşamını işaret etmektedir³. Eski Antlaşma'da Mısır'dan Çıkış, Mesih aracılığıyla gelen kurtuluşu önceden bildirmektedir. İsrail bir boyunduruk altındaydı ve Firavun İsrail'e dayanılmaz ağır işler yükleyen zalim bir hükümdardı. Fakat Tanrı, İsrail'i güçlü eliyle kurtardı. İsrail Tanrı'nın oğluydu (Çık.4:22), fakat yine de zalim bir hükümdar tarafından tutsak kılınmıştı. Firavun Tanrı'nın oğlunu serbest bıraktı, ancak daha sonra onları Tanrı'nın mucizevi bir şekilde kurtarmış olduğu Kızıldeniz'e kadar kovaladı. Bu süre zarfında İsrail'e gündüz bulut, geceleyin ateş sütunu yol gösteriyordu. Bu bulutun anlamı neydi? Daha açık sormak gerekirse, bu bulut *kimdi*? Kutsal Yazılar başka bir yerde bize, Kutsal Ruh'un Kızıldeniz'i geçişleri sırasında İsraililer ile birlikte olduğunu söylemektedir (Yşa.63:11; Hag.2:4-5). Bu Eski Antlaşma ayetleri göstermektedir ki bulut, Kutsal Ruh'un ta kendisiydi.

O halde Tanrı'nın oğlu İsrail, Firavun'un boyunduruğundan kurtarıldı ve daha sonra Tanrı onları Kızıldeniz'den geçirerek Kutsal Ruh'u yollaması üzerine, Pavlus bundan başka bir yerde *vaftiz* diye söz etmektedir (1Ko.10:1-4). Pavlus'un söylemiş olduklarını tekrar gözünüzde canlandırın:

Bunun gibi, biz de ruhsal yönden çocukken, dünyanın te-

3. James M. Scott, *Adoption as Sons of God* (Tübingen, Germany: Mohr Siebeck, 1992), 121-186.

Artık Köle Değilsiniz

mel ilkelerine bağlı yaşayan kölelerdik. Ama zaman dolunca Tanrı, Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için kайдından doğan, Yasa altında doğan öz Oğlu'nu gönderdi. Öyle ki, bizler oğulluk hakkını alalım. Oğullar olduğunuz için Tanrı öz Oğlu'nun "Abba! Baba!" diye seslenen Ruhunu yüreklerinize gönderdi. (Gal.4:3-6)

Pavlus, İsrail'in yasaya tutsaklığını belirtmek için İsrail'in tarihinden, Mısır'da köle oluşlarından örnekler verir. İsrail, kendisini özgür kılmaktan yoksundu. Fakat İsrail'in yapamadığını Tanrı Mesih aracılığıyla yaptı. Sünnet-yanlılarının yasaya itaatle aklanma ve kurtuluşu sağlamaya çalışması, İsrail'in özürleklerini kaybedip, Tanrı'yla olan ilişkilerini kesmesine yol açar ve Firavun'un boyunduruğuna geri dönmek istemesine benzer. Pavlus'un böyle konuşmasının sebebi budur. Sünnet-yanlıları, zamanı geriye almaya ve Mesih hiç gelmemiş gibi yaşamaya çalışmaktadırlar. Esasında yalnızca Mesih'in başarabileceği ve yine yalnızca onun başarmış olduğu bir şeyi yapmaya çalışıyorlardı. Bu nedenle, yalnızca Mesih'in yapabileceği şey için yalnızca Mesih'e bakmaya devam etmeliyiz. Yasanın boyunduruğuna ve tutsaklığına geri dönmeye çalışmamalıyız, çünkü bu ölmek demektir.

Bu yüzden Mesih'in bizim için yapmış olduğu şeye, yani, Mesih'in yasaya itaat ederek almış olduğu kusursuz doğruluk, çarmlıhta yasanın lanetini üzerine alması, dirilişinde günahın ve ölümün gücünü yenmesi ve krallık tahtında Baba'nın sağında oturmasına iman ederek Mesih'te yaşamak için gayret etmeliyiz. Aynı zamanda, Mesih'in eyleminin bize ne sağlamış olduğunu da unutmayalım, bu sayede Tanrı'nın oğulları olarak evlat edinildik. Biz Tanrı'nın oğullarıyız. Böylece artık O'na "Abba! Baba!" diye seslenebilir miyiz? Eğer Göksel Babamız bize biricik Oğlu'nu vererek bizi Şeytan'ın, günahın ve ölümün pençesinden kurtardıysa, bizi ne diye ihtiyacımız

GALATYALILAR

olan ve hatta arzuladığımız şeyden mahrum bıraksın? Pavlus'un söylemiş olduğu gibi: "Öyleyse buna ne diyelim? Tanrı bizden yaysa, kim bize karşı olabilir? Öz Oğlu'nu bile esirgemeyip O'nu hepimiz için ölüme teslim eden Tanrı, O'nunla birlikte bize her şeyi bağışlamayacak mı?" (Rom.8:31-32).

İhtiyaçlarımızı ve isteklerimizi Göksel Babamıza dualarımız aracılığıyla dile getirmek yerine çözümlü diğer insanlarda, yerlerde ve kurumlarda mı arıyoruz? Mutluluğu maddi şeylerde mi arıyoruz? Ailemizden, dostlarımızdan kişisel övgü, değeri ve kazanç mı bekliyoruz? Yatırımlarımızda, işimizde maddi teminat mı arıyoruz? Yaşamımızda çocuklarımızın büyüyüp imanlı olması, sağlam evlilikler yapması ve imanlı bir soy yetiştirmesi şeklinde güçlü arzularımız var mı? Genellikle bu şeyleri bize verebilecek tek kişiyi unutup, boş bir çabayla kendi gayretimize mi dayanıyoruz? Göksel Babamız cimri değildir, her ihtiyacımızı görür. Göksel Babamız zalim değildir, kendi iradesine uygun olan arzularımızı ve isteklerimizi yerine getirir.

Her şeyde Göksel Babamızı arayın; dualarımızda O'nun yüzünü arayın. Ona "Abba! Baba!" diye seslenin ve Kutsal Ruh'un gücüyle sizi Oğlu'nun benzerliğine dönüştürmesi ve her ihtiyacınızı karşılaması için O'na dua edin. Yalnızca Tanrı'nın Oğlu aracılığıyla ve Kutsal Ruh'un gücüyle yapabileceği şeyleri kendi gücünüzle yapmaya çalışmayın. Fakat aynı zamanda Tanrı'nın oğulları olarak evlat edinildiysek ve Mesih'te lütfunun zenginliklerine mirasçı kıldındysak, o zaman daima kimin ismini taşıdığımızı ve kimliğimizin ne olduğunu hatırlayın. Petrus'un söylemiş olduğu gibi: "Söz dinleyen çocuklar olarak, bilgisiz olduğunuz geçmiş zamandaki tutkularınıza uymayın. Sizi çağırın Tanrı kutsal olduğuna göre, siz de her davranışınızda kutsal olun" (1Pe.1:14-15). Tanrı bizi, Şeyta-

Artık Köle Değilsiniz

nın, günahın, ölümün köleliği ve yasanın suçlaması altında tutsak kalmaya devam etmemiz için evlat edinmedi. Mesih'le olan birliğimizde Tanrı'nın lütfuyla g lenmeli ve Tanrı'nın bizi çağırmış olduğu kutsallığı ve doğruluğu göstermeyi amaç edinmeliyiz.

12

Asla Geri Dönmeyin

GALATYALILAR 4:8–11

GALATYALILAR

Ne var ki, eskiden Tanrı'yı tanımadığınız zamanlarda, gerçek olmayan tanrılara kölelik ettiniz. Şimdiyse Tanrı'yı tanıdınız, daha doğrusu Tanrı tarafından tanındınız. Öyleyse nasıl oluyor da bu değersiz, etkisiz ilkelere dönüyorsunuz? Yeniden onların kölesi mi olmak istiyorsunuz? Özel günler, aylar, mevsimler, yıllar kutluyorsunuz! Sizin için korkuyorum. Yoksa uğrunuza boş yere mi emek verdim?

Bir keresinde, Vietnam Savaşı sırasında “Hanoi Hilton” denilen bir yerde Amerikalı pilotlara yapılan işkenceleri konu alan bir belgesel seyretmiştim. Bu havacıardan çoğu savaş yıllarını son derece zor koşullarda esir olarak geçirmekteydi; açlıktan, işkenceden ve barbarca yaşam koşullarından geçmekteydiler. Sonunda barış sağlanmış ve pilotlar Amerika'ya geri dönmüşlerdi. Belgesel, bu esir pilotlara nasıl tedavi uygulandığını, temizlendiklerini ve yeni kıyafetler verildiğini anlatmaya devam ediyordu. İlk mola yerine geldiklerinde yoldaki bir kafeteryaya götürüldüler ve kendilerine diledikleri kadar yiyebilecekleri, yemeklerin sadece onlar için ve onlara özel olarak hazırlanacağı söylendi. Bir pilot büyük bir biftek, bir düzine yumurta ve bir Fransız tostı söyledi. Demem o ki bu esir düşmüş pilotlar esareten kurtulmalarını kutluyorlardı. Peki, bu esir düşmüş pilotların yeniden Hanoi Hilton'a dönmek istediklerini görseydiniz, ne tepki verirdiniz? Tekrar esarete dönmek istediklerini söyleselerdi tepkiniz ne olurdu? Bu insanların delirmiş olduklarını düşünmez miydiniz?

Bu örnek, Pavlus'un Galatyalılar'la ilgili hayal kırıklığını yansıtmaktadır. Elçi bu bölümde yasaya köle olmaktan özgür kınıldıklarını söylemekte ve onlara neden geri dönmeye çalıştıklarını

Asla Geri Dönmeyin

sormaktadır. Eğer Mesih onları özgür kıldıysa, neden yasanın laneti altına dönmeye çalışıyorlar? Pavlus'un argümanı şudur: yalnızca yasayı kusursuz bir şekilde yerine getiren Mesih sizi kurtarabilir. Yalnızca Tanrı Mesih'te insanı günahkâr konumundan kurtarabilir ya da yasayı eksiksiz bir şekilde yerine getirebilir. Şeytan, günah ve ölümden Tanrı'nın sağlayışı, Mesih'in işi ve Kutsal Ruh'un işleyişiyle özgür kılınmak yerine, kurtarılmış olduğu köleliğe ve boyunduruğa geri dönmeye çalışmaktadırlar. Devam etmeden önce, Pavlus'un sahte öğretmenlerin öğretisini çürütmek için İsrail'in Mısır'dan çıkışına gönderme yapmaya devam ettiğini hatırlatmalıyız.

Gerçek Olmayan Tanrılardan Kurtarıldınız

Bu bölümün başında Pavlus şöyle söylemektedir: “Ne var ki, eskiden Tanrı'yı tanımadığınız zamanlarda, gerçek olmayan tanrılara kölelik ettiniz” (Gal.4:8). Dikkatini Galatya kilisesindeki diğer uluslara çeviren Pavlus, onlara daha önce köle olduklarını hatırlatır. Pavlus'un birkaç ayet önce neler söylemiş olduğunu anımsayın: “Bunun gibi, biz de ruhsal yönden çocukken, dünyanın temel ilkelere bağlı yaşayan kölelerdik” (Gal.4:3; Kol.2:8; İbr.5:12). Görüldüğü gibi, Pavlus diğer ulusları ele alır ve onlara daha önce sahte tanrılara ve insan felsefesine kölelik ettiklerini, bu tanrıların gerçek olmadığını hatırlatır. Pavlus, onlara özgürlüklerinden vazgeçmek isteyip istemediklerini sormaktadır: “Şimdiyse Tanrı'yı tanıdınız, daha doğrusu Tanrı tarafından tanıdınız. Öyleyse nasıl oluyor da bu değersiz, etkisiz ilkelere dönüyorsunuz? Yeniden onların kölesi mi olmak istiyorsunuz?” (Gal.4:9). Böylelikle, Hristiyan olmadan önceki yaşamlarında Tanrı bilgisinden yoksun olmalarıyla, Mesih'te Tanrı bilgisine sahip olmalarını kıyaslar.

GALATYALILAR

Ancak Pavlus'un kullandığı fillerin alt metinlerine dikkat ediniz. “Şimdiyse Tanrı’yı tanıdınız” derken “tanımak” (*gnantes*) etken haldedir. Fakat daha sonra Pavlus kastetmiş olduğu asıl şeyi söyler: “daha doğrusu Tanrı tarafından tanındınız”, burada *gnost-hentes* edilgen hal alır. Fark nedir? İlkinde, insanlar Tanrı’yı arar ve bulur. Diğerinde Tanrı günahkâr insanı arar, bulur ve kurtarır. İlkinde, insanın ilk adımı kurtuluşu sağlar. Diğerinde, Tanrı’nın kudretli adımı kurtuluşu sağlar. Göklere ölçmede büyük çabasına rağmen, Babil kulesiyle, insanlar Tanrı’ya ulaşamadı. İnsan ancak Tanrı aşağı, insanları kurtarmak için yeryüzüne inerse kurtulabilir: Dorothy Sayers’in söylemiş olduğu gibi:

Bu öğretiyeye canlandırıcı ya da harap edici diyebiliriz; buna Vahiy ya da çöp de diyebiliriz; ama ahmakça dersek sözcüklerin hiçbir anlamı kalmaz. Tanrı’nın insanlara zorbayı oynaması hüznünlü bir hikâyedir; insanların Tanrı’ya zorbayı oynaması insanın anlamsızlığının genel iç karartıcı bir hikâyesidir ve Tanrı’nın kendilerinden çok daha iyi olduğunu görmeleri hayranlık uyandırıcı bir dramadır. Bunu ilk defa duyan bir gazeteci buna Haber diyecektir; bunu ilk kez duymuş olan bir kişi bunu Haber, hatta iyi haber olarak nitelendirmiştir; Müjde kelimesinin esasında bu olduğunu her zaman unutmaya eğiliminde olsak da.¹

Bu, Müjde’nin doğasıdır ve Pavlus’un Galatyalılar için duyduğu kay-

1. Dorothy L. Sayers, *Creed-or-Chaos? Why Christians Must Choose Either Dogma or Disaster (Or, Why it Really Does Matter What You Believe)* (Manchester, NH: Sophia Institute Press, [1949] 1974), 12.

Asla Geri Dönmeyin

gının sebebidir. Yalnızca *Tanrı* bizi günahattan ve yasanın lanetinden kurtarır.

İronik bir şekilde, Galatya'daki diğer uluslara ait kişiler Tanrı'nın verdiği özgürlüğü köleliğe dönmek için kullanıyorlardı: "Şimdiyse Tanrı'yı tanıdınız, daha doğrusu Tanrı tarafından tanıdınız. Öyleyse nasıl oluyor da bu değersiz, etkisiz ilkelere dönüyorsunuz? Yeniden onların kölesi mi olmak istiyorsunuz?" (Gal.4:9). İsrail'in Mısır'daki boyunduruğa dönmek istediği gibi, diğer uluslar ve Yahudi ulusundan olan Hristiyanlar da dünyanın temel ilkelerinin boyunduruğuna geri dönmek istiyorlardı. Diğer uluslar kurtuluş ve aklanma için sünnet olmaya, yasanın tutsaklığına girmeye, başka bir deyişle Kutsal Yazılar'ın temel ilkelerinin tutsaklığına geri dönmeye çalışıyordu. Hem Yahudiler hem de diğer uluslar için amaç, bu zamanı geriye almak ve Mesih hiç gelmemiş gibi yaşamaktı.

Bir sonraki ayette Pavlus, Galatyalılar'ı sert bir şekilde eleştirir: "Özel günler, aylar, mevsimler, yıllar kutluyorsunuz!" (Gal.4:10). Bu özel günler Şabat ve Eski Antlaşma'daki çeşitli bayramlardı: Fısıh ve Mayasız Ekmek Bayramı, Günahların Bağışlanma Günü (Lev.23). Pavlus, hiçbir şekilde yasanın ahlaki gerekliliklerinin ortadan kalktığını kastetmemektedir. Ahlaki yasa nerede olursa olsun insanların yüreğinde yazılıdır, Adem ve Havva'ya Aden bahçesinde verilmiştir ve Sina Dağı'nda On Emir'de özetlenmiştir, bütün insanları evrensel olarak kapsamaktadır (Yar.1:26-28; 2:16-17; Çık.20:1-17; Lev.18:5; Yas.5:1-21; Rom.2:14-15; 10:5; Gal.3:10-12; WİA 19.1-2,5). Fakat Pavlus, kilisenin karşılaştığı en temel sorunlardan biri olan Eski ve Yeni Antlaşma arasındaki ilişki, yani yasanın *törenselleşmiş ve ahlaki boyutlarını*, gün yüzüne çıkarır. Bu nedenle, bu bölüme daha fazla odaklanmamız gerektiğini düşünmekteyim.

Hristiyanlar genelde Eski Antlaşma'ya Mesih gelmemiş gibi ba-

GALATYALILAR

kar. Örneğin bu, insanlar On Emir'e kurtulmak için yapmaları gereken şeyler olarak baktığında meydana gelir ve bu da ahlaki yasanın tamamen yanlış anlaşılmasıdır (WIA 19.5–6). Eski Antlaşma'daki ahlaki yasalara sanki bugünkü ülkesel yönetim şeklimizin böyle olması gerekiyormuş gibi bakarlar (WIA 19.4). Örneğin, Yedinci Gün Adventistleri hâlâ Cumartesi gününü Şabat olarak tutmaktadır; bu, törensel yasanın tamamen yanlış anlaşılmasıdır (WIA 19.3). En azından Pavlus'un örneğinde, Yahudi ulusundan Hristiyanlar Eski Antlaşma'daki birçok bayramı kutlamaya devam ediyordu. Hem Pavlus'un zamanında hem de günümüzde bu uygulamalardaki esas hata, Eski Antlaşma'nın kişilerde, törenlerde ve bayramlarda Mesih'in eylemini ve Mesih'i işaret ettiğini kavrayamamaktır. Aziz Augustinus'un (354–430) söylemiş olduğu gibi eski yenide açıklanmıştır, yeni eskide saklıdır. Bizler, Eski Antlaşma'ya bir vaat olarak bakmalıyız ve Yeni Antlaşma'da bu vaatlerin gerçekleştiğini görmeliyiz. Daha teknik konuşmak gerekirse, Eski Antlaşma bir gölge veya örnek; Yeni Antlaşma ise gölgelerin işaret ettiği *gerçeklik* ya da örneklendirilendir.²

Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşma arasındaki bu ilişkiyi görebilmek için birkaç ayet ele alalım: “Oysa ölüm Adem'den Musa'ya dek, gelecek Kişi'nin *örneği* olan Adem'in suçuna benzer bir günah işlemiş olanlar üzerinde de egemendi” (Rom.5:14). Pavlus, Adem'in gelecek olan Mesih'in bir örneği olduğunu söyler. Pavlus iki Adem

2. Leonhard Goppelt, *Typos: The Typological Interpretation of the Old Testament in the New* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1982).

Asla Geri Dönmeyin

arasındaki ilişkiyi şu şekilde anlatır:

Nitekim şöyle yazılmıştır: “İlk insan Adem yaşayan can oldu.” Son Adem’se yaşam veren ruh oldu.... Topraktan olan insan nasılsa, topraktan olanlar da öyledir. Göksel insan nasılsa, göksel olanlar da öyledir. Bizler topraktan olana nasıl benzediysek, göksel olana da benzeyeceğiz. (1Ko.15:45,48–49; bkz. Yar.2:7)

Adem, son Adem olan İsa Mesih’in örneğidir. Fakat Adem, Mesih’i önceden temsil eden tek kişi değildir.

İsrail’in çobanı olarak Musa, gerçek çoban olan Mesih’e bakar (İbr.3:3–6). Başkâhin olarak Harun, gerçek Başkâhin olan Mesih’e bakar (İbr.7—8). İsrail’in kralı olarak Davut, krallar Kralı olan Mesih’e bakar (2Sa.7:14; Mez.110:1). Bütün peygamberler, en büyük Peygamber olan Mesih’e bakar (Yas.18:15–22). Eski Antlaşma’nın ilkeleri ve bayramları Mesih’e ve Mesih’in eylemini işaret eder. Örneğin, İbraniler’in yazarı antlaşma sandığının Mesih’e ve Mesih’in eylemini işaret ettiğini söyler: “Kutsal Ruh bununla çadırın ilk bölmesi durdukça, kutsal yere giden yolun henüz açıkça gösterilmediğini belirtiyor. Bu, şimdiki çağ için bir örnektir; sunulan kurbanlarla sunuların tapınan kişinin vicdanını yetkinleştiremediğini gösteriyor” (İbr.9:8–9). Ancak Mesih geldiğinde O’nu işaret eden bütün kurbanlar, törenler ve bayramlar ortadan kalktı. Tanrı yeni bir şey kurmak için eski düzeni ortadan kaldırdı (İbr.10:9). Pavlus aynı gerçeği başka bir yerde daha dile getirir: “Bu nedenle kimse yiyecek içecek, bayram, yeni ay ya da Şabat Günü konusunda sizi yargılamasın. Bunlar gelecek şeylerin gölgesidir, aslı ise Mesih’tedir” (Kol.2:16–17).

Sünnet-yanlıları, Eski ve Yeni Antlaşma arasındaki bu ilişkiyi kavrayamadı. Özellikle de sünnetle ilgili kısmı anlayamadılar. Bu Eski Antlaşma sembolü sünnet ya da *kesip atma*, Mesih’in çarmıhta

GALATYALILAR

Tanrı'dan yoksun kalmasını işaret etmekteydi. Bu sünnet Kutsal Ruh'un dökülmesini beraberinde getirdi ve etkili çağrısıyla seçilmişlerin yürekleri elle yapılmayan sünnetle sünnet edildi (Kol.2:11). Bu nedenle Pavlus, hayal kırıklığına uğrayarak şöyle der: "Sizin için korkuyorum. Yoksa uğrunuza boş yere mi emek verdim?" (Gal.4:11). Her şeyin boşuna olduğunu düşünür, çünkü zamanı geri almaya, yasanın lanetinden Mesih tarafından verilen özgürlük sayesinde kurtulmak yerine yasanın boyunduruğuna geri dönmeye çalışmaktadırlar. Işıktan karanlığa, lütuftan yasaya ve çöldeki özgürlükten Mısır'daki boyunduruğa geri dönmeye çalışmaktadırlar.

Kendi Kendimizi Kurtaramayız

Burada göze çarpan birçok şey vardır; en başta da kendi kendimizi kurtaramıyor olmamızdır. Bu nedenle, tamamen yoksun ve tamamen günahkâr olduğumuzu kavramalıyız. Tamamen günahkâr olduğumuz ve kendimizi kurtaramayacak olduğumuzu söyleyen Kutsal Kitap'a dayalı doktrini kabul etmeliyiz. Pavlus'un dediği gibi, doğru hiç kimse yok, tek kişi bile (Rom.3:10). Herkes Tanrının yüceliğinden yoksun kaldı (Rom.3:23). Yalnızca günahlarımız içinde ölü değiliz; Kutsal Yazılar aynı zamanda Tanrı'nın düşmanları olduğumuzu da söylemektedir. Fakat O'na karşı kayıtsız değiliz. Doğamız gereği O'ndan nefret etmekteyiz (Ef.2:1-3). Ancak Pavlus başka bir yerde ne demiştir? "Çünkü biz Tanrı'nın düşmanlarıyken Oğlu'nun ölümü sayesinde O'nunla barıştıksa, barışmış olarak Oğlu'nun yaşamıyla kurtulacağımız çok daha kesindir" (Rom.5:10). Başka bir ifadeyle, bizlerin yapamadığı şeyi Tanrı Mesih'te yaptı. Tanrı bu karanlık dünyaya geldi, biz kurtulalım, karanlık çukurdan çıkalım ve ölümden yaşama dirilelim diye biricik Oğlu'nu kurban

Asla Geri Dönmeyin

sunusu yaptı. Eğer Tanrı bizim tamamen yetersiz kaldığımız bu şeyi Oğlu'nda gerçekleştirdiyse, neden Tanrı'nın bize vermiş olduğu özgürlüğü bizi kurtardığı tutsaklığa geri dönmek için kullanıyoruz?

Yasacılığımızın kaynağının, Kutsal Kitap'ı, özellikle de Eski Antlaşma'yı okuma şeklimize dayandığını düşünüyorum: Mesih'i görmekte başarısız oluyoruz. Kutsal Yazılar'ı, özellikle de Eski Antlaşma'yı okurken Mesih'i aramalıyız. İsa Mesih kendisini elçilere, Eski Antlaşma'daki anahtar kişi olarak tanıtmıştır. İsa Mesih hizmeti ve göreviyle ilgili her şeyi—"Musa'nın yasasından, peygamberlerin ve mezmurların bildirdiklerinden"—yani bütün Eski Antlaşma'dan açıklamaktadır (Luk.24:44-45).

Bu, kilisenin tarih boyunca her zaman yaptığı bir şeydir. Ancak Jean Calvin'in sözleri büyük katkı sağlamaktadır:

Mesih'in en iyi, Kutsal Yazılar'dan bilinebileceğini benimsemeliyiz. Eğer durum böyleyse, Kutsal Yazılar Mesih'i bulma amacıyla okunmalıdır. Bu amaçtan dönen kişi, tüm yaşamını öğrenmeye adanmış olsa da, gerçeğin bilgisine asla erişemez... Çünkü Mesih ilk olarak Müjde'de ortaya çıkmadı; fakat Yasa'nın ve Peygamberlerin O'nu işaret ettiği Müjde'de açıklandı.³

Eğer bu düşünceyi kavrarsak, Kutsal Kitap çalışmamız Mesih'i odak noktası olarak alır.

Bu, Mesih'in zamanında Yahudiler'in esas problemydi: "İsrailoğulları'nın zihinleri körelmişti. Bugün bile Eski Antlaşma okunur-

3. John Calvin, *Yu.1—10*, CNTC, trans. T. H. L. Parker, eds. David W. Torrance and T. F. Torrance (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1961] 1995), 139.

GALATYALILAR

ken zihinleri aynı peçeyle örtülü kalıyor. Çünkü bu peçe ancak Mesih aracılığıyla kalkar. Ne var ki, bugün bile Musa'nın yazıları okunduğunda yüreklerini bir peçe örtüyor" (2Ko.3:14-15). Eğer önce Mesih'i arasak, o zaman yasaya bakıp kurtuluşumuzu sağlamanın bizim görevimiz olduğunu düşünmeyiz, aksine yasayı yerine getirişyle Mesih'in doğruluğunu görürüz. Eski Antlaşma'nın ahlaki yasalarını okuyup bugünkü devlet düzeniyle ilgili olduğunu düşünmeyiz ve Mesih'in krallığının doğruluğunun gölgesi olduğunu görürüz. Eski Antlaşma'daki kurbanları görüp, Tanrı'nın hoşgörüsünü kazanmak için yapabileceğimiz bir şey olduğunu düşünmeyiz, bunun yerine Mesih'in kusursuz kurbanımız olduğunu görürüz. Bu şekilde Mesih'in ufkumuzda duran Kişi olduğunu görür; imanımızın hem kaynağı hem de tamamlayıcısı olarak yalnızca O'nu biliriz.

Umarım yalnızca Pavlus'un Galatyalılar'a mektubunda değil, fakat Kutsal Yazılar'ın tamamında İsa Mesih'in ve eyleminin Kutsal Yazılar'ın merkezi olduğunu görebiliriz. Eğer İsa Mesih'in Tanrı'nın bütün vaatlerinin yerine getirilmesi olarak görürsek, artık gölgeler diyarında yaşamaz, fakat zamanı geri almaya asla çalışmadan vahyin ışığında yaşarız. Yalnızca Mesih'le olan birliğimizle ve imanla aklanabileceğimizi, kutsallaşabileceğimizi ve yüceltilebileceğimizi görürüz. Tanrı'nın gözünde lütuf bulabilmek için Tanrı'ya kusurlu sunularımızı sunmaya çalışmayız. Tanrı'nın gözünde lütuf bulduğumuzu kesin bir şekilde bilerek, Mesih'in kusursuz doğruluğunu sunarız.

Galatyalılar'ın bu bölümü bütün Hristiyanlara bir uyarıda bulunmaktadır. Pavlus, Galatyalılar'ı eski yollarına dönmemeleri için uarmaktadır. Bu yalnızca ilk yüzyıldaki Hristiyanların yüzleşmiş olduğu bir şey değil, bütün Hristiyanların yüzleştiği bir ayartılmadır. Mesih'ten ayrı tek bir gün bile geçirmeyen ve Hristiyan aile

Asla Geri Dönmeyin

ortamında büyümüş kişiler için bile günahla lekelenme, doğruluk yolundan ayrılma denenmesi vardır. Yıllardır alkol almamış bir alkoliğin yıllar sonra gördüğü bir bara arzu dolu bakışı gibi, sıklıkla Hristiyanlar da Hristiyan olmadan önceki yaşamlarına arzuya bakabilirler. Bir zamanlar ne kadar “eğlendiklerini” ve “özgür” olduklarını hatırlarlar. Tıpkı önce bir yudum alacağını söyleyip de sonunda bir fiçı dolusu içki içen bir alkolik gibi, günahla cilveleşmemiz görünürde ruhu tehdit etmeyen şeyleri kolayca kızıştırabilir.

Kışkırtılmanın doğasına bakmaksızın, Hristiyanlar her zaman pak kalmalı ve Mesih'i aramalıdır. Geçmiş yaşantılarımız ne kadar cezbedici görünürse görünsün, günahkâr geçmişimiz yıkanmış bir tabuttur: dışı temiz görünür, fakat içi ölümle doludur. Yalnızca Mesih Ruhu ve Kelâmı aracılığıyla düşüncelerimizi kutsal ve temiz olana çevirebilir. Bu nedenle, her zaman günahattan kaçınmalı ve gayretli bir biçimde Mesih'in ardından gitmeliyiz.

13

Mesih Sizde Biçimlendi

GALATYALILAR 4:12–20

GALATYALILAR

Peki, size gerçeği söylediğim için dūřmanınız mı oldum? Başkaları sizi kazanmaya gayret ediyor, ama niyetleri iyi değil. Kendileri için gayret edersiniz diye sizi bizden ayırmak istiyorlar. Niyet iyiyse, yalnız aranızda olduğum zaman değil, her zaman gayretli olmak iyidir. Çocuklarım! Mesih sizde biçimleninceye dek sizin için yine doğum ağrısı çekiyorum. şimdi yanınızda bulunmayı ve sesimin tonunu değiştirmeyi isterdim. Bu halinize şaşıyorum!

İkinici bölümün ortasından itibaren Pavlus, Galatyalılar'ın Müjde'yle olan ilişkilerini anlatmak için teolojik argümanlarını yoğun bir şekilde aktarma gayreti içindedir. Galatya kilisesine duyurmuş olduğu Müjde'nin gerçek olduğunu göstermek için Eski Antlaşma'ya birçok gönderme yapar. Pavlus yalnızca Eski Antlaşma'dan Yasa'nın Tekrarı 27:26; Levililer 18:5 ve Yaratılış 15:6'dan alıntılar yapmakla kalmaz, aynı zamanda Mesih'in Müjdesi'nin getirdiği özgürlüğü anlatmak için Mısır'dan Çıkış hikâyesini de anlatır. İsrail yasanın tutsağıydı, ona köleydi ve onun laneti altındaydı. Aynı şekilde diğer uluslar da sahte öğretinin ve boş felsefenin tutsağıydı. Hem Yahudiler hem de diğer uluslar dünyanın temel ilkelerine tutsakti. Ancak İsa Mesih geldi ve her iki tarafı da yasanın lanetinden kurtardı, öyle ki Ruh'ta yaşamın özgürlüğüne erişebilsinler. Tanrı onları kendi itaatleriyle değil, ancak İsa Mesih'in itaatıyla özgür kıldı. Kurtuluş ve aklanma işlerle değil, imanla gerçekleşir.

Mektubunun bu bölümünde, Pavlus'un teolojik argümanlarıyla ilgili bir açıklamasını görmekteyiz ve mektubun başında olduğu gibi Galatyalılar'la kişisel olarak ilgilenir. Pavlus dikkati aralarındaki söz hakkına çeker. Ayrıca kendi çabalarından da söz etti-

Mesih Sizde Biçimlendi

ğini görmekteyiz. Fakat en sonunda Pavlus'un kendisini referans olarak göstermesi kendini yücelttiği anlamına gelmez, hizmetine olan bağlılığını ve adanmışlığını gösterir. Hizmetinin amacı neydi? Amacı, Galatya'daki Hristiyanlarda Mesih'in biçimlendiğini görmektir. Aslında Mesih'in halkında biçimlenmiş olması her Müjde hizmetkârının amacı ve arzusu olmalıdır.

Pavlus Gibi Olun

İlk olarak Pavlus, Galatyalılar'dan kendisi gibi olmalarını ister: "Kardeşler, size yalvarıyorum, benim gibi olun. Çünkü ben de sizin gibi oldum. Bana hiç haksızlık etmediniz" (Gal.4:12). Pavlus, Galatyalılar'a kendisi gibi olmaları gerektiğini söylerken, kişiliğini ya da giyim kuşam tarzını taklit etmeleri gerektiğini kastetmez. Bunun yerine, Galatyalılar'dan yasayla kurduğu ilişki açısından kendisi gibi olmalarını istemektedir.

Diğer uluslara Müjde'yi duyurmak için Pavlus diğer uluslardan biri gibi olmuştur -örneğin, yiyeceklerle ilgili yasayı benimseyen bir Yahudi için büyük bir sorun olan şeyi yapmıştır, onlarla birlikte yemek yemiştir. Pavlus başka bir yerde, ister Yahudi ister diğer uluslar arasında bulunsun, bu kişilerin hassasiyetlerine göre davranma nedenini açıklamıştır: "Ben özgürüm, kimsenin kölesi değilim. Ama daha çok kişi kazanayım diye herkesin kölesi oldum. Yahudiler'i kazanmak için Yahudiler'e Yahudi gibi davrandım. Kendim Kutsal Yasa'nın denetimi altında olmadığım halde, Yasa altında olanları kazanmak için onlara Yasa altındaymışım gibi davrandım" (1Ko.9:19-20). Pavlus etrafındaki insanları gücendirmemek adına, insanların beklentilerine göre dışsal öğelere adapte olmaya istekliydi. Bu yolla, gücenmek yerine Müjde'ye odaklanabilirdi. Kimi du-

GALATYALILAR

rumda Yahudilerin yiyeceklerle ilgili yasaları ve diğer ulusların başka konularla ilgili çekinceleri konusunda hassasiyete sahip olan elçi, yediği yemeğin içeriğini değil Müjde'yi öne çıkarıyordu. Bu nedenle Pavlus, Galatyalılar'a yasanın boyunduruğunu geride bırakmaları gerektiğini söylüyor ve kendisinin Mesih'te özgür olması gibi, onlardan da kendisini bu konuda örnek almalarını istiyor, onları bu konuda teşvik ediyordu.

Pavlus'un Tanıklığı

Pavlus, Galatyalılar'a kendisini kişisel bir yolla açar: "Bildiğiniz gibi, Müjde'yi size ilk kez bedensel hastalığım nedeniyle bildirmiştım. Bedensel durumum sizin için çetin bir deneme olduğu halde beni ne hor gördünüz ne de reddettiniz. Tanrı'nın bir meleğini, hatta Mesih İsa'yı kabul eder gibi kabul ettiniz beni. Şimdi o sevincinize ne oldu? Sizin için tanıklık ederim ki, elinizden gelse gözlerinizi oyar bana verirdiniz" (Gal.4:13-15). Pavlus dikkatleri, Müjde'yi ilk duyurmaya geldiğinde Galatyalılar'ın kendisine gösterdiği iyiliğe çeker. Hastalığıyla ilgili ayrıntılara değinmez. "Bedensel bir hastalığın" olduğunu, bu durumun Galatyalılar'a bir deneme olduğunu ve Galatyalılar'ın ellerinden gelse gözlerini oyup kendisine verebileceğini söyler. Bu bilgiden anlamaktayız ki Pavlus'un bir göz hastalığı vardı. Ancak Pavlus'un hastalığı üzerinde değil, zayıflığa ve Galatyalılar'ın buna verdiği karşılığa odaklanmalıyız.

Galatyalılar onu hor görmedi, aksine ona bir melek hatta İsa Mesih'i kabul eder gibi davrandılar. Pavlus niçin şimdi ondan yüz çevirdiklerini merak etmektedir, çünkü aralarındaki ilişki iyi ve sevgi doluydu. "Peki, size gerçeği söylediğim için düşmanınız mı oldum?" (Gal.4:16). Diğer bir deyişle, Pavlus'un Galatyalılar'a duy-

Mesih Sizde Biçimlendi

duğu sevgi ve ilgi değişmemişti, bu nedenden ötürü onlara gerçeği göstermek için gayretle çalışıyordu. Bunun tam aksine, sahte öğretmenlerin gerçekte ilişkileri yoktu: “Başkaları sizi kazanmaya gayret ediyor, ama niyetleri iyi değil. Kendileri için gayret edesiniz diye sizi bizden ayırmak istiyorlar” (Gal.4:17). Pavlus, sahte öğretmenlerin Galatyalılar’dan faydalandığını söylemektedir. Onlara sahte övgüler yağdırıyorlardı. Bunun yanı sıra onları kendisinden “ayırmak istediklerini” söylemektedir, yani Galatyalılar’ı diğer etkenlerden, özellikle de elçiden uzak tutmak istiyorlardı. Onları uzak tutmanın maksadı neydi? Amaç, Galatyalılar’ın sahte öğretmenlere bakmasıydı, böylece sahte öğretmenler Galatya kilisesini kendi etkileri altında tutmaya devam edebilecekti.

Pavlus şöyle demektedir: “Niyet iyiyse, yalnız aranızda olduğum zaman değil, her zaman gayretli olmak iyidir. Çocuklarım! Mesih sizde biçimleninceye dek sizin için yine doğum ağrısı çekiyorum” (Gal.4:18–19). Bir öğretmen veya vaizin, topluluğu çok önemli bir konuma koyması–Tanrı’nın onlardaki işini övmesi–koşullara bağlı bir duruma göre iyidir; Pavlus da hizmetinde bunu yapıyordu (2Ko.3:1–4). Ancak elçi sahte öğretmenlerin bunu yapmadığını biliyordu; sünnet yanlılarının amacı Tanrı’yı yüceltmek ya da kiliseyi büyütme değildi, kendi bencil duyguları için gayret ediyorlardı.

Galatyalılar’a “çocuklarım” derken elçinin kalbine bir pencere açılmaktadır. Pavlus’un mektubunu okuduğumuzda elçinin kızgın olduğunu ve yalnızca doğru öğretiyi vermeye çalıştığını düşünebiliriz. Fakat mektup hakkında bu sonuca varmak, büyük bir yanlış anlamaya yol açar. Pavlus, Galatyalılar’a büyük bir ilgi gösteriyordu. Çocuğunu büyük bir tehlikenin ortasında gören kaygılı bir anne-baba gibiydi. Duyguları yalnızca doğru öğretinin verilmesi için ettiği gayretle değil, sevgi ve kaygıyla da yoğunlaşmıştır. Bu bir duygu

GALATYALILAR

ifadesidir, fakat Pavlus'un sözleri Galatyalılar için beslediği sevgi ve kaygının da kamtıdır.

Esasında, elçinin duyduğu sevgi yalnızca onlara “çocuklarım” diye seslenmesinden değil, fakat aynı zamanda çocuklarında Mesih'in biçimlendiğini görme kaygısından ileri gelmektedir. Pavlus ve sahte öğretmenler arasında belirleyici farklar bulunmaktadır. Sahte öğretmenler kendi bencil çıkarları için Galatyalılar'ı izole ederken, Pavlus onları Mesih'e yönlendirdi ve Mesih'in onlarda biçimlendiğini görmeyi arzuladı. Bu bölümün son ayetinde, Pavlus Galatyalılar'la ilgili yaşadığı hayal kırıklığının yanı sıra ilgisini de belirtmektedir: “Şimdi yanınızda bulunmayı ve sesimin tonunu değiştirmeyi isterdim. Bu halinize şaşıyorum!” (Gal.4:20). Pavlus ses tonunu yumuşatmış olabilir, fakat Galatyalılar'ın sahte müjdeyi benimsemesiyle ilgili hâlâ kaygılıydı ve hayal kırıklığına uğramıştı.

Pavlus'un yazdıklarının çoğu Galatyalılar'la ilişkisinin -bir pastörle topluluğu arasındaki ilişkinin- etrafında dönmektedir. Odağımızı, pastörlerin koyunlarına karşı sorumluluğu ve topluluğun pastörlerine karşı sorumluluğu olmak üzere ikiye ayırabiliriz.

Pastörün Koyunlarına Karşı Sorumluluğu

Pavlus'un yazılarından anlaşılmaktadır ki bir pastör, Rab İsa için sadece bir araçtır. Araç, bir şeylerin aracılığıyla aktarıldığı şeydir. Pastör topluluğuna ne aktarır? Pastör Mesih'i aktarmalıdır. *Westminster İnanç Açıklaması* yazıldığında, Toplu Tapınma düzeni de yazılmıştır. Pastöre talimatlarında Tapınma Düzeni, pastörü “imanla, sadık bir şekilde, Mesih'e onur vererek, kendi çıkarı ve kazancı olmaksızın insanların kurtuluşunu, değişimini aktararak; kutsal sonuçlar vereceğini düşünerek geriye çözümlenmemiş hiçbir

Mesih Sizde Biçimlendi

şey bırakmayarak, herkese kendinden bir pay vererek, yoksulu göz ardı etmeyerek, zengini kayırmayarak” vaaz vermeye çağırılmaktadır. Diğer bir deyişle, pastör asla kendisine değil, fakat her zaman Mesih’i işaret etmelidir. Vaazla, Kelam’ın öğretilmesiyle ya da sakramentlerin uygulamasıyla pastör Mesih için bir araç olmalıdır. Eğer bir pastör Mesih için gerçek bir araç olursa, o zaman alçakgönüllü olacaktır. Pastör bir grup öğrenci oluşturamaz ya da kendisini topluluğun yaşamında tek etki sahibi yapamaz.

Mesih’i yürekte seven, fakat oldukça yanlış yönlendirilen pastörler bile dış etkilerin Mesih’e gölge düşürdüğünü düşünerek “sürülerini dış etkiden koruma” girişiminde bulunabilirler. Fakat yalnızca Mesih’i işaret eden benliksiz bir hizmet, sahte öğretmenlerin düşüncesine tamamen zıttır. Sünnet-yanlıları, kendi çıkarları için Galatyalılar’ı dış etkilerden, yani Pavlus’tan izole etmeye çalıştıklarını anımsayın. Bu sahte öğretmenler kilisenin yararından çok, kendi yararlarını gözetiyordu. Pavlus, bu gerçekten mektubunun sonunda bahseder: “Bedende gösterişe önem verenler, yalnız Mesih’in çarmıhı uğruna zulüm görmemek için sizi sünnet olmaya zorluyorlar” (Gal.6:12). Öte yandan Pavlus, diğerlerinin yaşamına kendi yaşamını ve eylemlerini empoze etmeye çalışmıyordu. Mesih Galatyalılar’da biçimlendikçe kendi benzeyişi için kutsallaşmayı destekliyordu. Diğer bir deyişle, Pavlus Galatyalılar’ın her konuda kendisiyle aynı adımı atmalarını istemiyordu. Fakat Galatyalılar-

1. *Directory for Public Worship*, in *Westminster Confession of Faith* (Glasgow: Free Presbyterian Publications, [1648] 1995), 381.

GALATYALILAR

dan kendisi Mesih'i nasıl izliyorsa, onların da öyle izlemelerini, yasanın boyunduruğunu bırakma konusunda onun gibi olmalarını ve Mesih'in onlarda biçimlendiğini görmek istiyordu.

Bir pastörün rolü, kendisine değil Mesih'i işaret etmektir. Bir pastörün amacı ve arzusu Vaftizci Yahya'nınki gibi olmalıdır: "O büyümeli, bense küçülmeliyim" (Yu.3:30). Yalnızca Mesih bir pastörün bunu yapabilmesini sağlayabilir, çünkü her insan (pastörler de dahil olmak üzere) güçlü bir düşmanla, kendi egolarıyla karşı karşıya gelir. Çok ünlü bir pastörün duası, imanlı bir pastörün, kendi benliğini öldürmeye ihtiyaç duyan bir pastörün yüreğini ortaya koyar:

Efendim Tanrı,
Bugün vaaz vermem gerekiyor;
Ama güçsüzüm ve görevimi yerine getirmem için
Yardıma ihtiyacım var.
İnsanların tanrısal gerçekle büyümesini arzuluyorum,
Senin doğru tanıklığın Senden gelsin.
Duamda ve vaazımda bana yardım et,
Lütuf için yüreğim arzu duysun.
Konuyla alakalı olan şeyleri
Anlaşılır bir şekilde aktarayım,
Doğru sözleri gayretle ifade edeyim,
Vaaz ettiğim şeyleri yüreğimde hissedeyim.
İnsanların yüreklerine işlemesini,
Bütün kusurlarımın bilincine varmamı sağla.
Gayretimden ötürü gurura kapılmayayım.

2. "A Minister's Preaching," in *The Valley of Vision*, ed. Arthur Bennett (Edinburgh: Banner of Truth, [1975] 2007), 348–349.

Mesih Sizde Biçimlendi

Yardıma, teselline, gücüne ve kutsallığına ihtiyacım var,
Öyle ki lütfunun pak bir aracı olayım,
Ve Senin için bir şeyler yapabileyim.
Bu işi yaparken Sana sadık kalayım.²

Bu cümleler yalnızca pastörler için değil, kiliseler için de geçerlidir. Bu nedenle, kiliseler Rabbin pastörlerinin Mesih'i işaret etmesini sağlaması için Rabbe dua etmelidir.

Fakat bir pastörün amacı Mesih'i işaret etmekse, o halde Pavlus gibi Mesih'in topluluğunda biçimlendiğini görmek istemelidir. Bazı pastörler, topluluklarını baş belası — çalışma zamanından çalan kişiler olarak görürler. Başkaları, topluluklarını ayaklı sorun kaynağı olarak görür; bir süre sonra pastör topluluğun sorunlarıyla ilgilenmekten kaçınabilir. İnsanları Mesih'in uğruna öldüğü kişiler olarak değil, yalnızca sorunlu kişiler görür. Kaç pastör kiliselerindeki insanlar için dua etmektedir? Pavlus, Mesih Galatyalılar'da biçimleninceye dek doğum sancısı çekmekteydi. Bütün pastörler toplulukları için aynı kaygıları taşımalıdır.

Bu, yalnızca kilise için dua etmek değil, fakat ayrıca Müjde'yi sadık bir şekilde duyurmak demektir. Müjde hizmeti aynı zamanda elçisel ilişkileri de içerir: kilise üyelerini ziyaret etmek, onları vaftizlerine ve iman beyanlarına karşı mesul saymak ve isimlerini onurlu bir şekilde taşımaları için onları sorumlu tutmak. Pastörler dua edip vaaz verebilirler, fakat kilise üyelerinde gördükleri günahla kişisel olarak yüzleşmezler, Tanrı'nın Kelamı'nı bildiren doktrinlere karşı körleşirler. Eğer Galatyalılar'dan bir şey öğreneceksek, o da Pavlus'un Galatyalılar'a duyduğu sevginin günahlarıyla yüzleşmeye karşı bir isteksiz yaratmamış olmasıdır.

Topluluğun Pastöre Karşı Sorumluluğu

Pavlus Galatyalılar'ı yanlışlarından ötürü azarlamak zorunda kalsa

GALATYALILAR

da ilk başta onu karşılama biçimlerini övmüştür. Özellikle iki şey göze çarpmaktadır. Galatyalılar fedakâr ve sevgi doluydu. Genellikle insanlar başkalarının zayıflıklarını gördüklerinde, onlarla alay ederler. Galatyalılar, Pavlus'a bu şekilde davranmadı. Pavlus göz hastalığına sahipken, Galatyalılar ona sıcak bir şekilde davrandı ve hatta ihtiyaçlarını fedakârca karşıladı. Pavlus, eğer mümkün olsaydı gözlerini oyup verebileceklerini söylemektedir. Bu tam bir örnek davranıştır ve bir topluluğun pastörüne nasıl davranması gerektiği konusunda iyi bir fikir vermektedir. Çoğu pastör, kilisesi daha fazlasını sunabileceği için makul bir parayı kabul etmekte zorlanır. Çoğu topluluk pastörlerinden zamanını, parasını ve elindekileri feda etmesini bekler, fakat pastörleri için fedakârlıkta bulunmaya gönülsüzdürler. Fakat fedakârlığın özü bize bunun pahalı ve hatta acı dolu olduğunu söyler; Galatyalılar, Pavlus'a karşı Kutsal Ruh'un aralarında bulunması ve Mesih'in kurtarışı sayesinde her kilisenin göstermesi gereken davranışı gösterir.

Galatyalılar Pavlus'u sevmekle kalmadı, fakat aynı zamanda onu Tanrı'nın bir meleğini, hatta Mesih İsa'yı kabul eder gibi kabul ettiler. Bu Pavlus'a tapındıkları anlamına gelmez. Bu davranışı, Pavlus'un söylemiş olduklarının ışığında algılayın. Eğer pastör kendisine değil Mesih'i işaret ederse, o zaman topluluk onu olduğu gibi, Mesih için bir araç olarak kabul eder. Onun öğretilerini ve vaazlarını Mesih'in sözleri olarak kabul etmelidir. Bu, Selanik'teki Yahudiler gibi daha açık fikirli oluşu reddetmek demek değildir (Elç.17:10–11), fakat kaç kişi Kelam'ın vaaz edilmesinde ve öğretilmesinde Mesih'in ne konuştuğunu duymak için kiliseye gider? Tarih boyunca, Reform geleneği Kelam'ın vaaz edilmesine büyük ve öncelikli bir önem vermiştir. Örneğin, birinci kuşak reformcularından Heinrich Bullinger (1504–1575) tarafından yazılan *İkinci Helvetik İnanç Açıkla-*

Mesih Sizde Biçimlendi

ması (1566) şöyle söylemektedir: “Tanrı’nın Kelamı atan pastörler tarafından sadık bir şekilde vaaz edildiğinde, Tanrı’nın Kelamı’nın vaaz edildiğini ve imanlılar tarafından kabul edildiğine inanırız.”³

Aynı zamanda topluluk pastörü, Mesih’in bedeninin üyelerinde olduğu gibi Mesih’i kabul eder gibi kabul etmelidir. Kilisenin her bir üyesi Mesih’in değerli kanı sayesinde kurtulmuştur ve bedene dahil edilir. Bu nedenle, her birimizi Mesih’i kabul eder gibi kabul etmeli ve birbirimizi sevgimizi Mesih’e gösterir gibi sevmeliyiz (Mat.25:35–40). Yalnızca Mesih, sevgisiyle birbirimizi sevmemizi sağlayabilir. Pavlus’un yönlendirmelerinin kalbinde, yasanın işleri yerine imanla Mesih’i ve kurtuluşu aramak vardır. Diğer bir deyişle, yalnızca iman aracılığıyla çalışan Kutsal Ruh’un gücü bizde bu yetileri yaratabilir, yasaya olan itaatimiz değil.

Bir anlamda, Pavlus’un Sünnet-yanlılarının sahte öğretileriyle ilgili bitmek bilmeyen eleştirilerine bir ara verilmiştir. Fakat bu dinciliğin ortasında, savaş alanından duman yükselir gibi, bir pastör ve topluluğu arasında karşılıklı gösterilen bir sevgi ilişkisi görmektedir. Bu, Mesih’te ve Kutsal Ruh’ta kurulmuş olan bir ilişkidir. Fakat Galatyalılar’ın Müjde’yi terk etmesi bu ilişkiyi tehlikeye sokar ve onun temeline zarar verir.

3. *The Second Helvetic Confession* 1.4 in *Reformed Confessions Harmonized: With an Annotated Bibliography of Reformed Doctrinal Works*, eds. Joel R. Beeke and Sinclair B. Ferguson (Grand Rapids, MI: Baker, 1999), 12.

GALATYALILAR

| 4

Sara ve Hacer

GALATYALILAR 4:21-31

GALATYALILAR

Kardeşler, İshak gibi sizler de vaat çocuklarısunuz. Olağan yoldan doğan, Kutsal Ruh'a göre doğana o zaman nasıl zulmettiyse, şimdi de öyle oluyor. Ama Kutsal Yazı ne diyor? "Köle kadınla oğlunu kov. Çünkü köle kadının oğlu özgür kadının oğluyla birlikte asla mirasa ortak olmayacaktır." İşte böyle, kardeşler, bizler köle kadının değil, özgür kadının çocuklarıyız.

Hararetili bir tartışmada, insanlar ne hakkında tartışıyor olduklarını tamamen unutabilir. Ses tonu ve hararet yükseldikçe insanlar bir önceki argümanı çürütmeye yoğunlaşırlar ve tartışma amacından sapabilir. Odanın renginin ne olması gerektiğiyle ilgili bir tartışma, kişinin ne kadar kaba biri olduğuna kadar varabilir; odanın rengiyle ilgili her şey unutulur. Buna benzer bir tartışma, Galatya'daki sahte öğretmenler tartışmasını değiştirdi. Diğer ulusları sünnet ettirmeye öyle odaklanmışlardı ki Eski Antlaşma'nın aklanma gibi konularda ne söylemiş olduğuna yeterince dikkat etmediler. Yasayı izlemeye öyle odaklanmışlardı ki yasanın ne söylediğini unuttular. Pavlus, hafızalarını tazeleyip bu durumu düzeltme konusunda oldukça kararlıydı. Pavlus, argümanını oluşturmaya devam etmek için Eski Antlaşma'ya dönmektedir. Özellikle Eski Antlaşma'dan Sara ve Hacer örneğini göstererek Sünnet yanlılarının sahte müjdesiyle (yasaya itaatimize dayanan), gerçek Müjde (iman aracılığıyla alınan Mesih'in itaatine dayanan) arasındaki farkı göstermektedir.

Eski Antlaşma'ya Kulak Vermek

Pavlus 4. bölümün bu kısmına Galatyalılar'a önemli bir soru sorarak

Sara ve Hacer

başlar: “Kutsal Yasa altında yaşamak isteyen sizler, söyleyin bana, Yasa’nın ne dediğini bilmiyor musunuz?” (Gal.4:21). Sünnet-yanlılarına, yasanın gerçekten ne söylediğine önem vermiyorken, yasanın boyunduruğuna girmeyi neden arzuladıklarını sormaktadır. Pavlus, yasa kelimesini iki farklı anlamda kullanır. İlki Sina Antlaşmasına; ikincisi Kutsal Kitap’ın ilk beş kitabını işaret eder. Pavlus’un sorusunu yorumlamak gerekirse: “Söyleyin bana siz kurtuluşunuz için Musa’nın yasının boyunduruğuna girmeyi arzulayanlar, Sina Antlaşmasını *içeren* Kutsal Kitap’ın ilk beş kitabına kulak vermez misiniz?”

İbrahim’in iki oğlu vardı, İshak ve İsmail (Yar.16; 21:1–21). Pavlus sahte öğretmenlere, İsmail’in köle kadın Hacer’in oğlu, İshak’ın ise özgür kadın Sara’nın oğlu olduğunu hatırlatmaktadır. Pavlus’un, iki çocuğun doğumunu 23. ayette nasıl ayırt ettiğine dikkat edin. Pavlus, İsmail’in “olağan yoldan”, İshak’ın ise “vaat sonucu” doğduğunu söylemektedir. Tanrı’nın İbrahim’e soyunun gökteki yıldızlar kadar çok olacağını vaat ettiğini anımsayın (Yar.12:3; 15:5; 22:17–18). Zaman geçmiş ve İbrahim’in hâlâ bir çocuğu olmamıştı. Sara ve İbrahim ne yaptı? Sorunu kendileri halletmeye çalıştılar. Tanrı’nın antlaşma vaadini kendi günahkâr çabalarıyla gerçekleştirmeye çalıştılar; Sara İbrahim’den cariyesi Hacer’le yatmasını söyledi (Yar.16:3–4). Sara ve İbrahim antlaşma vaadini kendi günahkâr çabalarıyla gerçekleştirmeye çalışmalarından dolayı, Pavlus İsmail’in doğumunu “olağan yoldan” şeklinde tanımlamaktadır. Elçinin *benliğin* işlerini bir sonraki bölümde nasıl tanımladığına dikkat edin: “Benliğin işleri bellidir” (Gal.5:19). İshak’ın doğumunu ise Pavlus tam tersine “vaat sonucu” olarak tanımlamaktadır.

Sara’nın çocuk doğuracak yaşı geçtiğini anımsayın; fakat Tanrı yine İbrahim’le onu bereketlendirdi ve lütfuyla bir oğul sahibi ol-

GALATYALILAR

malarını sağladı (Rom.4:19). Burada göze çarpan bir zıtlık var: bir oğul günahkâr insan çabasıyla, diğeri ise antlaşma vaadini gerçekleştirmek üzere Tanrı'nın lütfuyla doğmuştur. Pavlus'un düşüncesi burada yatmaktadır. Pavlus 24. ayette Hacer'in , dünyasal Yerusâlim'i simgeleyen, Sina Dağı'nı işaret ettiğini söylemektedir. Diğer tarafta Sara, göksel Yerusâlim'i işaret etmektedir: "Hacer, Arabistan'daki Sina Dağı'nı simgeler. Şimdiki Yerusâlim'in karşılığıdır. Çünkü çocuklarıyla birlikte kölelik etmektedir. Oysa göksel Yerusâlim özgürdür, annemiz odur" (Gal.4:25–26). Biri köleleri, diğeryise özgür insanları doğurur.

Pavlus, Sünnetyanlılarını dünyasal Yerusâlim'le ve Hacer'le ilişkilendirir ve İbrahim ile Sara'nın Tanrı'nın antlaşma vaatlerini kendi günahkâr çabalarıyla gerçekleştirmeye çalıştıklarını söyler. Umutsuzca aradıkları bereketi elde edemedikleri gibi, kendilerini de yasaya köle ederler. Bunun aksine, bereketi Mesih'te imanla arayanlar, Tanrı'nın, vaadine olan sadakatiyle antlaşma bereketlerini alırlar. Pavlus, Yeni Antlaşma'da harareti yükselten bir Eski Antlaşma temasına, yani Sina ve Siyon arasındaki zıtlığa bakar; bu özellikle de Galatyalılar'da tepe noktasına ulaşır. Siyon dağı, Tanrı'nın tapınağını en yücelerde kurduğu yerdir (Mez.78:68–69). Siyon Dağı, Üçlü-birlik Tanrısı'nın yaşayacağı nihai yer, yaşayan Tanrı'nın şehri, göksel Yerusâlim, son tapınak, köşe taşı olan Mesih'in tapınağıdır (Yu.2:19; Ef.2:20; İbr.12:22). Bunun ardından Pavlus, Yeşaya 54:1'den alıntı yapar: "Çocuk doğurmayan ey kısır kadın, sevinç çığlıkları at; Ey doğum ağrısı nedir bilmeyen sen, sevinçle haykır, bağır. Çünkü terk edilmiş kadının, evli kadından daha çok çocuğu olacaktır diyor RAB" (Yşa.54:1).

İlgili Kutsal Kitap ayetlerinde, İsrail Sina Antlaşmasına itaatsizlik etmesinden dolayı sürgüne gönderilmişti. Adeta, zina eden bir

Sara ve Hacer

kadın gibiydi. Fakat Yeşaya 54. bölümde Tanrı, İsrail'i kendisine eş alacağını, artık çıplak bırakılmayacağını, sayısız soyu olacağını vaat etmektedir. Yeşaya'daki bu ayetler Tanrı'nın Nuh'la yaptığı antlaşmaya (9–10. ayetler), yeni Yeruşalim'e (11–12. ayetler) ve Vahiy'deki Yeni Yeruşalim'in yapımına (Va.21:16–21) dair ipuçları vermektedir:

“Bu benim için Nuh tufanı gibidir. Nuh tufanının bir daha yeryüzünü Kaplamayacağına nasıl ant içtimse, sana öfkelenmeyeceğime, seni azarlamayacağıma da ant içiyorum. Dağlar yerinden kalksa, tepeler sarsılsa da sadakatim senin üzerinden kalkmaz, esenlik antlaşmam sarsılmaz” diyor sana merhamet eden RAB. Ey kasırgaya tutulmuş, avuntu bulmamış ezik kent! Taşlarını koyu harçla yerine koyacak, temellerini laciverttaşıyla atacağım. Kale burçlarını yakuttan, kapılarını mücevherden, surlarını değerli taşlardan yapacağım. Bütün çocuklarını ben RAB eğiteceğim, esenlikleri tam olacak. (Yşa.54:9–13)

Pavlus'un İsrail'in tarihinin bu bölümüne başvurması bile argümanına birebir uymaktadır: Tanrı'ya itaat göstermeye çalışsalar da İsrail'in elde edemediği tek şey yalnızca lanet ve sürgündü. Ancak İsrail'in itaatsizliğine rağmen Tanrı lütfuyla yine de halkını kurtaracak, antlaşma vaadini yerine getirecekti. Alıntının esas noktası, Mesih'e imanla bakan vaat çocuklarının Kutsal Ruh'un gücüyle, yasaya itaatle kurtuluş elde etmeye çalışanlardan çok daha fazla sayıda olacağıydı.

Pavlus, Yaratılış'ta İbrahim'le ilgili bölümlerin Tanrı'nın antlaşma vaatlerinin doğasıyla ilgili daha fazlasını açıkladığını söylemektedir: “Kardeşler, İshak gibi sizler de vaat çocuklarıdır. Olağan yoldan doğan, Kutsal Ruh'a göre doğana o zaman nasıl zulmettiyse, şimdi de öyle oluyor” (Gal.4:28–29). Bu yazılanlara bakan Pavlus, bize ilk olarak kendi kimliğimizi hatırlatır. Biz kilise olarak İshak gibiyiz; vaat çocuklarıyız çünkü olağan yoldan, kandan, beden ya

GALATYALILAR

da insan isteğinden değil, Kutsal Ruh'tan doğduk (Yu.1:11-13).

Pavlus, bedenden doğan köle çocuk İsmail'in, vaat sonucu olan özgür çocuk olan İshak'a zulmettiğini söylemektedir. Bu zulmü Yaratılış 21:8-9'da görmekteyiz: "Çocuk büyüdü. Sütten kesildiği gün İbrahim büyük bir şölen verdi. Ne var ki Sara, Mısırlı Hacer'in İbrahim'den olma oğlu İsmail'in alay ettiğini görünce" (Yar.21:8-9). İlk bakışta bu önemsiz gibi görünebilir, ama buradaki "gülme" alay etmek, oyun oynamak anlamına gelmektedir. Böylece İsmail, İshak'la *alay etmekteydi*. Eğer dikkatli okursak İsmail'in, İshak'ın durumu konusunda alay ettiğini görebiliriz; İshak, Sara ve İbrahim'in çocukları olamayacağı bir yaşta dünyaya gelmişti. Ancak bu benzersiz durumla alay etmek, Tanrı'nın vaadine sadık kalmasıyla alay etmek demektir.

Pavlus daha sonra, Hacer'le İsmail'e neler olduğunu anlatmak için Yaratılış 21:10'dan alıntı yapar: "İbrahim'e, 'Bu cariyeyle oğlunu kov' dedi, 'Bu cariyenin oğlu, oğlum İshak'ın mirasına ortak olmasın.'" Pavlus, Hacer'in, İsmail'in ve kurtuluşu kendi günahkâr çabalarıyla elde etmeye çalışan hiç kimsenin, vaat çocuğu için saklı bulunan antlaşma vaatlerinden pay alamayacağını belirtmektedir. Bunun yerine Hacer'le İsmail antlaşma topluluğundan atılırlar. Pavlus, Galatyalılar'a şunu hatırlatmaktadır: "İşte böyle, kardeşler, bizler köle kadının değil, özgür kadının çocuklarıyız" (Gal.4:31). Diğer bir deyişle, Mesih'e imanla bakanlar vaat çocuklarıdır, çünkü günahkâr insan çabasıyla değil, Kutsal Ruh'un işi aracılığıyla, Tanrı'nın lütfuyla doğmuşlardır. Kurtuluş ve aklanma yalnızca Tanrı'nın lütfuyla gerçekleşir.

İyi İşlerle Doğruluğun Geçerliliği

Dünyadaki diğer bütün dinlerde insan, kurtuluşunu elde edebil-

Sara ve Hacer

mek için bir şey yapmalıdır. Yaşamını feda etmesi, kurbanlar sunması, malını mülkünü dağıtması, başkalarına yardım etmesi, hayırseverlikte bulunması, nefsinin yenmesi, vs. gerekir. Aynı eğilimler Eski Antlaşma'daki İsrail topluluğunda ve şüphesiz Galatya kilisesinde de bulunmaktaydı. Sina Dağı'ndaki antlaşmadan önce İsrail'de İbrahim ve Sara, Tanrı'nın antlaşma vaadini kendi günahkâr çabalarıyla gerçekleştirmeye çalıştılar. Bu çaba İbrahim'in soyunda da görülmekteydi. Örneğin, antlaşma vaadini aldatmacalarla elde etmeye çalışan Yakup'u düşünün (Yar.27). Yolda henüz dünyaya gelmemişken Mesih onunla güreşinceye dek Tanrı'nın antlaşma bereketini kendi günahkâr çabasıyla değil, Tanrı'nın merhametiyle alabileceğini anlamadı (Yar.32:22–32). İsrail'de birçokları sünnetle ya da kurbanlar aracılığıyla kendilerini bir şekilde Tanrı'ya uygun hale getirebileceklerini düşündüler.

Bu iyi işlerle doğruluk kazanma düşüncesini belki de en iyi biçimde, sonsuz yaşamı miras almak için Mesih'e ne yapması gerektiğini soran zengin yöneticinin hikâyesinde görürüz (Luk.18:18). Pavlus'un bu soruya cevabı insanları şaşkına çevirmektedir: günahkâr insan *hiçbir şey yapamaz*. Aksine, günahkâr insan, kendi adına bir şey yapmış olana imanla bakmalıdır. Kurtuluşumuzla ilgili olarak eski bir başkan tarafından söylenilmiş bir sözü dile getireyim: "Tanrı için ne yapabileceğinizi sormayın, aksine Tanrı'nın sizin için Mesih'te ne yaptığına bakın." Bu, sünnet yanlılarının kaçıracağı esas noktaydı.

Dahası bu, günümüzde çoğu insanın, hatta kilisedekilerin de kaçıracağı esas noktadır. Ancak bu Müjde'nin özüdür: "Çünkü ölüm bir tek adamın suçu yüzünden o tek adam aracılığıyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma bağışını alanların bir tek adam, yani İsa Mesih sayesinde yaşamda egemenlik sürecekleri

GALATYALILAR

çok daha kesindir” (Rom.5:17). Aslında, Pavlus’un zamanında olduğu gibi, günümüzde de genel cevap inançsızlıktır! Tanrı insanın itaatinden nasıl hiçbir şeye gerek duymayabilir? Böylesi karşılıksız bir kurtuluş yasa dışılığa yol açmaz mı? Pavlus bu soruya değinmek zorunda kalır: “Öyleyse ne diyelim? Lütuf çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim? Kesinlikle hayır! Günah karşısında ölmüş olan bizler artık nasıl günah içinde yaşarız?” (Rom.6:1–2). İlerleyen bölümlerde yasa dışılığın, yalnızca lütuf aracılığıyla, Mesih’e imanla kurtulanların yaşamlarında hüküm sürmediğini göreceğiz.

Kurtuluştaki rolümüz başlangıçta pasiftir. Kesinlikle Tanrı’nın merhametinin ve lütfunun *eseriyiz!* Kutsal Kitap, günahlarımız içinde ölü olduğumuzdan söz eder. Ölü insan hiçbir şey yapamaz. Tanrı, merhametiyle bize ulaşır ve Kutsal Ruh’un gücüyle bizi ruhsal ölümden yaşama kavuşturur. Bizdeki taştan yüreği alır, kulaklarımızı açar, gözlerimizdeki perdeyi kaldırır, Rab İsa Mesih’i görmemizi, işitmemizi ve O’na iman etmemizi sağlar. İmanımız dışı dönüktür: kurtuluşumuz için başkasının yaşamına, ölümüne, dirilişine ve göğe alınışına bakarız. Esenliği yalnızca Mesih’in eyleminde bulabiliriz.

Ancak Tanrı’nın lütfuyla kurtuluşa sahip olmada pasif olmamız, Hristiyan yaşamımızda aktif olmamıza gerek olmadığı anlamına gelmez. Hristiyanlar olarak, doğrulukla Mesih’e hizmet etmek için kölelikten özgür kıldık. Pavlus’un söylemiş olduğu gibi: “Bedeninizin üyelerini haksızlığa araç ederek günaha sunmayın. Ölümden dirilenler gibi kendinizi Tanrı’ya adayın; bedeninizin üyelerini doğruluk araçları olarak Tanrı’ya sunun” (Rom.6:13). Bu nedenle vaat çocukları olarak buna uygun yaşamalıyız. Hristiyanlar olarak çoğu zaman, özgür kadının çocukları olarak krallığa dahil olduğumuzu unuturuz. Kaybolan oğul gibi domuzlarla birlikte çamurda

Sara ve Hacer

debeleniriz. Özgür kadının çocukları olarak ne günahın köleliğine geri dönmeyi ne de Tanrı'nın evlat edindiği oğullar olarak sahip olduğumuz hakları ve ayrıcalıkları kaybetmeyi arzularız. Aksine, yaşamımız bize tanınan konuma, Tanrı'nın lütfuyla Mesih'te verilen krallık konumuna layık olmalıdır.

15

Mesih'teki Özgürlük

GALATYALILAR 5:1-6

GALATYALILAR

Yasa aracılığıyla aklanmaya çalışan sizler Mesih'ten ayrıldınız, Tanrı'nın lütfundan uzak düştünüz. Ama biz aklanmanın verdiği umudun gerçekleşmesini Ruh'a dayanarak, imanla bekliyoruz. Mesih İsa'da ne sünnetliliğin ne de sünnetsizliğin yararı vardır; yararlı olan, sevgiyle etkisini gösteren imandır.

Bir önceki bölümde Pavlus, kurtuluşa yanlış bir yaklaşımla (işlerle) doğru yaklaşım (iman) arasındaki zıtlığı ortaya koydu. Aradaki farklılıkları göstermek için Tanrı'nın İbrahim'e verdiği vaatlerin anlatıldığı Yaratılış Kitabı'na başvurdu. İbrahim ve Sara antlaşma vaadini duydular, fakat daha sonra vaadi kendi günahkâr çabalarıyla tamamlamaya çalıştılar. İbrahim, karısı Sara'yı dinledi, cariyesi Hacer'le birlikte oldu ve Hacer ona bir oğul, İsmail'i doğurdu. Bu, Tanrı'nın İbrahim'e vaat ettiği çocuk değildi. Fakat İbrahim ve Sara, Rabbe imanla baktıklarında, Tanrı antlaşma vaadinin çocuğunu onlara sağladı ve İshak doğdu. Vaat sonucu doğan çocuk İsmail değil, İshak'tı. İsmail, Sara ve İbrahim'in günahkâr çabalarının bir meyvesiyken, İshak Rabbin antlaşma vaadine olan imanlarının bir meyvesiydi. Daha sonra İsmail İshak'a zulmetti ve bu nedenle Sara İbrahim'den, Hacer'le İsmail'i kovmasını istedi. Pavlus, dikkatimizi İsmail'in köle bir kadın olan Hacer'in oğlu; İshak'ın ise antlaşma vaadinin mirasçısı, özgür kadın Sara'dan doğan bir oğul olduğuna çekti.

Pavlus bu olayları Galatya'daki durumla ilişkilendirdi ve kurtuluşu iman ile iyi işlerin *birlikteliğinden* elde etmeye çalışanları Hacer'de simgeleşen dünyasal Yeruşalim'in çocukları olarak nitelendirdi. Bunun tam aksine, kurtuluşlarını yalnızca Mesih'te imanla arayanlara özgür kadın Sara'da simgeleşen göksel Yeruşalim'in ço-

Mesih'teki Özgürlük

cukları dedi. Pavlus bu bölümü ve Eski Antlaşma'dan yaptığı alıntılarını şu şekilde sonlandırdı: "İşte böyle kardeşler, bizler köle kadının değil, özgür kadının çocuklarıyız" (Gal.4:31). Diğer bir deyişle, kurtuluşu yasaya itaatle elde etmeye çalışmak yalnızca yasanın boyunduruğunu ve lanetini getirir. Öte yandan, kurtuluşu yalnızca Mesih'e imanla aramak özgürlük getirir.

Pavlus, hem yasanın boyunduruğunu hem de boyunduruktan özgür olmayı anlatmaya devam eder. Bunlar kavramamız gereken önemli konulardır. Hristiyanlar için yasanın boyunduruğundan özgür olmanın ne gibi bir önemi var? Tanrı bizi yasanın lanetinden ve boyunduruğundan özgür kıldığı için günah işlemekte özgür müyüz? Kesinlikle hayır!

Yasanın Boyunduruğuna Ve Lanetine Geri Dönmek

Pavlus, bu bölümde İsmail'le İshak'ın doğumunun anlatıldığı bölüme değinir ve dördüncü bölümde belirttiği düşünceyi tekrar eder: "Mesih bizi özgür olalım diye özgür kıldı. Bunun için dayanın. Bir daha kölelik boyunduruğuna girmeyin" (Gal.5:1). Pavlus Galatyalıların Mesih'te özgür kılındığını söyler ve onları bu özgürlüğe sımsıkı tutunmaları konusunda teşvik eder. Mesih, kendisine imanla bakanların yerine yasaya kusursuz bir şekilde itaat etmiş ve yasanın lanetini kendi üzerine almıştır (Gal.3:13). Kurtuluş için yasaya dönmek, kölelik bağına geri dönmektir. Eski Antlaşma'daki İsrail tarihinden bir benzetmeyle anlatacak olursak, Kızıldeniz'den mucizevi bir şekilde geçerek kurtuldukları Mısır'daki köleliğe şimdi geri dönmek istemektedirler.

Pavlus, yalnızca imanla aklanmanın doğasını iman ve işlerin birbiriyle bağdaşmayan karşılıklı ilişkisini göstererek Galatyalılar'a

GALATYALILAR

anlatmaya devam eder: “Bakın, ben Pavlus size diyorum ki, sünnet olursanız Mesih’in size hiç yararı olmaz. Sünnet edilen her adamı bir daha uyarıyorum: Kutsal Yasa’nın tümünü yerine getirmek zorundadır. Yasa aracılığıyla aklanmaya çalışan sizler Mesih’ten ayrıldınız, Tanrı’nın lütfundan uzak düştünüz” (Gal.5:2–4). Aklanmaya giden iki yol vardır: biri yasaya kusursuz itaat, diğeri de yalnızca Mesih’e iman. Bu iki yol birbiriyle bağdaşmamaktadır. Eğer bir kişi kurtuluşu ve aklanmayı kendi itaatiyle elde etmeye çalışıyorsa, o zaman Mesih’in kusursuz itaati boşunadır. Kurtuluşumuz, Tanrı’yla bizim aramızda bir ticaret ortaklığı değildir, Tanrı’nın bize olan yardımına ek olarak kurtuluş konusunda çaba göstermeyiz. Tam aksine, aklanmamız için itaatimizi öne sürmek, yasanın tamamına itaat etme zorunluluğunu üzerimize almaktır.

Adem’in orijinal günahından ötürü, günahın taşıdığı suçun yanı sıra yıkımı da miras aldık. Günaha eğilimli olduğumuz için günahlarımız da bizi aşağı çeker. Tek ihtiyacımız olan basit bir günahdır, böylece yasanın tüm ağırlığı üzerimize biner ve laneti üzerimize hırçın dalgalar gibi gelir. Pavlus, Galatyalılar’a eğer yasaya itaatleriyle aklanmaya çalışırlarsa Mesih’ten gelen ayrıcalıklarını yitireceklerini ve Tanrı’dan uzaklaşacaklarını söylemektedir. Pavlus’un, burada yaptığı kelime oyununa dikkat edin. Sahte öğretmenler kurtulmak için diğer ulusların da sünnet olmaları gerektiğini söylemekteydi. Fakat bir kişinin kurtulması ve aklanması için sünnet olmasıyla, yalnızca bedeninden bir parça ayrılmıyordu, ayrıca kendisini de Mesih’ten ayırıyordu. Kısacası Pavlus, kurtuluşu sünnetle elde etmeye çalışarak antlaşmanın lanetini kazanacaklarını söylemektedir, çünkü Mesih’ten ayrılmak, İbrahim’le yapılan antlaşmanın bereketlerinden de ayrılmaktır.

Pavlus, “Yasa aracılığıyla aklanmaya çalışan sizler Mesih’ten ay-

Mesih'teki Özgürlük

rıldınız, Tanrı'nın lütfundan uzak düştünüz” (Gal.5:4) derken, bahsettiği şey kişinin kurtuluşunu kaybedebileceği değildir. Eğer öyle olsaydı, Pavlus kendi sözleriyle çelişmiş olurdu: “Mesih'in sevgisinden bizi kim ayırabilir?” (Rom.8:34). Bunun yerine Pavlus, Mesih'in görünür kilisesinin üyelerinden yasayla aklanmaya çalışanların gerçekten Mesih'ten ayrılacağını söylemektedir. Kendi işleriyle aklanmaya çalışan kişi sahip olmaya çalıştığı lütüftan uzak düşer. Raftaki bir şeyi almak için sandalyenin üzerine çıkarak dengesini kaybedip düşen bir çocuk gibi, kendi işleriyle cennete gitmeye çalışan kişi de sonunda kendini yerde bulur; çünkü bir günahkâr için günahın ve yasanın lanetinin ağırlığı taşıyamayacağı kadar fazladır.

Yalnızca Mesih'e İmanla Kurtuluşun Doğası

Pavlus kurtuluşun diğer yoluyla veya yalnızca Mesih'e imanla ilgili kurtuluş konusunda ne söylemektedir? Pavlus şöyle demiştir: “Ama biz aklanmanın verdiği umudun gerçekleşmesini Ruh'a dayanarak, imanla bekliyoruz” (Gal.5:5). İşler aracılığıyla kurtuluş ile iman aracılığıyla kurtuluş arasındaki farka dikkat edin. Sünnet yanlıları kurtuluşu beden işleriyle sağlamaya çalışırken, Pavlus kurtuluşun “iman ve Ruh aracılığıyla” olduğunu söylemektedir. Pavlus, “beden” ile “Ruh” arasındaki zıtlığı beşinci bölümde nasıl anlatacağına dair ipucu vermektedir (örneğin, benliğin işleriyle Ruh'un işleri). Yine de Pavlus'un kurtuluştaki Tanrı'nın egemenliğine öncelik verdiği görülmektedir.

Ruh'un yaşam veren işleri kurtuluşu bildirmektedir. Kurtuluşumuz dışı dönüktür, çünkü imanla bir başkasına, İsa Mesih'e bakarız. İsa Mesih'e bakanlar, yalnızca imanla aklananlar, doğruluk umuduna ve kurtuluşunun tamamlanmasına bakarlar. Kutsal-

GALATYALILAR

laşmalarının ve yüceltilmelerinin tamamlanmasına, ölümsüzlüğü, yüceliği kuşanmaya bakarlar (2Ko.5:1-4). William Perkins'in Pavlus'un "ama biz aklanmanın verdiği umudun gerçekleşmesini imanla bekliyoruz" (Gal.5:5) ifadesini açıkladığı gibi: "iman, vaadi kavrar, umudu oluşturur: umutla iman beklemelerini sağlar." Peki "doğruluk umudu" nedir? Perkins şöyle demiştir:

Kurtuluş, sonsuz yaşam, doğruluk meyvesi (Tit.2:13) ya da umut edilen doğruluktur. İman edenlere bu doğruluk giydirilir; ancak bu yaşamda tekemmül etmesi gelecek çağda, doğrulumuz olan Mesih'in görüneceği ve kutsallaşmanın tamamlanacağı zamanda gerçekleşecektir (Rom.8:23; 1Yu.3:2).¹

Sahte öğretmenlerin kendi bozulmuş işleriyle elde etmeye çalıştığı şeyi, yani sonsuz yaşamı, Tanrı'nın halkı Kutsal Ruh'un gücüyle yalnızca Mesih'e imanla bakarak arar ve elde eder.

Pavlus şöyle demektedir, "Mesih İsa'da ne sünnetliliğin ne de sünnetsizliğin yararı vardır; yararlı olan, sevgiyle etkisini gösteren imandır" (Gal.5:6). Pavlus kurtuluşla ilgili olarak Galatyalılar'a tekrar sünnetliliğin ve sünnetsizliğin yararı olmadığını hatırlatır. Pavlus Galatyalılar'a Yahudi olmanın (sünnetli), diğer uluslardan olmanın (sünnetsiz), yasaya itaatin ve ırksal kimliğin hiçbir işe yaramadığını söylemektedir. Yalnızca Mesih'e olan iman, kurtuluşu ve aklanmayı sağlar. İman sevgi meyvesini ya da Pavlus'un söylediği gibi "sevgiyle etkisini gösteren imanı" oluşturur. Diğer bir deyişle,

1. William Perkins, *A Commentary on Galatians*, ed. Gerald T. Shepherd (New York: Pilgrim Press, [1617] 1989), 334.

Mesih'teki Özgürlük

bir kişi yalnızca imanla aklanıyorsa, yasanın boyunduruğuna geri dönmeye çalışmaz, aksine aklayan imanın meyvesi olan Mesih'in sevgisini göstermeye çalışır.

Jean Calvin iman, işler ve aklanma arasındaki ilişkiyi açıklar. Galatyalılar 5:6'ya, özellikle de Pavlus'un "sevgiyle etkisini gösteren iman" söylemini insanın aklanması için iyi işlerin zorunlu olması olarak yorumlayan Roma Katolik kilisesinin yanlışlarıyla uğraşarak yapar. Calvin şunları söylemiştir:

Yalnızca imanla aklanma doktrinimizi çürütmek isterlerken şu silahı kullanırlar: eğer iman bizi sevgi işiyle aklıyorsa, o halde iman tek başına aklayamaz. Ben de şu cevabı veriyorum: bu kişiler ne söylemiş olduklarını ya da bizim ne öğrettiğimizi anlamamaktadırlar. İman her zaman iyi işleri de beraberinde getirmektedir. Aklanma için iman tek başına yeterlidir. Fakat Papa yanlıları, katiller gibi imanı parçalara ayırır, sevgiyi boş kılarlar ya da imanı yalnızca sevgiden oluşturmaya çalışırlar. Fakat biz gerçek imanın Ruh'un yenilemesinden (kutsallaşmadan) ayrılabilceğine karşı çıkıyoruz. Fakat söz konusu aklanma olduğunda bütün işleri hariç tutarız. Aklanmayı anlatırken, sevgiden ve işlerden söz etmeye dikkat edin.²

Böylece iman sevgiyi üretir, ancak sevgimizden ötürü değil, bize imanla giydirilen, Mesih'in Baba'ya duyduğu sevgiden ve itaatten

2. John Calvin, *Galatians, Ephesians, Philippians, and Colossians*, CNTC, trans. T. H. L. Parker, eds. David W. Torrance and T. F. Torrance (Grand Rapids, MI: Eerdmans, [1965] 1996), 96

GALATYALILAR

ötürü aklanırız. Sevgiyle işleyen imanla aklanma Pavlus'un tüm mektubunda yer alır ve Pavlus buna karşı çıkar.

Sevgiyle Etkisini Gösteren İman

Umarım yolun sonunu görüyoruzdur, bu yolun sonu işlerle aklanma ve yalnızca Mesih'e imanla aklanma yoludur. İlki, insanı yalnızca İsa Mesih aracılığıyla gelen kurtuluştan ayırır. İkincisi insanı doğruluk umuduyla, Mesih'in imanlıda başlamış olduğu işi tamamlayacağı umuduyla doldurur. Yalnızca lütufla, Mesih'e olan imanla aklanma, imanlının tamamen kurtulmasıyla sonuçlanır. Perkins tekrar şöyle demektedir:

Aklanma ve kutsama iki farklı yarardır (1Ko.1:30 ve 1Ko.6:11). Aklanma bizi cehennemden kurtarır, sonsuz yaşama kavuşturur. Kutsallaşma aklanmanın meyvesidir ve aklandığımız için Tanrı'ya şükretmemizi sağlar: sevgi de aynı şeyi sağlar, çünkü kutsallaşmanın özel bir parçasıdır.³

Bu kesinlikle hepimizin sevinç duyması gereken bir şeydir. Bu mesajı yüreğimizde saklamalıyız.

Kaçımız kurtulabilmek için Tanrı'yı itaat göstererek onu hoşnut etme gibi bir yanlış öğretiye uyarak kişisel çaba sarf etti? Kaçımız diğerlerinden daha itaatkâr olduğuna inanarak kendisinin öteki insanlardan daha iyi olduğunu düşündü? Bütün bu sahte öğretiler Galatya'daki sapkınlıkta mevcuttu; Tanrı'nın lütfuyla başlayıp kurtuluşu kendi çabalarıyla bitirmeye çalışıyorlardı. Bu yaklaşıma sahip olmanın sonucu yargı ve Mesih'ten ayrılmaktır. Bunun tam aksine, Mesih'e imanla bakan ve O'nun eylemine iman eden kişi

3. Perkins, *Galatians*, 339.

Mesih'teki Özgürlük

doğruluk umuduna sahip olur. Pavlus, mektubunda önemli bir konudan söz etmektedir, çünkü bu, kurtuluşunun tamamlanması için Mesih'i bekleyen bütün Hristiyanları tanımlayan bir konudur. Hristiyanlar benliğin işleriyle değil, ancak sevgiyle kendisini gösteren iman ile bilinmelidir.

Fakat Hristiyanlar Mesih'teki özgürlüklerini, yasanın lanetinden özgür olmalarını günah işleme konusunda verilmiş bir izin olarak görmemelidir. Tanrı'nın Müjde'de açıklanan lütfunun karşılıksız doğası konusunda imansızlığa karşı cevap olarak Pavlus, imanlıların günahın gücüne köle olmaları için değil, doğruluğa köle olmaları için günahtan özgür kıldıklarını söylemektedir (Rom.6:17-18). İmanlı, yaşamının sonuna kadar bu hayat tarzını benimsemelidir: "Ama şimdi günahtan özgür kılınp Tanrı'nın kulları olduğunuza göre, kazancınız kutsallaşma ve bunun sonucu olan sonsuz yaşamdır" (Rom.6:22). İmanlı, Mesih'e sözü duyarak ve dinleyerek, basitçe okuyarak ve dinleyerek değil, ama sözü hem duyan hem de uygulayan kişi olarak yaklaşır (Yak.1:23-25). Hristiyanların Mesih'e kendilerini uyarlamaya çalışabilecekleri bir diğer yol da gayretli bir şekilde dua etmektir. Duada günahımızla savaşır ve kurtarıcımıza bizi günahın yıkıcı gücünden kurtarması için yalvarırız. Hristiyanlar, Yusuf'un Potifar'ın karısından kaçtığı gibi, bütün günahkâr davranışlardan kaçması gerekir. Yasanın düzgüsel özelliği Hristiyanları günahkâr davranışları belirlemesi konusunda yönlendirir ve eğitir.

Daha sonraki bölümlerde, aklanmış günahkârları belirleyen bazı davranışları ayrıntılı bir biçimde göreceğiz. Fakat şu soruyu sormazsak üşengeç davranmış oluruz: imanla aklanmayı özgürce günah işleme, Mesih'in ücretini ödediği şeyleri yapma yolu gibi mi görüyoruz? Sevgisiyle etkisini gösteren imanın ardından gittiğimizi söyleyebilir miyiz? Sevgiyi, dünyanın tanımladığı gibi değil, Tanrı-

GALATYALILAR

nın sözünde tanımlandığı gibi tanımlamalıyız. En büyük iki buyruk nedir? “İsa ona şu karşılığı verdi: ‘Tanrın Rab’bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla seveceksin.’ İşte ilk ve en önemli buyruk budur. İlkine benzeyen ikinci buyruk da şudur: ‘Komşunu kendin gibi seveceksin.’ Kutsal Yasa’nın tümü ve peygamberlerin sözleri bu iki buyruğa dayanır” (Mat.22:37-40). Mesih’e yalnızca Kutsal Ruh’un gücüyle, Pavlus’un tanımladığı gibi sevgiyle etkisini gösteren iman aracılığıyla yaklaşabiliriz.

Yine de boş yere Tanrı’nın yasına kusursuz bir şekilde itaat etmeye çalışabilir ve bu yolla yalnızca üzerimize suçlama ve lanet getirmiş oluruz; ya da tam aksine, Kutsal Ruh’un gücüyle Mesih’e bakar ve karşılıksız armağan olarak kurtuluşu alırız, aynı güçle de Tanrı’ya itaat eder, Tanrı’yı ve komşumuzu severek yolumuza devam ederiz. Bu nedenle, Mesih’i arayın ve bize vermiş olduğu özgürlükten zevk alın. Tanrı’yı ve komşumuzu severek imanın meyvelerini gösterin. Tanrı’nın vermiş olduğu, Mesih’in sağladığı, Kutsal Ruh’un uyguladığı kurtuluşu ve aklanmayı günah işlemek için bahane olarak kullanmayın!

16

Birbirinizi Sevin

GALATYALILAR 5:7-15

GALATYALILAR

Kardeşler, siz özgür olmaya çağrıldınız. Ancak özgürlük benlik için fırsat olmasın. Birbirinize sevgiyle hizmet edin. Bütün Kutsal Yasa tek bir sözde özetlenmiştir: “Komşunu kendin gibi seveceksin.” Ama birbirinizi ısırtıp yiyorsanız, dikkat edin, birbirinizi yok etmeyiniz!

Imanlı olmayanlar Müjde'nin ne olduğunu bilmeyebilirler, fakat kilisenin sevgi, iyilik ve şefkat dolu bir yer olması gerektiği anlaşılmaktadır. Ne yazık ki kilise bazen kargaşa, bencillik ve hatta kinle dolu bir yer olabiliyor. Pavlus kilisenin sevgi dolu bir yer olması gerektiğini tamamen farkındadır, ama bu sevgi anlayışı imanlı olmayanlarınkinden farklı bir anlayıştır. Bu nedenle Pavlus, Galatyalılar'ı, Mesih'te özgürlüklerini günaha özgürlük olarak kullanmalarını gerektiği konusunda uyarmakta, sevgiyle etkin olan imana sahip olmaları konusunda yönlendirmektedir. Başka bir ifadeyle, aklayan iman iyi işleri, sevgiyi ve elbette Kutsal Ruh'un meyvelerini meydana getirir. Pavlus bunlara önceki ayetlerde değinmiştir (Gal.5:1-6), fakat önümüzdeki ayetlerde Hristiyan davranışlarının kurtuluşun uygulanmasıyla nasıl biçimlendiği anlatılmaktadır. Öyleyse, Mesih kurtulmuş bir günahkârın yaşamını nasıl biçimlendirir? Cevap, Müjde'ye uymakta ve Mesih'in sevgisini başkalarına göstermekte yatmaktadır.

Pavlus'un Gerçek için Duyduğu Kaygı

Pavlus, bu kısma Galatyalılar'ı önceki gelişimleri konusunda övmekle başlar: “İyi koşuyordunuz. Sizi gerçeğe uymaktan kim alıyordu?” (Gal.5:7). Başlangıç noktaları için bir zamanlar mutlu olan

Birbirinizi Sevin

Pavlus, Şimdi sahte bir öğretiyi benimsedikleri için onları azarla-
maktadır. Pavlus, Galatyalılar'a anladıkları Şeyleri yanlış anladıkları-
nı hatırlatmaktadır: "Buna kanmanız sizi çağırının isteği değildir.
'Azıcık maya bütün hamuru kabartır.' BaŐka türlü dűŐünmeyeceęi-
nize ilişkin Rab'de size güvenim var. Ama aklınızı karıştıran kim
olursa olsun, cezasını çekecektir" (Gal.5:8-9). Buna kanmalarının
onları "ağırının isteği" olmadığını söylemektedir. Diğer bir deyişle,
sahte műjde İsa Mesih'ten olmadığını söyler ve daha sonra da sahte
műjdeyi "azıcık maya" olarak tanımlar.

Hamurun içine azıcık maya koyarsanız, bu azıcık maya bütün
hamurun kabarmasını sağlar. Pavlus, Galatyalılar'daki sapkınlığı
azıcık mayaya benzetir, azıcık sahte öğretinin hem bireyleri hem
de topluluğu etkileyerek, günahın, kötölüğün bütün kiliseye yayıla-
cağını ima etmektedir. Şüphesiz Pavlus, Galatyalılar için kaygılan-
maktadır, ama Galatyalılar'ın sonunda gerçeği benimseyeceğine ve
bu sahte öğretinin cezasını çekeceğine dair güvencesi vardır (ayet
10). Ayrıca Pavlus, her kim sahte öğreti veriyorsa cezalandırılacağını
söylemektedir.

11. ayetten anlaşılmaktadır ki sahte ğretmenler Pavlus'u ken-
dileriyle aynı műjdeyi verdięini dűŐünerek suçlamaktaydı: "Bana
gelince, kardeŐler, eęer hâlâ sűnneti savunuyor olsaydım, bugüne
dek baskı görür müydüm? Öyle olsaydı, çarmıh engeli ortadan
kalkardı" (Gal.5:11). Suçlamayı kendi üzerlerinden atmak için sahte
Öğretmenler Pavlus'u da kendilerinden biri gibi göstermeye alıŐ-
mıŐlardı. Elçinin elbette onlarla hiçbir ilişkisi yoktu. Pavlus açıkça
Őu soruyu sormaktadır: "madem sűnnet olmak gerektięini öğretiyor-
um, öyleyse sahte öğretmenler ve onu izleyenler tarafından neden
zulme uğruyorum?" Pavlus, ayetin sonunda sűnneti savunuyor ol-
saydı, çarmıh engelinin ortadan kalkacağını söylemektedir. Onun

GALATYALILAR

öğretisinde yaygın olan ve genellikle unutilan “çarmih engeli” bağlamını açıklamalıyız.

Pavlus 1. Korintliler 1. bölümde, Yahudilerin mucize ve Greklerin bilgelik görmek istediğini söylemektedir. Mesih'in çarmihı bunların hiçbirini sunmaz, fakat çarmiha gerilen Kurtarıcıyı; acı çeken, alçalılan, beden alan Tanrı'yı sunar. Bu hem Yahudiler hem de Grekler için büyük bir engeldi. Daha fazlasını istiyorlardı. Peki, Pavlus buna ne yanıt verdi?

Çünkü Tanrı'nın “saçmalığı” insan bilgeliğinden daha üstün, Tanrı'nın “zayıflığı” insan gücünden daha güçlüdür.

Kardeşlerim, aldığımız çağrıyla düşünün. Birçoğunuz insan ölçülerine göre bilge, güçlü ya da soylu kişiler değildiniz. Ne var ki, Tanrı bilgeleri utandırmak için dünyanın saçma saydıklarını, güçlülere utandırmak için de dünyanın zayıf saydıklarını seçti. Dünyanın önemli gördüklerini hiç indirmek için dünyanın önemsiz, soysuz, değersiz gördüklerini seçti. Öyle ki, Tanrı'nın önünde hiç kimse övünemesin. (1Ko.1:25-29)

Tanrı dünyanın budala saydıklarını seçti, öyle ki hiç kimse Tanrı'nın önünde övünemesin. Benim düşünceme göre, Galatya'da olan sapkınlıkla ilişkilendirdiğimizde çarmih engeli burada da bulunmaktadır.

Mesih'in Müjdesi, sahip olduğunu düşündüğümüz doğruluğu ve itaati bir kenara bırakıp, Mesih'in doğruluğunu ve itaatini benimsememiz gerektiğini söylemektedir. Yasaya olan itaatleriyle ya da bu durumdaki gibi sünnetli olmalarıyla kendi doğruluklarına güvenen Yahudiler için bu bir engeldi. Pavlus bu konuda öyle ısrarlıydı ki kabullenmemiz konusunda bizleri zora sokan şu sözleri söyledi: “Aklınızı çelenler keşke kendilerini hadım etseler!” (Gal.5:12). Pavlus şunu söyleyecek kadar öfkelenmiştir, “Pekala, eğer sünnet yasasını yerine getirmekte bu kadar ısrar ediyorsanız, umarım bıçak öyle

Birbirinizi Sevin

bir kayar ki hadım kalırsınız.”

İlk bakışta böyle bir ifadenin genel metinle uyum sağlamadığını ve ona uygun olmadığını düşünebilirsiniz. Ancak Kutsal Yazılardaki diğer ifadeleri düşünürseniz uyum sağlamaktadır ve uygundur. Pavlus’un, Korintliler’e mektubunu hatırlayın: “Rab’bi sevmeyene lanet olsun!” (1Ko.16:22); ya da küçük çocukların sürçmesine neden olanlarla ilgili Mesih’in söylemiş olduklarını anımsayın: “Böyle bir kişi bu küçüklerden birini günaha düşüreceğine, boynuna bir değirmen taşı geçirilip denize atılsa, kendisi için daha iyi olur” (Luk.17:2). Pavlus doğruluk eleştirisi yaparken, aynı zamanda sahte bir öğretiyi benimseyenlerin başına geleceklerden de söz eder.

Müjde’yi terk ettiklerinden ötürü Galatyalılar’ın karşı karşıya olduğu durumu hatırlayın: “Bir kimse size kabul ettiğinize ters düşen bir Müjde bildirirse, ona lanet olsun!” (Gal.1:9). Pavlus, yasanın gerekliliklerini yapmaya çalışanların topluluktan çıkarılacaklarını söylemektedir. Yasa şunu buyurmuştur: “Erkeklik bezi ezilmiş ya da erkeklik organı kesilmiş kişi RAB’bin topluluğuna girmeyecek” (Yas.23:1). Böylesi bir konuşma çok sert olabilir, ama kişiyi günah uykusundan uyandırmak için gereklidir. Ancak Pavlus, söyleyeceklerini bitirmemiştir, olumlu bir konuşmayla devam eder.

Pavlus’un Galatyalılar’ın Davranışları için Duyduğu Kaygı

“Kardeşler, siz özgür olmaya çağrıldınız. Ancak özgürlük benlik için fırsat olmasın. Birbirinize sevgiyle hizmet edin” (Gal.5:13) demektedir Pavlus. Galatyalılar’a yasanın boyunduruğuna geri dönmeleri gerektiğini değil, Mesih’te özgür olmaya çağrıldıklarını hatırlatmaktadır. Fakat Pavlus, Galatyalılar’ın Mesih’in verdiği özgürlüğü ben-

GALATYALILAR

lik için bir fırsat olarak kullanmalarını istemiyordu; bunun yerine birbirlerini sevebilmeleri için özgür olmalarını istiyordu. Pavlus'un düşüncesi neydi? Devamında şöyle demektedir: "Bütün Kutsal Yasa tek bir sözde özetlenmiştir: 'Komşunu kendin gibi seveceksin'" (Gal.5:14). Sahte öğretmenlerin Pavlus'u, sünnetle ilgili duruşundan ötürü yasadışı suçlamış olmaları mümkündür. Pavlus onların tarafında değildi. İnsanın aklanması kutsallaşmasına yol açar: "İbrahim'e sağlanan kutsama Mesih İsa aracılığıyla uluslara sağlansın ve bizler vaat edilen Ruh'u imanla alalım diye, Mesih bizim için lanetlenerek bizi yasa'nın lanetinden kurtardı. Çünkü 'Ağaç üzerine asılan herkes lanetlidir' diye yazılmıştır" (Gal.3:13-14).

İman yerine iyi işlerle kurtuluşu aramanın sonuçlarına yeniden bakalım. Pavlus, Galatyalılar'ın benimsemekte olduğu işlerle doğruluk öğretisini sahte müjdelerin "meyvesi" olarak tanımlar: "ama birbirinizi ısırp yiyorsanız, dikkat edin, birbirinizi yok etmeyesiniz!" (Gal.5:15). Kurtuluşu iman ve iyi işlerle aramanın sonu lanet, ölüm, tutsaklık, ayrılık ve çekişmedir. Eğer kurtuluşumuzu işlerle sağlamaya çalışırsak, o zaman kendimizi diğerleriyle kıyaslamaya başlarız, kişisel başarıma dayalı bir hiyerarşi kurulumuz. Böylesi bir yol doğrudan ayrılıklara, çekişmelere ve benlik arayışlarına çıkar. İşte bu nedenle Pavlus, Galatyalılar'ı birbirleriyle çekişmemeleri konusunda uyarmaktadır. Diğer taraftan, eğer aklanmayı ve kurtuluşu yalnızca lütuf aracılığıyla, Mesih'e imanla ararlarsa, o zaman Kutsal Ruh'u alırlar. Kutsal Ruh birbirlerini sevmelerini sağlar. Bir sonraki bölümde daha detaylı göreceğimiz benlik ve Ruh, kötülük ve sevgi arasındaki zıtlığa bir bakın.

Gerçek Sevgi

Bu bölüm kesinlikle Mesih'in yaşamının, ölümünün ve dirilişinin ve

Birbirinizi Sevin

Müjde'nin yaşamları değiştiren gücüne dikkat çekmektedir. Mesih'in eylemi ve içimizde yaşayan Kutsal Ruh olmaksızın gerçek sevgiyi bilemeyiz ve gösteremeyiz. Unutmayın ki sevgi sıcak, duygusal hisler değildir; her ne kadar bu hisleri içerse de... Aksine sevgi, Mesih'in hizmetinde görüldüğü gibi somut, fedakâr, kendinden veren bir hizmettir. Mesih, yaşamını başkaları için yaşadı, başkalarının yerine öldü, başkaları için dirildi. Pavlus'un Galatyalılar'a "birbirinizi sevin" talimatına bakarken, Ruh aracılığıyla Mesih'in eylemini temel almalıyız.

Kutsal Ruh'un gücüyle Mesih'in varlığı olmaksızın gerçek sevgiyi bilemeyiz. Bu Tanrı'nın lütfu araçlarıyla Kutsal Ruh'un gücünü aramız gerektiği anlamına gelmektedir: Tanrı'nın Kelamı, sakramentler ve dua aracılığıyla Ruh bizi Mesih'in benzerliğine dönüştürür ve sevgi duymamızı sağlar. Aynı zamanda komşumuzu da kendimiz gibi sevmemiz gerektiğini anımsayalım. Komşunuz yalnızca Mesih'teki kardeşleriniz değildir, iletişim ve etkileşim içinde olduğunuz herkestir.

Çevremizdeki insanlara saygılı davranıyor muyuz? Çevremizdekilere kendimize davranılmasını istediğimiz gibi davranıyor muyuz? Başkalarının isteklerini, kendi isteklerimizin önüne koyuyor muyuz? Başkasıyla ilgili bir dedikodu duyduğumuzda geçip gidiyor muyuz? Benliğin arzularına boyun eğerek problemin bir parçası olup, kilisede bölünmelere ve ayrılıklara neden oluyor muyuz? Özellikle de Pavlus'un burada söylemiş olduklarının ışığında bunu göz önünde bulundurun. Genellikle insanlar, sevgi ile azarlanma ve bu yolla düzeltilme arasında bir bağ kuramaz. Modern kültürde azarlanmak sevgiden çok nefrete yakındır. Pavlus günahla yüzleşmeyi doğrudan bir şekilde ifade etmektedir. Sıradan bir check-up sırasında, doktorunuz sizde tedavi edilmediğinde ölümünüze

GALATYALILAR

sebebiyet verecek kötü huylu bir beyin tümörü bulduğunda size ne söylemesini isterdiniz? Size gülüp, her şeyin yolunda olduğunu mu? Endişelenmeniz gereken bir şey olmadığını, yalnızca soğuk algınlığı olduğunu mu? Yoksa tam tersi bir şekilde size doğruyu söylemesini mi?

Ne kadar rahatsız edici olursa olsun, doktorun size gerçeği söylemesi gerekir, öyle ki tedavinize bir an önce başlayabilin. Pavlus sahte öğretmenlerin kendilerini hadım etmelerini dilediğini söylediğinde, bence bunu yapmaktaydı. Bu doğruyu konuşmaktı, sahte öğretmenlerin yüreklerini ele geçiren kanseri bilmeleri gerekmektedir. Doktorun size kötü huylu tümörünüzün olduğunu söylediği sahneye dönecek olursak, siz buna nasıl cevap verirsiniz? Sessiz mi kalırsınız? Öylece çekip gider misiniz? Yoksa karşınızdaki doktora sevgiyle ve kibarca “Lütfen bana böyle şeyler söylemeyin” mi dersiniz? Daha ileri gidip “senin bana söylediğin şey Mesih’in bedenini parçalara ayırmaz mı” diye sorar mısınız? Eğer gerekliyse, Mesih’in bedenine kanseri yaydığı için dedikodu yapan kişiyle yüzleşir misiniz? Eğer birbirimizi seviyorsak yapmamız gereken şey budur.

Umarım Mesih’in Müjdesi’ne sürekli ihtiyaç duyduğumuzu anlıyoruzdur. Mesih’in Müjdesi olmaksızın, yasanın boyunduruğu ve köleliği altında kalırız. Mesih’in yaşamı, ölümü, dirilişi ve Kutsal Ruh’un işlemesiyle yaşarız, kurtuluşun ve birbirimizi seviyor olmanın özgürlüğünden zevk alırız. Elçi Yuhanna’nın sözleri bu anlamda son noktayı koymaktadır: “Sevgili kardeşlerim, birbirimizi sevelim. Çünkü sevgi Tanrı’dandır. Seven herkes Tanrı’dan doğmuştur ve Tanrı’yı tanır” (1Yu.4:7).

17

Kutsal Ruh'un Yönetiminde Yaşayın

GALATYALILAR 5:16-18

GALATYALILAR

Şunu demek istiyorum: Kutsal Ruh'un yönetiminde yaşayın. O zaman benliğin tutkularını asla yerine getirmezsiniz. Çünkü benlik Ruh'a, Ruh da benliğe aykırı olanı arzular. Bunlar birbirine karşıttır; sonuç olarak, istediğinizi yapamıyorsunuz. Ruh'un yönetimindeyseniz, Yasa'ya bağımlı değilsiniz.

Pavlus, Galatyalılar'a Hristiyan yaşamlarını nasıl yaşamaları gerektiğini öğretmeye devam eder. Eğer yalnızca Mesih'e imanla aklandılarsa, o halde nasıl yaşamaları gerekir? Birçok yönden Müjde karşılıksız görülmektedir; Tanrı bizi iyi işlerimizden ötürü değil, Mesih'e olan imanımızdan ötürü aklar. Bu, insanın istediği gibi günahkâr davranışlarla yaşayabileceği anlamına mı gelmektedir? Kesinlikle hayır. Pavlus'un bu tarz sorulara verdiği ünlü cevap akla gelmektedir: "Kesinlikle hayır! Günah karşısında ölmüş olan bizler artık nasıl günah içinde yaşarız?" (Rom.6:2). Bir önceki bölümde Pavlus, Galatyalılar'a Mesih'in sağladığı, Ruh'un uyguladığı özgürlüğü birbirlerine hizmet etmek ve birbirlerini sevmek için kullanmaları gerektiğini söylemişti. Pavlus, bildirdiği bu teolojiyi unutmamıştır. Galatyalılar'ın Mesih'te imanla başlayıp, kendi çabalarıyla bitirmemesi gerekiyordu. Pavlus Galatyalılar'ın meyvesinin özüne, Mesih'le birlikteliklerini işaret etmektedir.

Mesih Kutsal Ruh'u yaratılışın üzerine dökmek ve yeni bir yaratılış meydana getirmek için geldi. Bu yeni yaratılış eyleminin merkezi kilise içinde gizlidir. Elçi Petrus, Pentikost günü kalabalığa şöyle seslendi: "O, Tanrı'nın sağına yüceltilmiş, vaat edilen Kutsal Ruh'u Baba'dan almış ve şimdi gördüğünüz ve işittiğiniz gibi, bu Ruh'u üzerimize dökmüştür" (Elç.2:33). Bu nedenle Pavlus, Mesih için "yaşam veren Ruh" demektedir (1Ko.15:45). Pavlus Galatyalılar'a

Kutsal Ruh'un Yönetiminde Yaşayın

bu gerçekleri bildirirken, bunu zamansız, soyut öğreti aşıl原因an varsayımlarla yapmaz. Aksine Galatyalılar'a birbirlerini ancak "Ruh'un yönetiminde yaşarlarsa" sevebileceklerini söyler (Gal.5:16). Pavlus tekrar İsrail'in geçmişine ait bir dil kullanır; başka bir ifadeyle, Pavlus'un öğretisi İsraililer'in Mısır'dan Çıkış hikayesiyle özdeşleşir. İsraililer'in çölde dolaşmalarına bakmak, Pavlus'un Ruh'un yürümele ilgili yönlendirişini açıklamada yardımcı olur.

İsrail'in Ruh'un Yönlendirişiyile Çölde Dolaşması

Pavlus, Sina Antlaşması altındaki yaşam biçimini tanımlamak için İsrail'in geçmişinden dil kullanımına ve imgeleri işaret eder. Mesih gelmeden ve yeni yaratılışı oluşturmadan önce, İsrail yasanın altında "tutsak" ve "hapsedilmişti" (Gal.3:23). Pavlus Galatyalılar'a Sina Antlaşması altında "dünyanın temel ilkelerine bağlı yaşayarak" "tutsak" olduğunu söyledi (Gal.4:8-9). İlk yüzyıl, Yahudiler Eski Antlaşma bilgisi altında yaşadı, bu kelimeler ve imgeler şüphesiz İsrail'in Mısır'da Firavun'un yönetimi altında köleliğini akla getiriyordu. Bu dili kullanarak Pavlus, yasanın Firavun'a özdeş olduğunu; Musa'dan daha üstün olan Mesih'in, Tanrı'nın halkını yasanın boyunduruğundan kurtardığını söylemektedir. Ancak İsrail'in Mısır'dan çıkışı Kızıldeniz'den mucizevi bir şekilde geçmeleriyle sonlanmaz.

Peygamber Yeşaya şöyle demektedir, "Sonra halkı eski günleri, Musa'nın dönemini anımsadı. 'Çobanlarıyla birlikte onları denizden geçiren, Kutsal Ruhunu aralarına yerleştiren, görkemli gücüyle Musa'nın sağında yol alan, sonsuz onur kazanmak için önlerinde suları yaran, bir at nasıl tökezlemeden kırdan geçerse onları deniz yatağından öyle geçiren RAB nerede?' diye sordular. Ovaya götü-

GALATYALILAR

rülen sürü gibi RAB'bin Ruhu onları rahata kavuşturdu. İşte adını onurlandırmak için halkına böyle yol gösterdi" (Yşa.63:11-14). İsrail'i sabahleyin bulutla, geceleyin ateş sütunuyla yönlendiren Kutsal Ruh'un kendisiydi. Peygamber Nehemya çarpıcı bir delil sunmaktadır. İsrail altın buzağıyı kendilerine put olarak yaptığında bile Tanrı "onları terk etmedi" (Neh.9:19). Tanrı İsrail arasında varlığını şu şekilde gösterdi: "Yine de yüce merhametinden ötürü onları çölde bırakmadım. Gündüzün yol göstermek için bulut sütununu, geceleyin yollarına ışık tutmak için ateş sütununu önlerinden ek-sik etmedim" (Neh.9:19). Tanrı'nın Ruhu İsrail'i Mısır'dan Çıkış'ta yalnızca yönlendirmekle kalmadı, aynı zamanda aralarında yaşadı, onları yönlendirdi ve ihtiyaçlarını gördü. Mezmur yazarı da İsrail'in Kızıldeniz'den kuru toprak üzerine geçişindeki gerçeği yansıtır: "Bana istemini yapmayı öğret, çünkü Tanrım'sın benim. Senin iyi Ruh'un düz yolda bana öncülük etsin!" (Mez.143:10). Böylece İsrail Kutsal Ruh tarafından yönlendirildi, bu nedenle Kutsal Ruh'un yönetiminde yaşadı.¹

Ruh'un Yönetiminde Yaşayın

Mısır'dan çıkışa karşın, Pavlus'un yönlendirişi daha derindir: "Kutsal Ruh'un yönetiminde yaşayın. O zaman benliğin tutkularını asla yerine getirmezsiz" (Gal.5:16). Pavlus, Galatyalılar'ı ilk girdikleri

1. William N. Wilder, *Echoes of the Exodus Narrative in the Context and Background of Galatians 5:18* (New York: Peter Lang, 2001), 121-174.

Kutsal Ruh'un Yönetiminde Yaşayın

Mesih yolunda yürümeye çağırılmaktadır. Eski Antlaşma'daki İsrail için ayartılma, Mısır'daki boyunduruğa geri dönmek anlamına gelirken, Galatyalılar için ayartılma Sina Antlaşmasının boyunduruğuna geri dönmektir. Pavlus, Galatyalıların kendilerini inkâr edecek gücü bulmak için kendilerine bakmaya çağırıyordu. Bunun yerine Mesih'e bakmalı ve Kutsal Ruh'u aramalıydılar: "Çünkü benlik Ruh'a, Ruh da benliğe aykırı olanı arzular. Bunlar birbirine karşıttır" (Gal.5:17).

Benlik ve Ruh birbirlerine tamamen zıttır, aralarında hiçbir benzerlik yoktur. İki farklı çağdırlar, Pavlus "şimdiki kötü çağ" (Gal.1:4) ve Mesih'te oluşturulan yeni yaratılış için "gelecek olan çağ" (Ef.1:21) demektedir. Her çağ farklı davranış ve yönetimlere aittir. Şimdiki çağ cinsel ahlaksızlık, putperestlik, kıskançlık, bölünme, öfke, düşmanlık, ayrılık, kin, sarhoşluk gibi şeylerle gözlemlenir (Gal.5:19-21). Son Adem'in eylemiyle ve Kutsal Ruh'un dökülmesiyle başlamış olan gelecek çağ sevgi, sevinç, esenlik, sabır, iyilik, iman, uysallık, özdenetimle (Gal.5:22-23) tanınır.²

Bu nedenlerden ötürü Pavlus, büyük bir güvenceyle Galatyalılara şunları söyler: "Ruh'un yönetimindeyseniz, Yasa'ya bağımlı değilsiniz" (Gal.5:18). Galatyalılar yasanın tutsaklığından; şeytanın, günahın ve ölümün egemenliğinden özgür kılınmıştır. Özgürdüler ve Tanrı'nın yasası yüreklerine yazılmıştır (Yer.31:31-33). Pavlus, Galatyalıların Ruh'un meyvelerini gösterme gücünün kendilerin-

2. J. Gresham Machen, *Notes on Galatians*, ed. John H. Skilton (Philadelphia: Presbyterian and Reformed, 1972), 30-33.

GALATYALILAR

den değil, Mesih'ten ve Ruh'tan geldiğini bilmelerini istemektedir. Bu nedenle Pavlus, eğer isterlerse yeni yaratılışın havasını soluyabileceklerini söylemektedir. Eğer yasanın tutsaklığına geri dönerlerse, şimdiki çağın günahının kirletmiş olduğu havayı solurlar; bu, kutsallaşmalarında büyük bir yaraya yol açacaktır. Eğer cennette, göksel yerde oturmakta olan Mesih'e bakar ve Kutsal Ruh'a güvenirlerse, o zaman Ruh'un meyvesini vereceklerdir. Yeni yaratılışın havası ciğerlerini dolduracak ve Mesih için yaşamaları sağlanacaktır.

Kutsal Ruh'un Gücüyle Başkalarını Sevmek

Pavlus'un söylemeye çalıştığı şey basittir: sevmek için Kutsal Ruh'u arayın. Bu mesaj basit olmakla birlikte, bir insanın Mesih'i ve Ruh'u nasıl arayabileceğini de söylememiz gerekir. İnsanlar mistik bir çağda (Tanrı'yı içinde bulmak), panteizm (Tanrı'yı her yerde bulmak) ve pananteizm (Tanrı'yı her şeyde bulmak) türünde görüşler aracılığıyla Tanrı'yı bulmaya eğilim gösterebilir. Bu ayartımlara karşı koyabilmemiz için Pavlus, sürekli olarak ricada bulunarak bizi yönlendirir. Tanrı İsrail'i Mısır'dan çıkarıp, onu orada kendi başına öylece bırakmadı. İsraililer Tanrı'yı sadakatinden ötürü günahkârca yargıladı (Çık.14:11-12; Say.21:5), fakat Tanrı İsrail'i kurtardığında bütün ihtiyaçlarını karşıladı. Onları bulutla yönlendirdi; Kutsal Ruh hareket ettiğinde, İsrail'in O'nu izlemesi gerekiyordu (Çık.13:21; Say.9:17; Neh.9:12). İsrail'in bir haritaya ihtiyacı yoktu, sadece Ruh'la birlikte yürümeliydiler. İsrail acıktığında Tanrı onlara yemeleri için man verdi (Çık.16:4-5). Susadıklarında Tanrı onlara içmeleri için su verdi (Mısırdan Çıkış 17:17; Say.20:1-3).

Bu gölgeler Mesih'in gelişiyile gerçekleşti. Tanrı bizi yasanın

Kutsal Ruh'un Yönetiminde Yaşayın

tutsaklığından; şeytanın, günahın ve ölümün egemenliğinden kurtardı. Gelecek çağa Mesih'e iman etmiş olarak girmemize rağmen, "şimdiki kötü çağın" ortasında, çölde dolaşmaktayız (Gal.1:4). Ancak İsrail gibi, Tanrı bizim de ihtiyaçlarımızı karşılamaktadır. Tanrı bizi gökten gelen manla, Mesih'le doyurmaktadır.

Yaşam ekmeği Ben'im. Atalarınız çölde man yediler, yine de öldüler. Gökten inen öyle bir ekme var ki, ondan yiyen ölmeyecek. Gökten inmiş olan diri ekme Ben'im. Bu ekme ten yiyen sonsuza dek yaşayacak. Dünyanın yaşamı uğruna vereceğim ekme de benim bedenimdir. (Yu.6:48-51)

Tanrı, susuzluğumuzu diri suyla giderir: "Oysa benim vereceğim sudan içen sonsuza dek susamaz. Benim vereceğim su, içinde sonsuz yaşam için fışkıran bir pınar olacak" (Yu.4:14). Mesih'in verdiği su Kutsal Ruh'tur; İsa şöyle demektedir: "Kutsal Yazı'da dendiği gibi bana iman edenin 'içinden diri su ırmakları akacaktır'" (Yu.7:38). Elçi Yuhanna da şu yorumu eklemektedir: "Bunu, kendisine iman edenlerin alacağı Ruh'la ilgili olarak söylüyordu" (Yu.7:39). Mısırdan Çıkış anlatımını kullanan tek kişi Pavlus değildir; İsa Mesih açıkça İsrail'in kurtuluşu ile getirdiği büyük kurtuluş arasındaki örnek-örneklendirilen ilişkisini belirtir.

Eğer tüm bunlar doğruysa, o zaman şimdiki kötü çağın çölünde dolaşırken Tanrı'nın her şeyi sağlayacağı güvencesine sahibizdir. Çölde Mesih'i ve Kutsal Ruh'u almamıza gerek yoktur, çünkü İsa Mesih Kutsal Ruh'uyla bizde yaşamaktadır ve bize yazılı sözünü vermiştir. Böylece Mesih'i yazılı sözünde bulabiliriz, özellikle de Kelam'ın vaaz edilmesinde. Her Rabbin Gününde pastörler kayayı işaret eder ve insanları kurak toprakların ortasında bu kayadan su içmeye çağırırlar; Mesih'i ve O'nu çarpmıha gerilmiş olarak vaaz etmekle bize gökten inen man ekmeğinden dağıtırlar. Eğer iste-

GALATYALILAR

ğimiz Ruh'un yönetiminde yaşamaksa, o halde Kalam ve sakramentlerle Mesih'i aramalıyız. Tanrı'nın huzurunda bulunduğu için Musa'nın yüzü nasıl aydınlandıysa (Çık.34:29-35), ibadette Mesih'e yaklaştıkça biz de Mesih'in benzerliğine dönüştürülürüz. Dünyayı meydana getiren Kalam vaaz edildikçe Tanrı seçilmişlerini besler, değiştirir, kutsallaştırır ve kurtarır.

Ruhsal blumianın kiliseleri hasta etmesi ne üzücü! Kilisede çokları kendilerini Kalam'la doyurur ve kiliseden çıkar çıkmaz onu kusar. Başkaları Kalam'dan kaçınır. Ruhsal beslenme olmaksızın, açlığımızla ve susuzluğumuzla eski tutsaklığımıza dönmeye mahkumuz. Dünyanın sofrasını ararız, sunacaklarını alırız. Atasözünün dediği gibi, "ne yiyorsak oyuz". Diğer bir alternatif de Mesih'i ve Ruh'u aramaktır; Ruh'un yönetiminde yaşayabilir ve lütfu araçlarıyla O'nu arayabiliriz. Tanrı, Ruh aracılığıyla Mesih'te kusursuz bir ziyafet hazırlamıştır; Üçlü-birlik Tanrımız, düşmanlarımızın ortasında bizim için bir sofrayı kurmuştur ve bizi O'nunla birlikte yemek yemeye çağırmaktadır.

Mesih'in yaşamı, ölümü ve dirilişiyle, Şeytanın, günahın ve ölümün gücünden özgür kıldık. Artık Büyük Çobanımız İsa Mesih son çıkışta bizi çölde yönlendirmektedir. Mesih, tıpkı sabah bulutun, geceleyin ateş sütununun İsrail'i yönlendirdiği gibi, Kutsal Ruh'un varlığıyla bizi yönlendirmektedir. Göksel Yeruşalim'e yolculuğumuzda Kutsal Ruh tarafından yönlendirilmeliyiz. Kimi zaman çölde dolaşmayı bırakır, kurtarılmış olduğumuz tutsaklığa geri dönmeye çalışırız. Bu nedenle Ruh'un yönetiminde yaşayın; benliğin isteğine göre yaşamayın. Eğer Ruh'un yönetimindeyseniz, yasaya bağımlı değilsiniz.

18

Ruh'un Meyveleri, I. Kısım

GALATYALILAR 5:19–25

GALATYALILAR

Ruh'un ürünüyse sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk, ve özdenetimdir. Bu tür nitelikleri yasaklayan yasa yoktur. Mesih İsa'ya ait olanlar, benliği, tutku ve arzularıyla birlikte çarmıha germişlerdir. Ruh sayesinde yaşıyorsak, Ruh'un izinde yürüeyelim.

Ünlü bir İspanyol-Amerikalı filozof olan George Santayana (1863–1952) şöyle demiştir, “Geçmişini unutanlar, onu tekrar yaşamaya mahkumdurlar.” Bu söz, hataları yeniden tekrar etmeden, geçmişteki başarı veya başarısızlıklardan ders almanın önemini vurgulamaktadır. Pavlus, Galatyalılar'ın geçmişten ders almalarını, Tanrı'ya hiçbir şey sunamayacak haldeyken Tanrı'nın onları çok önceden kurtarmış olduğunu anlamalarını istiyordu. Pavlus aynı zamanda Galatyalılar'ın, İsrail'in geçmişteki hatalarını da anlamalarını, böylece kurtuluşlarının hiçbir şekilde onlara dayalı olmadığını, Tanrı'nın antlaşma vaadine olan sadakatinden ötürü gerçekleştiğini bilmelerini istiyordu.

Bir önceki bölümde Pavlus'un Ruh'un meyveleriyle ilgili Galatyalılar'daki ünlü sözlerini incelemeye başladık². Pavlus, Eski Antlaşma'daki peygamberliklerin gerçekleşmeyi sürdürdüğünden söz

1. George Santayana, *The Life of Reason or the Phases of Human Progress* (London: Archibald Constable & Co., Ltd., 1906), 284.

2. G. K. Beale, “The Old Testament Background of Paul's Reference to 'the Fruit of the Spirit' in Galatians 5:22,” *Bulletin for Biblical Research* 15/1 (2005): 1–38.

Ruh'un Meyveleri, 1. Kısım

eder. Pavlus ve Galatyalılar ortak Kutsal Yazılar'a, Eski Antlaşma'ya sahipti; her Eski Antlaşma okuyan Yahudi'nin aşına olduğu olgular ve düşünceler vardı. Pavlus'un mektubunda, özellikle Mısır'dan Çıkış'a yapılan göndermelerde bu olgu ve düşüncelerin bir kısmını gördük. Şimdiye dek Pavlus yasanın altındaki bir yaşamı kölelik, tutsaklık, esaret olarak tanımladı ve İsrail'in Mısır'daki yaşamına benzerliğini vurgulamak için Mısır'dan Çıkış örneğine başvurdu. Mesih'teki yaşamı ise Pavlus, Ruh'un yönlendirişyle özgürlük olarak tanımladı.

Kutsal Ruh'un İsrail'i çölde gündüz bulutla, gece ateş sütunuyla yönlendirdiği gibi, biz vaat çocuklarını da yönlendirmektedir: "Şunu demek istiyorum: Kutsal Ruh'un yönetiminde yaşayın. O zaman benliğin tutkularını asla yerine getirmesiniz" (Gal.5:16). Fark edemediğimiz şey Pavlus'un devam eden ayetlerde son çıkış temasına değinmeye devam etmesidir. Pavlus, Eski Antlaşma vaatlerine ve peygamberliklerine, özellikle yeni yaratılışı vaat edenlere katmanlar eklemeye başlar.

Meyve Vermeyen İsrail

Geriye dönüp, kurtuluş tarihine özellikle de Tanrı'nın İsrail'den memnun olmayışına bakmamız gerekmektedir. Yeşaya, İsrail'i peygambere özgü benzetme olarak Yahve'nin üzüm bağına benzetir. Tanrı'nın bu bağı verimli topraklara nasıl dönüştürdüğünü, ona nasıl baktığını ve daha sonra üzüm vermesi için nasıl beklediğini anlatır. Tanrı'nın bağı yabancı üzüm verir. Daha sonra Yeşaya örtüyü kaldırır, İsrail'in Tanrı'nın bağı olduğunu, verdiği yabancı üzümlerin Tanrı'nın beklediği doğruluk ve adalet değil; kan, vahşet ve kötülük olduğunu söyler (Yşa.5:1-7). Bunu hafızanıza kazıyın: İsrail meyve

vermeyen bir üzüm bağıdır. Aklımızda tutmamız gereken diğer şey Pavlus'un sünnet yanlılarıyla ilgili süregelen eleştirisidir. Eğer Eski Antlaşma'daki İsrail topluluğu yasaya itaatle doğruluk sağlayamadıysa, o zaman sünnet yanlılarının da düşeceği kesindir. Sünnet yanlıları, Eski Antlaşmaya başvururken Pavlus'un uyguladığı strateji zekicedir!

Meyve Veren Kulun Gelişi

Yeşaya'nın peygamberliğinden sonra Tanrı halkını kötülüklerinden ötürü sürgüne gönderdi ama vaat ettiği kulunun geleceğine dair de güvence verdi. Fakat sürgün bakış açısından Tanrı'nın antlaşma vaatlerinin, özellikle de İsrail'i yönetmek üzere Davut'un soyundan gelecek olan kişinin unutulduğu düşünülebilir. Ancak Yeşaya sürgün edileceklere umut vermiştir. "İşay'ın kütüğünden yeni bir filiz çıkacak, kökünden bir fidan meyve verecek" (Yşa.11:1). Yeşaya gelecek meyvenin, İsrail'in yabani meyvesinin tam zıttı olduğunu söylemektedir (Yşa.5:1-7). Peki bu meyve nasıl gelecekti? Yeşaya, "Rab'bin Ruhu, bilgelik ve anlayış ruhu, öğüt ve güç ruhu onun üzerinde olacak. Rab korkusu hoşuna gidecek. Gözüyle gördüğüne göre yargılamayacak, kulağıyla işittiğine göre karar vermeyecek. Yoksulları adaletle yargılayacak, yeryüzünde ezilenler için dürüstçe karar verecek. Dünyayı ağzının değneğiyle cezalandıracak, kötülerini soluğuyla öldürecek. Davranışının temeli adalet ve sadakat olacak" (Yşa.11:2-5). Ayrıca "Yakup soyu gelecekte kök salacak, İsrail filizlenip çiçeklenecek, yeryüzün meyvesiyle dolduracak" (Yşa.27:6) demektedir. Yeşaya, İsrail'in bütün yeryüzünde meyve vereceği bir zamandan söz etmektedir.

Tanrı Peygamber aracılığıyla Davut'un soyundan gelecek kişinin,

Ruh'un Meyveleri, 1. Kısım

İsa Mesih'in bu meyveyi vereceğini vaat etmektedir. Ancak yeryüzünün meyve vermesini sağlayan yalnızca kulun eylemi değildir. Meyve hem Mesih'ten, hem de "çölü verimli bir toprak yapacak" olan Kutsal Ruh'tan gelecekti. "Meyve," adalet, doğruluk ve esenlik anlamında kullanılan sembolik bir sözcüktür (Yşa.32:14-17; krş. Yşa.44:2-4). Ruh'la meshedilip, meyve veren kul Ruh'la gelir, Ruh da meyve verendir. "Ey gökler, yukarıdan doğruluk damlatın, ey bulutlar, doğruluk yağdın. Toprak yarılsın, kurtuluş meyvesi versin, onunla birlikte doğruluk yetiştirsin. Bunları yaratan Rab benim" (Yşa.45:8).

Tüm bu imgeler yaratılışı, özellikle de İsa Mesih'in Kutsal Ruh'un aracılığıyla gökleri ve yeri yaratmasını yansıtır (Kol.1:16; Yar.1:2). Yaratılış meyve veren ağaçlar arasında ilk Adem'in yaratılmasıyla sonlanmıştır. Kutsal Kitap'ta Tanrı'nın İsrail'i yenilenmesinden nasıl söz edildiğine dikkat edin. "Rab Siyon'u ve bütün yıkıntılarını avutacak. Siyon çölünü Aden'e, bozkırı Rab'bin bahçesine döndürecek. Orada coşku, sevinç, şükran ve ezgi olacak" (Yşa.51:3). Mesih ve Ruh aracılığıyla yaratılışın yenilenmesi, Aden bahçesinde günahattan önceki durumla özdeşleştirilmiştir.

Ruh'un Meyvesi

İlk Adem dünyaya hükmetmek, Tanrı'nın benzeyişini dünyaya yaymak ve bahçeyi genişletmek için işe koyuldu. Adem başarısız oldu; Tanrı'ya karşı isyan etti, kendi hükümdarlığını şeytanın, günahın ve ölümün gücüne teslim etti. Adem'in çağı benliğin işleriyle anılır. "Benliğin işleri bellidir. Bunlar fuhuş, pislik, sefahat, putperestlik, büyücülük, düşmanlık, çekişme, kıskançlık, öfke, bencil tutkular, ayrılıklar, bölünmeler, çekememezlik, sarhoşluk, çılgın eğlenceler

GALATYALILAR

ve benzeri şeylerdir. Sizi daha önce uyardığım gibi yine uyarıyorum, böyle davrananlar Tanrı egemenliğini miras alamayacaklar” (Gal.5:19–21). Tüm bunlar Adem’in günahından kaynaklanır ve Adem’de olanların hepsi bu kötü davranışlarda bulunur. Babamız Tanrı’nın isteğine uyararak bizi şimdiki kötü çağdan kurtarmak için günahlarımıza karşılık kendini feda eden Mesih’le kurtuluşumuzun nasıl resmedildiğine dikkat edin (Gal.1:4).

Şimdi ise tam aksine Mesih’in ne getirmiş olduğuna bakın. Mesih bizim yerimize laneti üzerine aldı, öyle ki imanla vaat edilen Ruh’u alabilelim (Gal.3:13–14). Yalnızca Yeşaya’da değil Yoel 2:28’de de vaat edilen Ruh’un dökülmesi, Mesih’in Baba’nın sağına oturmasıyla gerçekleşti (Elç.2:33). Bu nedenlerden ötürü Pavlus, Adem’e “yaşayan can” ve Mesih’e, “son Adem,” “yaşam veren Ruh” demektedir (1Ko.15:45). Ruh’un dökülmesiyle, Tanrı halkı Ruh’un meyvelerini verebilmeye başladı. “Ruh’un ürünüyse sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve özdenetimdir. Bu tür nitelikleri yasaklayan yasa yoktur” (Gal.5:22–23). Ünlü Kutsal Kitap teoloğu Geerhardus Vos, Mesih’in ne tamamlamış olduğunu ve kurtuluşu nasıl uyguladığını açıklamaktadır. Öncelikle Mesih’in ne yapmış olduğunu işaret eder:

Tüm insanlık tarihi boyunca yalnızca Mesih tam anlamıyla yasayı yerine getirdi. Yasayı uygulaması Babasıyla her zaman karşılıklı olduğu o içsel yaşamındaki tapınakta başladı. O’nun yiyeceği ve içeceği Tanrı’nın isteğini yerine getirmektir. O’nun insan doğası gece gündüz hiç durmadan hoş kokuların yükseldiği bir sunaktı. Çarmıha ve utanca katlandı, bizim yerimize öldü, böylece tanrısal adaleti yerine getirdi. Yalnızca acıkıp susamadı, ama ruhundaki acılara da dayandı.

Vos daha sonra aklanmamızda, kutsallaşmamızda ve yüceltilmemizde Mesih’in sağlamış olduğu faydaları işaret eder:

Ruh'un Meyveleri, 1. Kısım

Şimdi siz ve ben gelip yaşam suyundan ve ekmeğinden karşılıksız alabiliriz. Aklanmayla, bu yaşamda bile O'nun iyi işleriyle dolduruluruz ve günah bize hiç değmemiş gibi Tanrı'ya suçsuz ve lekesiz görünürüz. Kutsallaşmayla O'nun kutsal karakteri bizim ruhlarımıza işletilir, öyle ki kusurlu olmamıza dayanamayan Tanrı, ruhumuzun gündün güne Mesih'in benzerliğine dönüştürüldüğünü görerek bizden gerçekten hoşnut olsun. Rabbin vaadinin tam anlamını, son gün bizi bedende ve ruhta mükemmel hale getirdiğinde anlayacağız. Yazılmış olduğu gibi, "Artık acıkmayacaklar, artık susamayacaklar." O'nun benzerliğinde uyandığımızda Tanrı'nın yüzünü doğrulukla göreceğiz.³

Ruh'un yönetiminde yaşarsak başkalarına sevgiyi, denenmelerde bile duyduğumuz sevinci, Müjde aracılığıyla diğerleriyle paylaştığımız ve sahip olduğumuz esenliği ve Tanrı'nın 2500 yılı aşkın süre önce Yeşaya aracılığıyla vaat ettiklerini göstermiş oluruz. Mesih'in güvence altına aldığı kurtuluşu yaşamaktayız. Bunun yanı sıra, şu iki şeyin de farkına varmak gerek.

İlki, Pavlus benliğin işlerini sergileyenleri uyarmaktadır. "Sizi daha önce uyardığım gibi yine uyarıyorum, böyle davrananlar Tanrı Egemenliği'ni miras alamayacaklar" (Gal.5:21). Bir başka ifadeyle, eğer bir kişi tövbe edip Mesih'e bakmazsa, o kişi Adem'in düşmüş hükümdarlığında, Şeytanın krallığında yaşamaktadır. Bunun tam aksine, Mesih'e imanla bakarsak, Tanrı'nın krallığını miras alırız; Mesih'in krallığı doğrulukla bilinir. İkincisi, işler ve meyveler ara-

3. Geerhardus Vos, *Grace and Glory* (Edinburgh: Banner of Truth, [1922] 1994), 42–43.

GALATYALILAR

sındaki farka dikkat edin. Pavlus niçin “Ruh’un İşleri” demektedir? O’nun gücüne dayanırken bizde meyve veren Kutsal Ruh’tur. Bu doğruluk ürünlerini biz vermeyiz ancak Mesih, Ruh aracılığıyla verir. “Mesih’le birlikte çarımha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve benim için kendini feda eden Tanrı oğluna imanla sürdürüyorum” (Gal.2:20). Sahte öğretmenler Tanrı’nın istediği doğruluğu kendi çabalarıyla üretmeye çalışıyorlardı.

Zekice bir yorumla Pavlus, sahte öğretmenlere, yasanın halkın gayreti sayesinde değil, Mesih aracılığıyla yerine gelmiş olduğunu kavrayamadıklarını göstermektedir. “İnsan benliğinden ötürü güçsüz olan Kutsal Yasa’nın yapamadığını Tanrı yaptı. Öz Oğlu’nu günahlı insan benzerliğinde günah sunusu olarak gönderip günahı insan benliğinde yargıladı. Öyle ki, Yasa’nın gereği, benliğe göre değil, Ruh’a göre yaşayan bizlerde yerine gelsin” (Rom.8:3-4).

Kimi insanların fil hafızası vardır, hiçbir şeyi unutmazlar. Fakat Tanrı hakkında balık hafızası vardı. İsrail’in çölde yakınmalarını okurken şaşkınlık duyuyoruz. Mısır’a felaketler getiren, Kızıldeniz’i mucizevi bir şekilde ikiye bölen, onları kurtararak Firavun’u ve ordusunu yok eden Tanrı’nın amacının onları çöle götürmek olduğunu nasıl düşünebildiler? Neden Mısır’a geri dönmek istediler? Ahmıklıkları açıkça görülmektedir. Ancak farkına varamadığımız şey şudur, Mısır’dan Çıkış’ı okurken esasında aynaya bakmaktayız. Galatyalılar Müjde’yi çabucak bıraktılar ve yasanın boyunduruğuna geri dönmek istediler. Ünlü bir ilahinin de söylediği gibi “Hissediyorum Tanrım, sevdiğim Tanrı’yı terk etmeye eğilimim var.” Bizlerde de bu balık hafızası var. Tanrı’nın Mesih’te bizim için ne yapmış olduğunu unutuyoruz. Santaya’nın dediği gibi geçmişimizi unutmuyoruz, böylece onu tekrar etmeye mahkum oluyoruz.

Ruh'un Meyveleri, 1. Kısım

Ruh'un meyvesiyle ilgili Eski Antlaşma temellerinden biri de kurtuluşumuzun biz daha doğmadan önce planlanmış olmasıdır. Kurtuluşumuz, dünyanın temelleri atılmadan önce Mesih'te seçilmemize dayanır (Ef.1:3-4). Bizler kötülüklerimiz ve günahlarımız içinde ölüydük, Mesih Ruh'unu üzerimize döktü, etkin çağrısıyla bizi çağırdı, iman edebilmemizi sağladı ve bizi doğruluk yollarında yürüttü. Mesih'in eylemi binlerce yıl önce vaat edildi, bu taşlar üzerine değil, insanların yüreklerine yazılıydı (2Ko.3:3). Eğer Tanrı tüm çağlar boyunca sadıksa, neden O'ndan şüphe duyuyoruz? Tanrı'nın çağlar boyunca kutsallarına karşı taşıdığı antlaşma sadakatini ve sorumluluğunu neden bu kadar çabuk unutuyoruz? Neden vaatlerini sorguluyoruz?

Korku ve şüphe duyup kafamız soru işaretleriyle dolduğunda (özellikle günah anında) sadık Rabbimize gitmeliyiz. Vos, boş umutla neden dolmamamız gerektiğini oldukça güzel bir şekilde dile getirir:

Tanrı'ya şükürler olsun, O'nunla yüz yüze gelene ve ruhumuz kurtulana dek kaybolanları arayan bir kurtarıcıdır, gözleriyle olağanüstü bir şekilde bizi uzaklardan görür, tatlı lütfuyla bizleri kendine çeker. Mesih, insanlar için insan bedenine bürünerek cennetten yeryüzüne indi; günümüzde hâlâ, her bir günahkâr için sessiz bir şekilde cennetten yeryüzüne iner, her ruhu kararlılıkla araştırır; inatçılık ederek yürüdüğü hilekâr ve akılsızlık dolu yolun labirentlerinde onu takip eder, onu bazen ölümün kıyısına dek izler, sonunda mahva giden kişi Rabbin lütfuna erişir ve Rab şöyle der: "Evini mesken tutmalıyım."⁴

Tanrı'nın çağlar boyunca sözüne sadık kaldığımı hatırlamalı, bü-

4. Vos, *Grace and Glory*, 52-53.

GALATYALILAR

tün vaatlerini yerine getirmiş olduğunu görmeliyiz. Sadakatınızı, Tanrı'nın Mesih'teki sadakatiyle karşılaştırın. Bir sonraki bölümde Ruh'un meyvelerini incelemeye devam edeceğiz ve Hristiyan davranışlarının neler olması gerektiğini göreceğiz.

19

Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım

GALATYALILAR 5:19–25

GALATYALILAR

Ruh'un ürünüyse sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve özdenetimdir. Bu tür nitelikleri yasaklayan yasa yoktur. Mesih İsa'ya ait olanlar, benliği, tutku ve arzularıyla birlikte çarmıha germişlerdir. Ruh sayesinde yaşıyorsak, Ruh'un izinde yürüeyim.

Genellikle insanlar, Pavlus'un Ruh'un meyveleriyle ilgili ünlü ayetlerine geldiğinde Pavlus yeni bir yasa vermiş gibi davranıyorlar. "Sevmelisiniz, sevinçli olmalısınız, esenlik duymalısınız." Teknik terimlerle, insanlar Kutsal Yazılar'ın bildirme kiplerini zorunluluk kipleriyle birleştiriyorlar. Bildirme kipleri bir durumu bildirirken, zorunluluk kipleri emirleri bildirir. Ruh'un meyvelerini incelerken, Pavlus'un vermiş olduğu bildirme kiplerini unutmamalıyız. Galatyalılar, Kutsal Ruh'u yalnızca Mesih'in eylemi ve imanla aldılar. Mesih'le birlikleri bildiri kipidir. Bildiri kipinde yatan Mesih'le birliğe karşın Pavlus, Galatyalılar'a "komşunuzu kendiniz gibi sevmelisiniz" (Gal.5:14; Lev.19:18) gibi zorunluluk kipleri verebilirdi; Geerhardus Vos bildiri ve zorunluluk kiplerini birleştirmenin tehlikesinden söz etmektedir:

Çevremizde hâlâ Mesih'siz müjdeler vardır. Çarmıhla kazanılmış olan kurtarıcımızın tacını ve yüceliğini çalabilecek olan bir çeşit yasacılık vardır; bu yasacılık, Müjde'nin yaşam ekmeği olan Mesih'i, Tanrı'dan yasanın yazıldığı taş levhaları alan, ikinci Musa haline getirmeye çalışır. Ne utandırılacak bir vaziyet! İsa öyle bir vaaz edilir ki sanırsınız dini bir dahi, evrimin bir ürünüdür ancak kimseyi kurtarmaya gücü yoktur! Dua edelim ki Pavlus'un kararlı sözcükleriyle

Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım

kiliselermiz bu yanlıştan kendini sıyrırın.¹

Düzeni tersine çeviremeyiz, emir kipini bildirme kipini kullanır gibi kullanamayız. Başka bir ifadeyle, Tanrı'nın yasına itaatimizi, Mesih'le birliğimizi güvence altına almışız gibi sağlayamayız. Tersine, Mesih'le birliğimiz Kutsal Yazılar'ın ahlaki emir kiplerine itaat etmemizi sağlar. On yedinci yüzyıl Baptist teoloğu Benjamin Keach'ın (1640–1704) dediği gibi: “Tanrı'ya meyve sunmadan önce Tanrı'yla bir olmamız gerekir; yaşam için değil yaşamı aldığımız için hareket etmelisiniz.”²

Pavlus'un, Ruh'un meyvelerini öne sürdüğu gibi, biz de bildirme ve emir kiplerini ayırt etmeliyiz. Ruh bizlerde kutsal meyvesini verir. Ahlaki davranışlarımızla kendimizi sevmeye, sevinç duymaya ya da yüreklerimize esenlik vermeye zorlamalıyız. Bu bilgi aracılığıyla, Pavlus'un sözcükleri yüreklerimizde ve zihinlerimizde yankılanmalıdır: “Mesih'le birlikte çarınha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven benim için kendini feda eden Tanrı oğluna imanla sürdürü-

1. Geerhardus Vos, *Grace and Glory* (Edinburgh: Banner of Truth, [1922] 1994), 102.

2. Bkz. Benjamin Keach, *The Marrow of True Justification Without Works* (London: n.p., 1692), 37. Vurgu eklenmiştir.

yorum” (Gal.2:20). Eğer Mesih Ruh aracılığıyla bizde yaşıyorsa, o halde meyveleri O’ndan soyutlayamayacağımızın bilincine varmamız gerekmektedir. Pavlus, sevgiyle ilgili soyutlama yapmaz; bunu dünyevi bir şekilde de anlatmaz. Bunun yerine *Mesih*, Ruh’un meyvesini tanımlar. Bu nedenle, Ruh’un meyvesini anlamamız için, çoban yıldızımız Mesih olmalıdır.

Sevgi, Sevinç, Esenlik

Dünyanın gördüğü en büyük sevgi, Mesih’in düşmüş günahkârlara gösterdiği sevgidir. Tıpkı İsa’nın elçilerine dediği gibi; “Hiç kimsede, insanın, dostları uğruna canını vermesinden daha büyük bir sevgi yoktur” (Yu.15:13). Ancak Mesih’in sevgisini bu denli derin kılan, bizi, biz daha ondan nefret ederken sevmesidir. Bu, mükemmel sevgidir (Mat.5:43–48). Öyleyse, sevgi yalnızca bir duygudan, başkası için duyduğumuz sıcak bir histen ibaret değildir. Beatles’ın şarkısında dediği gibi; “Bütün ihtiyacın sevgi” ama tıpkı “yapılmayacak bir şeyi yapamazsınız” ya da “bilinmeyen bir şeyi bilemezsiniz” demek gibi, her şeyin önceliği sevgi değildir. Sevgi somut bir eylemdir ya da düşmanlık ve kine rağmen başkasının yerine gösterilir.

Pavlus’un sevgi üzerine yazdığı bölüm şöyle der: “Sevgi sabırlıdır, sevgi şefkatlidir. Sevgi kıskanmaz, övünmez, böbürlenmez. Sevgi kaba davranmaz, kendi çıkarını aramaz, kolay kolay öfkelenmez, kötülüğün hesabını tutmaz. Sevgi haksızlığa sevinmez, gerçek olanla sevinir” (1Ko.13:4–7). Bütün bunlar Mesih’i karakterize ettiği gibi, Hristiyanları da karakterize etmelidir. Martin Luther’in söylediği gibi, “Hristiyanlar kesinlikle kendi işleriyle aklanmazlar, çünkü zaten iman aracılığıyla doğru sayılırlar, fakat Ruh’un özgürlüğünde sevgiyle başkalarına ve otoriteye hizmet etmelidirler.”³ Mesih’le se-

3. Martin Luther, *The Freedom of a Christian, in Martin Luther’s Basic*

Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım

killenmiş bir sevgi dünyanın sapıklığına karşıdır: bunların bazıları cinsel ahlaksızlık (sevginin sınırsızca gösterilmesine), putpereslik (Tanrı'dan başka birinin sevilmesine), düşmanlık (Tanrı'nın benze-yişindeki insanlara karşı nefret dolu davranışlar) ve kıskançlıktır (Tanrı'nın bize vermeyi uygun görmediği şeyleri arzulamak). Genel-likle gerçek sevginin saptırılması kiliseyi etkiler. Bunun en yaygın formlarından biri pornografidir.

Sevinç her zaman coşkun değildir. Kutsal Yazılar sevinci ve acıyı Mesih'in hizmetinde bir araya getirir: "Gözümüzü imanımızın ön-cüsü ve tamamlayıcısı İsa'ya dikelim. O kendisini bekleyen sevinç uğruna utancı hiçe sayıp çarmıhta ölüme katlandı ve Tanrı'nın tahtının sağında oturdu" (İbr.12:2). Eğer sevincin kendi kendimize ürettiğimiz bir şey olduğuna inanırsak, o zaman acı çektiğimiz za-man sevinç duymaktan yoksun kalabiliriz. Fakat sevincin Ruh'un meyvesi olduğunu bilirsek, o zaman Pavlus'un da söylemiş olduğu gibi "her zaman sevinç duyabiliriz" (1Se.5:16). Her şeyde Baba'nın isteğini ararsak Ruh bizde büyük sevinç yaratır. Tanrı'nın bizde Me-sih'i biçimlendirdiğini ve denenmelerle O'na yücelik getirdiğimizi bilerek sevinç duyabiliriz. Doğum sancıları çekerken çocuğunun doğacağını bilerek sevinç duyan bir anne gibi, Hristiyanlar da her

Theological Writings, ed. Timothy F. Lull (Minneapolis, MN: Fortress, [1520] 1989), 621.

GALATYALILAR

durumda Ruh'un yönetiminde yaşarsa sevinçle dolar. Ruh'un sevinciyle dolan bir yüreği şu Puritan duası çok iyi tasvir eder:

Sevincim için Teselli'mi gönderdin,
 Vaatlerini artırdın,
 Bana gelecek mutluluğumu gösterdin,
 Bana yaşam kaynağı verdin.
 Bana sevinç verdin, beni de sevinç için hazırlıyorsun;
 Sevinç için dua ediyor, bekliyor, özlem duyuyorum;
 Düşünebildiğimden, sahip olduğumdan daha fazlasını ver.
 Ömrümü, sevincimin derecesini ölç
 İşimde, görevlerimde.
 Gece ağlarsam, gündüz sevinç ver bana.
 Sevginin düşüncesinde dinleneyim,
 Günahlarımı bağışla,
 Yolumu düzle, lekesiz hale getir.⁴

Sevinç acı yokluğu değildir, Mesih'te ve Kurtarıcıda olduğumuzun bilincine dayanan hoşnutluk ve mutluluk halidir.

Sevince genellikle esenlik eşlik eder (Rom.14:17; 15:13). Kurtulmadan önce en büyük sorunumuz Tanrı'yla düşman olmamızdı, O'ndan nefret ediyorduk (Rom.3:10-18; Ef.2:1-3). Ama Mesih bizim barış sağlayanımızdır: "Böylece imanla aklandığımızı göre, Rab-bimiz İsa Mesih sayesinde Tanrı'yla barışmış oluyoruz" (Rom.5:1). Eğer Tanrı ile Mesih aracılığıyla barış sağlarsak, o zaman Tanrı tarafından verilen bu barış ve esenlik yaşamımızın geri kalanına nüfuz eder; bütün insanlarla, özellikle de kilisedekilerle barış içinde olmalıyız. Mesih, Yahudilerle diğer uluslar arasındaki düşmanlık

4. "Joy," in *The Valley of Vision*, ed. Arthur Bennett (Edinburgh: Banner of Truth, [1975] 2007), 292.

Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım

duvarını yıktı (Ef.2:15-16). Mesih, kilisenin barışıdır. Bu sünnet yanlılarının bozmaya çalıştığı şeydi; sünnet konusundaki ısrarlarıyla düşmanlık duvarını yeniden inşa etmeye çalışıyorlardı. Barışın tam tersine çekişme, düşmanlık ve ayrılıklar yaratıyorlardı. Eğer kilise Mesih'le birse, o zaman barış ve esenlikle tanımlanmalıdır.

Kilisede bulunması gereken genel barış ve esenliğin ötesinde, Hristiyanların bireysel yaşamı da barış ve esenlikle tanımlanmalıdır. Kutsal Ruh bizde esenlik yarattığında çevremizdeki cehennem sarsılır, ama biz sarsılmamalıyız. Ünlü ezgi "It Is Well With My Soul", Hristiyan barış ve esenliğini çok iyi anlatır. Yazar Horatio G. Spafford değer verdiği birçok şeyini yitirdi: küçük oğlu öldü ve ardından Büyük Chicago yangınında mal varlığını kaybetti. Daha sonra ailesiyle Avrupa'ya taşınmak istedi ama onlarla gidemedi. Ne yazık ki gemi battı ve dört kızını da kaybetti, bir tek karısı kurtuldu. Yine de tüm bu acıların ortasında şunları söyleyebildi: "Esenliğim bir nehir yoluma çıkmış gibi, kederim hırçın dalgalar gibi; kederim ne olursa olsun bana şunu söylemeyi öğrettin, 'ruhum iyi durumda, ruhum iyi durumda.'" Kendisinde Tanrı'nın Ruhunu yaşayan biri kayıplarına rağmen bu sözleri yazabilecek güce sahip olabilir. Pavlus'un denenme zamanlarında sevinç ve esenliği nasıl uyumlu kıldığına dikkat edin:

Rab'de her zaman sevinin; yine söylüyorum, sevinin! Uysallığınız bütün insanlarca bilinsin. Rab'bin gelişi yakındır. Hiç kaygılanmayın; her konudaki dileklerinizi, Tanrı'ya dua edip yalvararak şükranla bildirin. O zaman Tanrı'nın her kavrayışı aşan esenliği Mesih İsa aracılığıyla yüreklerinizi ve düşüncelerinizi koruyacaktır. (Flp.4:4-7)

Sabır, Şefkat, İyilik

Sabır deyince akla Eyüp gelir. Eyüp'ün sabrı bir efsanedir, çul ku-

GALATYALILAR

şanıp oturarak sorularını yanıtlaması için Tanrı'yı beklemektedir. Ancak unutmayınız ki Eyüp kendi günahını değil, doğruluğundan ötürü acı çekmiş olan Mesih'i örneklendirir. Mesih, öğrencileri O'nun öğretisini yanlış anladığında onlarla sabırla ilgilendi. Mesih kendisine yemek, şifa ve mucizeler için gelen insanlarla büyük bir sabırla ilgilendi. Mesih kinlerine, günahkârlıklarına ve sahtekârlıklarına rağmen dini önderlerle bile sabırla ilgilendi. Mesih aynı sabrı Kutsal Ruh aracılığıyla halkına verir. Her şey beklediği ve istendiği gibi gitmediği için, dünya adaletsiz davrandığında ya da kötülük ettiğinde, Tanrı halkı böyle zor durumlarda bile sabır göstermelidir.

Mesih'in, gelini olan kilisenin sadakatsizliğine karşı sabır göstermesi onun şefkatinin de bir göstergesidir. Bir kişi cezayı hak ediyor fakat affediliyorsa, bu merhametten dolayıdır. Pavlus, Mesih'te sahip olduğumuz kurtuluşumuz için "Tanrı'nın şefkati ve sevgi dolu iyiliği" (Tit.3:4) demektedir. Pavlus'un şefkati ve iyiliği birlikte vermesi, iki erdemin birbiriyle yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Eğer Tanrı'nın iyiliğini ve şefkatini gördüysek, o zaman bunları etrafımızdaki kişilere nasıl gösteremeyiz? Eğer Tanrı'dan nefret ederken Tanrı'nın Mesih'te iyiliğini ve şefkatini gördüysek, ayımsı bizden nefret edenlere de yapmamız gerekmez mi? Şimdiki kötü çağ öfkenin karanlığıyla bilinmektedir, bu nedenle Mesihle bir olanlar günahla kararmış bu dünyaya iyilik ve şefkat ışığını yansıtma fırsatına sahiptirler. Öç almak ve öfkeyle karşılık vermek yerine, arzumuz iyilik ve şefkatle karşılık vermek olmalıdır.

Bağlılık, Yumuşak Huyluluk, Özdenetim

Tanrı, şüphesiz çağlar boyunca antlaşma vaatlerine bağlı kalmıştır. Bu anlamda Pavlus şöyle söylemektedir. "Çünkü Tanrı'nın bütün

Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım

vaatleri Mesih'te 'evet'tir. Bu nedenle Tanrı'nın yüceliği için Mesih aracılığıyla Tanrı'ya 'Amin' deriz" (2Ko.1:20). Diğer bir deyişle, Mesih Tanrı'nın vaatlerinin gerçekleşmesidir; Üçlü-birlik Tanrı'sının bağlılığını ve sadakatini gösterir. Eğer bağlılık antlaşma Tanrımız'ı karakterize ediyorsa, Tanrı halkını da karakterize etmelidir, çünkü bizler Mesih'in benzerliğine dönüştürülüyoruz. Kıskançlık, kibir, çekişme ve bölünmelerle bilinen bu dünyada, Tanrı'nın çocukları sadakat ve bağlılıkla bilinmelidir. Fakat genelde Tanrı halkı sadakatsizlikle bilinir. Kadın ve erkek birbirlerine sadakat yemini eder ama daha sonra bu yemini bozarlar. Bir koca bir hayat kadınıyla birlikte olmasa da bilgisayarındaki pornografik bir görüntü onu ele verir. Hristiyan kişi iş ahlakı konusunda zayıf olabilir, bu bakımdan imanlı olmayanlardan hiçbir farkı yokmuş gibi görünebilir. İşe geç gider, erken çıkarlar, şirkette uygun olmayan davranışlarda bulunurlar, şirketin kaynaklarını kişisel kazançları için kullanırlar. Şunu söylemem gerekiyor ki bu tür bir davranış Hristiyan karakterini belirlememelidir. Biz Rabbe ve sözümüze sadık bir halk olmalıyız. Sadakatimiz Mesih'le başlamalı, Mesih'le sonlanmalıdır.

Yumuşak huyluluk ve özdenetim farklı erdemler gibi gözükse de yakından ilişkilidir. Çevremizdekiler genelde bu erdemlerden yoksundur. İnsanlar genelde dillerine sahip çıkmada özdenetimden yoksundur, bu nedenle acımasız ve yaralayıcı sözler sarf ederler. Mesih aracılığıyla aldığımız Tanrı'nın lütfü sayesinde bütün insanlara karşı yumuşak huylu davranmalıyız. Tanrı, günahlarımızın karşılığını vermezken, bize karşı günah işlendiğinde günah işleyene karşı sert mi davranmalıyız? Özdenetimle karşılıksız vermekten kaçınmalı mıyız? Bu, yani kiliseye zarar vermiş olan bir kardeşe karşı yumuşak huylu davranmak, Pavlus'un daha sonra Galatyalılar'a uygulamalarını öğütlediği bir şeydir (Gal.6:1).

GALATYALILAR

Ruh'un meyveleri üzerinde düşünürken iki şeyi unutmamalıyız. İlki, ahlaki ve ruhsal değişimimize etki edemeyişimiz. Kendimizi kurtaramayız. Yalnızca Mesih bizi kurtarabilir. Pavlus şöyle yazmaktadır: "Mesih İsa'ya ait olanlar, benliği, tutku ve arzularıyla birlikte çarmıha germişlerdir" (Gal.5:24). Günahkâr tutkularımızı – cinsel ahlaksızlığı, putperestliği, öfkeyi, sarhoşluğu, vb.– dizginleyebilmemizin tek yolu Mesih'in bizi şeytanın, günahın ve ölümün egemenliğinden kurtarmasıdır. İsrail'in Mısır'daki boyunduruğu arkasında bırakması gibi, Mesih de bizi şeytanın günahın ve ölümün zulmünden ve yasanın boyunduruğundan kurtarır. Mesih, tutkuları ve arzularıyla günahkâr doğamızı ölüme mahkum eder. Özgür kılındığımızda Kutsal Ruh'un gücünü aramalıyız, öyle ki bizde bu meyveleri vermeye devam etsin "Ruh sayesinde yaşıyorsak, Ruh'un izinde yürüyelim" (Gal.5:25).

Çoğu Hristiyan'ın, Ruh'un meyvelerini gösterme konusunda zorluk yaşamasının nedenlerinden biri günahlarını tanımlamak için yasa aynasına bakma konusunda duydukları isteksizliktir. Yasaya bakarak günahlarını keşfederler ama tövbe etmek, onlardan vazgeçmek, Mesih'i aramak ve Ruh'un yönetiminde yaşamak istemezler. Vos gerçek tövbeyi şu şekilde anlatır:

Gerçek tövbe kazayla olan bütün günahlardan sıyrılır. Bir iç odaya benzer, Tanrı'dan günah ve günahkârdan başka hiç kimsenin, hiçbir şeyin kabul edilmediği bir odadır bu. Bu odaya bütün tövbe-kârlar, Davut gibi, Pavlus gibi, Augustinus gibi, Luther gibi kişiler girdi ve her biri ruhlarında çektiği acılarla Mezmur yazarının sözlerini çaldılar: Yalnızca Sana karşı günah işledim, ya RAB. Gözünde kötü olanı yaptım, senin işlerin doğru, yargıların adildir. Tövbekâr bir günahkâr Tanrı'yı haklı çıkarır ve kendini suçlar. Günaha karşı vicdanı Tanrı merkezlidir, iç odasının samimiyetinde ciddidir. İç dünyasında neler olduğunu bilir, Tanrı önünde çiplak

Ruh'un Meyveleri, 2. Kısım

olduğumuzu, gizli günahlarımızın bile göründüğünü bilir. Eğer günahın karakteri kendine bahane bulmaksa, tövbenin de karakteri Tanrı'nın doğruluğuyla bunları azarlamak ve yargılamaktır.⁵

Eğer sürekli olarak Ruh'un meyvelerini göstermede başarısız oluyorsanız, belki de Tanrı'yla neden gürüştiğinizin cevabı tövbe eksikliğinde yatmaktadır. Mesih'e, sizi günahınız konusunda Ruh ve Kelâm aracılığıyla ikna etmesi için kendinize yasanın aynasında bakın ve dua edin, öyle ki günahınızdan dönebilesiniz, Mesih'e sığınabilesiniz ve Ruh'un yönetiminde yaşayabilesiniz. Arzularımızın, dualarımızın ve eylemlerimizin benliğin işleriyle değil, Ruh'un meyveleriyle bilinmesi gerektiğini unutmayalım. Böyle bilinmek için dua edin, öyle ki Mesih'in bedenini geliştirebilelim ve Üçlü-birlik Tanrısına yücelik verebilelim.

5. Vos, *Grace and Glory*, 37–38.

20

Birbirinizin Yükünü Taşıyın

GALATYALILAR 5:26—6:5

GALATYALILAR

Birbirinizin ağır yükünü taşıyın, böylece Mesih'in Yasası'nı yerine getirirsiniz. Kişi bir hiçken kendini bir şey sanıyorsa, kendini aldatmış olur. Herkes kendi yaptıklarını denetlesin. O zaman başkasının yaptıklarıyla değil, yalnız kendi yaptıklarıyla övünebilir. Herkes kendine düşen yükü taşımali.

Hristiyan yaşamına uygulandığında Ruh'un meyvesi neye benzer? Pavlus'un karşılaştığı ve bu bölümde yanıtladığı soru budur. Ancak unutmayınız ki Ruh'un meyvesi Mesih'in eylemi sonucu oluşur. Sonrasında Mesih'in kurtuluşunun yararlarına yalnızca lütuf aracılığıyla, Mesih'e olan imanla ulaşılır. Üçüncü olarak bu meyveyi biz üretmeyiz, Kutsal Ruh üretir. Başka bir ifadeyle, Mesih bize yeni bir yasa veren, böylece bir şekilde itaatimizle Tanrı'nın beğenisi kazanmamızı sağlayan yeni bir Musa değildir. Bunun yerine kutsallaşmamızın meyvesini veren aklanmadır. Yalnızca iman sayesinde Tanrı'nın önünde doğru sayılırız, Kutsal Ruh içimizde çalışır ve yaşamımızda değiştirir. Machen'in söylediği gibi: "Kurtuluşun bu tartışmalı yönü onun hayati yönüyle derin bir ilişki içindedir. Tanrı'nın Yargıç sıfatıyla kurulan yeni ve doğru ilişki, günahkârın elde ettiği ve onu Tanrı'nın Ruhu aracılığıyla yeni bir yaratığa dönüştüren yeni yaşamıyla daima birlikte yol alır."¹ Pavlus'un deyişiyle, imanımızın sevgiyle etkin olduğundan

1. J. Gresham Machen, *Notes on Galatians*, ed. John H. Skilton (Philadelphia: Presbyterian and Reformed, 1972), 160.

Birbirinizin Yükünü Taşıyın

emin olmalıyız (Gal.5:6). Hristiyanlar, kutsallaşma döneminde pasif değildir. Tersine, Mesih'i izlemede ve O'nun kutsallığını sözlerimizde, düşüncelerimizde ve eylemlerimizde göstermek için büyük gayret göstermemiz gerekir.

Alçakgönüllülikle Bilinmek

Pavlus Galatyalılar'ı uyararak başlar: "Boş yere övünen, birbirine meydan okuyan, birbirini kıskanan kişiler olmayalım" (Gal.5:26). Ruh'un kendisinde yaşayan kişiler, kilisede birbirlerine karşı Mesih'in biçimlendirdiği davranışları sergilemelidir. Aldatmacadan, kibir ve gururdan kaçınmalıyız. Birbirimize karşı meydan okumamalıyız. Kilise kıskançlık gibi benliğin işleriyle; saygı, nüfuz, mal mülk sahibi olmak ya da konumsal açgözlülük ile bilinmemelidir (Gal.5:21).

Adem'in düşmüş krallığını kiliseyle kıyaslayabiliriz. Düşüşten önce Adem'in günah işlemesine, yasak ağacın meyvesinden yiyerek Tanrı'yla eşit olmaya çalışmasına neden olan neydi? (Flp.2:5-11). Şüphesiz aldatmaca ve kibirdi; Tanrı'nunkinden çok kendi arzularını üstün tuttu. Ayrıca kıskançtı. Yılan, adam ve kadına meyveden yemeleri halinde Tanrı gibi olacaklarını söyledi; Tanrı'nın verdiği konumla yetinmeyerek sahip olamadıklarını kıskandılar. Bunun tam aksine, Mesih'in eylemi ve Kutsal Ruh'un dökülmesiyle gelen yeni yaratılış böylesi bir davranışla bilinmemelidir. Tanrı'nın ve diğerlerinin önünde alçakgönüllü bir şekilde duran ve Tanrı'nın kendilerini yerleştirdiği konumdan hoşnut kişiler olarak tanınmalıdırlar. Pavlus ayrıca, yumuşak huyluluğun kilisede gün geçtikçe daha da kök salan yollarından birini anlatmaktadır: "Kardeşler, eğer biri suç işlerken yakalanırsa, ruhsal olan sizler, böyle birini yumuşak ruhla yola getirin. Siz de ayartılmamak için kendinizi kollayın"

GALATYALILAR

(Gal.6:1). Pavlus yumuşak huylulukla bilinenleri “ruhsal” olarak tanımlamaktadır. “Ruhsal” kelimesiyle Pavlus dindarlığı kastetmez; bu kişilerde Kutsal Ruh’un yaşadığını ve onların yeni yaratılışa girdiklerini söyler. Öyleyse ruhsal kişiler, sahip oldukları yumuşak huyluluk aracılığıyla günah işlemiş kişileri yola getirmekte istekli olmalıdır. Bu gerçek, Mesih’le bir olan bütün günahkârlar için gererlidir ve Tanrı’nın gösterdiği yumuşak huyluluk bilgisine dayanır.

Hiç kimse Tanrı’nın durduğu yerde duramaz; hiç kimse kusursuz bir doğrulukla bir diğerini yargılayamaz. Hepimiz Tanrı’nın huzurunda bağışlanmış günahkârlar olarak dururuz ve bu nedenle iş tövbekâr bir günahkârı yola getirmeye gelince, sert ifadelerden kaçınarak bunu sevgi ve yumuşak huylulukla yapmalıyız. Ruhsal kişi böyle yapar, nk kendisinin de aynı günaha düşebileceğini bilir. Belli günahların ötesinde olduğumuzu düşündüğümüz an, kendimizi daha büyük ayartılara maruz bırakırız. Örneğin, zina günahının uzağında olduğunu düşünen kişi, kendi gcszliğyle ilgili korkusu olan birine göre sadakatsizliğe daha yakındır.

Müjde’ye Dayalı İtaat

Pavlus ruhsal olan kişilerin birbirlerine nasıl davranmaları gerektiğini özetler: “Birbirinizin yükünü taşıyın, böylece Mesih’in Yasası’nı yerine getirirsiniz” (Gal.6:2). Pavlus “Mesih’in Yasası” derken, İsa’yı Musa’nın karşısında yeni bir yasa koyucu olarak sunmaz (rneğin, Mesih’in yasanı Musa’nın yasasına karşı). Pavlus’un ne yazmış olduğunu anımsayın: “Bütün Kutsal Yasa tek bir sözde özetlenmiştir: ‘Komşunu kendin gibi seveceksin’ (Gal.5:14). Mesih yasanın gerekliklerini yerine getirdiğinden, imanlıların yasanı yerine getirmeleri ve komşularını sevmeleri sağlanmıştır (Rom.8:3–4). William Per-

Birbirinizin Yükünü Taşıyın

kins gibi eski yorumcular *yasa* ve Müjde'nin itaati arasındaki farkı ayırt etmektedir:

Yasayı yerine getirmenin iki yolu vardır: biri *yasaya* ve diğeri *Müjde'ye* dayalı yol. *Yasaya* dayalı olan, insanların yasa gereği her şeyi kendi başlarına yerine getirmesiyle gerçekleşir. Bunu hiçbir insan yapmamıştır, ancak Mesih ve düşüştten önce Adem yapmıştır. Yasayı yerine getirmenin *Müjde'ye* dayalı yolu ise *yasayı* bizim için yerine getirmiş olan Mesih'e iman etmektir.²

İmanlı biri için yeni bileşen *yasa* değil, itaatinin kaynağı Mesih'le olan birliğidir.³ Pavlus'un tövbekâr günahkârı yumuşak huylulukla yola getirmeyi nasıl tanımladığına dikkat edin: birbirinizin yükünü taşıyın. Tövbekâr bir günahkârı yola getirmek, genellikle kilisede karşılaştığımızın tam tersine bir düşünce yapısı gerektirir. Genellikle, kendimizi başkalarının günahlarından uzak tutuyoruz. Örneğin, insanlar zihnen uzaklaşıp yüreklerinde “Ben asla böyle bir şey yapmazdım” diyebilir. Bu şekilde günahı olan kişiyi ötekileştiririz. Bunun aksine, Pavlus günahkârı yola getirmeyi birbirimizin *yükünü taşımak* olarak tanımlar.

2. William Perkins, *A Commentary on Galatians*, ed. Gerald T. Shepherd (New York: Pilgrim Press, [1617] 1989), 165.

3. Herman Ridderbos, *Galatians*, NICNT (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1972), 213.

GALATYALILAR

İdeal olarak, kilise bir günahkârın günahıyla karşılaştığında, bütün süreç elbirliğiyle yürütülmeli ve alçakgönüllü olunmalıdır. Kilise toplu olarak kendisini sınamalı, günahlarından tövbe etmeli; ayrıca günah işleyen kişinin günahı için de dua etmelidir. O kişinin tövbe etmesi ve kiliseyle tekrar paydaşlık içine girebilmesi amacıyla dua etmelidir. Ancak pratikte durum genellikle böyle olmaz; günah işlemiş olan kişi kilisedeki “dindar” kilise üyeleri tarafından tamamen dışlanır. Bana göre böyle yapmak kendimizi çok fazla, Mesih’in ve Ruh’un yaşamımızdaki eylemini de çok az düşünmek demektir.

İşte bu nedenle Pavlus şöyle demektedir. “Kişi bir hiçken kendini bir şey sanıyorsa, kendini aldatmış olur” (Gal.6:3). Büyük ve cömert bir ziyafete davet edilmiş dilenciler olduğumuzu unutmamalıyız. Diğer dilenciler yemek için yanımıza geldiğinde, yemeği kendimiz satın alıp pişirmiş gibi davranır ve bu nedenle diğerlerini hor görürüz. Ancak kendimize devamlı olarak, bu yemeği sağlayanın Mesih’in ve Kutsal Ruh’un merhameti olduğunu hatırlatarsak, o zaman kendimizi yüceltmeye daha az eğilim gösteririz. Böyle yaparsak, Pavlus’un sözleriyle ifade edecek olursak, Ruh’un yönetiminde ve kurtarıldığımız Adem’in düşmüş krallığında yaşarız. Bu sözler ilk başta tuhaf görünebilir, ama Pavlus bu düşünceden 4. ayette bahseder: “Herkes kendi yaptıklarını denetlesin. O zaman başkasının yaptıklarıyla değil, yalnız kendi yaptıklarıyla övünebilir” (Gal.6:4). Pavlus’un şimdiye dek yazdıklarından sonra bu cümle biraz kafa karıştırıcıdır. Nasıl olur da Pavlus insanın kendisiyle övünebileceğini söyler? Yalnızca Mesih’le övünmemiz gerekmez mi?

Öncelikle, Pavlus Galatyalılar’a kendilerini denetlemelerini söyler. Bana göre, eğer kendimizi yasanın gerekliliklerine ve Mesih’in kusursuz doğruluğuna göre denetlersek itaatimizin eksik olduğunu

Birbirinizin Yükünü Taşıyın

görürüz. Yasanın gerekliliklerini yerine getiremeyiz çünkü en iyi işlerimiz bile günahla lekelenmiştir. İkincisi, insanlar kendileriyle övündüğünde, bunu Mesih'in bakış açısıyla değil, insanların bakış açısıyla yapar. Galatyalılar mektubunda anlatılan olayda, Galatya'daki sahte öğretmenler başkalarında yaptıkları işlerden ötürü övünüyorlardı. Birçok diğer ulustan kişileri sünnet olmaya ikna ettikleri için övünüyorlardı, komşularıyla övünüyorlardı. Bu sonuca, Pavlus'un altıncı bölümün sonunda söylemiş olduklarından varabiliriz: "Oysa sünnetlilerin kendileri bile Kutsal Yasa'yı yerine getirmiyor sizin bedenlerinizle övünebilmek için sünnet olmanızı istiyorlar. Bana gelince Rabbimiz İsa Mesih'in çarmıhından başka bir şeyle asla övünmem. O'nun çarmıhı aracılığıyla dünya benim için ölüdür, ben de dünya için" (Gal.6:13-14).

Kendimizle ya da yapmış olduklarımızla övünmek yerine yalnızca Mesih'in işleriyle -Pavlus'un da belirttiği gibi- Mesih'in bizde yapmış olduklarıyla övünmeliyiz. Bununla ilgili olarak Pavlus, kendimizi Mesih'le kıyaslamak yerine başka bir kardeşimizle kıyaslıyor oluşumuzu eleştirmektedir. Gerçekten de bu gibi kıyaslamalar sonucunda genellikle "Bu adam kadar kötü değilim, bence gayet iyiyim!" şeklinde bir düşünceye kapılırız. Bunu yapmak, kutsallaşmamızı ve hatta kurtuluşumuzu Mesih'te aramak yerine, kendi kusur dolu itaatkârlığımızda ve doğruluğumuzda aramak olur.

Bu nedenle, Pavlus şöyle demektedir: "Herkes kendine düşen yükü taşımalı" (Gal.6:5). Pavlus bunu söylemekle, Tanrı'nın huzurunda durduğumuzu belirtir. Başkalarını işaret edip, "Bak, oradaki insanlardan çok daha iyiyim" diyemeyiz. Tanrı, bizi bireysel olarak değerlendirir. Ya Mesih'e imanlar bakar, O'nun doğruluğunu ve mükemmel itaatini alırız ya da Tanrı'nın huzurunda kendi başımıza dururuz. Ancak kendimize dayanırsak, o zaman düştüğümüzde bizi

GALATYALILAR

suçlayacak kimse olmaz. O zaman yaptığımız her eylem için tek tek hesap vermemiz gerekir. Suçlamayla, güçsüzlükle ya da uyduracağımız herhangi bir bahaneyle aklanma olmaz.

Kilise İçin Duyulan Kaygı

Günahlılığımızı, Tanrı'nın Mesih'teki lütfunu ve Kutsal Ruh'a duyduğumuz ihtiyacımızı bize sürekli hatırlatan kişilere ihtiyacımız var. Her şey iyi giderken Tanrı'dan hemen vazgeçen İsrail gibi, O'ndan uzaklaşır ve Tanrı'nın Mesih'teki lütfuna ihtiyacımız olduğunu unuturuz. Olduğumuz yere çok çalışmayla geldiğimizi düşünmeye başlarız. Böyle bir düşünce yapısı Mesih'in krallığında yaşayan, Kutsal Ruh'un onda yaşamasıyla yeni bir yaratık olan, şeytanın, günahın ve ölümün gücünden kurtarılan birini karakterize etmemelidir.

Pavlus, Hristiyanları Ruh'un meyvesini veren kişiler olarak tanımlar. Alçakgönüllü ve hoşnuturlar. Tövbekâr günahkârın yükünü taşır ve onu yumuşak ruhla yola getirirler. Hristiyan kurtuluşu için kendilerine ya da başkalarına değil, yalnızca Mesih'e bakarlar. Başkalarının günahlarının yükünü ne kadar taşırız? Kilise disiplini altında olanlara tepkimiz nedir? Onlarla konuşuyor muyuz, onları teşvik ediyor muyuz, onlara yüklerini taşıdığımızı söylüyor muyuz? Kendi yüreklerimizi sınıdık mı, kendi benzer günahlarımızı Rabbe itiraf ettik mi, lütfu için O'na şükrettik mi, böyle günahlara düşmememiz için dua ettik mi, kilise disiplini altında olanlar için gayret konusunda aracılık ettik mi? Pavlus'un yönlendirişiyile, bu şekilde bir yaşam sürmeliyiz.

Fakat Pavlus'un tövbekâr bir günahkârı yola getirme öğüdü kilise üyelerini genel anlamda ilgilendirmez, bu öğüt özellikle kilise

Birbirinizin Yükünü Taşıyın

ihtiyarları içindir. 17. Yüzyıl İskoç reformcu David Dickson şöyle söylemektedir:

Burada Pavlus ihtiyarlara seslenmektedir ve bu kişileri tövbeye çağırma görevi onlarındır; kiliseden kopmuş bu kişileri yeniden kazandırmak onların görevidir. Onlara karşı yumuşak ruhla davranmalarını ister, onlara sert davranmalarını istemez; bu görev günahkârları cezalandırma gücüne sahip olanlarındır.⁴

Bu ihtiyarlar için zor olabilir, çünkü kilisenin diğer üyelerinin aksine, doğrudan doğruya disiplin konusuyla ilgilenenler onlardır. İhtiyarlar insanları genellikle en kötü hallerinde görür. İhtiyarlar genellikle günahkârın öfkesinin ve kininin yükünü taşır. Tüm bunlarda ihtiyarlar, Mesih'in sevgisiyle dolmak için dua etmeli ve Mesih'in Baba'ya kendisini çarmıha gerenleri affetmesi için dua etmesi gibi, onlar da çarmıhlarını taşımaya, öbür yanaklarını dönmeye ve tövbe günahkârı yumuşak huyla ve sevgiyle yola getirmeye hazır olmalıdır.

Başka her şeyin ötesinde, kilise ve Ruh'un yaşadığı topluluk olarak Ruh'un meyvesini vermemiz gerektiğinin farkına varmalıyız. Fakat bu meyveyi göstermek soyut bir eylem değildir. Tanrı'nın bizi bu meyveyi vermeye çağırdığı somut durumlar vardır yaşamı-

4. Gerald L. Bray, ed., *Galatians, Ephesians*, vol. 10, *Reformation Commentary on Scripture, New Testament* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2011), 206.

GALATYALILAR

mızda! Bu nedenle, Ruh'uyla bizde alçakgönüllülük, sevgi ve Tanrı arzusu oluşturması için Rabbe yakaralım, Rabbe Ruh'uyla bizde başkalarının yükünü taşıma isteği yaratması için dua edelim ve birbirimizi Mesih'e yönlendirelim. Çünkü Mesih bizi eski yollarımızda yürümeye devam edelim diye kurtarmadı. Hayır, benliği, tutkuları ve arzularıyla birlikte çarmıha gerdik. Bu nedenle, sevinçle Ruh'un yönetiminde yaşayalım.

21

Özellikle İman Ailesinin Üyelerine

GALATYALILAR 6:6–10

GALATYALILAR

İyilik yapmaktan usanmayalım. Gevşemезsek mevsiminde biçeriz. Bunun için fırsatımız varken herkese, özellikle iman ailesinin üyelerine iyilik yapalım.

Sevgiye, sevince, esenliğe, sabra, şefkate, iyiliğe, bağlılığa, yumuşak huyluluğa ve özdenetime aşınayız. Bilemediğimiz şey bu meyveleri gerçek hayatta nasıl göstereceğimizdir. Altıncı bölümün ilk kısmında Pavlus, Galatya kilisesinin sevgi, sabır, iyilik ve şefkat gibi meyveleri tövbekâr bir günahkârı yola getirmede nasıl kullanmaları gerektiğini anlatmaktadır. “Kardeşler, eğer biri suç işlerken yakalanırsa, ruhsal olan sizler, böyle birini yumuşak ruhla yola getirin. Sizde ayartılmamak için kendinizi kolların” (Gal.6:1) demiştir Pavlus. Diğer bir deyişle, ruhsal olan imanlılar, tövbekâr bir günahkârı yola getirirken somut bir şefkat gösterip Ruh’un meyvesini açığa çıkarmalıydı.

Ruhsal olan kişi Tanrı’nın her zaman ona gösterdiği iyiliği, sevgiyi ve merhameti bilir ve böylece bunu cömertçe başkalarına da gösterir. Ruhsal olan kişi komşusunun düştüğü aynı günaha kendisinin de düşebileceğini bilir, bu nedenle diğerlerine sert davranmaz. Ruhsal olan kişi aynı günahlardan dolayı suçlu olabileceğini bilir ve yüreğini araştırır, onları itiraf edip tövbe eder. Ruhsal olan kişi böylesi bir iyiliği ve sevgiyi göstermede, kurtuluşunun kaynağının kendisi olmadığını görür, bunun Mesih’ten geldiğini ve Kutsal Ruh tarafından merhametle uygulandığını bilir. Diğer bir deyişle kilise, Tanrı ve diğerleri tarafından alçakgönüllülüğüyle bilinmelidir.

Önümüzdeki ayetlerde Pavlus, Ruh’un meyvelerinin kilisenin yaşamında nasıl gösterilmesi gerektiğini anlatmaya devam eder.

Özellikle İman Ailesinin Üyelerine

Pavlus, pastörlerin işini maddi olarak destekleme, komşularımıza iyilik yapma, özellikle de iman ailesinin üyelerine ve kiliseye iyilik yapma konularından söz eder.

Kilisede Ruh'un Meyveleri

Altıncı ayette Pavlus'un ne söylemiş olduğunu anlamak için, bir önceki ayete kısaca değinmeliyiz: "Herkes kendine düşen yükü taşımalı" (Gal.6:5). Bu, Pavlus'un hepimizin bireysel olarak yaptıklarımızın hesabını vermek için Tanrı'nın huzurunda duracağımız konusundaki hatırlatmasıdır. Bahanelerin arkasına sığınamayız veya kendimizi başkalarıyla kıyaslayamayız. Tanrı'nın huzurunda ya tek başımıza dururuz ya da Mesih'e imanla bakar ve O'nun doğruluğunu kuşanırız. Başka seçenek yoktur.

Pavlus verdiği öğüdünün, pastörlerin ve ihtiyarların maddi desteklerini kendilerinin sağlaması gerektiği anlamına gelmesini ve bu şekilde yanlış anlaşılmasını istememektedir. Bu nedenle, beşinci ayette söylemiş olduğunu, altıncı ayette açıklığa kavuşturur: "Tanrı sözünde eğitilen, kendisini eğitenle bütün nimetleri paylaşsın" (Gal.6:6). Sözün öğretilmesinin ve vaaz edilmesinin alıcısı, bütün iyi şeyleri öğretmenle ve vaizle paylaşmalıdır. "Bütün nimetler" yalnızca maddi destekle sınırlı değildir ama onu da içerir. Başka bir yerde Pavlus, Kelâmın ve sakramentlerin uygulayıcısı olan pastörlere destek olmanın önemini açıklar: "Topluluğu yöneten ihtiyarlar özellikle Tanrı sözünü duyurup öğretmeye emek verenler iki kat saygıya layık görülsün. Çünkü Kutsal Yazı'da şöyle deniyor: 'Harman döven öküzün ağzını bağlama' ve 'İşçi ücretini hak eder' (1Ti.5:17-18).

Ruh'un meyveleri kendilerini somut bir şekilde kilisenin ya-

GALATYALILAR

şamında gösterir. Genellikle insanlar ruhsallığı günlük bir şeymiş gibi ve sıradan bir şekilde ele alır ve eşit olarak verilen bir şey olarak görür. Kilisenin çoğunluğuna egemen olan bu cimri düşünce yapısı genellikle Hristiyanlar yemek yerken görülür. Daha önce restoranlarda garsonluk yapan Hristiyanlar tanıyorum ve bu kişiler Hristiyan müşterilerin ya hiç bahşış bırakmadığını ya da çok az bıraktığını, bazen de Kutsal Kitap'tan alıntılanmış bir ayeti yazıp masanın üzerine bıraktıklarını belirtmiştir. Bir ayet bırakmak yanlış bir şey değildir. Müjde'ye tanıklık edebilmek için her fırsatı değerlendirmeliyiz. Fakat Kutsal Kitap'tan ayet yazıp *bahşış kutusuna bırakmak* yanlıştır! Müjde'yi, cimriliğimizin bahanesi olarak kullanmamalıyız. Aynı davranış biçimi pastörlerin "Rab için" çalışmaya istekli olması gerektiği varsayımında da görülmektedir, yani ya az parayla ya da para almadan hizmet etmek. Kısa süren pastörlüğümde aynı davranış biçimine tanıklık ettim. Bazı kilise üyeleri, pastörlerin kendilerinden daha fazla kazanmasını yanlış bulmaktadır. Bu üzücü davranış bir kiliseyi tanımlamamalıdır.

Bunun yerine kilise Kutsal Ruh'la tanımlanmalıdır. Ruh'un meyvesi pastörlerinin iyi ücret aldığını görerek kiliseye sevgi, iyilik ve şefkat gösterecektir. Pavlus'un, pastörün maddi ihtiyaçlarını nasıl görmesi gerektiği konusunu ele alış biçimine dikkat edin: "Aldanmayın, Tanrı alaya alınmaz. İnsan ne ekerse onu biçer. Kendi benliğine eken, benlikten ölüm biçecektir. Ruh'a eken, Ruh'tan sonsuz yaşam biçecektir" (Gal.6:7-8). Hâlâ Ruh'un meyvesini tanımladığımız diyarda bulunuyor olduğumuz gerçeği, Pavlus'un burada kullandığı dilde açığa çıkmaktadır.

Bu ayetler, yalnızca topluluğun pastörlerine davranış biçimleri ile ilgili ya da yalnızca maddi destekle sınırlı değildir, topluluğun tövbekâr günahkâra karşı davranış biçimini de işaret eder. Temel

Özellikle İman Ailesinin Üyelerine

fikir şudur, ektiğinizi biçersiniz. Benliğin işlerini ekmeniz halinde Pavlus yıkım, putperestlik, kıskançlık, çekişme, öfke, bencillik, ayrılık ve sonunda yargı biçeceğinizi belirtmektedir. Bunun tam aksine Ruh ekense sonsuz yaşam biçer.

Pavlus yalnızca imanla aklanma konusunda söylemiş olduğu sözlere ek olarak, kurtuluş için iyi işler gerektiğini savunmaz. Ruhun meyvesini ekerseniz, onun bereketini biçersiniz. Bana göre 7–8 ayetleri Pavlus’un daha önce söylemiş olduklarının bir tekrarıdır. “Sizi daha önce uyardığım gibi yine uyarıyorum, böyle davrananlar Tanrı Egemenliği’ni miras alamayacaklar.” (Gal.5:21). Bu nedenle, Pavlus’un öğüdünü gözden kaçırmamalıyız. Pavlus hâlâ Kutsal Ruhun meyvelerinden söz eder ve okuyucularına yalnız iki dünyadan birinde yaşayabileceklerini belirtir; yani şeytan tarafından yönetilen Adem’in düşmüş krallığında, ya da Son Adem olan İsa Mesih’in sonsuz krallığında. Eğer Mesih’le bir olursak Kutsal Ruh bizde yaşar, o zaman Ruh’un meyveleri yaşamımızda görülür.

Burada Pavlus tövbekâr günahkârı yola getirme ve topluluğun pastörüne davranış biçimi konusunda örnekler verir. Fakat Pavlus tavsiyelerini henüz bitirmemiştir: “İyilik yapmaktan usanmayalım. Gevşemezsek mevsiminde biçeriz” (Gal.6:9). Hristiyanlar Ruh’un meyvelerini göstermeyi amaçlarken zaman zaman yorgun düşebilir. Başkalarına sevgi ve iyilik gösterse de karşılığında iyi bir sonuç alınamayabilir. Pavlus okuyucularına Ruh’un ürününü biçecekleri zamanın geleceğini hatırlatır: “Kanım şu ki, bu anın acıları, gözümüzün önüne serilecek yücelikle karşılaştırılmaya değer. Yarattış, Tanrı çocuklarının ortaya çıkmasını büyük özlemle bekliyor” (Rom.8:18–19). Aynı şekilde elçi Yuhanna şöyle der: “Sevgili kardeşlerim daha şimdiden Tanrı’nın çocuklarıyız, ama ne olacağımız henüz bize gösterilmedi. Ancak, Mesih görüldüğü zaman O’na

GALATYALILAR

benzer olacağımızı biliyoruz. Çünkü O'nu olduğu gibi göreceğiz" (1Yu.3:2). Bu şekilde her şeyin sonucunu görmeyi beklerken, Mesih'in gelişinin yakın olduğunu hatırlatan Pavlus, doğruluk ekmeye devam etme konusunda bizi teşvik etmeyi sürdürür.

Pavlus'un, Ruh'un meyveleriyle ilgili Eski Antlaşma alıntısını hatırlayın: "Yakup soyu gelecekte kök salacak, İsrail filizlenip çiçeklenecek, Yeryüzünü meyvesiyle dolduracak" (Yşa.27:6). Bu nedenle Ruh'un meyvesini ve kutsallığını izlerken usanç duymamalıyız. Ruh'un meyvesini izlememiz yalnızca bizim yararımıza değildir, Ruh'un bizde ürettiği meyve *başkalarının* da yararındır. Bu nedenle Pavlus 6. bölümün bu kısmını şu şekilde kapar: "Bunun için fırsatımız varken herkese, özellikle iman ailesinin üyelerine iyilik yapalım" (Gal.6:10). Pavlus'un, topluluğun pastörlerine karşı olan davranışına nasıl odaklandığına dikkat edin, bu sevgi sonrasında bütün topluluğa ve diğer insanlara yayılır.

Ruhsal olanların "herkese iyilik yapması" gerekir. Diğer bir deyişle, karşılaştığınız her kişiye sevgi, iyilik, sabır, şefkat gösterin. Pavlus'un burada belirtmemesine rağmen Mesih'in öğretisini anımsamamız gerekir:

Komşunu seveceksin, düşmanından nefret edeceksin' dediğin duydunuz. Ama ben size diyorum ki, size zulmedenler için dua edin. Öyle ki, göklerdeki Babanız'ın oğulları olabilirsiniz. Çünkü O, güneşini hem kötülerin hem iyilerin üzerine doğdurur; yağmurunu hem doğruların hem eğrilerin üzerine yağdırır. Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur? Vergi görevlileri de öyle yapmıyor mu? Yalnız kardeşlerinize selam verirseniz, fazladan ne yapmış olursunuz? Putperestler de öyle yapmıyor mu? Bu nedenle, göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun. (Mat.5:43-48).

Komşu kelimesini duyduğumuzda aklımıza yalnızca evimizin yakınlarındaki kişiler gelmemelidir. Bunu sadece kilisedeki kişilerle

Özellikle İman Ailesinin Üyelerine

de sınırlandırmamalıyız. Martin Luther, aklanmış bir Hristiyan'ın, Mesih'in sevgisini yaşamında nasıl göstermesi gerektiği konusunu harika bir şekilde özetler:

Kendimde bu doğruluğun olduğunu bildiğimde, gökten yeryüzüne bereket getiren bir yağmur gibi yağıyorum. Yani, başka bir krallığa giriyorum ve ne zaman fırsat olsa iyi işler yapıyorum. Eğer kelâmın hizmetkârıysam vaaz veririm, üzgün olanı teselli ederim, sakramentleri uygularım. Eğer bir babaysam ailemi yönetirim, çocuklarımı dindarlıkta ve dürüstlükte eğitirim. Eğer bir hakimsem aldığım görevi yerine getiririm. Eğer bir köleysem efendimin isteklerini sadakatle yerine getiririm. Kısacası, Mesih'in kendi doğruluğunu bilen her kişi çağrısına uygun olanı severek yapmakla kalmaz, görevlendirene de sevgiyle itaat eder, kötü yasalarına karşı bile iyilikle davranır, hatta tehlikeye ve yüklere bile dayanır. Çünkü Tanrı'nın bunu istediğini ve itaatinin O'nu hoşnut ettiğini bilir.¹

İnsanların nereden geldiği fark etmez, bizim görevimiz herkesi sevmektir. Bu kötü çağın karanlığının ortasında yeni yaratılışın doğruluğunu gösteririz. Bunlar Mesih'in tahtından yayılan ışığın görkemli parıltıları olsa bile, bu iyi işler sıra dışı işler değildir.

Pavlus bütün insanları ayırım yapmaksızın sevmemiz konusunu netleştirir, özellikle iman ailesinin üyelerine sevgi ve iyilik göstermemiz gerektiğini belirtir. Pavlus'un "ev halkı" (*οικιαχος*) kelimesini kullanması önemlidir, bu tam bir aileyi anlatmak için kullanılan bir Eski Antlaşma terimiydi. Örneğin, İbrahim'in ev halkının bü-

1. Martin Luther, *Galatians*, vol. 26, *Luther's Works*, ed. Jaroslav Pelikan (St. Louis: Concordia, 1963), 11–12.

GALATYALILAR

tüm erkekleri sünnet etmesi gerektiğini anımsayın (Yar.17:13). Bir aile Fısıh'ı kutladığında her ev halkının bir kuzu seçmesi lazımdı (Çık.12:3). Yeni Antlaşma kiliseden Tanrı'nın ev halkı olarak söz eder: "Böylece artık yabancı ve garip değil, kutsallarla birlikte yurttaş ve Tanrı'nın ev halkısınız" (Ef.2:19). Mesih, Tanrı'nın ev halkının başıdır. Mesih ev halkına ve halkı *aracılığıyla* dünyaya verdikleriyle sevgisini somut bir şekilde gösterir.

Eğer Mesih kilisenin başıysa ve biz O'nun bedeniysek o zaman Mesih'in, sevgisini, iyiliğini ve merhametini kiliseye gösterdiği eller ve kollarız demektir. Mesih'in sözlerini anımsayın:

Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek vermediniz; susamıştım, bana içecek vermediniz; yabancıydım, beni içeri almadınız; çıplaktım, benim giydirmediniz; hastayım, zindandaydım, benimle ilgilenmediniz. O vakit onlar da şöyle karşılık verecekler: 'Ya RAB, seni ne zaman aç, susuz, yabancı, çıplak, hasta ya da zindanda gördük de yardım etmedik?' Kral da onlara şu yanıtı verecek: 'Size doğrusunu söyleyeyim, madem ki bu en basit kardeşlerimden biri için bunu yapmadınız, benim içinde yapmamış oldunuz. (Mat.25:42-45)

Bana göre bütün insanları severken şunu söylememiz çok uygundur: ailemizle, sonra sırasıyla kilise ve dünyayla birleşen bir sorumluluk zinciri oluşur. Tüm bu alanlar, Ruh'un meyvesini göstermeye çağrıldığımız yerlerdir.

Bu nedenle topluluklar, Pavlus'un Galatyalılar'ı yönlendirdiği gibi "herkese nasıl iyilik yapacaklarını" düşünmelidir. Ancak şunu unutmamalıyız ki ilk ve öncelikli olarak iman ailesinin üyelerine iyilik yapmak gerekir. Örneğin, kiliselerin fiziksel ve maddi ihtiyaçlara cevap verecek diyakonel kurumları olmalıdır. Fakat bu kurumun aslan payı kilise üyelerine gitmelidir. Fakat bir kısmı kilise dışındaki kişilere de gidebilir. Aynı şey kilisenin diğer insanlara

Özellikle İman Ailesinin Üyelerine

yardım etme konusunda harcadığı zaman için de söylenebilir. Eğer şehirde sel olursa, kilise önce kendi üyelerinin iyi olup olmadığını merak etmelidir, öncelikle onlarla ilgilenmelidir, onların evi, yemeği var mı diye sormalıdır, daha sonra kilisenin dışındaki kişilerle ilgilenmelidir.

Umarım Ruh'un meyvelerini kilise yaşamında göstermenin somut yollarını anlamışızdır. Umarım Ruh'un meyvelerinin soyut ahlakal şeyler olmadığını, kilisenin yaşamında Ruh'un işlediğini ve bu işleyişin Mesih'in doğruluğunun somut bir şekilde gösterilmesi olduğunu anlıyoruzdur. Bu, kiliselerin sadık bir şekilde pastörlerine destek olması gerektiği anlamına gelir. Bu ailelerimize, kiliselerimize ve karşılaştığımız herkese Ruh'un meyvelerini göstermemiz gerektiği anlamına gelmektedir. Özetle, kilise Mesih'in sevgisiyle bilinen bir topluluk olmalıdır.

Sevgili kardeşlerim, birbirimizi sevelim. Çünkü sevgi Tanrıdandır. Seven herkes Tanrı'dan doğmuştur ve Tanrı'yı tanır. Sevmeyen kişi Tanrı'yı tanımaz. Çünkü Tanrı sevgidir. Tanrı biricik oğlu aracılığıyla yaşayalım diye O'nu dünyaya gönderdi, böylece bizi sevdiğini gösterdi. Tanrı'yı biz sevmiş değildik, ama O bizi sevdi ve Oğlu'nu günahlarımızı bağışlata kurban olarak dünyaya gönderdi. İşte sevgi budur. Sevgili kardeşlerim, Tanrı bizi bu kadar çok sevdiğine göre biz de birbirimizi sevmeye borçluyuz. (1Yü.4:7-11)

Ruh'un meyvesini vermek ruhsal olmanın özüdür.

22

Tanrı'nın İsraili'ne Esenlik Olsun

GALATYALILAR 6:11-18

GALATYALILAR

Bana gelince, Rabbimiz İsa Mesih'in çarmıhından başka bir şeyle asla övünmem. O'nun çarmıhı aracılığıyla dünya benim için ölüdür, ben de dünya için. Sünnetli olup olmamanın önemi yoktur, önemli olan yeni yaratılıştır. Bu kurala uyan herkese ve Tanrı'nın İsraili'ne esenlik ve merhamet olsun. Bundan böyle kimse bana sorun çıkarmasın. Çünkü ben İsa'nın yara izlerini bedenimde taşıyorum. Kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih'in lütfu ruhunuzla birlikte olsun! Amin.

Nihayet, Pavlus'un Galatyalılar'a mektubunun sonuna geldik. Bu önemli mektupta Pavlus, diğer uluslara İsa'ya iman etmeleri ve sünnet olmaları gerektiğini öğreten sahte öğretmenlerin sapkın inançlarıyla savaşımıştır. Pavlus bu sapkınlığa "sahte öğreti" der ve Müjde'nin dışında onlara farklı bir müjde duyuranın ister insan, ister gökten inen bir melek olsun lanetleneceğini söyler (Gal.1:8-9).

Mektubunda, yalnız ve yalnızca aklanma doktrini öne sürer. Yalnızca lütf aracılığıyla, Mesih'e olan imanla kurtulduk. Mesih'in itaati, acı çekmesi ve dirilişi bizi kurtarır. İmanımız içe değil, *dışa dönüktür*. Başka birinin eylemine bakarız. Aynı zamanda Mesih'in eylemi, yeni yaratılışın şafağını doğurur. Şimdi Şeytanın, günahın ve ölümün egemenliğinde olan Adem'in düşmüş krallığı bizi iyi bir yere ulaştırmaz. Bu nedenle, ikinci Adem olan Mesih'in krallığı doğmuştur. Adem'in düşmüş krallığına tamamen zıt olan Mesh'in krallığı, kutsallıkla ve doğrulukla bilinir. Kutsal Ruh'un dökülmesi doğruluk meyvesini verir. Pavlus ayrıca bu meyvenin, kilisenin ve imanlıların bireysel yaşamlarında nasıl gösterilmesi gerektiğini de açıklar. Mesih, Ruh'u üzerimize döktüğü için alçakgönüllü olmalı,

Tanrı'nın İsraili'ne Esenlik Olsun

böyle tanınmalı ve tövbekâr günahkârı yumuşak bir ruhla yola getirmeliyiz. Kelam'ı öğreten ve vaaz eden pastörün ihtiyaçlarını görmeliyiz. Gayretle iyi olanı yapmaya devam etmeliyiz. Bütün insanları sevmeliyiz; öncelikle de iman ailesinin üyelerini.

Pavlus'un mektubu kısa olsa da, doğrudan gerçeklere gebe-
dir. Pavlus, mektubunu bitirmeden önce önemli birçok şeyden
söz eder. Pavlus'un mektubunu bir bombayla kapadığını söylemek
abartı olmayacaktır! Pavlus'un yalnızca son selamlarını sunduğu
düşünülebilir. Pavlus, mektubunun içeriğini birkaç kısa ayetle özet-
ler.

Kiminle Övünüyoruz?

Bu bölümün başında Pavlus, mektubunu genel bir kapanışla bitirir. Söylemeye çalıştıklarının önemini vurgulamak için büyük harflerle yazar (ayet 11)¹. Pavlus, sahte öğretmenleri motive eden faktörlerden ikisini belirtir: “Bedende gösterişe önem verenler, yalnız Me-sih'in çarmıhı uğruna zulüm görmemek için sizi sünnet olmaya zorluyorlar. Oysa sünnetlilerin kendileri bile Kutsal Yasa'yı yerine getirmiyor, sizin bedenlerinizle övünebilmek için sünnet olmanızı istiyorlar” (Gal.6:12–13). Pavlus, sahte öğretmenleri motive eden ilk faktörün zulmü öğretmekten kaçınmak olduğunu söylemektedir.

Birinci yüzyıl Yahudilerinin çoğunluğu, Hristiyanlığı Yahudiliğin bir mezhebi olarak görmekteydi. İman etmeden önce Pavlus'un

1. Thomas Schreiner, *Galatians*, ZECNT (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010), 376.

GALATYALILAR

yaptığı gibi, kiliseye sahte olduğunu sandıkları Mesih'e taptıkları için zulmediyorlardı ve diğer ulusları sünnetten döndükleri için uyarıyorlardı. Bu nedenle, sahte öğretmenler yalnızca hâlâ zorunlu olduklarına inandıkları için değil, aynı zamanda bunun onları zulümden de kurtaracağını düşündükleri için diğer ulusları sünnet olmaya teşvik ediyorlardı. Diğer uluslardan iman edenleri göstererek “Bakın! Yasayı yerine getiriyorlar! Sünnet oluyorlar” diyorlardı.

İkincisi, belki de günümüzde çoğu pastörün olduğu gibi övünme eğilimi göstermeleriydi. Bazı pastörler Mesih'le değil, kilisenin büyüklüğüyle ve katılan kişilerin çokluğuyla övünür. Bu düşünce yapısını besleriz, çünkü çoğu işaretimizi Kutsal Yazılar'dan değil, dünyadan alırız. Dünya başarıyı nasıl ölçer? Dünya için büyük olmak her zaman iyidir; çok, azdan; biraz da, hiç yoktan iyidir. Bu nedenle her Pazar binlercesine vaaz veren büyük kilise, sadece yüzlercesine vaaz veren kiliseden daha iyi ve üstündür. Fakat birçoklarının göremediği şudur: Kutsal Yazılar başarıyı rakamlara göre değil, Tanrı'nın Müjde'yi duyurma çağrısına olan bağlılığa göre ölçer. Bu, Pavlus'un sahte öğretmenleri eleştirme noktasıdır. Pavlus'un zamanında sahte öğretmenler diğer uluslardan iman edenlerdeki başarılarla övünüyorlardı. Ne kadar çok kişiyi sünnet etmeye ikna ettiklerini diğer insanların görmesini istiyorlardı. Pavlus bunu mektubunda ortaya koymuştur. Rakibini alt eden ve onu yere serecek yumrukları savurabilecek enerjisi bulunan bir boksör gibi, Pavlus da Mesih'in Müjdesi'ne sadakatsiz olduklarını göstermek için sahte öğretmenlere art arda yumruk yağdırır.

Mesih'in İzlerini Taşıyın

Pavlus'un ilk yumruğunu görmek için, ortaya koyduğu ilk çelişkiye

Tanrı'nın İsraili'ne Esenlik Olsun

dikkat çekmemiz gerekir. Sahte öğretmenler diğer ulusların sünnet olmalarını istiyordu. Böylece, kendi başarılarıyla övünüyorlardı. Pavlus'un ise kendine has bir duruşu vardı: "Ben İsa'nın yara izlerini bedenimde taşıyorum" (Gal.6:17) diyordu. Pavlus'ta yara izleri vardı, 138 kez kırbaçlanmıştı; taşlanmıştı, birçok deniz kazası geçirmişti (2Ko.11:16–29). Pavlus, bu yara izlerine Mesih'in izleri demektedir. Bunlar, Mesih'le bir olduğu için taşıdığı izlerdi, Mesih'in acılarını paylaştığı izlerdi. Pavlus'un tanınmak istediği izler bunlardı, sünnet değildi. Törenselle yasayla değil, Mesih'le işaretlenmek istiyordu.

İşte bu nedenle Pavlus 15. ayette şöyle söylemektedir: "Sünnetli olup olmamanın önemi yoktur, önemli olan yeni yaratılıştır" (Gal.6:15). Pavlus, sünnetin yararının olmadığını, önemli olanın yeni yaratılış olduğunu söylemektedir. Pavlus bir kimsenin yeni yaratık olması gerektiğini söylemez; Hristiyanlığın "yeni bir başlangıç" olduğunu ima etmez. Hayır, Yeşaya'daki yeni gökler ve yeryüzü vaadini anımsatır: "Çünkü bakın, yeni bir yeryüzü, Yeni bir gök yaratmak üzereyim; Geçmiştekiler anılmayacak, akla bile gelmeyecek" (Yşa.65:17). Tanrı, Mesih'te yeni gökleri ve yeri yaratmaya başlamıştır. Pavlus şöyle demektedir: "Siz, sahte öğretmenler ve onları izleyenler eski yaradılışın izlerini taşıyorsunuz. Öte yandan ben, yalnızca Mesih'in izlerini taşımak istiyorum. Benim izlerim, yeni yaratılışın izleridir. Kendinizle övünmektir sizin izleriniz; ben yalnızca Mesih'in çarmıhıyla övünmek istiyorum. Yalnızca Mesih'in uzlaştıran çarmıhıyla, yaşamıyla, ölümüyle, dirilişiyle, göğe alınışıyla... Gelecek çağın gücü ve vaadi, Kutsal Ruh'un dökülmesiyle sağlanabilir."

Tanrı'nın İsrail'i

Pavlus'un ilk yumruğu rakibinin sendelemesine neden olduysa,

GALATYALILAR

ikinci yumruğu onu yere yıkacaktır. Bunun önemini anlamak için önce Eski Antlaşma'ya, Yeşaya kitabına bakmamız gerekir. O dönemde İsrail sürgündeydi, Tanrı yargısıyla İsrail'i Vaat Edilen Topraklar'dan kovmuştu. Ancak bu Tanrı'nın son sözü değildi. Tanrı, peygamber aracılığıyla sürgünün biteceğini ve halkını tekrar Vaat Edilen Topraklar'a geri getireceğini vaat etti:

“Bir anlık taşkın öfkeyle senden yüz çevirmiştim,
Ama sonsuz sadakatle sana sevecenlik göstereceğim.”
Seni kurtaran RAB böyle diyor.

“Bu benim için Nuh tufanı gibidir.
Nuh tufanının bir daha yeryüzünü
Kaplamayacağına nasıl ant içtimse,
Sana öfkelenmeyeceğime,
Seni azarlamayacağıma da ant içiyorum.

Dağlar yerinden kalksa, tepeler sarsılsa da
Sadakatim senin üzerinden kalkmaz,
Esenlik antlaşmam sarsılmaz”
Diyor sana merhamet eden RAB. (Yşa.54:8–10)

Yeşaya, yeni yaratılıştan söz eder. Peygamber sürgünden dönüşlerini, Nuh tufanındaki suların yatışması, yeni bir yaratılış ya da yaratılışın yenilenmesi olarak tanımlar. Galatyalılar'ın sonuna doğru Pavlus'un sünnetli olmanın ya da olmamanın herhangi bir yarar sağlamayacağını, önemli olanın yeni yaratılış olduğunu söylediğini hatırlayınız. Yeşaya onuncu ayette, Tanrı'nın İsrail için yapacakla-

2. G. K. Beale, “Peace and Mercy Upon the Israel of God: The Old Testament Background in Galatians 6:16,” *Biblica* 80 (1999): 204–223.

Tanrı'nın İsraili'ne Esenlik Olsun

rını anlatır: “Dağlar yerinden kalksa, tepeler sarsılsa da *sadaka-tim* senin üzerinden kalkmaz, *esenlik* antlaşmam sarsılmaz’ diyor sana merhamet eden RAB” (Yşa.54:10). Rab, peygamber aracılığıyla İsrail’e “merhamet” ve “esenlik” göstereceğini söyler².

Tekrar Galatyalılar’a dönebiliriz: “Sünnetli olup olmamanın önemi yoktur, önemli olan yeni yaratılıştır. Bu kurala uyan herkese ve Tanrı'nın İsraili'ne esenlik ve merhamet olsun” (Gal.6:15-16). Unutmayın ki Mesih'te olan kişi yeni yaratıktır, şimdi 16. ayeti tekrar düşünün. Kişi ister Yahudi ister diğer uluslardan olsun, ister sünnetli ister sünnetsiz olsun, Mesih'teyse İsrail halkına dahildir. Mesih'e imanla bakan, Tanrı'nın İsrail'idir! Pavlus Yahudilerin, yalnızca sünnetli Yahudiler için kullanacağı bu tanımı sünnetsiz diğer uluslar için kullanır. Sahte öğretmenler İsrail olarak tanınmak için çok çalışıyorlardı, çünkü yasanın ve ona uymanın onları benzersiz kılacağını sanıyorlardı, fakat Pavlus bombayı üzerlerinde patlattı. Kişinin çabasına bakılmaksızın, yalnızca Mesih'e ait olan kişilerdir İsrail olarak tanımlananalar. Pavlus daha önce “Öyleyse şunu bilin ki, İbrahim'in gerçek oğulları iman edenlerdir” (Gal.3:7) derken de bu düşünceden söz ediyordu. Pavlus'un argümanı dahicedir; bir yanlış ancak doğruyla çürütülür.

Sizler Tanrı'nın İsraili'siniz!

Tanrı'nın size verdiği İsrail kimliği üzerinde düşünün. Bir zamanlar Tanrı halkı İsrail'den uzak yaşayan yabancılarınız, ama şimdi yakına çağrıldınız ve Tanrı'nın oğulları olarak evlat edinildiniz. İsrail artık sizsiniz! Ayrım duvarını kim yıktı? İsa Mesih! İsa Mesih, Kutsal Ruh'unu üzerimize döktü, bizi ölümden yaşama diriltti, taştan yüreği alıp etten olanı verdi; görmemiz için gözler, işitmemiz için ku-

GALATYALILAR

laklar bağışladı, bizi İsrail halkına dahil etti. Eğer Mesih gerçekten Tanrı'nın İsraili'yse, O'na imanla bakanlar ve O'nunla bir olanlar da Tanrı'nın İsraili olur. Mesih'in sayesinde, İsrail'e vaat edilen bütün bereketlere ortak oluruz. Eğer bunlar gerçekleşse kiminle övünmemiz gerekir?

Kendimizle mi övünüyoruz? Bedenimizdeki sünnetle övünmek kilisede artık bir sorun değilken, aynı zamanda övünülecek birçok başka şey, kendimize öncelik vermek için birçok neden buluruz. Dünya kendisiyle övünür; her defasında kendisiyle övünecek bir neden bulur ve bu kiliseyi olumsuz etkiler. Genellikle “bana bak” kültürü kiliseleri etkiler, bu etki vaaz kürsüsünden sandalyede oturanlara kadar yayılır. Kilise kendini övmeye başladığında, Mesih'in yapmış olduğuyla övünmeyi bırakır. Kilise bereket kaynağı olmaktan çıkar. Eski kovboy filmlerinden “Bu kasaba ikimiz için küçük” sözünü duymuşsunuzdur. Aynı şey kilise için de geçerlidir. Mesih boş zaman aktivitesi değildir. Ya onuru tamamen ona verir ve yalnızca O'nunla övünürüz, ya da O'nunla hiçbir paydaşlığımız kalmaz. Pavlus'un sözleri oldukça açıktır: “Bana gelince, Rabbimiz İsa Mesih'in çarmıhından başka bir şeyle asla övünmem. O'nun Çarmıhı aracılığıyla dünya benim için ölüdür, ben de dünya için” (Gal.6:14).

YAZAR

J. V. Fesko (PhD. Kings College, University of Aberdeen) Westminster Seminary California'da Sistematik Teoloji ve Tarihsel Teoloji Dekanı ve Doçentidir. Dr. Fesko, Woodstock Georgia'daki Geneva Orthodox Presbyterian Church'te on yıl boyunca pastör olarak hizmet etti.

SERİ EDITÖRÜ

Jon D. Payne (M.Th. New College, University of Edinburgh; D.Min., Reformed Theological Seminary) Douglasville Georgia'daki Grace Presbyterian Church (PCA)'de 2003 yılından beri pastör olarak hizmet etmektedir. Dr. Payne RTS Atlanta'da Pratik Teoloji alanında ziyaretçi öğretim üyesi olarak görev yapmakla birlikte, *In the Splendor of Holiness* ve *John Owen on the Lord's Supper* isimli kitapların da yazarıdır.

LECTIO CONTINUA SERISI'NDEKI YAYINLAR

Yuhanna

Terry L. Johnson

Romalılar

J. V. Fesko

1. Korintliler

Kim Riddlebarger

2. Korintliler

Derek W. H. Thomas

Galatyalılar

J. V. Fesko

Efesliler

Ian Hamilton

Filipililer

David T. A. Strain

Koloseliler

Sinclair B. Ferguson

1–2. Selanikliler

Daniel R. Hyde

1. Timoteos

David W. Hall

2. Timoteos

Michael G. Brown

GALATYALILAR

İbraniler

David B. McWilliams

I. Petrus

Jon D. Payne

Vahiy

Joel R. Beeke

SERİYE DAİR YORUMLAR

“Günümüzde birçok iyi yorum kitapları mevcut ancak Kutsal Yazılar üzerine, temeli sağlam Reform açıklamaları için başvurabileceğiniz güvenilir yazarın olması harika. Bu seride tam on altı tane yazar mevcut — hepsi de yıllar boyunca Tanrı’nın sözü konusunda beni aydınlatan dostlar ve pastörlerdir. Fesko’nun Galatyalılar yorumu ve ondan sonra yayınlanacak olan diğer yorumları dört gözle bekliyorum!”

Michael S. Horton

Westminster Seminary California’da J. Gresham Machen Apolojetik ve Sistematik Teoloji Profesörü

White Horse Inn Talk Show’unun Sunucusu

Modern Reformation dergisinin Yazı İşleri Müdürü

“Aramızdan, lectio continua açıklamalı vaazları yıllar boyunca desteklemiş ve uygulamış olanlar Tolle Lege Press’in duyurmuş olduğu Lectio Continua Yeni Antlaşma Üzerine Açıklayıcı Yorumlar serisindeki kitapları sabırsızlıkla beklemektedirler. Bu yöntemi kiliselerinde uygulamış olan pastörlerden okumak için de eşit derecede istekliyiz. Bu serilerin uluslararası ve mezhepler-arası niteliği içeriğe daha çok zenginleştirmektedir.”

T. David Gordon

Grove City College’de Din ve Yunanca Profesörü

Why Johnny Can’t Preach (P&R, 2009) kitabının yazarı

SERİYE DAİR YORUMLAR

“Vaaz tarihi gün yüzüne çıktıkça, Kutsal Yazıların düzenli ve sistematik bir biçimde vaaz edilmesinin ne denli önemli olduğu ve yüzyıllar boyunca en çok tercih edilen vaaz biçimi olduğu daha belirgin hale geliyor. Tarihteki büyük vaizlerin Kutsal Kitap’ın bir kitabından diğerine sırasıyla geçerek vaaz ettiklerini görmek insanı şaşırtıyor. Elimizde çok sayıda vaazı bulunan ilk Hristiyan vaiz olan Origenes, vaazlarının büyük bir kısmını lectio continua üzerine yapmıştır. Aynı duruma, genellikle en büyük Hristiyan vaiz olarak anılan İoannis Hrisostomos’un vaazlarında rastlarız. Augustinus’un vaazlarında da bu gerçeği görürüz. Protestan Reformasyon döneminde yaşamış olan Zwingli, Calvin, Bucer ve Knox da bu düzeni sistematik bir biçimde izlemiş ve bu mirası Püritenlere aktarmışlardır. İçinde bulunduğumuz dönemde, lectio continua vaazlarının uyanışını görmekteyiz. Lectio Continua Yeni Antlaşma Üzerine Açıklayıcı Yorumlar serisi, Kiliseye açıklamalı vaaz yöntemini düzeltmesi için mükemmel bir fırsat vermektedir.”

Hughes Oliphant Old

Erskine Theological Seminary’de John H. Leith Reform Teolojisi ve İbadet Profesörü

The Reading and Preaching of the Scriptures in the Worship of the Christian Church (7 cilt. Eerdmans, 2007) isimli kitabın yazarı

“Bu serilerin arkasındaki kavram olağanüstüdür ve buna ismi geçen yazarlar da eklenince, ortaya çıkacak olan ürünün hayal kırıklığı olmayacağından kesinlikle eminim. Bu seri, Tanrı’nın sözünü daha iyi bilmek isteyen kiliseler için mükemmel bir kaynak olacaktır.”

Carl Trueman

Philadelphia, PA’deki Westminster Theological Seminary’de Kilise Tarihi Profesörü

Tanrı'nın İsraili'ne Esenlik Olsun